

อุดมการณ์ความรัก เพศภาวะและสุขภาวะทางเพศ
ในความสัมพันธ์คู่รักของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง

ศิริกัญญา บรรพแสง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต(สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2556

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

อุดมการณ์ความรัก เพศภาวะและสุขภาวะทางเพศ
ในความสัมพันธ์คู่รักของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง

.....

นางสาวศิริกัญญา บรรพแสง
ผู้วิจัย

.....

รองศาสตราจารย์วรรณวิภา ปั่นธนาทร, Ph.D.
ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

.....

ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญจันทร์ เซอร์เรอร์, Ph.D.
กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

.....

รองศาสตราจารย์ศิริวรรณ ไกรสุรพงศ์, Ph.D.
กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

.....

ศาสตราจารย์ น.พ.บรรจง มไหสวริยะ,
พ.บ.,ว.ว. ออร์โธปิดิกส์
คณบดี
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

.....

รองศาสตราจารย์สุรีย์ กาญจนวงศ์, Ph.D.
ประธานหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสังคมศาสตร์การแพทย์และ
สาธารณสุข
คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

อุดมการณ์ความรัก เพศภาวะและสุขภาวะทางเพศ
ในความสัมพันธ์คู่รักของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง

ได้รับการพิจารณาให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข)
วันที่ 6 ธันวาคม พ.ศ. 2556

.....

นางสาวศิริกัญญา บรรพแสง
ผู้วิจัย

.....

อาจารย์ณัฐณิย์ มีมนต์, Ph.D.
ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....

ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญจันทร์ เซอร์เรอร์, Ph.D.
กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....

รองศาสตราจารย์ศิริวรรณ ไกรสุรพงศ์, Ph.D.
กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....

รองศาสตราจารย์วรรณวิภา ปสันธนาทร, Ph.D.
กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....

ผู้ช่วยศาสตราจารย์นันท์พันธ์ ชินล้ำประเสริฐ,
Ph.D.
กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....

ศาสตราจารย์บรรจง มไหสวริยะ,
พ.บ.,ว.ว. ออร์โทปิดิกส์
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

.....

รองศาสตราจารย์วิภา ชินวรรณ, Ph.D.
คณบดีคณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณา และช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ผศ. ดร. เพ็ญจันทร์ เซอร์เรอร์ ผู้จุดประกายแนวความคิด คอยชี้แนะ เสียสละเวลา ให้คำปรึกษา และกำลังใจ ที่ดีเสมอมา จนผู้วิจัยสามารถฝ่าฟันอุปสรรคนานัปการได้อย่างลุล่วงไปด้วยดี ขอกราบขอบพระคุณ รศ.ดร. วรรณวิภา ปสันธนาทร และ รศ.ดร.ศิริวรรณ ไกรสุรพงศ์ ที่ให้คำปรึกษา คำแนะนำตลอดจน ข้อคิดอันมีประโยชน์ยิ่งแก่การพัฒนางานวิจัยชิ้นนี้ ขอขอบคุณ อาจารย์ ดร. ณัฐริย์ มีมนต์ ประธาน คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ ผศ.ดร. นันทพันธ์ ชินล้ำประเสริฐ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจาก ภายนอก ที่ให้ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นที่เยียบคม และขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาสังคม สุขภาพ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ใหม่ให้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบคุณกลุ่มสาวโรงงาน ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกท่านที่กรุณาเสียสละเวลา เปิดโอกาสให้ผู้วิจัยได้เรียนรู้จากประสบการณ์ของท่าน และขอขอบคุณพี่ น้องผองเพื่อนชาวสังคมศาสตร์ การแพทย์และสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล ทุกท่านที่ร่วมแบ่งปันความรู้ และประสบการณ์ ตลอดจนความห่วงใยที่มีให้จนทำให้ผู้วิจัยสามารถก้าวผ่านอุปสรรคมาได้ รวมทั้งเพื่อนร่วมงานที่ คอยช่วยเหลือเกื้อหนุนมาตลอด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พี่น้อง เพื่อนเนม และ น้องปุย ผู้ที่คอยช่วยเหลือ สนับสนุนงานเอกสารเรื่อยมา เพื่อนชาวต่างชาติที่คอยช่วยเหลือด้านเอกสารวิชาการภาษาอังกฤษ

ขอขอบคุณ กำลังใจที่สำคัญยิ่งจากครอบครัวอันเป็นที่รักของข้าพเจ้า ที่ไม่เคยปล่อยให้ ข้าพเจ้าโดดเดี่ยว และเป็นกำลังใจสำคัญ ที่ช่วยให้ก้าวผ่านอุปสรรคต่างๆ ในชีวิต ขอขอบคุณ คุณ Manuel martin ผู้ที่คอยเคียงข้างทั้งยามทุกข์ และยามสุข และให้การสนับสนุนในทุกด้าน

สุดท้ายนี้ หากมิได้เอ่ยอ้างนามใดของผู้มีพระคุณในการทำการวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอ กราบขออภัยมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ศิริกัญญา บรรพแสง

อุดมการณ์ความรัก เพศภาวะ และสุขภาวะทางเพศ ในความสัมพันธ์คู่รัก ของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง

LOVE IDEOLOGY GENDER AND SEXUAL HEALTH IN DATING RELATIONS AMONG FEMALE YOUTH FACTORY

ศิริกัญญา บรรพแสง 5136715 SHMS/M

ศศ.ม.(สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: วรรณวิภา ปสันธนาธร, Ph.D., เพ็ญจันทร์ เซอร์เรอร์, Ph.D., สิริวรรณ ไกรสุรพงศ์, Ph.D.

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาอุดมการณ์ความรัก เพศภาวะ ในความสัมพันธ์แบบคู่รักที่มีผลต่อ สุขภาวะทางเพศของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงจำนวน 8 ราย โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างเป็นสาวโรงงานอุตสาหกรรมเจียรนัยพลอย ฝ่ายผลิต ในเขตจังหวัดสมุทรสาคร อายุระหว่าง 18-24 ปี ที่มีคู่รักในปัจจุบัน ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ร่วมกับการสังเกต และการวิเคราะห์เนื้อหา และนำเสนอเชิงพรรณนา

ผลการศึกษา พบว่า อุดมการณ์ความรักของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงยังถูกให้ความหมายในเรื่องของความสุข ความงดงาม ความผูกพันทางอารมณ์ นอกจากนี้ความรักของสาวโรงงานที่ศึกษา还被ผูกเชื่อมกับเรื่องเศรษฐกิจ ผู้ชายที่มีอำนาจทางเศรษฐกิจจากผู้หญิงก็ยินยอมที่จะมีความสัมพันธ์และพยายามรักษาความสัมพันธ์นั้นไว้ แม้ว่าจะเป็นความสัมพันธ์เชิงซ้อน (คือผู้ชายมีคู่อยู่ก่อนแล้ว) ก็ตาม การแสวงหาที่พึงพอใจ ทางเศรษฐกิจ และสังคม ยังมีผลต่อเพศวิถีของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง โดยพบว่า สาวโรงงานวัยรุ่นหญิงมีการเปลี่ยนแฟนบ่อย รวมไปถึงการมีเพศสัมพันธ์กับแฟนด้วย โดยที่สาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเหล่านี้รับรู้ว่าการที่ผ่านประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์มาแล้ว จึงมองว่าไม่มีอะไรเสียหาย เพราะตัวเองไม่ใช่ผู้หญิงบริสุทธิ์ การมีเพศสัมพันธ์จึงถูกใช้เป็นเครื่องเปิดทางเพื่อพิสูจน์ความรักและพิสูจน์ว่าจะอยู่ในความสัมพันธ์กับแฟนคนนั้นๆ นอกจากนั้นการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์เป็นเรื่องไกลตัวสำหรับคู่รัก เพราะแฟนไม่ใช่คนแปลกหน้า อุ้งยางอนามัยยังเป็นสื่อความหมายของความเชื่อใจกันระหว่างคู่รัก ดังนั้นอุ้งยางอนามัยส่วนใหญ่จะถูกใช้ในเพศสัมพันธ์ครั้งแรก และ ในความสัมพันธ์แบบคู่รัก บทบาทหญิงยังเป็นไปตามวาทกรรมหลักของสังคม ในคู่วัยรุ่นผู้หญิงจะเป็นฝ่ายยอมตามผู้ชายเพื่อรักษาความรักนั้นไว้ ดังนั้นไม่ว่าจะถูกกระทำทารุณแรงในรูปแบบต่างๆ สาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเหล่านี้มองว่าเป็นเรื่องปกติของคนรักและยังคงอยู่ในความสัมพันธ์นั้น ผลกระทบที่ตามมาคือสุขภาวะทางเพศทั้งในเรื่องความรุนแรงถูกแฟนทำร้ายร่างกาย การมีเพศสัมพันธ์เมื่อไม่พร้อม การติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ รวมไปถึงปัญหาอนามัยเจริญพันธุ์ อันมีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง รวมไปถึงการเข้ารับบริการในเรื่องปัญหาสุขภาวะทางเพศนั้นสังคมยังมองว่าเป็นผู้หญิงไม่ดี และพื้นที่ในการให้บริการไม่มีความเป็นส่วนตัว รวมทั้งความรู้ความเข้าใจของบุคลากรยังน้อย ทางออกของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเหล่านี้คือขอรับประทานเอง รวมทั้งขอยาที่ห้องพยาบาลรับประทานเพื่อแก้อาการ และยังมีการปิดบังข้อมูลการเจ็บป่วยอันเป็นผลให้สาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเข้าสู่ภาวะเจ็บป่วยเรื้อรัง และถูกกระทำทารุณแรงซ้ำจากคนรัก

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา การรณรงค์ให้ความรู้เสริมสร้างบทบาทหญิงชายที่เท่าเทียมกันทั้งในหญิงและชาย โรคติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ รวมทั้งการให้ความรู้ประชาสัมพันธ์ในเรื่องของสุขภาวะทางเพศทั้งในบุคลากรในโรงงานอุตสาหกรรมและในเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ จัดพื้นที่ให้เป็นสัดส่วนและอบรมเทคนิคการซักประวัติแก่เจ้าหน้าที่แผนกผู้ป่วยนอกให้ซักอาการสำคัญเพียง 1 อาการแล้วให้แพทย์เป็นผู้ซักประวัติเพื่อทำการรักษา

คำสำคัญ : อุดมการณ์ความรัก / สาวโรงงานวัยรุ่นหญิง / เพศภาวะ / สุขภาวะทางเพศ

LOVE IDEOLOGY, GENDER AND SEXUAL HEALTH IN DATING RELATIONSHIPS AMONG YOUNG FEMALE FACTORY WORKERS.

SIRIKUNYA BUNPASANG 5136715 SHMS/M

M.A.(MEDICAL AND HEALTH SOCIAL SCIENCES)

THESIS ADVISOR COMMITTEE: WANVIPA PASUNTANATHON,Ph.D, PENCHAN SHERE,Ph.D., SIRIWAN KRAISURAPHONG,Ph.D.,

ABSTRACT

The purpose of this research is to examine an ideology of love and gender in dating relationships, which effect the sexual health of eight young female factory workers, using qualitative research methods. The subjects in the study are female workers between the ages of 18 to 24 years old, working in a jewelry cutting section in the production department of a factory in Samutsakorn province. Detailed interviewing, context observation and analysis, and descriptive presentation were used in the researching process.

The results indicated that young female factory workers defined their love ideology through happiness, an appeal and an emotional bond. It also related closely to economic issues. The women were willing to engage in a relationship with wealthy men even though the men were already married. However, their sexual behavior depended on their needs for mental, financial and social support, too. The investigation showed that young female workers in factories often engaged in sexual intercourse with their lovers and changed their partners quite often. Since they had had sexual experiences and did not consider themselves as virgin women, they did not perceive sexual activity as a disgrace. Accordingly, sexual activity stood as evidence of their love and relationship maintenance. Nonetheless, safe sex practices in order to prevent sexually transmitted diseases (STDs) were not their concern. Condoms were generally defined as distrust between lovers, so condoms were only used during the lovers' first sexual intercourse. Social norms also influenced the role of women in the dating relationship. In order to maintain the relationship, the woman mostly followed and obeyed the man's lead. They did not regard violence against women in relationships as an issue. On the other hand, they saw it as normal in dating relationships , and stayed in the relationships even though they were abused by their partners. As a result, abuse issues, rape in a relationship, and reproductive health become significant problems which affect female factory workers' quality of life. Moreover, asking for services from sexual health clinics was not a comfortable alternative for them, since the women were afraid of disrepute. Also , the service stations were not very private and staff were not properly educated about sexual health issues. Consuming medicine without medical advice and acquiring treatment from the factories' infirmaries were their only choices. Another concerning issue was that the women were likely to conceal the fact about their injury, which might lead to chronic illnesses and a continuity of relationship violence.

This research paper suggests that gender equality awareness should be raised in both males and females. In addition, knowledge of sexual health, sexually transmitted diseases , and reproductive health should be encouraged and this education should be provided properly, not only to factory workers, but also to the staff providing sexual health services. It may also be profitable to reorganize and create a more private atmosphere in sexual health departments and train staff on the technique of asking only about essential symptoms, then let doctors gather deeper information to ensure the patients of their confidentiality.

KEY WORDS: LOVE IDEOLOGY/ FEMALE WORKERS ADOESCENTS/GENDER/SEXUAL HEALTH

127 pages

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อ (ภาษาไทย)	ง
บทคัดย่อ (ภาษาอังกฤษ)	จ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญรูปภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 คำถามงานวิจัย	7
1.3 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย	7
1.4 ขอบเขตของงานวิจัย	7
1.5 คำจำกัดความ	7
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	9
2.1 แนวคิดเรื่องสุขภาพทางเพศ (Sexual Health)	9
2.2 แนวคิดเรื่องเพศสถานะ (Gender)	10
2.3 แนวคิดเรื่องเพศวิถี (Sexuality)	15
2.4 แนวคิดเรื่องอุดมการณ์ความรัก	19
2.5 แนวคิดเรื่องเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น	23
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	25
2.7 กรอบแนวคิด	27
บทที่ 3 ระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย	29
3.1 รูปแบบการวิจัย	29
3.2 พื้นที่ในการศึกษาวิจัย	30
3.3 กลุ่มตัวอย่างและวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	31

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	33
3.5 แนวคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์	33
3.6 ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล	33
3.7 การเข้าถึงแหล่งข้อมูล	34
3.8 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	34
3.9 อุปกรณ์ในการบันทึกข้อมูล	35
3.10 การสร้างความน่าเชื่อถือของข้อมูล	36
3.11 การวิเคราะห์ข้อมูล	36
3.12 การแปลผลและการนำเสนอข้อมูล	37
3.13 จริยธรรมในการวิจัย	37
บทที่ 4 ผลการวิจัย	39
4.1 บริบทและสภาพทั่วไปในโรงงานอุตสาหกรรม	39
4.2 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล	40
4.3 อุดมการณ์ความรัก	46
4.4 ประสบการณ์การมีแฟน	49
4.5 เพศภาวะในความสัมพันธ์คู่รัก	64
4.6 เพศวิถี (Sexuality)	73
4.7 สุขภาวะทางเพศของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง	78
4.8 ความคาดหวังในรูปแบบของการบริการทางด้านสุขภาวะทางเพศ	84
บทที่ 5 บทสรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	86
5.1 บทสรุป	86
5.2 อภิปรายผล	89
5.3 ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์จากการวิจัย	93
5.4 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป	94
บทสรุปแบบสมบูรณ์ภาษาไทย	95

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทสรุปแบบสมบูรณภาษาอังกฤษ	106
บรรณานุกรม	116
ภาคผนวก	120
ประวัติผู้วิจัย	127

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
4.1 สรุปข้อมูลทั่วไป	40
4.2 แสดงข้อมูลสุขภาวะทางเพศ	41

สารบัญรูปภาพ

รูปภาพ

หน้า

2.1 กรอบแนวคิด

27

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สุขภาวะทางเพศ ในมุมมองทางการแพทย์ มักจะเกี่ยวข้องกับเรื่องโรคที่เกี่ยวข้องกับเพศสัมพันธ์ และการตั้งครรภ์ ในขณะที่ปัจจุบันประเด็นเรื่องสุขภาวะทางเพศเป็นเรื่องร่วมสมัยที่หลายฝ่ายให้ความสนใจ เพราะ สุขภาพทางเพศ เกี่ยวข้องกับสิทธิอนามัยเจริญพันธุ์ ความสามารถของบุคคลในการตัดสินใจ ความพอใจ และ มีความปลอดภัยในเรื่องเพศ ซึ่งไม่ใช่เป็นการรอรับการบริการจากทางการแพทย์เท่านั้น การสร้างความตระหนักในเรื่องการสร้างสุขภาวะทางเพศ ปรากฏได้จาก การรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัย การรณรงค์ป้องกันท้องก่อนวัยอันควร การส่งเสริมการคุมกำเนิด แต่อย่างไรก็ตามสถานการณ์ของปัญหาสุขภาวะทางเพศ ไม่ว่าจะเป็นความรุนแรงทางเพศ การตั้งครรภ์ที่ไม่พร้อม เรื่องเพศกับเอดส์ และ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์กลับทวีความรุนแรงและซับซ้อนมากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่น จนกลายเป็นปัญหาระดับชาติที่ส่งผลกระทบทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสุขภาวะของบุคคลทั้งในด้านร่างกาย และจิตใจ

มีข้อมูลที่น่าเชื่อถือระบุว่า สังคมไทยมีแม่วัยรุ่นที่อายุน้อยลงจนกลายเป็นแม่วัยเด็ก สถานการณ์ทั้งหมดนี้เป็นเรื่องน่าห่วงใยที่หาทางแก้ไขยากขึ้นทุกที โดยพบว่าในปี 2553 ผู้หญิงซึ่งอายุต่ำกว่า 20 ปีที่ตั้งครรภ์ และคลอดบุตร มีจำนวนร้อยละ 13.76 ซึ่งสูงกว่ามาตรฐานขององค์การอนามัยโลก (WHO) ที่กำหนดไว้ไม่เกินร้อยละ 10 นอกจากนี้ยังพบว่า เด็กหญิงที่ตั้งครรภ์มีช่วงอายุอยู่ในวัยอ่อนเยาว์ลงเรื่อยๆ ซึ่งเป็นจำนวนที่สูงมากขึ้นทุกๆ ปี และยังพบอีกว่า สถิติการทำแท้งในวัยรุ่นในปัจจุบันพบประมาณ 4 ล้านคนต่อปีทั่วโลก ผลกระทบจากการทำแท้งเถื่อนหรือการทำแท้งที่ไม่ปลอดภัย ยังคงเป็นปัญหาสุขภาพที่สำคัญที่ถูกทะเลาะในประเทศกำลังพัฒนา (WHO, 2007) การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ป้องกันการตั้งครรภ์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นไทย ยังคงเป็นปัญหาสาธารณสุขที่ยังไม่ได้ถูกแก้ไขอย่างจริงจัง (Avert, 2011) และการทำแท้งที่ไม่ปลอดภัยจึงเป็นทางเลือกสำหรับวัยรุ่นหญิงที่ตั้งครรภ์ไม่พร้อม (Warakamin et al., 2004) จากรายงานกรณีศึกษาที่ทำแท้งจำนวน 45,990 ราย จากโรงพยาบาลของรัฐ 787 แห่ง ในปี 2542 พบว่า สาเหตุการทำแท้งที่สำคัญที่สุดของกลุ่มสตรีวัยเจริญพันธุ์ที่ยังไม่แต่งงาน มาจากการตั้งครรภ์ที่ไม่ได้วางแผนล่วงหน้า ประมาณครึ่งหนึ่งของกรณีศึกษาพบว่าอายุน้อยกว่า 25 ปี และประมาณ 30% ของกลุ่มตัวอย่างเป็น

วัยรุ่นหญิง จากการศึกษาพบว่า 29% ของกลุ่มตัวอย่างมีภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรงจากการทำแท้งคือ พบการติดเชื้อในกระแสเลือด (21.6%) พบมดลูกทะลุ (0.4%) พบมารดาเสียชีวิต (0.1%) ปัญหาอัตราทารกแรกเกิดมีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ 2,500 กรัม ปัญหาสภาวะทางอารมณ์ของแม่วัยรุ่นที่เสี่ยงต่อการเกิดความเครียดและภาวะซึมเศร้า จนถึงการทำตัวตาย หรือ ทารกตาย ข้อสำคัญในรายที่เป็นแม่ขณะเป็นนักเรียน ส่วนใหญ่ก็ต้องออกจากโรงเรียนกลางคัน หรือแก้ปัญหาด้วยการทำแท้งเองหรือทำแท้งเถื่อน จนอาจเกิดเป็นอันตรายต่อชีวิต (Cunningham, et al., 2005) ส่วนผลกระทบระยะยาวจะเป็นปัญหาสังคมและเศรษฐกิจ รัฐต้องจ่ายไปในการรักษาฟื้นฟูมากถึง 275 ล้านบาท โดยประมาณ (Ministry of Health, 1999) การท้องไม่พร้อมของวัยรุ่นหญิงและผลกระทบที่เกิดขึ้นกับสุขภาพทางเพศของวัยรุ่นหญิงทั้งในเรื่องของการตั้งครรภ์ที่ไม่พร้อม เป็นปัญหาที่ยังคงพบอยู่ ซึ่งประเทศไทยติดอยู่ในอันดับ 1 ของภูมิภาคเอเชีย ผลของการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย ยังส่งผลทำให้การติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์ เป็นปัญหาสำคัญอันดับต้นๆ ของประเทศ จากข้อมูลกระทรวงสาธารณสุขพบว่าอัตราผู้ป่วยติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ ต่อ 1 แสนประชากรเพิ่มขึ้นอย่างมาก 29 เปอร์เซ็นต์ ในปี 2550 เป็น 44 เปอร์เซ็นต์ ในปี 2554 และในจำนวนนี้ประมาณ 42 เปอร์เซ็นต์เป็นวัยรุ่น และส่วนใหญ่ 50 เปอร์เซ็นต์อยู่ในวัยแรงงาน จากสถิติของโครงการเอดส์แห่งสหประชาชาติ (UNAIDS) พ.ศ. 2554 พบผู้ป่วยทั่วโลกติดเชื้อ HIV 34.2 ล้านคน เพิ่มขึ้นจากช่วง 10 ปีก่อนประมาณ 5 ล้านคน มีผู้ติดเชื้อรายใหม่ 2.5 ล้านคน และเฉลี่ยติดเชื้อเพิ่มนาทีละ 5 คน สำหรับในประเทศไทยคาดว่าในปี 2555 จะมีผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยสะสมรวม 1,157,589 ราย กว่า 80 เปอร์เซ็นต์ติดเชื้อจากการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ได้อุปกรณ์ป้องกัน นอกจากนี้ยังพบอัตราป่วยด้วยโรคเอดส์ในกลุ่มวัยรุ่นเพศหญิงสูงกว่าเพศชาย ในจำนวน 2 : 1

เมื่อพิจารณาชีวิตด้านเพศของวัยรุ่นไทย พบว่าอายุเฉลี่ยของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกลดน้อยลง การมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกได้เปลี่ยนไปจากการเที่ยวหญิงบริการเป็นการมีเพศสัมพันธ์กับแฟน คู่รัก คนรู้จัก หรือคู่นอนชั่วคราวสูงกว่าหญิงบริการ นอกจากนั้นยังพบว่าการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นชายหญิงยังเป็นลักษณะของการมีคู่นอนหลายคนและเป็นระยะเวลาดสั้นๆ เนื่องจากวัยรุ่นมีความเป็นอิสระมากขึ้นในสังคมสมัยใหม่ ปัญหาที่ติดตามมาจากการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยยังรวมถึง กามโรค ภาวะมีบุตรยาก มะเร็งปากมดลูก และปัญหาการท้องที่ไม่พร้อม (เพ็ญจันทร์ เซอร์เรอร์ เอกสารประกอบการรายวิชา ปัญหาเด็ก วัยรุ่น และสตรีในสังคมไทยและสังคมโลกหัวข้อ เพศสภาพ และเพศวิถี กับพฤติกรรมทางเพศที่ไม่ปลอดภัยของวัยรุ่น)

ปัญหาสุขภาพทางเพศในวัยรุ่นดังกล่าวส่วนใหญ่ พบว่าเกิดขึ้นบนความสัมพันธ์ฉันท์คู่รัก รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่าง หญิง-ชายวัยรุ่น หนุ่มสาวไทยในปัจจุบันได้มี การพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ส่วนหนึ่งเป็นผลจาก สภาพการเปลี่ยนแปลง ของสังคมไทย ค่านิยม

และวัฒนธรรม ซึ่งมีการรับเอาวัฒนธรรมตะวันตก เข้ามาผสมผสานกับ วัฒนธรรมไทย การเปลี่ยนแปลงนี้ วัยรุ่นมองว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งเป็นเรื่องธรรมดา(พิมพ์วิทย์ บุญมงคล, 2543 ; ศิรินันท์ กิตติสุขสถิต, 2545 ; ธนพร สง่าศรีและคณะ, 2546 ; กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุขและคณะ, 2551 ; โครงการติดตามสภาวะการตั้งครรภ์และเยาวชนปี 2551-2552 ; รัตราพรณ์ อินทร์เพ็ญ, 2552 ; child watch, 2552) การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในช่วง 2 ทศวรรษที่ผ่านมา การรับเอาอารยธรรม จากโลกตะวันตก ผ่านทางสื่อต่างๆ ทำให้การคบหากัน ฉันทูสาวหรือคนรัก ของวัยรุ่น หนุ่มสาวไทย กลายเป็นเรื่องปกติ และมีอิสระมากขึ้น ปัจจุบันนี้วัยรุ่น หนุ่มสาว ตั้งแต่ระดับมัธยม จนถึงระดับมหาวิทยาลัย มีการคบหาเป็น แพนกัน และมีเพศสัมพันธ์กันมากขึ้น ประมาณร้อยละ 73 ของนักศึกษาชาย กลุ่มตัวอย่างจากจังหวัดเชียงใหม่ ขอนแก่น กรุงเทพ และสงขลา ระบุว่า เคยมีเพศสัมพันธ์ กับเพื่อนหญิงของตน ในจำนวนนี้ ร้อยละ 11 ไม่มีการป้องกัน โดยใช้ถุงยางอนามัย หรือ การคุมกำเนิดวิธีอื่นๆ (Sukrung, 1997) ในขณะที่สถานการณ์ การมีเพศสัมพันธ์ ก่อนสมรสมีเพิ่มมากขึ้น การอบรมสั่งสอนตาม แบบวัฒนธรรมไทย ที่เน้นให้ผู้หญิง ต้องรักษานวลสงวนตัว วางตัวให้เหมาะสม เน้นที่ผู้หญิงเป็นผู้รับผิดชอบ ต่อพฤติกรรมทางเพศของตนเอง และมีหน้าที่จะต้องรับผิดชอบต่อพฤติกรรมทางเพศ ของฝ่ายชาย ในทางตรงกันข้าม การมีเพศสัมพันธ์ ก่อนการสมรสของชายนั้น สังคมจะมองเป็นเรื่องปกติและไม่เกิดความเสียหาย แต่อย่างไร การสวนทางกันของค่านิยมทั้งใหม่ และเก่านี้ ก่อให้เกิดความสับสน และมีผลต่อการตัดสินใจ เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ของผู้หญิงโดยผู้หญิง จะเกิดความกลัวและ รู้สึกผิด เมื่อเกิดมีเพศสัมพันธ์ โดยไม่พึงประสงค์ขึ้น

ปัญหาความสัมพันธ์ทางเพศในคูรักร มิใช่เรื่องไกลตัวที่สังคมจะต้องเก็บเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งไว้เป็นความลับอีกต่อไป แต่ทว่าความรุนแรงระหว่างคูรักร การข่มขืนในคูรักร เป็นสิ่งที่วัยรุ่นเผชิญ แต่ไม่มีความตระหนักในปัญหา โดยเฉพาะผู้ที่เกี่ยวข้อง ในด้านพฤติกรรม การศึกษาวิจัยกับนักเรียนอายุ 16-20 ปีในโรงเรียนมัธยม อาชีวะ และการศึกษานอกโรงเรียน จำนวน 852 คน (เพ็ญจันทร์ เซอร์เรอร์, 2549) พบว่า ร้อยละ 52 ของนักเรียนชายยอมรับว่า เคยมีพฤติกรรม การกระทำความรุนแรงด้านจิตใจต่อคูรักร ร้อยละ 20 ของนักเรียนชายยอมรับว่ากระทำความรุนแรงทางร่างกายกับคูรักร และร้อยละ 43 ยอมรับว่ากระทำความรุนแรงทางเพศอย่างใดอย่างหนึ่งกับคูรักร ในจำนวนนี้ เป็นการข่มขืน โดยการขู่ พบร้อยละ 15 ข่มขืนเมื่อแฟนเมา พบร้อยละ 9 และ ข่มขืนโดยการใส่กำลังพบร้อยละ 7 จะเห็นได้ว่าปัญหาความรุนแรงทางเพศในความสัมพันธ์คูรักรเป็นปัญหาที่น่าตระหนัก โดยที่ผู้ถูกระทำซึ่งอาจมีทั้งหญิง และชาย แต่ผู้หญิงมีแนวโน้มที่เมื่อถูกระทำและจะได้รับความรุนแรงมากกว่า อีกทั้งไม่กล้าบอกใครเพราะอับอายทำให้ต้องเผชิญปัญหาโดยลำพัง หรือถูกระทำความรุนแรงซ้ำซาก รวมทั้งมีแนวโน้มที่จะติดเชื่อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ ในกรณีที่ถูกรังแกทางเพศด้วย จากการสำรวจพฤติกรรมทางเพศระดับประเทศของสถาบัน

ประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล 2549 (กฤติยา อาชวนิชกุล และ กาญจนา ตั้งชลทิพย์ มิติเพศ ในประชากรและสังคม, 2551) พบว่าเด็กวัยรุ่นหญิงมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเพราะถูกแฟนข่มขืน ร้อยละ 20 โดยเกือบครึ่งหนึ่งร้อยละ 45.5 ของเด็กหญิงอายุ 10-14 ปี มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเป็นความสัมพันธ์ที่ไม่พร้อม ไม่ต้องการ ไม่ตั้งใจ หรือถูกบังคับ ซึ่งสอดคล้องกับการนำเสนอภาพรวมของความรุนแรงในงานประชุมสมัชชาสุขภาพ (จากการรวบรวมสรุปภาพรวมจากข่าวที่นำเสนอผ่านสื่อต่างๆในเรื่องความรุนแรงทางเพศ, 2551: 13 -14)

นันทพันธ์ ชินล้ำประเสริฐ (2005) ศึกษาเรื่องการข่มขืนในคูรัก(date rape) พบว่า ตามการรับรู้ ของนักศึกษาชาย และหญิง ปัญหา Date Rape เกิดขึ้นจริง ในสังคมไทย แต่ปัญหา ดังกล่าว ยังไม่ถูกตระหนัก ว่าเป็นปัญหา การใช้ความรุนแรง ทางเพศอีก รูปแบบหนึ่ง ซึ่งแฝงเร้น อยู่ในสัมพันธภาพ แบบคนรัก และคนชอบ พอกัน (Muehlenhard & Linton, 1987) ปัญหา Date Rape ไม่ถูกมองว่า เป็นปัญหาดังคม หรืออาชญากรรมแต่เป็นปัญหส่วนตัว ที่อาจตกลงกันได้ภายหลังระหว่างคู่กรณี ปัญหา Date Rape ถูกมองจากกลุ่มตัวอย่าง ว่าเป็นปัญหาใกล้ตัว เป็นปัญหาของกลุ่มผู้ชายและผู้หญิง ที่รับเอาอารยธรรมตะวันตก เป็นกลุ่มเด็กที่วัยกลางคืน ใจแตก ทำตัวไม่เหมาะสม ผู้หญิงกล้าเกินไป ไม่รักษานวลสงวนตัว ไม่สนใจเรื่องสงวนพรหมจรรย์ กลุ่มตัวอย่างระบุว่าพบมากในปัจจุบัน แม้แต่เพื่อนๆ ของตนเอง สำหรับความรับผิดชอบนั้น แม้กลุ่มตัวอย่างจะมีความเห็นพ้องกันทั้งกลุ่มหญิงและชายว่า ผู้ชายต้องรับผิดชอบต่อการกระทำที่ตนก่อขึ้น เช่น แต่งงานกับหญิงที่ตนมีเพศสัมพันธ์ด้วยหรือจ่ายค่าเสียหาย แต่ความเห็นส่วนใหญ่ ก็ลงโทษและประณามฝ่ายหญิง ว่าเป็นผู้ผิดและต้องรับผิดชอบร่วมด้วย ซึ่งทั้งหมดเกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศหรือเพศภาวะ ตามแบบฉบับที่สังคมกำหนด รวมทั้ง ความรู้สึก ความรัก แนวคิดและความคาดหวัง ในความสัมพันธ์ด้วย งานวิจัยหลายชิ้นยืนยันว่า การที่วัยรุ่นหญิงไม่ใช้ถุงยางอนามัย หรือยอมมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเพราะความรัก ในขณะที่ผู้ชายเป็นเรื่องการหาประสบการณ์ทางเพศ ถุงยางอนามัยมิได้ใช้กับหญิงขายบริการเท่านั้น ไม่ใช้กับคูรักและคู่สมรส(Ford and Kittisuthit, 1996 : 28 ; Gray , A. and Pumping , S. (1991) Gender , Sexuality and reproduce tive healthy in Thailand Bangkok , Institute of population and social research , IPSR Puwcarion No.232 ; Sherer (Pradubmook), Penchan and Sherer, M. (2008) Exploring reciprocity in dating violence among Jewish and Arab youths in Israel. International Journal of Intercultural Relations 32 ,17–33)

จากสถานการณ์สุขภาพทางเพศที่ทวีความรุนแรงและมีความซับซ้อนของปัญหามากขึ้นในกลุ่มวัยรุ่นในสังคมไทย อันเนื่องมาจากมีการหล่อหลอมเรื่องเพศ วัฒนธรรมทางเพศที่ใช้มาตรฐานซ้อนทางเพศ มุ่งปลูกฝังให้เรื่องเพศเป็นสิ่งที่ถูกควบคุม กำกับพฤติกรรมในผู้หญิง แต่ปลดปล่อยส่งเสริมให้ผู้ชายมีการเรียนรู้ และมีประสบการณ์ ทางเพศอย่างชัดเจน เป็นการสร้าง

ระบบเพศภาวะที่ผู้หญิงไร้เสียงสำคัญคือผู้หญิงดี ผู้ชายช่าของคือยอดชาย เรื่องเพศในพื้นที่ของวัยรุ่นแล้วกลายเป็นเรื่องต้องห้าม การให้ความรู้ในเรื่องของการส่งเสริมป้องกันในเรื่องการคุมกำเนิด สังคมกลับมองว่าเป็นการชี้โพรงให้กระรอก เพศศึกษาจึงถูกจำกัดในเรื่องของวิวาทะการรณรงค์ สงวนตัว(พิมพ์วิทย์ บุญมงคล, 2550) เพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นจึงกลายเป็นคลื่นใต้น้ำที่ถูกเก็บไว้นาน ดังนั้นเมื่อปัญหาเกิดจึงมีลักษณะเหมือนพายุ รุนแรงและซับซ้อน สังคมไทยยอมรับเรื่องความสัมพันธ์ทางเพศเฉพาะผู้ที่แต่งงานแล้วเท่านั้น ไม่ยอมรับเพศสัมพันธ์ก่อนแต่ง และโดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นแล้วยังเป็นพื้นที่ต้องห้าม และยังเป็นวัยรุ่นในกลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมยังถูกตัดออกจากระบบ การเข้าถึงบริการการได้รับข้อมูลข่าวสาร หรือแม้แต่พื้นที่ในสังคมเพราะถูกมองว่าวัยรุ่นที่มีความสำคัญต่ออนาคตของประเทศไทย มีโอกาสพัฒนาประเทศชาติ คือ กลุ่มวัยรุ่นที่อยู่ในสถานศึกษาเท่านั้น แต่ในความเป็นจริงแล้วมีเยาวชนไทยจำนวนมากก้าวเข้าสู่วัยทำงานตั้งแต่อายุน้อย ถึงแม้ว่ามีกฎหมายจะห้ามเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปีทำงานก็ตาม การเริ่มทำงานตั้งแต่อายุน้อยเป็นการตัดโอกาสทางการศึกษาและสถานะตลาดแรงงานในประเทศไทยค่อนข้างที่จะสนับสนุนแรงงานนอกระบบ รวมทั้งมีอายุน้อยจากการสำรวจพบว่า ร้อยละ 68 ของแรงงานไทยเป็นแรงงานนอกระบบ มีแรงงานไทยที่อยู่ในช่วงอายุ 18-21 ปี ทั้งหมดจำนวน 1,500,000 คน ในขณะที่เยาวชนไทยอยู่ในภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น(Thailand Social Monitor on Youth,2008 : Develop and the Next Generation)

จากการที่สังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลง มีความแตกต่างกันในทุกด้านของสังคมเมือง และสังคมชนบท แรงงานส่วนใหญ่เป็นแรงงานที่ย้ายถิ่นจากชนบทมาสู่ความเป็นเมืองที่มีความแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิงของวิถีชีวิต การที่ต้องจากสังคมเดิม ครอบครัว เครือญาติ พ่อ แม่ ลูก ลุง ป้า น้า อา ส่งให้ความสัมพันธ์เป็นไปอย่างแน่นแฟ้น มีความใกล้ชิดสนิทสนมกัน แต่การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม การก้าวเข้าสู่การใช้แรงงานของเยาวชนมีอยู่จำนวนมาก และที่สำคัญผู้หญิงมีส่วนร่วมในกิจกรรมภาคอุตสาหกรรมเพิ่มมากขึ้น กว่าร้อยละ 62.5 เป็นร้อยละ 67.4 (สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล อ้างใน ลัดดา ประสาร, 2544 : 92) การที่วัยรุ่นหญิงก้าวเข้าสู่บริบทของการทำงาน การก้าวออกจากครอบครัว และรวมถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ไม่ต้องพึ่งพิงบิดา มารดา และบทบาทที่เปลี่ยนไปจากการที่เป็นผู้หญิงชนบท สู่ความเป็นผู้หญิงเมืองที่มีการสร้างอัตลักษณ์ความความเป็นสาวทันสมัย แทนภาพลักษณ์ของผู้หญิง

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวกับสุขภาวะทางเพศ ส่วนใหญ่จะกล่าวถึงขนาดปัญหาเชิงสถิติในกลุ่มวัยรุ่นที่อยู่ในภาคส่วนของการศึกษาเป็นส่วนใหญ่ การศึกษาสะท้อนปัญหาในเชิงปริมาณ โดยผ่านมุมมองทางการวิจัยที่ว่าด้วยสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างหญิงชาย หรือแม้แต่เรื่องของพฤติกรรมทางเพศที่เปลี่ยนไปในสังคมไทย อันส่งผลกระทบต่อปัญหาสุขภาวะทางเพศของ

ผู้หญิง อย่างไรก็ตามเพื่อทำความเข้าใจในแง่ประเด็น เพศภาวะ เพศวิถี ของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง จะเพิ่มมุมมองของการศึกษาผ่านอุดมการณ์ของความรักของคนกลุ่มนี้ เนื่องจากเพศเป็นเรื่องที่ไม่นิ่ง มีการเลื่อนไหลตลอดเวลาเปลี่ยนผ่านกระบวนการทางสังคมและวัฒนธรรมสู่แนวคิดส่วนบุคคล ดังนั้นการให้ความหมาย มุมมองความรัก จะช่วยอธิบายสุขภาวะทางเพศได้ชัดเจนยิ่งขึ้น และในงาน การศึกษาคั้งนี้ที่เลือกกลุ่มวัยรุ่นสาวโรงงานเพราะนโยบายส่วนใหญ่ของรัฐมุ่งส่งเสริมณรงค์ และ ทุ่มงบประมาณไปยังกลุ่มวัยรุ่นที่อยู่ในภาคส่วนของการศึกษาเท่านั้นเพราะมองว่ากลุ่มที่อยู่ใน สถานศึกษาเท่านั้นคืออนาคตของชาติ ดังนั้นคนกลุ่มนี้จึงเป็นกลุ่มเสี่ยงต่อผลกระทบจากสุขภาวะ ทางเพศ ที่เข้าไม่ถึงบริการอนามัย เจริญพันธุ์ การเข้าถึงแหล่งความรู้ ในบทนี้ถึงแม้จะให้ความสำคัญ ในเรื่องเพศภาวะ และเพศวิถี(Gender and sexuality) และอุดมการณ์ความรัก (Love ideology) โดยเฉพาะประเด็นเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานที่เกี่ยวข้องกับ สุขภาวะทางเพศ ในสาวโรงงานวัยรุ่น หญิง รวมทั้งจากปัญหาสำคัญในโรงพยาบาลที่ผู้วิจัยปฏิบัติงานอยู่นั้นยังพบว่าประเด็นปัญหาสุข ภาวะทางเพศยังมีช่องว่างระหว่างผู้ให้บริการและผู้รับบริการ ในเรื่องของการสื่อสารข้อมูล การ เคารพในสิทธิและศักดิ์ทางเพศ ผู้ให้บริการยังติดอยู่ในวาทกรรมหญิงดี และหญิงเลว ตามกระแส หลักของสังคมอันติดกันให้ผู้หญิงที่มีปัญหาเรื่องสุขภาวะทางเพศ เข้าไม่ถึงบริการและเลือกใช้ วิธีการช้อยารับประทางเองหรือไม่ก็ปล่อยไว้จนเกิดเป็นปัญหาเรื้อรังที่คุกคามคุณภาพชีวิตของ ผู้หญิง ดังนั้นจึงเป็นอีกเหตุผลที่ผู้วิจัยเลือกศึกษา

การศึกษานี้ เป็นการศึกษามุมมองแนวคิด เรื่องความรักและความหมายของการมี เพศสัมพันธ์ ความสัมพันธ์ฉันท์คู่รัก รวมทั้ง เพศภาวะและเพศวิถี อันส่งผลต่อสุขภาวะทางเพศ ของ สาวโรงงานวัยรุ่นหญิงที่มีความหลากหลายทั้งทางด้านมิติทางสังคม และวัฒนธรรม เช่น วิถีชีวิตการ ทำงานที่ต้องเข้าสู่กระบวนการแรงงานตั้งแต่อายุยังน้อยซึ่งแท้ที่จริงแล้วเป็นวัยที่ต้องศึกษาหาความรู้ การย้ายถิ่นที่อยู่อาศัยจากชนบทสู่ความเป็นเมือง การต่อสู้และดิ้นรน เพื่อให้ได้มาซึ่งรายได้ สิ่งต่างๆ เหล่านี้อาจนำไปสู่การสร้าง ความหมาย และตัวตนใหม่ในการทำงานในชีวิตวัยรุ่นหญิง รวมไปถึง อุดมการณ์ด้านความรัก เพศภาวะที่ถูกขัดเกลามาจากสังคมเดิม และสังคมใหม่ที่มีความขัดแย้งกัน ใน เรื่องของเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน การมีแฟน การคบเพื่อนชาย ที่มีการเปิดเผยมากกว่าสังคมชนบท ส่งผลให้สาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเหล่านี้สร้างความหมาย และอุดมการณ์ความรัก เพื่ออยู่ใน ความสัมพันธ์อย่างไรรักกับแฟน งานวิจัยนี้ คาดหวังว่า จะเป็นแนวทางในการจัดบริการอนามัยเจริญ พันธุ์ที่เหมาะสมกับสุขภาวะทางเพศของกลุ่มสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง

คำถามการวิจัย

อุดมการณ์ความรัก และเพศภาวะ มีความสัมพันธ์กับสุขภาวะทางเพศ แบบคู่รักของ สาวโรงงานวัยรุ่นหญิงหรือไม่ อย่างไร

1.2 คำถามงานวิจัย

1. อุดมการณ์ความรักของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเป็นอย่างไร
2. บทบาทเพศของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงในความสัมพันธ์แบบคู่รักเป็นอย่างไร
3. อุดมการณ์ความรัก และเพศภาวะ มีความสัมพันธ์กับปัญหาสุขภาพะทางเพศในความสัมพันธ์กับคู่รักของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาอุดมการณ์ความรัก ของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง
2. เพื่อศึกษาบทบาทเพศในความสัมพันธ์แบบคู่รักของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของอุดมการณ์ความรัก เพศภาวะกับปัญหาสุขภาพะทางเพศ ความสัมพันธ์ของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงในความสัมพันธ์แบบคู่รัก

1.4 ขอบเขตของงานวิจัย

การวิจัยเชิงคุณภาพเป็นการศึกษาเชิงลึกเฉพาะราย โดยมีขอบเขต

1. เลือกศึกษาเฉพาะวัยรุ่นสาวโรงงานในเขตพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร อายุระหว่าง 18-24ปี ซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนกลาง(Middle Adolescence) วัยรุ่นตอนปลาย(Late Adolescence)ที่อาศัยอยู่หอพัก
2. เลือกศึกษาวัยรุ่นสาวโรงงาน ที่มีคู่รักแล้ว เนื่องจากสามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับอุดมการณ์ความรัก เพศวิถี และเพศภาวะได้ โดยจะต้องได้รับความยินยอมจากผู้ให้ข้อมูลก่อน
3. ศึกษาจนกว่าจะได้ข้อมูลที่มีความหมายและสัมพันธ์ กับวัตถุประสงค์ ตามที่ต้องการศึกษา โดยวัยรุ่นหญิงที่มารับการบริการที่ห้องพยาบาล ทั้งผู้ที่มีปัญหาสุขภาพะทางเพศ และผู้ที่มาปรึกษาด้วยปัญหาอื่นและ ใช้วิธี Snowball ร่วมด้วย

1.5 คำจำกัดความ

สาวโรงงานวัยรุ่นหญิง (Female Worker Adolescents) หมายถึง ผู้หญิงที่มีอายุระหว่าง 18-24ปี ที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร ที่พักอาศัยอยู่หอพัก

แฟน/คูรัก (Dating Relationship) หมายถึงหญิง-ชายที่คบหากัน ทั้งที่อยู่ด้วยกันและไม่ได้อยู่ด้วยกัน มีระยะเวลาในการคบหากัน อย่างน้อย 3 เดือนขึ้นไป มีการพบปะกันอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง และเป็นผู้ที่ยังไม่แต่งงาน

เพศวิถี (Sexuality) หมายถึง การให้ความหมายในเรื่องเพศ พฤติกรรมทางเพศ ชุดความคิดเกี่ยวกับเพศ วาทกรรมทางเพศ ของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงที่แสดงออก ภาษาในชีวิตประจำวัน ค่านิยม บรรทัดฐาน และระบบวิถีคิด วิถีปฏิบัติเกี่ยวกับความปรารถนา และการแสดงออกทางเพศ ตามองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ การให้ความหมายเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ ความคิดเกี่ยวกับคูรัก พฤติกรรมทางเพศ และความพึงพอใจทางเพศ

เพศภาวะ (Gender) หมายถึง ระบบความคิดและความเชื่อเกี่ยวกับบทบาททางเพศของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง ซึ่งถูกกำหนดโดยปัจจัยทางวัฒนธรรมสังคม ที่กำหนดบทบาททางเพศ ความเชื่อ ทศนคติ พฤติกรรมทางเพศ ของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงในเรื่องของความเป็นหญิง /ชาย

สุขภาพทางเพศ(Sexual Health) หมายถึง ความพึงพอใจ ความสุขทางเพศสัมพันธ์ของหญิงและชาย ซึ่งการมีเพศสัมพันธ์ จะต้องมีความอิสระหญิงและชาย สามารถเลือกที่จะมีเพศสัมพันธ์ หรือ การปฏิเสธเพศสัมพันธ์ได้ จะต้องปลอดภัยจากโรคติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ การกระทำความรุนแรงต่างๆ รวมทั้งสามารถได้รับข้อมูลข่าวสาร บริการ แหล่งทรัพยากรทางสุขภาพทางเพศได้ถูกต้อง ซึ่งการมีเพศสัมพันธ์มีอยู่บนพื้นฐานของการสนับสนุนทางด้านจิตใจของกันและกัน

อุดมการณ์ความรัก(Love ideology) เป็นความคิด ความเชื่อในเรื่องความรัก การให้ความหมายที่มีอยู่ในตัวบุคคลแน่นแฟ้น ความรักไม่ใช่สิ่งที่ร่างกายต้องการ แต่ความรักเป็นส่วนสนับสนุนที่จะช่วยให้กระบวนการทางจิตใจของบุคคลปกติ ความรักมีใช้สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เพราะในโลกนี้มีคนจำนวนมากที่ไม่เคยรู้จักกับความรักเลย แต่ความรักเป็นสิ่งที่ต้องเรียนรู้ และเป็นผลแห่งวัฒนาการทางวัฒนธรรมทางสังคมด้วย

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เข้าใจอุดมการณ์ ความรักในคู่ความสัมพันธ์ของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง
2. เข้าใจเรื่องราว เพศภาวะ และ ความสัมพันธ์ทางเพศของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง
3. เข้าใจสุขภาพทางเพศในมิติวัฒนธรรมทางเพศของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง
4. เป็นแนวทางในการจัดบริการอนามัยเจริญพันธุ์ที่เหมาะสมกับสุขภาพทางเพศของกลุ่มสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาการให้ความหมายเกี่ยวกับเพศ ความสัมพันธ์ทางเพศ อุดมการณ์ความรัก เพศภาวะ รวมทั้งเพศวิถี ในความสัมพันธ์คู่รัก ว่ามีผลต่อสุขภาวะทางเพศ ของสาวโรงงานวัยรุ่น หญิง อย่างไรก็ตามการที่จะอธิบายความสลับซับซ้อน ของปรากฏการณ์ทางสังคม นอกจากการ ทบทวนวรรณกรรมในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับประเด็นอื่นๆ ก็มีความสำคัญที่จะช่วยให้ปรากฏการณ์ ทางสังคมมีความชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้วิจัยเลือกใช้การทบทวนวรรณกรรม ดังต่อไปนี้

2.1 แนวคิดเรื่องสุขภาวะทางเพศ (Sexual Health)

วาทกรรมในเรื่องของสุขภาวะทางเพศ ผู้วิจัยต้องการอธิบายถึงวาทกรรมทางเพศ ว่ามี ผลต่อสุขภาวะทางเพศอย่างไร สำหรับสุขภาวะทางเพศได้มีผู้ให้ความหมายไว้ดังต่อไปนี้

Dixon Mueller ให้ความหมายเกี่ยวกับสุขภาวะทางเพศ คือ การป้องกันตนเองจากวิถี ปฏิบัติทางการเจริญพันธุ์ที่อันตราย การป้องกันการติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ การกำกับควบคุม การ เข้าถึงทางเพศของตนเองได้ การได้รับความหลุดร่อนทางเพศ การได้รับข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้อง กับวิถีชีวิตทางเพศ

พิมพัลย์ บุญมงคล (2542:165) ให้ความหมาย ของ สุขภาวะทางเพศ (Sexual Health) ว่าเป็นการส่งเสริมสุขภาพอนามัยของผู้หญิง กล่าวคือ เมื่อผู้หญิงต้องมีเพศสัมพันธ์ ผู้หญิงต้องมีความปลอดภัยจากการติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ และไม่เจ็บป่วยจากโรคที่มาจากการมีเพศสัมพันธ์ และเพศสัมพันธ์ต้องนำมาซึ่งความพอใจ โดยปราศจากการกระทำรุนแรงและความเจ็บปวด เพศสัมพันธ์ต้องเกิดจากพื้นฐานที่สนับสนุนทางด้านจิตใจซึ่งกันและกัน

องค์การอนามัยโลก(WHO,1975) กล่าวไว้ว่า สุขภาวะทางเพศ หมายถึง ความพอใจ กับชีวิตทางเพศ ซึ่งไม่มีความกลัว ความรุนแรง ความเจ็บปวด และความทุกข์ทน รวมถึง ความสัมพันธ์ทางเพศที่เอาใจใส่ซึ่งกันและกัน การรวมเอามิติทางด้านอารมณ์ สังคม และความคิด ของการมีสุขภาวะทางเพศในวิถีทางที่ส่งเสริม เติบโตและเกื้อกูลต่อบุคลิกภาพ การสื่อสาร และ

ความรักในคู่ของความสัมพันธ์ การส่งเสริมมิติชีวิต และความสัมพันธ์ของคน การเอาใจใส่ดูแลกันในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเจริญพันธุ์ และการติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์

องค์การอนามัยโลก (WHO, 1975) ได้กล่าวถึงการสร้างสุขภาวะทางเพศที่สมบูรณ์ดังต่อไปนี้

1. มีความสามารถที่จะเป็นสุข และควบคุมพฤติกรรมทางเพศของตนเองให้สอดคล้องกับจรรยาของสังคม และไม่ละเมิดศีลธรรมของผู้อื่น
2. ปราศจากความรู้สึ้อาย ละอาย กลัว หรือหลงผิด และสภาวะทางจิตใจที่จะยับยั้งการตอบสนองทางเพศ และทำให้สัมพันธ์ทางเพศเสื่อมลง
3. ปราศจากโรคภัย ไข้เจ็บ ความผิดปกติของร่างกาย หรือความบกพร่องอันจะขัดขวางการกระทำหน้าที่ทางเพศ

กล่าวโดยสรุปแล้วสุขภาวะทางเพศ (Sexual Health) ก็คือ ความสุข ความพึงพอใจทางเพศ สัมพันธ์ของหญิงและชาย ในเพศวิถีของแต่ละสังคม และวัฒนธรรม อันเกิดจากความยินยอมพร้อมใจทั้ง 2 ฝ่าย มีอิสระในการเลือก หรือปฏิเสธเพศสัมพันธ์ และต้องปราศจากความรุนแรง สามารถป้องกันโรคทางเพศสัมพันธ์ และเข้าถึงข้อมูลข่าวสารวิถีชีวิตทางเพศที่ถูกได้ คู่สัมพันธ์ต้องสนับสนุนด้านจิตใจซึ่งกันและกัน

อย่างไรก็ตามสุขภาวะทางเพศในความสัมพันธ์คู่รักของสาวโรงงาน การมีเพศสัมพันธ์กับคู่รักอาจจะไม่มีการป้องกัน เพราะการมีความสัมพันธ์ทางเพศกับคนรักเป็นการแสดงออกถึงความรักที่มีต่อกัน ดังนั้นการจะใช้ถุงยางอนามัย หรือ การปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์ เมื่อไม่พร้อมจึงเป็นเรื่องยากที่วัยรุ่นเหล่านี้จะต่อรองกับคนรัก

2.2 แนวคิดเรื่องเพศภาวะ (Gender)

คำว่า Gender ได้ถูกนำมาใช้อย่างกว้างขวางเมื่อประมาณสามสิบกว่าปีมานี้เอง โดยคำนี้เริ่มถูกนำมาใช้อย่างจริงจังระหว่างช่วงรอยต่อของปลายคริสต์ทศวรรษที่ 1960 ถึงต้นคริสต์ทศวรรษที่ 1970 กลุ่มที่บุกเบิกนำมาใช้และทำให้คำนี้มีพลังทางการเมืองไม่โยกคลอน การจัดระเบียบความสัมพันธ์ระหว่างหญิงและชายที่ดำเนินอยู่ในยุคนั้น คือ นักสตรีนิยมในประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษและประเทศอื่นๆ ที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลักในการสื่อสาร โดยนักสตรีนิยมกลุ่มนี้ได้ผลิตงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับเพศภาวะศึกษาขึ้น โดยมีคำ gender เป็นคีย์คำที่ต้องทางสู่เป้าหมายทางการเมืองของผู้หญิง คือ เพื่อพลิกผันเงื่อนไขต่างๆ ในชีวิตไม่ให้ตกอยู่ในสถานภาพที่ด้อยกว่าหรือเป็นรองผู้ชาย ส่งผลทำให้คำว่าเพศภาวะหรือ gender กลายเป็นคำที่มีศักยภาพในการ

ไปสนับสนุนหรือแม้กระทั่งไปรื้อถอนและสร้างใหม่ระบบสังคมของโลกใบนี้ ซึ่งมีแนวโน้มที่จะจัดลำดับความสำคัญของผู้หญิงและผู้ชายไว้ไม่เท่ากัน นั่นก็คือการนิยามผู้ชายไว้เหนือกว่าผู้หญิงในทุกมิติ ไม่ว่าจะเป็นมิติทางสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและจิตวิญญาณ อย่างไรก็ตามพบว่ามีการนำคำว่า Gender ในภาษาฝรั่งเศสและภาษาสเปน เพื่อบ่งบอกลักษณะทางเพศ ของคำศัพท์ ที่มีความสำคัญต่อโครงสร้างไวยากรณ์ทั้งสองภาษา ส่วนในภาษาอังกฤษมีการนำคำนี้มาใช้เพื่อบอก “เพศ” ภาวะ เพื่อบ่งบอกความเป็นหญิง หรือ ชาย

Gender ศัพท์บัญญัติทางวิชาการ ใช้คำว่า เพศสภาพ หรือ เพศภาวะ ซึ่งมีความหมายครอบคลุม เรื่องความเป็นผู้หญิง และ ความเป็นผู้ชาย ที่ไม่ได้แบ่งแยกหรือกำหนดโดยอวัยวะเพศ แต่ถูกกำหนดโดย ปัจจัยทางสังคม และวัฒนธรรม ที่หล่อหลอมความเป็นหญิง และชาย ในแง่มุมต่างๆ อันมีอิทธิพลต่อความเชื่อ (Belief) ทักษะคติ (Attitude) มายาคติ (Myth) จนกลั่นกลืนกลายเป็นบรรทัดฐานทางสังคม (Social Norms) ในเรื่องของเพศภาวะได้มีผู้ให้คำนิยามไว้ต่างๆดังนี้

พิศรา แซ่ก๊วยม,2545 ให้ความหมายในมุมมองทางการเมืองว่า Gender หมายถึงเพศภาวะที่ไม่ใช่เพียงบทบาทหญิงชาย แต่คือสถานะแห่งเพศที่มีพลวัตกับระบบอำนาจในชนชั้น ชนชาติ พันธุ์ ความสัมพันธ์อื่น ภายใต้เงื่อนไขทางการเมือง สังคมวัฒนธรรม เศรษฐกิจ หรือประวัติศาสตร์ ในช่วงเวลานั้นๆ อันมีผลต่อการจัดสรร และการเข้าถึงอำนาจ และทรัพยากรของสมาชิกในสังคม

เบญญา ยอดคำเนิน-แอ็ดดิทซ์ ,2542 กล่าวว่า เพศภาวะคือ บทบาททางสังคม และวัฒนธรรมของผู้หญิง และผู้ชาย ที่ผ่านการเรียนรู้มาตั้งแต่เด็ก บทบาทที่วุ่นวายรวมถึงภาระหน้าที่ ความคาดหวังของผู้อื่น และความคาดหวังต่อบุคคลอื่น จึงมีความแตกต่างกันระหว่างเพศหญิง (Female) เพศชาย(Male) ซึ่งหมายถึงความแตกต่างทางสรีระเท่านั้น ความหมายของเพศภาวะจึงเป็นเรื่องที่ไม่นิ่ง มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา แปรผันไปตามวัย และขั้นตอนชีวิตของแต่ละบุคคล

Gender มีความหมายแสดงถึงเหตุผลหรือลักษณะพิเศษในเงื่อนไขทางด้านจิตวิทยา สังคมและวัฒนธรรม ซึ่งจะเกี่ยวกับจิตใจ ความรู้สึกของความเป็นผู้หญิง หรือความเป็นผู้ชาย (Gender identity) เป็นการประเมินพฤติกรรมซึ่งเป็นผลมาจาก กระบวนการขัดเกลาทางสังคม (Socialization) ในแต่ละบริบทของสังคม หรืออาจกล่าวได้ว่า Sex เป็นสถานภาพที่ติดตัวมาแต่กำเนิด แต่ Gender เป็นสถานภาพที่ได้จากการกำหนดของสังคม (Lindsey and Christie, 1994 : 3 อ้างในกฤติยา อาชวนิจกุล,2538 : 7-8)

กฤติยา อาชวนิจกุล (2539, : 61-62) ได้วิเคราะห์ และสรุปกลไกและกระบวนการที่ทำให้เกิดความเท่าเทียมกันระหว่างหญิงชายดำรงอยู่ได้นั้น เนื่องมาจากกระบวนการคิดแบบชายเป็นใหญ่ ดำรงอยู่มานานในประวัติศาสตร์มนุษยชาติทุกสังคม ทุกเชื้อชาติ ทุกชนชั้น บทบาทการครอบงำ

ผู้ชายที่มีอยู่เหนือกว่าผู้หญิง เกิดขึ้นในทุกระดับความสัมพันธ์ระหว่างหญิงชาย โดยอาศัยกระบวนการผลิตซ้ำทางความเชื่อผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคม ดังนี้ คือ

1. ระดับครอบครัว ครอบครัวมีหน้าที่สำคัญในการผลิตซ้ำ ระบบความเชื่อสร้างบรรทัดฐานที่ให้บทบาทผู้ชายมีความสำคัญสูงกว่าบทบาทผู้หญิง โดยผ่านกระบวนการเลี้ยงดู และขัดเกลาสมาชิกในครอบครัวของตน ให้ยอมรับบทบาทที่มีเพศเป็นตัวกำหนดอย่างตายตัว (Sex-role stereotypes) การแบ่งงานที่แตกต่างและไม่เท่าเทียมกัน ระหว่างสมาชิกหญิงชาย รวมถึงการจัดสรรทรัพยากรที่ไม่ยุติธรรมทางเพศในบ้าน ผู้หญิงมีบทบาทที่ด้อยกว่าผู้ชายและยอมรับอำนาจที่เหนือกว่าของผู้ชาย ทั้งจากบทบาทพ่อและแม่ที่แสดงและการสั่งสอนของพ่อแม่เอง

2. ระดับชุมชน องค์กรในชุมชน ได้แก่กลุ่มทางสังคม ศาสนา โรงเรียน สถาบันทางวัฒนธรรมต่างๆ ที่ร่วมกันผลิตกลไกให้ผู้ชายสามารถควบคุมเรื่องเพศของผู้หญิง การเปลี่ยนแปลงสถานภาพของผู้หญิง ประเภทของงานที่เป็นงานแบบผู้หญิงและแบบผู้ชาย คุณค่าของงานที่ผู้หญิงทำ เป็นการตอกย้ำว่าผู้ชายอยู่เหนือกว่าผู้หญิง เป็นเรื่องที่ถูกต้อง ยุติธรรม และมีเหตุผล

3. ระดับรัฐ สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชายมีสิทธิในการครอบครองผู้หญิงอย่างถูกต้อง นายของรัฐที่ยอมรับให้ผู้ชายมีอำนาจเหนือผู้หญิง จัดการกระทำผ่านข้อบังคับ และกฎหมายที่เลือกปฏิบัติต่อผู้หญิง

สำหรับสังคมไทยแล้ว มองว่าความเป็นชายต้องมีความเข้มแข็ง กล้าหาญ อดทน กล้าแสดงออก สง่าผ่าเผย ต้องลิ้นไหล ห้ามให้ผู้หญิงจับได้ มีความพร้อมและความสามารถด้านเพศควบคุมอารมณ์ไม่อ่อนไหว มีความรู้ลึกทางเพศ และต้องปลดปล่อย และต้องเป็นฝ่ายเริ่มก่อน เป็นผู้นำในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ (อัมพวา ทิมแป้น, 2549) และเพื่อไม่ให้เป็นการเสียเงินชาย เด็กผู้ชายมักจะแสวงหาประสบการณ์ด้านเพศ โดยการมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการ ที่เรียกว่าการขึ้นคู้ ในขณะที่ด้วยกันผู้หญิงเองต้องต้องอ่อนโยน มีเมตตา เต็มไปด้วยบทบาทของการเป็นเมีย และแม่ เป็นผู้ที่ต้องรับผิดชอบงานบ้าน และเป็นผู้ตามในเรื่องเพศเสมอเพื่อคงไว้ซึ่งผู้หญิงดีต้องไม่ข้ามเกินเรื่องเพศ และเป็นผู้ไร้เดียงสาในเรื่องเพศ จากเงื่อนไขทางสังคม ขนบธรรมเนียม วัฒนธรรม ประเพณีหล่อหลอมให้ผู้ชายเป็นผู้ที่มีอำนาจเหนือกว่าผู้หญิง จึงเป็นเรื่องอยากที่ผู้หญิงจะปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ต้องการ หรือไม่พร้อม แม้แต่กระทั่งจะเป็นฝ่ายยื่นข้อเสนอให้คู่่นอนใช้ถุงยางอนามัย หรือแม้แต่กระทั่งการเลือกใช้วิธีการคุมกำเนิดฉุกเฉินหลังจากมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่พร้อม เพราะการที่เป็นผู้ที่มีความรู้เรื่องเหล่านี้จะถูกมองว่าเป็นผู้หญิงที่ไม่ดี ผ่านประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์มาก แม้แต่ปัจจุบันการเข้าถึงแหล่งข้อมูลเหล่านี้เป็นเรื่องง่ายเพราะหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต แม้แต่มีความรู้วิธีการป้องกันโรคทางเพศสัมพันธ์แต่ผู้หญิงไม่สามารถนำมาใช้ได้ เพราะการใช้ถุงยางอนามัยกับคู่่นอน นอกจากเป็นการไม่ไว้วางใจกันแล้ว ยังทำให้ถูก

สงสัยว่ามีความสัมพันธ์ทางเพศกับชายอื่น ดังนั้นเพื่อเป็นการรักษาภาพลักษณ์ของหญิงที่ดีในสายตาของผู้รัก รวมทั้งการถูกคาดหวังจากสังคมให้รักษานวลสงวนตัว ไม่ให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน เด็กผู้หญิงจะรู้สึกวุ่นวายถ้าจะพูดถึงเรื่องเพศ จะเห็นได้ว่าทัศนคติ การหล่อหลอมในเรื่องเพศของผู้หญิง และผู้ชายในสังคมไทยมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน โดยการกำหนดความเป็นหญิงชายผ่านกระบวนการขจัดเกลางานสังคมโดยอาศัยสถาบันครอบครัว และสถาบันทางการศึกษาที่พื้นที่ทางเพศศึกษาถูกสอนไว้แต่ในเรื่องของการรักษานวลสงวนตัว จนเรื่องเพศกลายเป็นเรื่องต้องห้ามสำหรับวัยรุ่น สังคมไทยสอนเรื่องเพศ หรือยอมรับเพศสัมพันธ์ในฐานะสามีภรรยาเท่านั้น ไม่นิยมสอนเรื่องเพศในวัยรุ่นเพราะเชื่อว่าเมื่อโตขึ้น หรือแต่งงานก็จะรู้เอง

กล่าวโดยสรุป คำว่า Gender เป็นศัพท์ที่ประดิษฐ์ขึ้นมาใหม่ มีความลื่นไหลตามที่สังคมและคนส่วนใหญ่อยากให้เป็น ซึ่งหมายถึงความแตกต่างระหว่างหญิงชาย ตามความคาดหมายของสังคม การปลูกฝังบทบาทหญิง ชาย ต่อการเป็นสมาชิกในสังคมดังนั้นบทบาทหญิง ชาย (Gender) จึงมาจากการที่เด็กถูกสอนให้เรียนรู้ว่าเป็นเด็กผู้หญิงควรทำ หรือต้องทำอะไร ถ้าเป็นเด็กผู้ชาย ควรทำ หรือต้องทำอะไร จนกลายเป็นบรรทัดฐานของสังคม (social norms) ตามช่วงเวลานั้น ตามสภาพสังคม และวัฒนธรรม ดังนั้นเพศภาวะอาจแตกต่างกันไปในแต่ละยุคสมัย และแตกต่างกันไปตามแต่ละสถานที่

เพศภาวะ (Gender) มีองค์ประกอบดังนี้

1. อัตลักษณ์ทางเพศ (Gender Identity)

Weinstein and Ronson ,2006 อ้างใน ประภาพร เชื้ออมสุข , 2554 ได้กล่าวไว้ว่า อัตลักษณ์ทางเพศ เป็นการเข้าใจของแต่ละบุคคล เกี่ยวข้องกับตัวตนของความเป็นหญิงและความเป็นชาย อันเนื่องอิทธิพลทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย ซึ่งแนวคิดของความเป็นหญิงชาย มีคำจำกัดความ การตีตราทางสังคม คาดหวังในพฤติกรรม และความเป็นหญิงหรือความเป็นชาย

อัตลักษณ์ทางเพศถูกประกอบไปด้วยโครงสร้างทางสังคมและวัฒนธรรม ผ่านวาทกรรม และสถาบันทางสังคมที่หล่อหลอม ให้ทั้งหญิงและชายมีความแตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง การแต่งกาย การแสดงออกทางเพศ

จากงานวิจัยของ พิมพวลย์ บุญมงคล, 2551 พบว่าสิ่งโฆษณา มีผลต่อการประกอบสร้างทางร่างกายของผู้ชายและผู้หญิง โดยผู้ชายจะมีลักษณะรูปร่างกำยำ มีกล้ามเนื้อ พร้อมลุยทุกอย่าง แข็งแกร่ง ส่วนผู้หญิงเป็นผู้ที่ร่างกายผอม บอบบาง แขนขาเรียวเล็ก มีส่วนเว้าส่วนโค้งที่ชัดเจน หน้าอกโต เป็นต้น วาทกรรมหลักของสังคมที่สร้างชุดความคิดที่ว่า ผู้หญิงต้องรักษานวลสงวนตัว ต้องมีความเขินอาย และไร้เดียงสาในเรื่องเพศ เหล่านี้สังคมสร้างให้กลายเป็นภาพของ

ผู้หญิงดี อัตลักษณ์ทางเพศในกลุ่มสาวโรงงาน การแต่งกายไม่หล่อแหลมนัก แต่มีการแข่งขันในการแต่งกายสูงเพื่อดึงดูดเพศตรงข้าม การซื้อเสื้อผ้า เครื่องสำอางค์ตามตลาดนัด และซูเปอร์เซ็นเตอร์ สาวโรงงานส่วนใหญ่จะย้ายถิ่น ดังนั้นรูปแบบการพักอาศัย จึงเป็นห้องเช่า มีความเป็นอิสระสูงจึงทำให้มีโอกาสใกล้ชิดกับคู่รัก และสุดท้ายย้ายมาอยู่ห้องเดียวจึงกลายเป็นการอยู่ก่อนแต่ง แต่การถูกจับจ้องจากสังคมรอบข้างสำหรับสาวโรงงานมีไม่มากนักกรณีอยู่ก่อนแต่ง ถ้าความสัมพันธ์กับคู่รักดำเนินไปด้วยความราบรื่น แต่ถ้าความสัมพันธ์ที่มีปัญหาก็มักจะถูกเพื่อนนินทา และส่วนใหญ่ยังปิดบังสถานะของคู่รักกับพ่อแม่ ญาติสนิท เนื่องจากยังยึดมั่นในวาทกรรมของการรักนวลสงวนตัว

2. ค่านิยมเชิงซ้อน หรือ ทวิมาตรฐานทางเพศ (Gender-related Double Standards)

มีความหมายคือ ค่านิยมที่ไม่ได้ใช้มาตรฐานเดียวหรือเกณฑ์เดียวกัน ในการพิจารณาตัดสินความเหมาะสมทางเพศ ระหว่างหญิงชาย ทั้งที่เป็นพฤติกรรมทางเพศอย่างเดียวกันแต่กลับใช้มาตรฐาน หรือเกณฑ์ แตกต่างกันในการตัดสิน ทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันหรือ เกิดความไม่เสมอภาคทางเพศ ระหว่างหญิงชาย (Reiss, 1960 : 83-84 ; จริยา พงศ์วิวัฒน์, 2529 : 21 ; อมรา สุนทรธาดา, 2541 : 2 ; พิมพ์วัลย์ บุญมงคล, 2541 : 47-48 ; นันทวัน ยันตะดิลก, 2543 : 3 ; มานพ คณะโต, 2541 : 31-34 , 58 อ้างถึงใน พรศักดิ์ อุปการดี, 2548)

ค่านิยมเชิงซ้อน (Double Standard) จึงเป็นค่านิยมที่ก่อให้เกิดปัญหาในสังคม โดยเฉพาะค่านิยมเชิงซ้อนในเรื่องพฤติกรรมทางเพศของมนุษย์ จึงทำให้เกิดภาพเหมารวมบทบาทเพศ (Sex role Stereotypes) มีลักษณะที่ยึดติดไม่ยืดหยุ่น ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ง่าย

Nikki kate (google.com/ stereotype/perception of gender stereotype base on opposites) เสนอว่าความเชื่อแบบตายตัวหรือภาพเหมารวมทางเพศสภาพ มีพื้นฐานอยู่บนความแตกต่างระหว่างความเป็นหญิง ความเป็นชายนั่นเอง โดยเริ่มจากการเหมารวมว่าผู้หญิงเป็นอย่างไร และผู้ชายเป็นอย่างไร จากนั้นก็มีการเหมารวมทั้งสองเพศแตกต่างกันโดยผู้หญิงถูกเหมารวมว่าเป็นผู้ที่อ่อนแอกว่า วานอนสอนง่าย ยอมจำนน ชอบใช้อารมณ์ฟุ้งฟิง ลังเลไม่เด็ดขาด ซึ่งลักษณะต่างๆ เหล่านี้มีผลกระทบต่อการแสดงออกบทบาททางเพศของหญิงชาย เมื่อผู้ชายและผู้หญิงเริ่มคบหากัน รูปแบบความสัมพันธ์ส่วนใหญ่จะเป็นไปในลักษณะที่ว่าผู้หญิงเป็นฝ่ายรับและผู้ชายเป็นฝ่ายรุก ความสัมพันธ์ ระหว่างหญิงชายเป็นภาพสะท้อนให้เห็นว่า ปัจเจกบุคคลได้ซึมซับเอาความเชื่อเรื่องอัตลักษณ์ความเป็นชายเป็นหญิงเข้าไป จนทำให้ผู้หญิงมีแนวโน้มที่จะแสดงออกในบทบาทที่สอดคล้องกับความเป็นหญิง และในขณะเดียวกันผู้ชายเองก็มีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมที่

สอดคล้องกับบทบาทเพศที่สังคมกำหนดและคาดหวัง ซึ่งจะมีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงในประเด็นของเรื่องทางเพศ (Sexuality) ด้วย

3. บทบาททางเพศ (Gender Role) หรือที่เรียกว่า Sex Role

Gender Roleเป็นข้อกำหนดการะหน้าที่ของสังคมที่มอบให้หญิงชายในสังคม วาทกรรมหลักในชุดความคิด คือผู้ชายทำงานนอกบ้าน ทำหน้าที่เป็นผู้นำ ทั้งนอกบ้าน ในบ้าน และบนเตียง ส่วนผู้หญิงเป็นผู้ที่รับผิดชอบงานบ้าน ดูแลสมาชิกในครอบครัว ทำหน้าที่ผู้ให้กำเนิดคือแม่ และต้องเป็นผู้ตามที่ดีทั้งในบ้าน นอกบ้าน และบนเตียง

4. ความสัมพันธ์ระหว่างหญิงชาย(Gender Relation)

เพศภาวะเป็นอิทธิพลมาจากการจัดเกลาเพศสภาพในสังคม มีส่วนกำหนดบทบาทของหญิงชายให้แตกต่างกัน ตามแต่ละสังคมนั้น หลายสังคมวัฒนธรรม ประเพณีส่วนใหญ่กำหนดให้ชายเป็นผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ และได้รับการยอมรับจากสังคมในหลายๆด้าน ในเรื่องเพศก็เช่นกัน ภายใต้ระบบโครงสร้างสังคมชายเป็นใหญ่ (Patriarchy Society) ดังนั้นในทางกลับกัน ภาพลักษณ์หรือฐานะในบทบาทของผู้หญิงจึงด้อยกว่า นักปราชญ์ชาวตะวันตก (Aristotle,1997) กล่าวว่าหญิงชาย มีความแตกต่างกันโดยความเป็นชายจะอยู่เหนือความเป็นหญิง และเป็นผู้ปกครอง ส่วนหญิงเป็นผู้ที่ถูกปกครอง และ Plato ก็มองว่าผู้หญิงมีหน้าที่อยู่ในครัวเรือน

การดำรงอยู่ของความคิด ความเชื่อเหล่านี้ยังมีมาถึงปัจจุบัน เนื่องมาจากการผลิตซ้ำของวาทกรรมทางสังคมไทยก็เช่นกัน ยังมองว่าหญิงชายมีความแตกต่างกันที่เด่นที่สุดเห็นจะเป็นการศึกษาของพิมพัลย์ บุญมงคล ที่เสนอว่าการเลือกปฏิบัติทางเพศ จากชุดวาทกรรมทางการแพทย์ การเลื่อมล้ำทางเพศ โดยชุดวาทกรรมทางการแพทย์นี้ใช้การอธิบายความเป็นหญิง ชายผ่านความรู้พื้นฐาน ด้านชีววิทยา และสรีระวิทยา และสร้างชุดความรู้ทางวิทยาศาสตร์ ที่กีดกันผู้หญิงออกจากชีวิต มองว่าผู้หญิงเป็นแหล่งของการติดเชื้อที่ไม่บริสุทธิ์ เป็นรังโรคของการติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ เนื่องมาจากสรีระทางเพศของผู้หญิง

2.3 แนวคิดเรื่องเพศวิถี (Sexuality)

เริ่มจากการมีการตั้งคำถามในความสัมพันธ์ทางเพศของหญิงชาย และความไม่เท่าเทียมกัน อันเป็นผลมาจากอำนาจของผู้ชายที่อยู่เหนือกว่าผู้หญิง ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม นอกจากนี้ผู้ชายยังมีอำนาจในการควบคุมความสัมพันธ์ทางเพศ เรื่องเพศเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับบริบททางสังคม

ในแต่ละสังคม ซึ่งถูกขัดเกลาในเรื่องเพศหญิง และ เพศชาย ที่แตกต่างกัน อันส่งผลต่อการให้ความหมายในเรื่องเพศที่แตกต่างกันด้วย รวมทั้งความคาดหวังต่อการแสดงพฤติกรรมต่อเพศตรงข้าม เรื่องเพศจึงเป็นเรื่องที่ซับซ้อน เป็นวิถีทางเพศที่ถูกกำหนดขึ้นโดยสังคม และวัฒนธรรม เพศวิถี(Sexuality) จึงมีความหมายที่มากกว่าพฤติกรรมทางเพศ แต่หมายถึงการพึงพอใจในเรื่องเพศของบุคคลด้วย

อัตลักษณ์ทางเพศและความเป็นหญิงหรือชาย ทั้งหมดคือผลลัพธ์ทางสังคม (Social Product) ที่ถูกประกอบสร้างภายใต้วัฒนธรรมนั้นๆ ที่มีมิติที่หลากหลายทางวัฒนธรรมและเป็นพลวัต พฤติกรรมทางเพศของบุคคลในแต่ละสังคม จึงเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลา ค่านิยม และสิ่งแวดล้อมทางสังคม วัฒนธรรม มีผู้ให้ความหมายของเพศวิถีไว้ดังนี้

กฤติยา อาชวนิจกุล,2548 ในมุมมองทางการเมือง Sexuality เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการเจริญพันธุ์ การคุมกำเนิดชั่วคราว ถาวรและการคุกคามอำนาจของผู้หญิง โดยการให้ตำแหน่งในสถานะที่ผู้หญิงต้องไม่พร้อม มองว่าร่างกายผู้หญิงเป็นแหล่งบรรจุตัวอ่อนเท่านั้น

อมรา พงศาพิชน์ ,2548 ให้ความหมายในทางสังคมว่า Sexuality เป็นลักษณะนามที่ครอบคลุมหลายๆ เรื่องเกี่ยวกับเพศ ความเชื่อ ความคิด และอารมณ์ความรู้สึก รวมถึงความสัมพันธ์ทางเพศที่วัดด้วยลักษณะใดกับลักษณะใด และระหว่างใครกับใคร

สำหรับนักสตรีนิยม มองเพศวิถีเป็นเรื่องของพฤติกรรมตามธรรมชาติ และสัญชาตญาณของความเป็นมนุษย์ เป็นเรื่องของอำนาจ และการต่อสู้ในระดับต่างๆ ในสังคม (อ้างในกาญจนา เทพแก้ว,2548)

มาลี เผือกหอม, 2551 กล่าวว่า Sexuality คือความหมายเรื่องเพศ การแสดงออกทางเพศ อัตลักษณ์ทางเพศ ความปรารถนา ความสุขทางเพศ ซึ่งเกิดจากการประกอบสร้างทางสังคมและวัฒนธรรม

Dixon Mueller,R.(1996) กล่าวว่าองค์ประกอบของเพศวิถีมี 4 อย่างดังนี้

1. คู่สัมพันธ์ทางเพศ (Sexual Partner) อันหมายถึงจำนวนคู่ของความสัมพันธ์ทางเพศทั้งในอดีต และปัจจุบัน ช่วงเวลาแห่งการมีคู่ เพศภาวะของคู่ทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม แบบแผนความสัมพันธ์กับคู่สัมพันธ์ทางเพศ ซึ่งอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามช่วงวัย และลักษณะของคู่ ความสัมพันธ์ทางเพศ มีผลอย่างยิ่งกับผลลัพธ์ของการมีเพศสัมพันธ์ ได้แก่ การป้องกันหรือไม่ป้องกัน การติดโรคทางเพศสัมพันธ์หรือโรคเอดส์ ปัจจัยต่างๆ ที่สนับสนุนเริ่มต้นของการมีกิจกรรมทางเพศในครั้งแรก อันมีผลต่อการกำหนด ทศนคติและพฤติกรรม รวมถึงการเจริญพันธุ์และสุขภาพทางเพศระยะยาว

2. กิจกรรมทางเพศ(Sexual Acts) เป็นการปฏิบัติทางเพศ ทั้งในเรื่องของความถี่ เจื่อนไขการการเลือกปฏิบัติกิจกรรมทางเพศอย่างเฉพาะเจาะจง หรือรูปแบบของการมีเพศสัมพันธ์ ของแต่ละคู่หรือบุคคล จำนวนความถี่ของการแสดงออกทางเพศ

3. การให้ความหมายของเพศสัมพันธ์(Sexual Meaning) หมายถึงกระบวนการทาง ความคิด พฤติกรรม และเจื่อนไขในเรื่องเพศ ซึ่งถูกตีความและให้ความหมายตามบริบทของสังคม วัฒนธรรม อันรวมถึงความเชื่อระดับบุคคล กลุ่มคน ที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติร่างกาย และสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกามารมณ์ หรือการละเมิดกฎเกณฑ์ การกระทำในเรื่องเพศของผู้หญิงและผู้ชายที่ว่าด้วย ความเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม

4. แรงขับ และความพึงพอใจทางเพศ(Sexual Drive and Enjoyment) หมายถึง ความ หลากหลายของการสร้างความเร้าใจ และการบรรลุถึงความสุขสุดทางเพศ ที่มีมุมมองเกี่ยวกับสรีระ และจิตวิทยาสังคม ความสามารถทางเพศ การกระตุ้นความรู้สึก และอารมณ์ ความสุขและการ ตอบสนองทางเพศ การรับรู้ในแรงขับของกลุ่มความสัมพันธ์ทางเพศ และของตนเอง

จะเห็นได้ว่า ความหมายจากองค์ประกอบของเพศวิถี มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการทำ ความเข้าใจต่อแบบแผนความสัมพันธ์ และพฤติกรรมทางเพศต่อคู่ความสัมพันธ์ การให้ความหมาย ต่อเพศและความพึงพอใจต่อเพศสัมพันธ์ของคู่รัก

จากแนวคิดของ Dixon Mueller นำมาอธิบายพฤติกรรมทางเพศ และรูปแบบการมี เพศสัมพันธ์ของสาวโรงงานวันรุ่นหญิง ภายใต้บริบทคู่รัก ซึ่งจะทำให้มีความเข้าใจในเรื่องเพศวิถี ของกลุ่มสาวโรงงานวันรุ่นหญิงได้ดียิ่งขึ้น

อีกมุมมองหนึ่ง Peper Schwartz, 1978 ; quoted in unger,1979 : 236) ได้เสนอเกี่ยวกับ แนวคิดเรื่องเพศวิถีไว้ว่า ผู้หญิงถูกทำให้เชื่อว่าเป็นพวกชอบความรุนแรง และเป็นฝ่ายถูกกระทำจาก ฝ่ายชาย ผู้หญิงถูกทำให้เชื่อเชิงซ้ำในการกระตุ้น มีความต้องการทางเพศต่ำ และชอบมากที่จะ เจ็บปวดจากการกระทำที่รุนแรงรูปแบบต่างๆ Schwartz ยังเสนออีกว่า การที่ผู้หญิง และผู้ชายมีความ แตกต่างกันในการตอบสนองเรื่องเพศ เป็นผลมาจากการอบรม

เลี้ยงดู ความเป็นสาวของผู้หญิงถูกเผยจากความสามารถในเรื่องทางเพศ ว่ามีความสามารถในการ ดึงดูดผู้ชายได้หรือไม่ และประสบการณ์ทางเพศของผู้ชายถูกให้เหตุผลว่าแสดงถึงความเป็นชาย ผู้หญิงจะถูกอบรมไม่ให้รู้มากในเรื่องเพศ

เรื่องเพศวิถี (Sexuality) ในบริบทของสังคมไทยเอื้อประโยชน์ต่อผู้ชายมากกว่าผู้หญิง ผู้หญิงถูกกำหนดให้ต้องปิดบังซ่อนเร้นในเรื่องทางเพศ ผู้หญิงที่ดีจะต้องเหนียมอายในเรื่องเพศ ไม่ แสดงออกกว่ารู้มาก ร่างกายต้องสะอาดสะอ้าน นั้นหมายถึงการรักษาพรหมจารี(virginity) และ เทิดทูนการมีสามีคนเดียว ในขณะที่เดียวกันสังคมไทยกลับเปิดโอกาสให้ผู้ชายแสดงออกในเรื่องเพศ

เป็นอย่างมาก ผู้ชายที่มีความเป็นชายต้องรู้ดีในเรื่องเพศ และต้องมีประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์
 สิ่งต่างๆ เหล่านี้ ส่งผลต่อความไม่เสมอภาคของความสัมพันธ์ทางอำนาจที่สังคมไทยให้กับเพศชาย
 และเพศหญิง

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการจัดเรื่องส่วนตัวอย่างเรื่องเพศวิถี ความรัก ความสัมพันธ์ และอีก
 หลายเรื่องนั้น มีความเป็นการเมือง ความเป็นรัฐเข้าไปเกี่ยวข้อง การใช้อำนาจในการกำกับ ควบคุม
 จึงเป็นที่มาของ “ the personal is political “ ที่ Radical feminist และ Gayle Rubin เองก็มองไม่
 แตกต่างกันใน “thinking Sex” Rubin พยายามที่จะบอกว่าเรื่อง Sex มีการเมือง การใช้อำนาจ การ
 ควบคุมที่ผู้ชายกระทำต่อผู้หญิงทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมกัน ระบบความเชื่อความหมายเรื่องเพศ
 ถูกเชื่อมโยงกับเรื่องเพศวิถีระหว่างหญิงชาย (heterosexuality) ซึ่งโดยความหมายแท้จริงแล้วไม่
 เป็นไปตามธรรมชาติเลย ในทางตรงกันข้าม เพศวิถีระหว่างหญิงชาย เป็นการสร้างจากอุดมการณ์
 และระบบความเชื่อที่ทำให้ผู้ชายสามารถเข้าถึงร่างกาย ของผู้หญิงได้ ซึ่งกลายเป็นเรื่องของการกดขี่
 เอาไรต์เอาเปรียบ ทั้งทางกาย และอารมณ์ และทางจิตวิญญาณที่ผู้ชายกระทำต่อผู้หญิง เพศวิถีระหว่าง
 หญิงชาย เกี่ยวข้องกับการสะท้อนและการผลิตซ้ำ ความไม่เท่าเทียมกันระหว่างผู้ชาย และผู้หญิง

สังคมแบบชายเป็นใหญ่(Patriarchy society) ได้เข้ามาครอบงำสร้างกรอบให้เพศวิถี
 ผู้หญิง และผูกติดเพศวิถีผู้หญิงไว้กับศีลธรรมอันดีงาม ซึ่งถือว่าเป็นบรรทัดฐานของสังคม ระบบที่มี
 แนวคิดซึ่งไม่เห็นว่ายู้งและชายเป็นมนุษย์ที่เท่าเทียมกัน ชายเหนือกว่า และผู้หญิงต้องด้อยกว่าเป็น
 ทักษะคติที่ครอบงำ และมีอิทธิพลอย่างมากเหนือความเป็นไปในสังคม ผลก็คือหญิงต้องเป็นฝ่ายที่
 เสียเปรียบและถูกกำหนดบทบาท ให้ตอบสนองความต้องการของสังคมที่ชายเป็นผู้นำ (ธีรนาถ
 กาญจนอักษร, 2542 : 47)

Rosemary R.Ruether (กวิน ชุตินา ผู้แปลและเรียบเรียง : 6) กล่าวว่าชายเป็นใหญ่ มิใช่
 ระเบียบทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไม่ได้ ถึงแม้ว่าประวัติศาสตร์ในเรื่องนี้จะดำรงอยู่ในสังคมมนุษย์มา
 ยาวนานแล้วก็ตาม คำจำกัดความบางประการที่เสนอโดยนักสตรีนิยม เพื่ออธิบายคำว่า ระบบชาย
 เป็นใหญ่(Patriarchy) หมายถึง กฎของบิดาในฐานะที่เป็นระบบสังคม จึงไม่ได้มีความหมายเพียงแค่
 ชายเหนือกว่าหญิง แต่มันหมายถึงระบบสังคมที่ครอบคลุมกว้างขวาง ที่มีฐานอยู่บนการครอบงำ
 ของหัวหน้าครอบครัวผู้ที่เป็นชายเหนือทรัพยากรทั้งหมดที่เป็นมนุษย์

Maria Mies (กวิน ชุตินา ผู้แปลและเรียบเรียง, : 6) กล่าวว่าระบบชายเป็นใหญ่เป็น
 ระบบการครอบงำ ที่ผู้ชายมีเหนือผู้หญิงทางประวัติศาสตร์ ซึ่งเก่าแก่กว่าระบบทุนนิยมอย่างแน่นอน
 มันเกิดราว 5,000 หรือ 6,000 ปีที่แล้ว กับชนเผ่าที่ทำสงคราม และเข้าพิชิตปราบปราม เชื่อมโยงกับ
 การทำให้ชนเผ่าอื่นและดินแดนของชนเผ่าอื่นมาขึ้นตรงกับตน และใช้เป็นแหล่งที่มาของความมั่งคั่ง

การควบคุมผู้หญิงให้อยู่ในส่วนของครัวเรือน ความสำเร็จของชนเผ่าคือการให้อาวุธอยู่ในมือผู้ชายเท่านั้น

2.4 แนวคิดเรื่องอุดมการณ์ความรัก

อุดมการณ์(Ideology)ถูกใช้เป็นครั้งแรกโดย Antonie Louis Claude de Tracy นักวิชาการชาวฝรั่งเศส โดยงานเขียนของเขา เมื่อปี 1797 อุดมการณ์ คือระบบค่านิยม ที่ได้รับการยอมรับจากกลุ่มว่าเสมือนจริงหรือเป็นจริง เป็นการสร้างผ่านกระบวนการทางสังคม และวัฒนธรรม

อุดมการณ์ Ideology ในมุมมองของ คาร์ล มาร์กซ์(Karl Marx) ซึ่งเป็นนักปราชญา เศรษฐศาสตร์ สายสังคมนิยม(Socialism) มองว่าอุดมการณ์เป็นเครื่องมือ ในการสร้าง สืบสาน และผลิตซ้ำให้กับสังคม เพื่อให้สังคมนั้นดำรงอยู่และเป็นไปตามผู้มีอำนาจกำหนด

ความรัก Affection ความรักไม่ใช่สิ่งที่ร่างกายต้องการ แต่ความรักเป็นส่วนสนับสนุน ที่จะช่วยให้กระบวนการทางจิตใจของบุคคลปกติ ความรักมิใช่สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เพราะในโลกนี้มีคนจำนวนมากที่ไม่เคยรู้จักกับความรักเลย แต่ความรักเป็นสิ่งที่ต้องเรียนรู้ และเป็นผลแห่งวิวัฒนาการทางวัฒนธรรมทางสังคมด้วย ดังมีผู้ที่พยายามอธิบายความรักไว้น่าสนใจหลายท่าน ดังนี้

สุชาติ และวรรณิ โสภประยูร , 2531 : 68 อธิบายว่า ความรัก เป็นอารมณ์ชนิดหนึ่งที่มนุษย์ได้แสดงความรู้สึกในความสัมพันธ์ต่อสิ่งที่อาจเป็นรูปธรรมก็ได้ เช่น บุคคล สิ่งของ วัตถุ ลัทธิ ศาสนา ปรัชญา หรือ อุดมการณ์ ความรักจึงนับเป็นความผูกพันทางใจ ที่อาจแบ่งออกได้หลายอย่าง เช่น รักตัวเอง รักเพื่อน รักเพศตรงข้าม รักคนที่เกิดทุนบุชา เป็นต้น

อุดมศิลป์ ศรีแสงงาม (ศิริรัตน์ เพชรเอี่ยม , 2540 : 73 อ้างในจันทร์วิภา ดิลกสัมพันธ์ , 2543: 81) ได้สรุปนิยามของความรัก คือความรู้สึกที่มีต่อสิ่งที่เรารัก ไม่ว่าจะเป็นสิ่งที่มีชีวิต หรือไม่มีชีวิตก็ตาม ความรู้สึกที่อยากให้ผู้ที่เรารักนั้นมีความสุข แล้วเราผู้ที่เป็นรักเขาก็จะทำทุกอย่าง เพื่อให้คนที่เรารักมีความสุข และถ้าทำสำเร็จเราก็จะมีความสุขขึ้นมาในทีหลัง

วันทนิย์ วาสิกะสิน ได้กล่าวไว้ว่าความรักที่มีต่อเพศตรงข้ามมีอยู่ 3 รูปแบบดังนี้

1. ความรักแบบบริสุทธ (Romantic Love) เป็นความรักที่ไม่มีความต้องการทางเพศเข้ามาเกี่ยวข้อง เป็นความรักแบบอุดมคติ เกิดทุน ยินดีเสียสละ ให้บริการหรือความช่วยเหลือ เพื่อให้บุคคลอันเป็นที่รักมีความสุข เราสามารถพบความรักแบบนี้ได้ ในกรณีความรักแบบถูกตาถูกใจในทันที หรือ “ รักแรกพบ ” (Love at first sing) หรือความรักแบบชั่วคราวชั่วยาม ไม่จริงจัง ไม่ยั่งยืน ที่เรียกว่า “ ปuppy love ” (Puppy love)

2. ความรักแบบถูกใจรูปลักษณ์ (Physical Love) เป็นความรักที่เกิดจากความถูกใจในหน้าตา มีความปรารถนาในเพศตรงข้าม อันนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ถ้าอยู่ในวัยหนุ่มสาวจะเป็นความรักที่นำไปสู่การแต่งงาน และสร้างความพร้อมในการมีครอบครัว แต่ถ้าอยู่ในวัยรุ่นที่ยังไม่พร้อม จะนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน

3. ความรักแบบมิตรภาพ (Platonic Love) เป็นความรักอันดีเพื่อน มักพบในวัยกลางคน ถ้าการแต่งงานที่เกิดจากความรักแบบการถูกใจในรูปลักษณ์ ต่อมาก็กลายเป็นความรักแบบมิตรภาพ เป็นเพื่อนคู่ชีวิต ซึ่งเป็นความรักที่สมบูรณ์แบบและมีพื้นฐานที่มั่นคง

4. Lee ,1973 ได้ให้คำนิยามของความรักและลักษณะของบุคคลที่มีความรักในแต่ละรูปแบบดังนี้

1) ความรักแบบเสน่หา (Eros) คือความรักที่ต้องการความผูกพันทางกาย และทางอารมณ์สูง พอใจกับการมีอารมณ์ที่เร่าร้อน และต้องการมีความสัมพันธ์ทางเพศกับคนรัก ผู้ที่มีความรักแบบเสน่หา เป็นผู้ที่มีพร้อมจะเสี่ยงกับความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้น มักจะถูกใจคนรักทันทีตั้งแต่แรกพบ และพยายามที่จะพัฒนาสายสัมพันธ์ กับคนรักอย่างรวดเร็ว ผู้ที่มีความรักแบบเสน่หา มีแนวโน้มที่จะสนใจแต่เฉพาะคู่ของตน แต่จะไม่เรียกร้องความเป็นเจ้าของจากคู่

2) ความรักแบบไม่ผูกมัด (Ludus) คือความรักที่มีความผูกพันกันแค่ชั่วคราว คล้ายการเล่นเกมส์ ผู้ที่มีความรักแบบไม่ผูกมัด พยายามที่จะหลีกเลี่ยงการสร้าง ความผูกพันทางอารมณ์ อย่างลึกซึ้งกับคู่ เพื่อรักษาความเป็นอิสระของตนไว้ เกมส์นี้จึงเป็นเพียงการเล่นเพื่อความสนุกของทั้งสองฝ่าย ซึ่งอาจสมคูล หรือไม่สมคูลกับความผูกพันของคู่ก็ได้ และแม้บุคคลจะไม่ปรารถนาที่จะทำให้คู่ของตนเองเจ็บปวด แต่การโกหก และความไม่สัตย์ ก็มักจะเกิดขึ้นในความรักแบบนี้เสมอ ผู้ที่มีความรักแบบไม่ผูกมัดมักจะ ไม่แสดงความหึงหวง และความเป็นเจ้าของ และต้องยอมเผชิญได้ว่าคู่อาจไปมีความสัมพันธ์ทางเพศกับบุคคลอื่น ผู้ที่มีความรักแบบไม่ผูกมัดจึงมักที่จะพอใจกับการมีเพศสัมพันธ์ โดยคิดว่าเป็นเรื่องสนุก และไม่ต้องการการผูกมัดใดๆ

3) ความรักแบบมิตรภาพ (Storge) คือความรักที่มีพื้นฐานมาจากมิตรภาพ คู่รักมักจะอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม และรู้จักกันมาเป็นเวลานาน คู่รักแบบนี้ต้องการที่จะเรียนรู้ซึ่งกันและกัน อย่างค่อยเป็นค่อยไป และมักทำกิจกรรมต่างๆร่วมกัน มากกว่าที่จะมุ่งเน้นความสัมพันธ์ทางเพศ

4) ความรักแบบใช้เหตุใช้ผล (Pragma) คือความรักที่อยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง ผู้ที่มีความรักแบบใช้เหตุใช้ผล จะแสวงหาคู่รักที่เหมาะสมกับตนเองให้มากที่สุด โดยพิจารณาจากปัจจัยต่างๆ เช่น ความสัมพันธ์จะดำเนินไปอย่างมีคุณภาพมากน้อยเพียงใด

ความสามารถในการสื่อสารเข้าใจกัน คุณสมบัติต่างๆของคู่รักจะถูกนำมาพิจารณา ความรักแบบนี้มักเกิดในวัยผู้ใหญ่

5) ความรักแบบลุ่มหลง (Mania) คือความรักที่ปราศจากความใกล้ชิดกัน และต้องการความเป็นเจ้าของกันและกันสูง และมักแสดงความหึงหวง และการเข้าใจผิดกัน รวมทั้งมีอาการทางกาย และทางจิตร่วมด้วย ผู้ที่มีความรักแบบลุ่มหลงมักจะมีความต้องการครอบครอง และมักที่จะหมกมุ่นอยู่กับเรื่องของตน ประารถนาที่จะใช้เวลาอยู่กับคู่ตลอดเวลา บุคคลจะเกิดความวิตกกังวลทันทีถ้าคู่ขาดความสนใจ

6) ความรักแบบเสียสละ (Agape) เรื่องความไม่เห็นแก่ตัว เป็นความรักที่บุคคลต้องการเป็นฝ่ายให้มากกว่าเป็นฝ่ายรับ โดยมีแนวคิดมาจากศาสนาคริสต์ ในเรื่องความไม่เห็นแก่ตัวและการให้ ผู้ที่มีความรักแบบเสียสละ จึงคำนึงความสุขของคู่รัก ไม่คำนึงถึงความต้องการของตนเอง

อย่างไรก็ตาม ในความรักของวัยรุ่นนั้น มีเป้าหมายที่สำคัญ คือ การมีเพื่อนต่างเพศ ซึ่ง Kelly (1971 อ้างในศิริพิชญ์ กฤษณะเศรษฐี , 2546 : 24) ได้เสนอว่าวัยรุ่นต้องผ่านประสบการณ์ในการพัฒนาความสัมพันธ์ดังนี้

ขั้นตอนแรก เป็นรักแบบพาฝันหรือหลงใหลมักอยู่เหนือการควบคุมเป็นเรื่องของอารมณ์แท้มากกว่าเหตุผล กระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมตอบสนองแบบเฉียบพลัน ทั้งนี้รักแบบหลงใหลไม่พื้นฐานของความสัมพันธ์ที่ยั่งยืน การอยู่ด้วยกันเป็นชีวิตประจำวัน การมีเพศสัมพันธ์กันอย่างสม่ำเสมอจะทำให้ความหลงใหลนั้นลดลง

ขั้นตอนที่สอง เป็นความรักจริง กล่าวคือพัฒนามาจากขั้นตอนแรก โดยพัฒนาขึ้นทีละน้อยและอยู่ภายใต้การควบคุมของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ภายใต้ความสัมพันธ์ที่มีต่อคู่ความสัมพันธ์จะพัฒนาพฤติกรรมตอบสนองกันและกัน มองความสัมพันธ์ในลักษณะที่สมดุลทั้งการให้ และการรับ

การทำความเข้าใจในเรื่องของพฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่นนั้นนอกจากการมองในเรื่องของเพศภาวะ และเพศวิถีแล้ว การมองผ่านเข้าไปในอุดมการณ์ ว่าวัยรุ่นให้ความหมายต่อความรัก ให้ความหมายต่อการมีเพศสัมพันธ์ และคู่ความสัมพันธ์ทางเพศอย่างไรบ้าง จะช่วยให้เข้าใจในเรื่องเพศภาวะและเพศวิถีในวัยรุ่นได้ลึกซึ้งมากขึ้น และช่วยส่งเสริมหรือป้องกันสุขภาพทางเพศในวัยรุ่นได้แบบเข้าใจ ความคิด ความเชื่อ สร้างมายาคติเกี่ยวกับความรัก สำหรับวัยรุ่นสาวโรงงานแล้ว คู่รักมีความหมายมากกว่าการเป็นคู่ความสัมพันธ์ทางเพศ เพราะวัยรุ่นจะอยู่อาศัยร่วมกัน ถ้อยทีถ้อยอาศัย แต่อย่างไรก็ตาม การยอมมีเพศสัมพันธ์ผู้หญิงมักจะผูกติดกับเรื่องการแสดงความรัก และวามโนภาพถึงเรื่องของชีวิตคู่ และจบที่การแต่งงาน

7) ความใคร่

ความใคร่เป็นการแสวงหาความสำราญจากผู้อื่น เป็นการแสดงออกถึงความเห็นแก่ตัว ในลักษณะต่างๆ มีระดับที่มากน้อยแตกต่างกันในแต่ละเวลา ที่มาของความใคร่มีความสัมพันธ์กับอารมณ์ใคร่ หรือ อารมณ์ทางเพศ ซึ่งมีเหตุมาจากการกระตุ้นภายนอกได้แก่

การดู(รูป) ในผู้ชายสิ่งที่ทำให้เกิดอารมณ์ทางเพศมากที่สุด คือ การร่วมประเวณีระหว่างชายและหญิง การดูวัยะเพศของผู้หญิง การมองผู้หญิงไม่ว่าจะเป็นการสวมใส่เสื้อผ้า ส่วนในผู้หญิงสิ่งที่กระตุ้นอารมณ์ทางเพศมากที่สุดคือ การอ่านหนังสือประเภทเกี่ยวกับพิศวาสของตัวเอกในเรื่อง รองลงมา คือ การมองผู้ชาย โดยเฉพาะผู้ชายที่ตนเองใฝ่ฝันอยู่แล้ว หรือดูบทรักในภาพยนตร์

การรู้รส การรู้รสทางเพศ เกิดจากการจุมพิตซึ่งกันและกัน ความหวานอันเกิดจากการจู๋ริมฝีปาก การดูดลิ้น และจากรสชาติน้ำลายของอีกฝ่าย ทำให้เกิดอารมณ์ทางเพศได้

การได้กลิ่น กลิ่นอาจเป็นสิ่งที่กระตุ้น หรือลดความรู้สึกทางเพศได้ กลิ่นเดียวกันอาจกระตุ้นอีกคนหนึ่งได้ แต่อาจกดกับอีกคนก็ได้

การได้ยิน เสียงอันมีผลต่อการขยับ และยับยั้งทางเพศ บางครั้งอำนาจของเสียงดนตรีมีผลต่อการกระตุ้นความรู้สึกทางเพศ

การสัมผัส ประสาทสัมผัสมีความสำคัญในกามารมณ์มากที่สุด ประสาทนี้จะกระจายอยู่ทั่วไป ตามผิวหนัง เชื้อเมือกต่างๆ ความไวของผิวหนังแต่ละบริเวณก็มีความแตกต่างกัน ผลการวิจัยของ(ขงบูท วงศ์ภิรมย์ศานต์, 2543 : 83) พบว่าการสัมผัสระหว่างหญิงชายแบบต่างพัฒนาไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ได้ดังนี้

- การจับมือถือนิ้วแขน	สามารถพัฒนาไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ได้ ร้อยละ 10
- การกอดจูบ	สามารถพัฒนาไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ได้ ร้อยละ 60
- การลูบคลำ	สามารถพัฒนาไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ได้ ร้อยละ 80
- การเส้าโลม	สามารถพัฒนาไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ได้ ร้อยละ 100

ขั้นตอนการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างเพศ

การมีความสัมพันธ์ทางเพศ มิได้เกิดตามสัญชาตญาณ แต่เป็นการพัฒนาขั้นตอนที่เกิดจากกลไกทางสมองและประสบการณ์ทางสังคมของบุคคล (จันทรีวิภา ดิลกสัมพันธ์ , 2543 : 84)

- 1) การเกี้ยวพาราสี (Courtship) เป็นการแสวงหาบุคคล ซึ่งตรงกับที่ตนเองมุ่งหมายไว้ โดยในระยะแรกๆ จะเป็นการเลือกบุคคลที่ตนเองพอใจ จนกระทั่งถึงระดับที่คิดว่าจะเลือกเป็นคู่ครอง การเกี้ยวพาราสีจึงขึ้นอยู่กับความรัก ความสนใจ ความถูกใจแบบหนุ่มสาว
- 2) การนัดหมายกัน (Dating) คือการที่บุคคล 2 คน นัดที่จะพบเจอกัน เพื่อความเพลิดเพลิน ในระยะเวลาสั้นๆ เมื่อหมดเวลานั้นทั้งสองฝ่ายก็อาจสิ้นสุดความสัมพันธ์ โดยไม่มีพันธะข้อผูกมัดใดๆต่อกันได้
- 3) การไปมาหาสู่กันเป็นประจำ (Going Steady) เป็นการเปลี่ยนจากการนัดหมายกับหลายๆคน มาเป็นการพบปะกับคนเพียงคนเดียว และเที่ยวด้วยกันเป็นประจำ แสดงความชอบพอกัน หรือมีข้อผูกพันกันมากขึ้น บางครั้งอาจยังไม่ถึงขั้นความรัก
- 4) การหมั้น (Engagement) เป็นเงื่อนไขที่เกิดขึ้นเมื่อทั้งสองฝ่ายปรารถนาที่จะแต่งงานร่วมกันในอนาคต ช่วยให้หนุ่มสาวติดต่อกัน ได้อย่างใกล้ชิดสนิทสนม โดยไม่ต้องเกรงคำครหาใดๆ
- 5) การแต่งงาน หรือการสมรส (Marriage) เป็นสิ่งที่หนุ่มสาวรัก และปรารถนาที่จะอยู่ด้วยกันได้กระทำ เพื่อเป็นการประกาศให้สังคมได้รับรู้อย่างเป็นทางการ และอยู่กันกันฉันท์สามีภรรยา และเป็นความสัมพันธ์ทางเพศในรูปแบบที่สังคมยอมรับ

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น

ความหมายของพฤติกรรมทางเพศ (Sexual Behavior) มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้ คือ ชัยวัฒน์ ปัญจพงศ์และคณะ , 2524 : 114 อ้างในดวงหทัย นุ่มนวล, 2546 : 22) ได้ให้ความหมายที่ครอบคลุมพฤติกรรมทั้ง 2 ลักษณะ คือ พฤติกรรมที่อยู่ภายใน (Inner) และพฤติกรรมที่แสดงออกภายนอก (Outer) พฤติกรรมทางเพศนั้น โดยเฉพาะเรื่องของการร่วมเพศ ในทัศนคติของนักจิตวิทยาไม่ถือว่าเป็นการเรียนรู้ แต่ถือว่าเป็นสัญญาณอย่างหนึ่งของมนุษย์ที่พร้อมจะแสดงออก เมื่อร่างกายถึงวุฒิภาวะแล้ว การมีความต้องนั้น มนุษย์ต้องแสดงออกในเรื่องเพศตลอดเวลาทั้งที่รู้ตัวและไม่รู้ตัว ความแตกต่างระหว่างเพศมีผลต่อการควบคุมพฤติกรรมนั้น มักมีแนวโน้มในการตอบสนองต่ออารมณ์ทางเพศได้ง่าย ถ้าสภาวะแวดล้อมมีลักษณะเป็นการกระตุ้นความต้องการทางเพศ ดังเช่นบรรยากาศตามชายหาด สถานเริงรมย์ ดิสโก้เธค บาร์ต่างๆ ด้วยเหตุนี้จึงปรากฏว่าหญิงสาวหลายรายมีเพศสัมพันธ์กับคนแปลกหน้า เพราะทนแรงขับทางบรรยากาศไม่ได้

วันทนี วาสิกะสิน, 2549 กล่าวว่า พฤติกรรมทางเพศเป็นส่วนหนึ่งของพฤติกรรมทางสังคมของมนุษย์ ซึ่งก็คล้ายกับการแสดงออกพฤติกรรมต่างๆ ของมนุษย์นั่นเอง

นราภรณ์ หะวานนท์, 2542 : 85 กล่าวว่า พฤติกรรมทางเพศเป็นสิ่งที่แสดงออกในรูปแบบของการกระทำ คำพูด ซึ่งเป็นสิ่งที่สังเกตเห็นได้ พฤติกรรมทางเพศอาจเป็นสิ่งที่บุคคลแสดงออกมาต่อตนเอง หรือต่อผู้อื่นก็ได้ พฤติกรรมทางเพศเป็นผลผลิตทางสังคม ในเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ซึ่งถูกปลูกฝังให้กับสมาชิกในสังคม โดยผ่านทาง ครอบครัว โรงเรียน กลุ่มเพื่อน และชุมชน ตลอดจนสื่อมวลชน

การมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น

ความคาดหวังในการมีเพศสัมพันธ์ชั่วคราว

Knox and Wilson , 1981 อ้างในวิชาดา เอี่ยมแย้ม, 2548 : 18) ศึกษาในนักศึกษาระดับชั้นปริญญาตรี เกี่ยวกับจำนวนครั้งของการนัดหมายก่อนที่จะมีเพศสัมพันธ์ พบว่าร้อยละ 50 ของนักศึกษาชาย การนัดพบครั้งที่ 5 นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ งานของHorold and van Kerkwijk ,1992 ยังพบว่าพฤติกรรมมีเพศสัมพันธ์แบบชั่วคราวในฤดูใบไม้ผลิเกิดทั่วไปกับนักท่องเที่ยว และงานของ Cohen and Shotland ,1996 ศึกษาในกลุ่มนักศึกษาจำนวน 242 คน พบว่าโดยทั่วไปผู้ชายมีความคาดหวังในการมีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่ครั้งที่ 2-3 ที่นัดพบเจอกัน

ขนาดและความรุนแรงของปัญหาที่มีความสลับซับซ้อนและมีแนวโน้มที่มากขึ้นเรื่อยในกลุ่มวัยรุ่น ไม่ว่าจะเป็นการระบาดของเอดส์ การติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ ปัญหาการตั้งครรภ์ที่ไม่พร้อม นำมาซึ่งการทำแท้งที่ไม่ปลอดภัย และ การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นที่อายุน้อยลงเรื่อยๆ การศึกษาในเรื่องเพศ พฤติกรรมทางเพศ อันมีผลต่อสุขภาวะทางเพศในวัยรุ่นนั้น ได้มีการศึกษาผ่านมุมมองของเพศภาวะและเพศวิถีกันอย่างกว้างขวาง อย่างไรก็ตามการศึกษาในประเด็นสุขภาวะทางเพศ นอกจากการงานวิจัยที่มีมากมายในเรื่องเพศภาวะและเพศวิถีแล้ว และเพื่อทำความเข้าใจระดับปัจเจกบุคคลเชิงลึก การให้ความหมายของคู่รัก และรูปแบบของการมีเพศสัมพันธ์ ผ่านอุดมการณ์ความรักของกลุ่มสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง อย่างไรก็ตามการเข้าถึงแหล่งความรู้ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของอนามัยเจริญพันธุ์ ความรู้ในเรื่องการป้องกันการติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ เป็นสิ่งที่ผู้หญิงเข้าถึงได้ง่ายผ่านสื่อต่างๆและอินเทอร์เน็ต รวมทั้งมีการจัดให้ความรู้ในโรงงานอุตสาหกรรม แต่ในพื้นที่ของคู่ความสัมพันธ์ทางเพศกับคู่รัก ผู้หญิงกลับปฏิเสธความรู้ อีกทั้งงานศึกษาในเรื่องของเพศภาวะและเพศวิถีในวัยรุ่นส่วนใหญ่ในพื้นที่ของสถานศึกษา รัฐเองก็ทุ่มงบประมาณประเทศในการรณรงค์เรื่องนี้ ไปในส่วนของสถานศึกษา แต่วัยรุ่นสาวโรงงานเหล่านี้สมควรที่จะได้รับการดูแลส่งเสริมสุขภาวะทางเพศ และจัดบริการที่เหมาะสมในกลุ่มนี้ต่อไป

2.6 งานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่นพบว่ามียานวนมากทั้งการศึกษาในมุมมองของเพศภาวะ เพศวิถี และพฤติกรรมทางเพศที่ผ่านมุมมองทางจิตวิทยา และส่วนใหญ่เป็นการศึกษาในพื้นที่การศึกษา ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนมัธยม อาชีวศึกษา หรือแม้แต่ระดับมหาวิทยาลัย มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

นันทพันธ์ ชื่นล้ำประเสริฐ, 2005 อาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ซึ่งได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการถูกข่มขืนระหว่างการออกเดทในประเทศไทยพบว่า(Date Rape) ผู้หญิงมีความเสี่ยงสูงในการเสียตัว ระหว่างการออกเดท โดยการใช้กำลังข่มขืน และนับเป็นปัญหาที่กำลังทวีความรุนแรงมากขึ้น สิ่งที่เป็นเหตุปัจจัยในการข่มขืน คือ สถานที่ และ เวลา ที่เปิดโอกาสให้ผู้ชาย และผู้หญิงได้อยู่ใกล้ชิดกัน

เพ็ญจันทร์ ประดับมุข-เซอร์เรอร์, 2548 และ อาจารย์คณะสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ได้ทำการศึกษาเรื่อง Dating Violence Among Adolescents in Thailand โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาขนาด และทำนายพฤติกรรมความรุนแรง ต่อคู่รักในกลุ่มวัยรุ่น โดยศึกษาทั้งในเชิงปริมาณ และคุณภาพประกอบกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษา นักเรียนอาชีวะ นักเรียนมัธยมปลาย นักเรียนจากการศึกษานอกโรงเรียน ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 840 คน จากโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร 6 แห่ง โรงเรียนอาชีวะ 6 แห่ง และนักเรียนในสังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน 9 แห่ง ยังพบว่าวัยรุ่นร้อยละ 43 กระทำความรุนแรงทางเพศกับแฟน และร้อยละ 7 ใช้กำลังข่มขืนแฟน และ ร้อยละ 32 ใช้กำลังตบตีเมื่อทะเลาะกัน ร้อยละ 15 ข่มขืนเมื่อแฟนเมา จากการสำรวจพฤติกรรมทางเพศระดับประเทศของสถาบันประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล 2549 (กฤติยา อาชวนิชกุล และ กาญจนา ตั้งชลทิพย์ มิติเพศ ในประชากร และสังคม, 2551) พบว่าเด็กวัยรุ่นหญิงมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเพราะถูกแฟนข่มขืน ร้อยละ 20 โดยเกือบครึ่งหนึ่งร้อยละ 45.5 ของเด็กหญิงอายุ 10-14 ปี มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเป็นความสัมพันธ์ที่ไม่พร้อม ไม่ต้องการ ไม่ตั้งใจ หรือถูกบังคับ

หลักฐานทางการวิจัยได้ชี้ให้เห็นว่าพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม จากการศึกษาของ ทวีศักดิ์ นพเกสร และคณะ , 2535 อ้างในพิมพ์วัลย์ บุญมงคล และคณะ, 2541) พบว่าวัยรุ่นทั้งหญิง และชายมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเร็วขึ้น และในวัยรุ่นชายได้เปลี่ยนจากการเที่ยวหญิงบริการ เป็นการมีความสัมพันธ์ทางเพศกับเพื่อนหญิง (นภาพร ชโยวรรณ และคณะ, 2546) ซึ่งคล้ายกับ Podhisita and Pattaravanich , 1995 อ้างในพิมพ์วัลย์ บุญมงคล และคณะ, 2541) ที่พบว่าวัยรุ่นชายมีความสัมพันธ์ก่อนการสมรสกับ แฟน คู่หมั้น คนรู้จัก คู่นอนชั่วคราว สูงกว่าหญิงบริการ ปัญหาพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นนั้นเป็นที่สนใจของผู้ทำงานในสาขาวิชาชีพต่างๆ นับตั้งแต่

ปี พ.ศ. 2541 เป็นต้นมาพบมีการนำเสนอปรากฏการณ์ ที่สะท้อนภาพปัญหาพฤติกรรมทางเพศของกลุ่มวัยรุ่น โดยเริ่มจากการแสดงพฤติกรรมด้านมีดบางอย่างที่สังคมไม่เคยรู้มาก่อน เช่นการเปลื้องผ้า ถ่ายน้ำด ภาพเปลือย ภาพอีโรติก เช็กชู้ต่างๆ ของนักศึกษาหญิง ตลอดจนการเข้าสู่กระบวนการซื้อขายบริการทางเพศ (สมประสงค์ พระสุจันทร์ทิพย์ และ อัญชลี ปิยะตานนท์, 2544)

พิมพวิทย์ บุญมงคล และคณะ , 2541 กล่าวว่าวัยรุ่นปัจจุบันนิยมมีคู่วัยรุ่นเพศหลายคน อันเป็นผลมาจากการที่วัยรุ่นต้องการแสดงความเป็นอิสระ ชอบแสวงหาสิ่งแปลกใหม่ ชอบที่จะมีความสนุก และฉวยโอกาสของความเป็นอิสระในช่วงวัยรุ่น มีเพื่อนมาก และสร้างการยอมรับในกลุ่มเพื่อน ยังมีความรู้สึกไม่จริงจัง หรือผูกมัดกับใครคนใดคนหนึ่ง การที่วัยรุ่นมีพฤติกรรมทางเพศ เช่นนี้ โดยทั่วไปกล่าวว่าเป็นพฤติกรรมการลอกเลียนแบบมาจากพฤติกรรมทางเพศของชาวตะวันตก ที่มีการแสดงออกในเรื่องเพศที่เปิดเผย พรศักดิ์ อุปกาศิต, 2548 ที่ศึกษาภาวะแทรกซ้อนจากการทำแท้งที่กล่าวถึงว่าร้อยละ 30 เป็นนักเรียน และร้อยละ 24.7 เป็นนักศึกษา เนื่องมาจากพฤติกรรมทางเพศของเด็กในวัยเรียนมีความเป็นอิสระสูง

วัลลภ ดังคนานุรักษ์ หรือครูหุ่ยได้ประเมินความรุนแรงของปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนไทยในปี พ.ศ. 2545 ปัญหาที่มีความรุนแรงอันดับ 2 รองจากปัญหายาเสพติด คือ ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่อายุน้อย มีเพศสัมพันธ์ง่าย เปลี่ยนคู่นอนบ่อย จวบจนปลายปี พ.ศ. 2549 ปัญหาเรื่องเพศสัมพันธ์ในเด็กและเยาวชนก็มีได้ลดน้อยถอยลงแต่อย่างใด ตรงกันข้าม กลับเพิ่มขึ้นทั้งปริมาณ ความถี่ และความรุนแรงจนกระทั่งถึงภาวะวิกฤตปัญหาทางเพศในวัยรุ่น (จิราวัฒน์ จารุพันธ์, 2547)

จากลำดับวิวัฒนาการแห่งปัญหาสังคมข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่า องค์ความรู้ที่มีอยู่นั้นไม่เพียงพอ ที่จะช่วยให้เข้าใจในปัญหาเพศในวัยรุ่น(นภาพร หะวานนท์, 2542) และในรูปแบบของเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นนั้นมีการเปลี่ยนแปลงไป เช่น

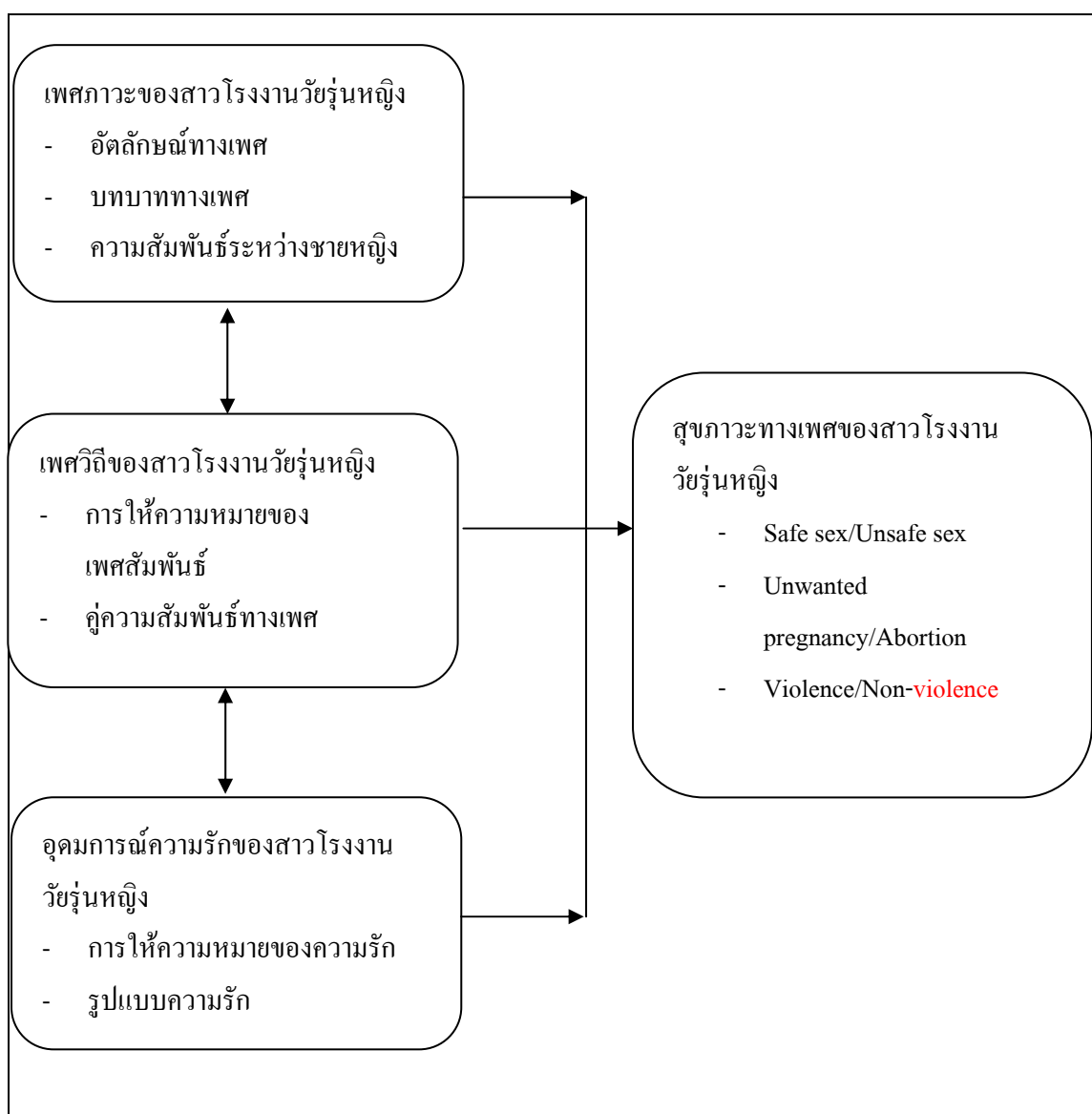
1. เพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน (Premarital sex) คือการมีเพศสัมพันธ์กับคนรัก หรือคนที่คบหากัน จะเป็นการอยู่ด้วยกันหรือไม่อยู่ด้วยกันก็ได้ ซึ่งในเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานนี้อาจเป็นการทดลองใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันเพื่อนำไปสู่การแต่งงาน (วิภาดา เอี่ยมแย้ม, 2548)

2. เพศสัมพันธ์ข้ามคืน (One-night stands) คือการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างชายหญิงที่ไม่เคยรู้จักกันมาก่อน โดยเริ่มจากการสร้างสัมพันธ์ภาพ ทำความรู้จักในช่วงระยะเวลาอันสั้น หลังจากนั้นก็มีเพศสัมพันธ์กันด้วยความยินยอมทั้งสองฝ่าย ภายหลังนั้นก็ไม่มีพันธะผูกพันใดๆต่อกัน (Cambridge University, 2004 อ้างใน วิภาดา เอี่ยมแย้ม, 2548)

สำหรับการศึกษาในเรื่องเพศภาวะและเพศวิถีวัยรุ่นที่อยู่ในบริบทของการทำงานอุตสาหกรรม ของ สุชาดา ทวีสิทธิ์, 2000 From village to factory “Girl” SHIFTING NARRATIVE

ON GENDER AND SEXUALITY IN THAILAND ทำการศึกษาในนิคมอุตสาหกรรมนวนคร ซึ่งพบว่ากลุ่มวัยรุ่นสาวโรงงานมีการเปลี่ยนแปลงอัตลักษณ์ของตนเองจากสังคมชนบทสู่สังคมเมือง การก้าวข้ามระหว่างสาวชาวบ้านสู่สาวชาวกรุง

2.7 กรอบแนวคิด

รูปภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิด

ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษา สุขภาวะทางเพศของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง โดยการศึกษาเชิงคุณภาพ ภายใต้กรอบแนวคิดเรื่องของ เพศภาวะ อุดมการณ์ความรัก และเพศวิถี ภายใต้บริบทของคู่รักที่ดำรงชีวิตอย่างอิสระ มีแบบแผนการดำเนินชีวิตเป็นของตนเองและไม่ต้องพึ่งพาเศรษฐกิจจากครอบครัว อันนำไปสู่สุขภาวะทางเพศของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง การนำเสนอผลงานผ่านการเล่าเรื่อง (Narrative) โดยการสะท้อนความคิดในมุมมองความรักของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง เพื่อทำความเข้าใจ วิเคราะห์ และอธิบาย ปรากฏการณ์ในเรื่องของเพศวิถีและเพศภาวะที่เกิดขึ้นในบริบทของคู่รัก อันนำไปสู่สุขภาวะทางเพศทั้งในด้านบวกและด้านลบดังนำเสนอในกรอบแนวคิดข้างต้น

บทที่ 3

ระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการศึกษาวิจัยในรูปแบบวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เกี่ยวกับ อุดมการณ์ความรัก เพศภาวะ ความสัมพันธ์ทางเพศ และสุขภาวะทางเพศของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง ที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมแห่งหนึ่งในเขตพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร มีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาอุดมการณ์ความรัก ความหมายของการมีเพศสัมพันธ์ และความสัมพันธ์ทางเพศในสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง ภายใต้ประสบการณ์ของคู่รักในเชิงมิติหญิงชาย เพื่อให้เกิดความเข้าใจในปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในประเด็นของเพศภาวะ และเพศวิถีของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง ที่ส่งผลต่อปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับสุขภาพทางเพศ โดยมีรายละเอียดของการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

3.1 รูปแบบการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) รูปแบบวิธีการศึกษาเป็นการศึกษาเฉพาะกรณีแบบเจาะจง (Purposive Approach Cases) เนื่องจากผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับอุดมการณ์ความรัก เพศภาวะ ความสัมพันธ์ทางเพศและสุขภาวะทางเพศของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงอย่างเจาะจงและเจาะลึกในทุกมิติ อีกทั้งเรื่องความสัมพันธ์ทางเพศสำหรับสาววัยรุ่นแล้วเป็นประเด็นที่ละเอียดอ่อนซับซ้อน ผู้วิจัยจึงเลือกวิธีการศึกษาเฉพาะกรณี เพื่อความเป็นส่วนตัวและรักษาความลับ (Privacy and Confidentiality) ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล สำหรับเครื่องมือในการเก็บข้อมูลใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In – Depth Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลแบบเจาะลึก และเป็นธรรมชาติที่สุด การเข้าถึงกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการการสร้างความสัมพันธ์ (Rapport) เพื่อให้กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ในพื้นที่เกิดความไว้วางใจและพิจารณาคัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลตามเกณฑ์ที่กำหนดเลือกศึกษาเฉพาะกรณี โดยขอความยินยอมจากตัวผู้ให้ข้อมูลก่อน เพื่อเก็บข้อมูลเชิงลึกในพื้นที่ที่เป็นส่วนตัว

3.2 พื้นที่ในการศึกษาวิจัย

เป็นโรงงานอุตสาหกรรมแห่งหนึ่งในเขตพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร การเลือกพื้นที่เนื่องจาก ปัญหาสุขภาพทางเพศในกลุ่มสาวโรงงานที่ผู้วิจัยดูแลอยู่นั้น มีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ รวมทั้งพบประเด็นปัญหาสุขภาพทางเพศเรื้อรังอันเนื่องมาจากการปฏิเสธการรักษา รวมทั้งการปิดบังข้อมูลความเจ็บป่วย และสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเหล่านี้มีความสามารถในการเข้าถึงบริการในโรงพยาบาลเอกชน เนื่องจากมีสิทธิประกันสังคม แต่กลับพบว่าผู้หญิงเหล่านี้ซื้อยารับประทานเอง หรือไม่ก็เลือกที่จะขอรับยาที่ห้องพยาบาลแทนการรับบริการที่โรงพยาบาลตามสิทธิประกันสังคม นอกจากเหตุผลด้านปัญหาสุขภาพทางเพศข้างต้นแล้ว การเข้าถึงแหล่งข้อมูลที่สะดวก และสามารถนำผลลัพธ์ที่ได้จากการทำวิจัยมาปรับปรุงคุณภาพการบริการ และส่งเสริมสุขภาพทางเพศของกลุ่มแรงงานหญิงในพื้นที่ดูแลพื้นที่ที่มีความเป็นกึ่งเมืองและกึ่งชนบท เพราะอยู่ในเขตปริมณฑล และเป็นพื้นที่ของโรงงานอุตสาหกรรม ดังที่จะเห็นได้จากค่าจ้าง ของจังหวัด คือ เมืองประมง คงโรงงาน ลานเกษตร เขตประวัติศาสตร์ และยังคงอันดับ 1 ใน 10 ของฐานการผลิตที่สำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศไทย มีจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมประมาณ 4,965 แห่ง (ข้อมูลจาก อุตสาหกรรมจังหวัด, 2553) ดังนั้นจึงดึงดูดแรงงานจากหลายพื้นที่จากต่างจังหวัด โดยเฉพาะ จังหวัดทางภาคเหนือ และภาคอีสาน และแรงงานต่างด้าว จากจำนวนแรงงานทั้งหมด 381,476 คน มีแค่ 30 เปอร์เซ็นต์เท่านั้นที่เป็นคนในพื้นที่ ดังนั้นแรงงานเหล่านี้จะมีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ในการอยู่อาศัยร่วมกันทั้งในสถานที่ทำงาน และแหล่งที่อยู่อาศัยที่มีลักษณะเป็นห้องเช่า มีความเป็นอิสระสูง ห่างไกลกับครอบครัวสังคมเดิม ผู้การปรับตัวในสังคมใหม่ การแสวงหาตัวตนในเรื่องความรัก เพศวิถีของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงกลุ่มนี้จึงมีความน่าสนใจ การวิจัยนี้ผู้วิจัยเลือกศึกษาเฉพาะสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงในเขตพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร นอกจากลักษณะทางพื้นที่ สังคม และวัฒนธรรม

นอกจากนั้น การเลือกพื้นที่ในโรงงานอุตสาหกรรมเนื่องจาก ผู้วิจัยมีประสบการณ์ทำงานในห้องฉุกเฉินของโรงพยาบาลเอกชนในพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งมีผู้ประกันตนจำนวน 87,000 คน ที่ได้พบเห็นประเด็นปัญหาสุขภาพทางเพศของสาวโรงงานกลุ่มนี้ที่มาในรักษาในภาวะฉุกเฉินไม่ว่าจะเป็นเรื่องของ ถูกแฟนทำร้ายร่างกายมีแผลฟกช้ำตามใบหน้า ร่างกาย มีแผลลักษณะที่ศีรษะ ตกเลือดจากการกินยาขับมาเอง หรือตกเลือดจากการไปทำแท้งแต่ไม่สำเร็จ อวัยวะเพศผิดปกติ จากประสบการณ์ที่พบเห็นตลอดระยะเวลา 5 ปีที่ห้องฉุกเฉินความถี่ที่พบกลับมากขึ้นเรื่อยๆ ที่เห็นได้อย่างชัดเจนในเรื่องของการขูดมดลูกจากการตกเลือด พบมากถึงปีละ 250 ราย สิ่งที่พบในฐานะพยาบาลวิชาชีพคือการปิดบังสาเหตุที่แท้จริงในการให้ประวัติถึงสาเหตุความเจ็บป่วยของคน ไม่ว่าจะเป็นถูกทำร้ายร่างกายก็มักจะปิดบังว่าหกล้ม หรืออุบัติเหตุอย่างอื่น ตก

เลือดก็มักจะบอกว่ามีประจำเดือนมาผิดปกติ แม้แต่บางครั้งไม่ทราบว่ากำลังตั้งครรภ์ตกเลือดมาและสุดท้ายเป็นภาวะท้องนอกมดลูกจนทำให้เกือบเสียชีวิต ต้องได้รับการผ่าตัดด่วน ภาพสะท้อนเหล่านี้เกิดคำถามมากมายที่อยากศึกษาในเรื่องของอุดมการณ์ความรักที่สาวโรงงานเหล่านี้มีให้กับคนรัก เพศวิถีในความสัมพันธ์แบบคู่รัก รวมทั้งการสะท้อนความคิดในเรื่องเพศภาวะของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเหล่านี้

ผู้วิจัยนอกจากทำงานในห้องฉุกเฉินแล้วในฐานะพยาบาลวิชาชีพ ยังทำงานร่วมกับทีมส่งเสริมสุขภาพ ออกหน่วยเยี่ยมโรงงานอุตสาหกรรมมีการจัดกิจกรรมต่างๆตามโรงงานอุตสาหกรรม ดังนั้นจึงมีความคุ้นเคยกับผู้ใช้แรงงานด้วยสัมพันธภาพที่ดี เพราะกิจกรรมที่จัดมีทั้งในรูปแบบการส่งเสริมสุขภาพ การให้ความรู้ การตรวจสุขภาพฟรี การอบรมสัมมนา กิจกรรมสันทนาการร่วมกันรวมทั้งรับผิดชอบในเรื่องการให้คำปรึกษาที่โรงพยาบาลประจำโรงงานด้วย พื้นที่ในการเก็บข้อมูลอยู่ใกล้กับที่ทำงานสะดวกต่อการเก็บข้อมูลและเป็นบริบทเดียวกันที่ผู้ทำงานรับผิดชอบในโรงงานอุตสาหกรรมเหล่านี้ และมีความคุ้นเคย และสัมพันธภาพเป็นอย่างดีในกลุ่มผู้ใช้แรงงานเหล่านี้ ดังนั้นจึงสามารถเก็บข้อมูลได้เลย และเพื่อให้เห็นบริบทที่แตกต่างจากการเป็นผู้วิจัยและผู้ให้บริการทางด้านการรักษาแล้ว การเห็นบริบทที่แท้จริงหลังจากเลิกงาน และวันหยุดมีการนัดรับประทานอาหารเย็น, รับประทานอาหารค่ำ นัดพบปะสังสรรค์ ทั้งนอกและในหอพัก นอกจากนี้ยังนำผลการวิจัยมาใช้ประโยชน์ในพื้นที่บริการได้โดยตรง

3.3 กลุ่มตัวอย่างและวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

3.3.1 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย

ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Informants)

- 1) สาวโรงงานวัยรุ่นหญิง อายุ 18-24 ปี จำนวน 8 ราย เพื่อเก็บข้อมูลด้านอุดมการณ์ความรัก เพศภาวะ และเพศวิถีในความสัมพันธ์คู่รัก

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informants)

- 1) วันรุ่นชาย 2 รายที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมเป็นผู้มีประสบการณ์ในความสัมพันธ์ฉันท์คู่รัก จะทำให้ทราบวัฒนธรรม วิถีชีวิต ความคิด ความเชื่อ ประสบการณ์ทางเพศ เพศภาวะ และเพศวิถีในมุมมองของวัยรุ่นชายในฐานะคู่รัก ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจความหมายของเพศวิถีของวัยรุ่นหญิงและเป็นประโยชน์ต่อการวิเคราะห์ข้อมูลมากยิ่งขึ้น

2) เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน 1 ราย เพราะเป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดกับแรงงานทั้งหญิงและชาย สามารถเล่าเหตุการณ์ หรือประสบการณ์ที่ผ่านมา เกี่ยวกับบริบทของคู่รักในโรงงานอุตสาหกรรมได้เป็นอย่างดี

3.) แม่บ้านดูแลหอพัก 1 รายคน จะเป็นผู้ที่สะท้อนข้อมูลในบริบทที่อยู่นอกโรงงานอุตสาหกรรมของคู่รักได้ดี

3.3.2 วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยเลือกแบบ(Purposive Sampling) เลือกแบบเฉพาะเจาะจง โดยเลือกจากกลุ่มผู้ที่มารับบริการที่ห้องพยาบาล ทั้งที่มารับบริการด้านปัญหาสุขภาพทางเพศ และที่มารับบริการด้านอื่นๆเพื่อให้ได้ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลแบบหลากหลาย โดยพิจารณาตามเกณฑ์ดังนี้

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

1. เป็นเพศหญิงที่มีอายุที่มีอายุระหว่าง 18-24 ปี สัญชาติไทย
2. ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมอย่างน้อย 6 เดือน ในโรงงานที่ทำการศึกษา/อาศัยอยู่หอพัก
3. อยู่ในความสัมพันธ์กับคู่รักอย่างน้อย 3 เดือน เพื่อให้สะท้อนข้อมูลกับบริบทของคู่รักได้
4. เป็นผู้มีคู่รัก ทั้งที่อาศัยอยู่ร่วมกัน และไม่ได้อาศัยอยู่ร่วมกัน เพราะจะมีประสบการณ์ในความสัมพันธ์กับคู่รัก ที่สามารถให้ข้อมูลเชิงลึกได้
5. เป็นผู้ที่สมัครใจที่จะให้ข้อมูลกับผู้วิจัย และยินยอมให้สัมภาษณ์ในประเด็นที่เกี่ยวกับเรื่องเพศด้วยความเต็มใจ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ใช้วิธีการ Snow ball โดยสอบถามตามคุณสมบัติที่ต้องการจากเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในโรงงานอุตสาหกรรม

วัยรุ่นชาย

- 1) เป็นผู้ชาย สัญชาติไทย ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมอย่างน้อย 6 เดือน
- 2) มีประสบการณ์การมีแฟน และกำลังคบหากับแฟนคนปัจจุบันอย่างน้อย 3 เดือน
- 3) มีลักษณะเป็นผู้นำกลุ่ม มีอิทธิพลในกลุ่มเพื่อนที่โรงงาน
- 4) เป็นผู้ที่ยินยอมและสมัครใจในการสัมภาษณ์

แม่บ้านผู้ดูแลหอพัก

- 1) เป็นเพศหญิง สัญชาติไทย ไม่จำกัดอายุ
- 2) ดูแลหอพักของโรงงานมาเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี

เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย

- 1.) เป็นเพศชาย สัญชาติไทยไม่จำกัดอายุ
- 2.) มีประสบการณ์การทำงานดูแลสุขภาพพนักงานไม่น้อยกว่า 5 ปี

3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษานี้ใช้เทคนิคการสัมภาษณ์เชิงลึก(In – Depth interview) และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม(Non participant observation) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้เวลาในการสัมภาษณ์นอกเวลางานและมีความเป็นส่วนตัว ที่ห้องพักประมาณ3-4ครั้ง ครั้งละ 30-60 นาที โดยใช้วิธีการดังนี้

3.4.1 ผู้วิจัยสร้างสัมพันธภาพด้วยการทักทาย แนะนำตนเอง และวัตถุประสงค์ของการวิจัย สร้างความคุ้นเคย แล้วจึงพูดคุยสอบถามข้อมูลพื้นฐานทั่วไป ใช้ห้องพยาบาลที่โรงงานในชั้นตอนนี้ และนัดสัมภาษณ์ในครั้งถัดไปที่ห้องพัก

3.4.2 ใช้เวลาในการทำกิจกรรมร่วมกัน เช่นนั่งทานข้าว เดินตลาดนัด รับประทานส้มตำเพื่อให้บรรยากาศเป็นกันเอง และได้สังเกตวิถีชีวิตประจำวัน

3.4.3 สัมภาษณ์เชิงลึก ตามแนวคิบทบาทเพศในสถานที่ที่เจียบสงบ มีความเป็นส่วนตัว โดยผู้วิจัยใช้ห้องพัก ทั้งของผู้วิจัยเอง และของผู้ให้ข้อมูล

3.4.4 การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลรอง 1-2ครั้ง ใช้เวลาประมาณ30-60นาที โดยมีรายละเอียดดังนี้

- วิทยุชุมชน สัมภาษณ์ที่ห้องพยาบาล
- แม่บ้านผู้ดูแลหอพัก สัมภาษณ์ที่ห้องพัก
- เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานสัมภาษณ์ที่ห้องทำงาน

3.5 แนวคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์

ตามใบแนบ แนวคำถาม (ภาคผนวก)

3.6 ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล

การศึกษารั้งนี้ใช้เวลาทั้งสิ้น 5 เดือน มิถุนายน ถึงเดือน ตุลาคม 2556

3.7 การเข้าถึงแหล่งข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

3.7.1 ขออนุญาตเจ้าหน้าที่ในการขอเก็บข้อมูล เริ่มทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง จากทะเบียนประวัติที่มารับบริการที่ห้องพยาบาลด้วยปัญหาสุขภาพทางเพศ แล้วคัดเลือกเฉพาะผู้ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์การศึกษาในครั้งนี้

3.7.2 คัดเลือกจากสาวโรงงานผู้ที่เข้ามาใช้บริการที่ห้องพยาบาลด้วยปัญหาสุขภาพทั่วไป กลุ่มผู้ให้ข้อมูลรอง วัยรุ่นชาย 2 คน และ แม่บ้านผู้ดูแลหอพัก สอบถามและสืบค้นจากเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยของโรงงาน ตามคุณสมบัติที่ตั้งไว้

3.7.3 เมื่อผู้วิจัยได้กลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนดไว้แล้ว ผู้วิจัยแนะนำตัวและแจ้งวัตถุประสงค์ให้แก่มุมตัวอย่างได้ทราบเพื่อขอเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยสร้างสัมพันธภาพด้วยการทักทาย แนะนำตนเอง และสร้างความคุ้นเคย และบอกถึงวัตถุประสงค์ในการศึกษา รวมถึงขออนุญาตผู้ให้ข้อมูลในการเข้าร่วมการศึกษาครั้งนี้ตามความสมัครใจที่ห้องพยาบาลในโรงงานอุตสาหกรรม และนัดสัมภาษณ์ในที่ที่เป็นส่วนตัว และผู้ให้ข้อมูลสะดวก

3.7.4 เข้าสู่การสัมภาษณ์เชิงลึก ตามประเด็นในแบบสอบถาม เน้นการสนทนาที่ไม่เป็นทางการ เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลได้มีโอกาสเล่าให้มากที่สุด รวมทั้งสังเกตสีหน้า ท่าทาง

3.7.5 สถานที่ในการสนทนา ผู้วิจัยเลือกใช้สถานที่ที่เงียบสงบ มีความเป็นส่วนตัว ไม่ถูกรบกวนจากบุคคลอื่น คือห้องพยาบาลในครั้งแรก จากนั้นก็เป็นห้องพักของผู้ให้ข้อมูลหลัก ส่วนผู้ให้ข้อมูลรองวัยรุ่นชาย 2 คน และ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานใช้ห้องพยาบาลในการสนทนา หากในช่วงเวลาที่สัมภาษณ์ มีบุคคลอื่นเข้ามาในบริเวณที่สัมภาษณ์ ผู้วิจัยพักเรื่องที่พูดคุยไว้ชั่วคราวหรือพูดคุยเรื่องทั่วไปแทน จนกว่าบุคคลอื่นจะออกไปจากบริเวณ จึงเริ่มทำการสัมภาษณ์ต่อ

3.7.6 ผู้วิจัยรักษาความลับของผู้ให้ข้อมูลตั้งแต่เริ่มต้นกระบวนการเก็บข้อมูล จนกระทั่งนำเสนอผลการวิจัย การนำข้อมูลไปอภิปรายหรือพิมพ์เผยแพร่จะทำในภาพรวม ผู้วิจัยใช้ชื่อสมมติในการนำเสนอข้อมูล

3.8 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

3.8.1 แบบคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In – Depth interview) และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Interview Guideline) ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์ให้สอดคล้อง และครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยเชิงคุณภาพครั้งนี้โดยอาศัย ประเด็นจากกรอบแนวคิดและจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องพร้อมนำเสนออาจารย์ตรวจสอบความ

ถูกต้อง ครบถ้วนของประเด็นต่าง ๆ ซึ่งการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจะทำให้ทราบข้อมูลเชิงลึกและละเอียดของสาวโรงงานวันรุ่งหญิง

3.8.2 แนวทางการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non participant observation)

3.9 อุปกรณ์ในการบันทึกข้อมูล

3.9.1 บันทึกงานสนาม (Field note) เป็นการบันทึกข้อมูลลงในสมุด เพื่อจดจำเกี่ยวกับ key word ที่สำคัญ เหตุการณ์สำคัญ ความรู้สึก นึกคิดของผู้ให้ข้อมูล เพื่อเรียกความทรงจำกับสิ่งที่เกิดขึ้นมาได้ และพรรณนา รายละเอียดของการลงสนามให้มากที่สุด ซึ่งจะทำทุกครั้ง หลังเก็บข้อมูลเพื่อได้ข้อมูล รายละเอียดของข้อมูลหรือปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นให้มากที่สุด เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.9.2 แบบบันทึกประจำวัน เป็นการ บันทึกความรู้สึกของผู้วิจัยต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ในการ ลงพื้นที่แต่ละวัน ทั้งว่าจะเป็นความรู้สึกทางบวกหรือลบต่อบุคคล เหตุการณ์ ปัญหา และความเครียดที่เกิดขึ้นในการทำงาน ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์และตีความผู้วิจัยสามารถจดความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์ (Analytical Comment) ของตนเอง เนื่องจากเป็นความคิดเห็นส่วนตัวไม่ควรไว้รวมกับส่วนที่เป็นข้อมูล

3.9.3 เครื่องบันทึกเสียง จะใช้ในการบันทึกเสียง ขณะสัมภาษณ์ เพื่อให้ผู้วิจัยได้สังเกตสีหน้าท่าทาง การการนำไปวิเคราะห์น้ำเสียง ซึ่งจะมีประโยชน์ เพราะไม่ต้องกังวลกับการจดบันทึก เมื่อสัมภาษณ์เสร็จจะมีการถอดเทปเป็นการถอดชนิดคำต่อคำ โดยคงลักษณะความเป็นธรรมชาติ ความรู้สึก อารมณ์ และบรรยากาศของการสนทนาไว้

3.9.4 ตัวผู้วิจัย เป็นผู้สะท้อนกลับ (Reflexivity)

ผู้วิจัยจะไม่มีอคติกับสาวโรงงาน และไม่ใช้อารมณ์ความรู้สึกของตัวเองเข้าไปตีความ และต้องปราศจากอคติ และไม่ใช่ว่าของพยาบาลวิชาชีพที่มองแต่เรื่องความเจ็บป่วยและสาเหตุของโรค แต่เป็นการมองในบทบาทของนักวิจัยที่พยายามค้นหาข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นเพื่อเข้าใจปรากฏการณ์นั้น และมองว่าสาวโรงงานวันรุ่งหญิงเป็นผู้ที่ให้ข้อมูลและมีประสบการณ์มากกว่าผู้วิจัย

3.10 การสร้างความน่าเชื่อถือของข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีการตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation) ซึ่งถือเป็นวิธีการตรวจสอบข้อมูลที่ใช้กันมากในการวิจัยเชิงคุณภาพ วิธีการตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีรวบรวมข้อมูล (Methodological Triangulation) คือ ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลต่างในสถานการณ์และเหตุการณ์เดียวกัน เพื่อเรียบเรียงข้อมูลเรื่องเดียวกัน เช่นการสังเกต ควบคู่กับการศึกษาข้อมูลจากเอกสารอื่นประกอบด้วย นอกจากนี้

- ผู้วิจัยได้มีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์พร้อมทั้งทำการวิเคราะห์ไปพร้อมๆกัน หากพบประเด็นที่ขัดแย้งผู้วิจัยต้องติดตามเพิ่มเติม
- ในทุกประเด็นของการวิเคราะห์ และรายงานผลการวิจัย ยังมีการลงรหัสและจัดระเบียบประเภทของข้อมูล

3.11 การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนการวิเคราะห์ ประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้คือ

3.11.1 การถอดเทปคำสัมภาษณ์ จากเทปที่บันทึกการสนทนาไว้แบบคำต่อคำและเอกสารบันทึกการให้สัมภาษณ์เอกสารที่เก็บข้อมูลจากการสังเกต (observation notes) โดยบันทึกทุกคำพูดลักษณะการพูด ลักษณะท่าทาง ของผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด ทั้งนี้รวมถึงสภาพแวดล้อมโดยรอบ ที่สัมภาษณ์อย่างละเอียด เพื่อนำมาประกอบในการวิเคราะห์ ตีความหมาย ในลักษณะการพิมพ์ข้อความ (Text) ในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (Microsoft Word) ทำการบันทึกทุกวันหลังจากเสร็จสิ้นการสัมภาษณ์

3.11.2 อ่านวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นที่ได้จากการสัมภาษณ์ทุกราย เป็นการทบทวนข้อมูลที่ได้จากการบันทึก เพื่อใช้ในตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูล ถ้ามีประเด็นที่ขาดหรือไม่ชัดเจน จะสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างอีกครั้ง

3.11.3 ให้รหัสแบบเปิด เพื่อความครบถ้วนของการ รวบรวมข้อมูลตามที่กำหนดไว้ อ่านทบทวนข้อความบทสัมภาษณ์ และทำการวิเคราะห์ข้อความ (Text) และให้รหัสของข้อมูล หัวข้อหลักและหัวข้อรอง

3.11.4 แยกประเภทโดยการจัดหมวดหมู่ข้อมูล หรือประเภทข้อมูล โดยจัดข้อมูลที่เชื่อมโยงกันหรือมีความสัมพันธ์กันไว้ด้วยกัน ดึงข้อมูลที่จัดแบ่งไว้แล้วมาใช้ รวมทั้งการแก้ไขหมวดหมู่ของข้อมูล

ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และการตีความ

(Interpretation) เพื่อบอกผู้อ่านหรือผู้ใช้ประโยชน์จากการวิจัยในข้อค้นพบ หรือสาระสำคัญจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ภายใต้กรอบแนวคิดเรื่องเพศภาวะ เพศวิถี และอุดมการณ์ความรัก มาวิเคราะห์เนื้อหา ดีความหมาย เพื่อดูความเชื่อมโยงระหว่างการให้ความหมาย และดีความหมาย ในมุมมองความคิดเห็นของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง อันนำไปสู่ข้อค้นพบเกี่ยวกับมุมมองของความรัก การให้ความหมายของการมีเพศสัมพันธ์ในคูรัก ภายใต้บริบทของเพศภาวะ เพศวิถี อันนำไปสู่ สุขภาพทางเพศของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง

ผู้วิจัยจะใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ชุดความคิด ความเชื่อเกี่ยวกับความรัก การให้ความหมายของการมีเพศสัมพันธ์กับคูรัก ภายใต้บริบทเพศภาวะ และเพศวิถีของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง ซึ่งจะเป็นความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึกและการสังเกตแบบมีส่วนร่วม

3.12 การแปลผลและการนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยใช้แนวคิดด้านที่เกี่ยวกับ อุดมการณ์ความรัก เพศภาวะ เพศวิถี และการให้ความหมายของความรัก การมีเพศสัมพันธ์กับคูรัก และสุขภาพทางเพศ มาแปลผลข้อมูล และนำเสนอผลเกี่ยวกับการให้ความหมายภายใต้บริบทดังกล่าวกับสุขภาพทางเพศของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง โดยนำเสนอด้วยวิธีการ “ เล่าเรื่อง ” (Narrative) ของผู้ถูกทำการศึกษาแต่ละรายควบคู่กันไปกับการวิเคราะห์ตามแนวคิดทฤษฎีตามกรอบแนวคิด เพื่อให้เห็นภาพเหตุการณ์ต่าง ๆ เช่น ชุดความรู้ ความคิด ความเชื่อ อุดมการณ์ความรัก และความจริง ที่มีผลต่อสุขภาพทางเพศของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง รวมถึงการใช้วิธีพรรณนารายละเอียด เพื่อให้เห็นภาพปรากฏการณ์ความจริงอย่างชัดเจน

3.13 จริยธรรมในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการโดยการยึดหลักการพิทักษ์สิทธิ์ของกลุ่มตัวอย่างที่ร่วมในการวิจัยเป็นสำคัญ ดังนั้นผู้วิจัยต้องระมัดระวังไม่ให้เกิดความสะเทือนใจแก่ผู้ให้สัมภาษณ์ และคำนึงถึง นึกคิดและความเป็นมนุษย์ตามข้อพิจารณาด้านจริยธรรมให้มากที่สุด ในการวิจัยครั้งนี้ มีข้อพิจารณาทางด้านจริยธรรมให้กับผู้ให้สัมภาษณ์ข้อมูลดังนี้

- 1) ผู้วิจัยเตรียมตัวโดยการเข้าอบรมจริยธรรม การทำวิจัยในมนุษย์

- 2) การสร้างความไว้วางใจ (Trust building) และสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้วิจัยและผู้ให้ข้อมูลโดยการแนะนำตนเอง ว่าขณะนี้กำลังศึกษาระดับชั้นปริญญาโท และกำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “อุดมการณ์ความรัก เพศภาวะ และสุขภาวะทางเพศของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง” โดยอธิบายวัตถุประสงค์แก่ผู้ร่วมวิจัย รวมทั้งขั้นตอนการดำเนินการโดยการสมัครใจ ชี้แจงถึงสิทธิของผู้ให้ข้อมูลว่ามีสิทธิที่จะเข้าร่วมหรือถอนตัวได้ตลอดเวลา คำถามที่ไม่ต้องการตอบสามารถไม่ตอบก็ได้ ผู้ให้สัมภาษณ์ หยุดการสนทนาเมื่อไหร่ก็ได้
- 3) ผู้วิจัยได้ทำการให้ความมั่นใจในเรื่องการรักษาความลับ ของข้อมูลที่ได้มาอย่างเคร่งครัด และจะไม่มีการระบุชื่อของผู้เข้าร่วมวิจัย ข้อมูลที่ได้จากการบันทึกเสียงจะนำไปถอดความ และเก็บรักษาเป็นความลับ
- 4) การรักษาความลับ ที่เป็นเอกสารจะเก็บใส่ตู้เอกสารที่มีกุญแจล็อกได้ ข้อมูลที่จัดเก็บในเครื่องคอมพิวเตอร์ ส่วนใหญ่จะทำในเครื่องคอมพิวเตอร์ Notebook ส่วนตัวของผู้วิจัยเอง มีการตั้งรหัสผ่านในการเข้าถึงข้อมูลเพื่อเป็นการรักษาความลับอีกชั้นหนึ่ง
- 5) การบันทึกเสียงขณะสนทนา ด้วยเครื่องบันทึกเทป ผู้วิจัยจะขออนุญาตจากผู้ให้สัมภาษณ์ก่อน และต้องได้รับความยินยอมจากผู้ให้สัมภาษณ์ก่อนทุกครั้ง
- 6) ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญ การเสียสละเวลาของผู้ร่วมวิจัยและให้เกียรติผู้เข้าร่วมวิจัยเสมอทั้งด้านภาษาที่ใช้รวมถึงกริยาที่แสดงออกจนสิ้นสุดการศึกษา
- 7) เมื่อสิ้นสุดการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยจะทำลายบันทึกย่อ เทปบันทึกเสียง เพื่อไม่ให้เป็นการเปิดเผยความลับของผู้เข้าร่วมวิจัย

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “อุดมการณ์ความรัก เพศภาวะ และสุขภาวะทางเพศของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง” ในโรงงานอุตสาหกรรมแห่งหนึ่งในเขตพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร มีวัตถุประสงค์ศึกษาเกี่ยวกับอุดมการณ์ความรัก การให้ความหมายของความรัก ความหมายของแฟน และ เพศภาวะ ในบริบทของความสัมพันธ์แบบคู่รัก ของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง ที่มีความสัมพันธ์ต่อสุขภาวะทางเพศ โดยมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก เป็นวัยรุ่นหญิงที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมฝ่ายผลิตทั้งสิ้น 8 ราย และผู้ให้ข้อมูลรองวัยรุ่นชายที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม 2 ราย แม่บ้านผู้ดูแลหอพัก 1 ราย และเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน 1 ราย

ผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษาในประเด็นต่างๆดังนี้

- 4.1 บริบทและสภาพทั่วไปในโรงงานอุตสาหกรรม
- 4.2 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล
- 4.3 อุดมการณ์ความรัก
- 4.4 ประสบการณ์การมีแฟน
- 4.5 เพศภาวะในความสัมพันธ์คู่รัก
- 4.6 เพศวิถี (Sexuality)
- 4.7 สุขภาวะทางเพศของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง
- 4.8 ความคาดหวังในรูปแบบของการบริการทางด้านสุขภาวะทางเพศ

4.1 บริบทและสภาพทั่วไปในโรงงานอุตสาหกรรม

เป็นโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ผ่านการรับรองมาตรฐาน ISO 9001:2000 ดำเนินกิจการมากกว่า 15 ปี ผลิต และออกแบบ อัญมณีประเภท เงิน ส่งออกต่างประเทศ มีพนักงานประมาณ 3,000 คน การจ้างงานมีหลายระดับแตกต่างกันออกไป เนื่องจากเป็นโรงงานที่มีขนาดใหญ่ดังนั้นมี การแบ่งแยกของบุคลากรอย่างชัดเจน ตั้งแต่ชุดฟอร์มที่สวมใส่ ก็จะบ่งบอกถึงตำแหน่งงานที่ทำด้วย แต่อย่างไรก็ตามแรงงานกลุ่มใหญ่ได้แก่ พนักงานฝ่ายผลิตที่ไม่ต้องการวุฒิการศึกษาที่สูงนักส่วน

ใหญ่จบการศึกษาสูงสุดชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แต่งานเป็นลักษณะที่ต้องใช้ความละเอียด มีทั้งการขึ้นตัวเรือน การประกอบพลอย การขัด และการเจียรนัยพลอย ดังนั้นเมื่อเดินเข้าไปในโรงงาน จึงไม่แปลกที่จะพบ สัดส่วนของพนักงานหญิงมากกว่าพนักงานชาย สำหรับฝ่ายผลิตมีการทำงาน 24 ชั่วโมง ซึ่งแบ่งเป็น 2กะ. กือกะเช้า กับกะดึก และมีการเสริมกะบ่ายในช่วงที่มีงานเร่ง มีการหมุนเวียนทุก 7 วัน การพักอาศัยอยู่หอพักใกล้โรงงาน การเดินทางไปทำงานมีทั้งเดินเท้า รถสองแถวรับส่งจากโรงงานสู่หอพัก และรถจักรยานยนต์ ช่วงเวลาที่มีความแออัดของถนนหน้าโรงงานอุตสาหกรรมคือช่วงเช้า เวลาการเริ่มเข้างานคือเวลาตั้งแต่ 7.30น.-8.00 น. บริเวณรอบๆจะมีโรงงานทอผ้า โรงงานขึ้นส่วนรถยนต์ โรงงานเย็บเสื้อผ้า มีตลาดนัดขนาดย่อมหน้าโรงงานมีของกินราคา ย่อมเยา ข้าวกล่องละ 20 บาท กับข้าวถุงละ 15 บาท รวมทั้ง ข้าวเหนียวหมูปิ้ง ชุดละ 20 มีของกินราคาถูกหลากหลายให้เลือกซื้อ อาหารที่ขายส่วนใหญ่เป็นอาหารพร้อมรับประทาน ซึ่งนับเป็นวิถียามเช้าของคนในโรงงาน

4.2 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

สรุปข้อมูลทั่วไป อายุ การศึกษา รายได้ อายุครั้งแรกที่มีเพศสัมพันธ์ ประสบการณ์การมีแฟน การพักอาศัยกับแฟนคนปัจจุบัน

ตารางที่ 4.1 สรุปข้อมูลทั่วไป

ผู้ให้ข้อมูล	อายุ	การศึกษา	รายได้	เพศสัมพันธ์ ครั้งแรก (Age)	จำนวน แฟน	การพักอาศัย
ป๊วย	22	ม.3	9000-10000	16	4	ห้องเช่ากับแฟน
เจน	24	ม.3	9000-12000	15	3	ห้องเช่ากับแฟน
วรรณ	21	ม.6	9000-10000	17	5	ห้องเช่ากับแฟน
ยู้ย	21	ม.5	9000-10000	16	4	ห้องเช่ากับแฟน
เหม่ม	22	ม.6	9500-10000	15	6	ห้องเช่าคนเดียว
ญา	21	ม.3	9000-10000	15	2	ห้องเช่าคนเดียว
ปอ	24	ม.6	9000-10000	17	3	ห้องเช่าคนเดียว
มะลิ	24	ม.6	9500-10000	19	4	ห้องเช่าคนเดียว

จากข้อมูลข้างต้นผู้ให้สัมภาษณ์จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 4 ราย และจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายรวม 4 ราย อายุเฉลี่ย 21-24 ปี รายได้ต่อเดือนเฉลี่ยที่ 9,000 – 12,000 บาท ขึ้นอยู่กับการทำงานล่วงเวลา อายุเฉลี่ยของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเกิดเมื่ออายุ 15 ปี จำนวนของการมีแฟนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันตั้งแต่ 2-6 ราย การพักอาศัยอยู่ห้องเช่า ซึ่งมี 4 รายที่พักอาศัยอยู่กับแฟนคนปัจจุบัน และ 4 รายที่พักอาศัยอยู่คนเดียว

ตารางที่ 4.2 แสดงข้อมูลสุขภาพทางเพศ

ผู้ให้ข้อมูล	ความรุนแรงด้านร่างกาย	ความรุนแรงด้านจิตใจ	ความรุนแรงทางเพศ	ท้องไม่พร้อม	โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	อนามัยเจริญพันธุ์	การรักษา
ป๊วย	ตบหน้า, ชกท้อง	คำทอต่อหน้าผู้อื่น	บังคับมีเพศสัมพันธ์	ไม่มี	ไม่มี	ตกขาว, ติดเชื้อในอุ้งเชิงกราน	ซื้อยากินเอง
เจน	ตบหน้า	หึงหวง, เช็กโทรศัพท์	บังคับมีเพศสัมพันธ์	ไม่มี	ไม่มี	ประจำเดือนผิดปกติ เพราะกินยาคุมฉุกเฉิน	ปรึกษาที่ห้องพยาบาล
วรรณ	ตบหน้า, กระทบผม	ขมขู่, กักขัง	เมาเหล้าใช้กำลังบังคับให้มีเพศสัมพันธ์	ไม่มี	เริ่มที่อวัยวะเพศ	ตกขาวมีกลิ่นเหม็น	ซื้อยากินเอง
ยุ้ย	ตบ, ตะ, จับศีรษะ กระแทกเส้า	คำหยาบ, ทำให้อาย	เมาเหล้าใช้กำลังบังคับให้มีเพศสัมพันธ์	ไม่มี	ไม่มี	ประจำเดือนผิดปกติ, แผลที่อวัยวะเพศ	ห้องพยาบาล, ซื้อยากินเอง
แฮมม	ตบหน้า ทบตี	ขมขู่, กักขัง, คำทอ	เพศสัมพันธ์ไม่พร้อม	ไม่มี	ไม่มี	ตกขาวคัน ช่องคลอด	ซื้อยากินเอง
ญา	ตบหน้า	คำทอ, เช็กโทรศัพท์	เพศสัมพันธ์ไม่พร้อม	มี, ญาติสามีเก่าเลี้ยงดู	ไม่มี	ตกขาว, คนช่องคลอด	ซื้อยากินเอง

ตารางที่ 4.2 แสดงข้อมูลสุขภาวะทางเพศ (ต่อ)

ผู้ให้ข้อมูล	ความรุนแรงด้านร่างกาย	ความรุนแรงด้านจิตใจ	ความรุนแรงทางเพศ	ท้องไม่พร้อม	โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	อนามัยเจริญพันธุ์	การรักษา
ปอ	ตบ ชก หน้า, เตะ	ข่มขู่, คำทอ	ใช้กำลังบังคับให้มีเพศสัมพันธ์	ไม่มี	เริ่มที่อวัยวะเพศ	ติดเชื้ออวัยวะสืบพันธุ์, ฝีที่อวัยวะเพศ	โรงพยาบาล
มะลิ	ผลักหน้าอก	ไม่ให้เกียรติ	เพศสัมพันธ์ไม่พร้อม	ไม่มี	ไม่มี	เจ็บขณะมีเพศสัมพันธ์	ไม่ได้รักษา

จากข้อมูลสุขภาพทางเพศของผู้ให้สัมภาษณ์พบว่าทั้ง 8 รายมีประสบการณ์การถูกระทำความรุนแรงจากแฟนทั้งสิ้น ทั้งในด้านร่างกายเช่นการผลัก จนกระทั่งถึงการลงมือตบตี มี 2 รายที่มีความรุนแรงถึงขั้นเตะและจับศีรษะกระแทกเส้า ส่วนความรุนแรงด้านจิตใจ ส่วนใหญ่เป็นการใช้คำพูดที่ไม่ให้เกียรติต่อหน้าผู้อื่น และพบว่ามี 3 รายถูกใช้คำพูดข่มขู่ถึงขั้นเอาชีวิต นอกจากนี้ยังพบว่าทั้ง 8 รายมีประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ไม่พร้อมมาแล้วทั้งสิ้นและ 5 ใน 8 รายใช้กำลังบังคับให้มีเพศสัมพันธ์ ซึ่งสาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากการที่แฟนเมาสุรา ปัญหาเรื่องการจัดสรรที่ไม่พร้อมมีอยู่ 1 ราย แต่ไม่ได้ยุติการจัดสรร นอกจากนั้นยังพบปัญหาเรื่องอนามัยและการเจริญพันธุ์ส่วนใหญ่พบปัญหาเรื่องการตกขาวผิดปกติ พบที่มีการติดเชื้อเริ่ม 1 ราย และเป็นเหตุที่อวัยวะเพศ 1 ราย ในเรื่องของ การเข้ารับการรักษาในส่วนนี้ส่วนใหญ่เลือกที่จะซื้อยากินเอง และรองลงมาคือขอยาที่โรงพยาบาลรับประทาน

4.2.1 กรณีศึกษาผู้ให้ข้อมูลสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง

ป๊วย อายุ 22 ปี ผิวขาวหน้าตาดี คุยนุกสนานร่าเริง จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทำงานโรงงานมา 4 ปี รายได้ 9,000-1,0000 บาท มีความพอใจกับชีวิตการทำงานในโรงงาน เพราะรายได้ดีสวัสดิการดี มี OT ตลอด รวมทั้งเทศกาลต่างๆก็ได้หยุดกลับบ้านต่างจังหวัด รักสำหรับเธอเป็นสิ่งที่สวยงามระหว่างคนสองคนอาจมีทั้งช่วงเวลาที่ดี และทุกข์ร่วมกัน เธอผูกโยงความรักกับการมีเพศสัมพันธ์ “ถ้ารักใครก็ยอมคนนั้น” เพราะเป็นการพิสูจน์ความรัก มีแฟนมาแล้ว 4 คน แฟนคนแรก เพื่อนสมัยเรียนมัธยมตอนต้นคบกันเหมือนเพื่อนความรักก็จืดจาง ไม่มีเรื่องเพศสัมพันธ์ ส่วนแฟนคนที่ 2 เจอในโรงงานอุตสาหกรรม เหนียว ไม่มีเพื่อน ความใกล้ชิดสนิทสนม คบกันประมาณ 1

เดือนก็มีเพศสัมพันธ์ ขอมเพราะรัก และต้องการแสดงให้เขารู้ว่าเรารักเขา แต่คบกันได้ไม่นานก็ต้องเลิกเพราะเขามีแฟนอยู่แล้ว เสียใจร้องไห้ จนมาเจอแฟนคนที่ 3 เพราะเป็นช่วงที่อกหัก ต้องการใครสักคน คบกันได้ไม่นานก็มีเพศสัมพันธ์ ตัดสินใจย้ายมาอยู่ด้วยกัน เพราะจะได้ประหยัดค่าเช่าห้อง และจะได้มีเวลาอยู่ด้วยกันมากขึ้น ผู้ชายติดพันฟุตบอล คีฬาสุรา มีปัญหาทะเลาะกันบ่อยถึงขั้นลงมือทำร้ายร่างกาย ตอนแรกก็ทนเพราะรัก แต่แล้วความอดทนก็หมดพร้อมกับความรัก ในเวลา 1 ปี เป็นความโชคดีที่ผู้ชายมีผู้หญิงคนอื่นเลยเลิกได้ง่ายขึ้น สุดท้ายความรักครั้งใหม่ก็เกิดขึ้นหลังจากเลิกกับแฟนเก่าไม่นาน เป็นเพื่อนร่วมหอพัก เจอกันด้วยความบังเอิญบ่อยครั้ง แล้วก็แลกเบอร์โทรคุยกัน จีบกันประมาณ 4-5 เดือนก็ย้ายมาอยู่ห้องเดียวกัน ทุกวันนี้มีความสุขดี แฟนคอยดูแล เอาใจใส่ และช่วยเหลือเรื่องเงิน ทั้งออกค่าห้องเช่า ค่ากิน และซื้อเสื้อผ้าให้ จนทุกวันนี้เงินเดือนออกมาก็ให้เราดูแล คุณกำเนิดโดยการกินยาคุม “ส่วนเรื่องถุงยางอนามัยใช้บางครั้งเพราะแฟนต้องการเปลี่ยนบรรยากาศ” เราทำตามใจแฟนเพราะไม่อยากมีปัญหาทะเลาะกัน ถ้าแฟนต้องการมีเพศสัมพันธ์แม้เราเหนื่อยจากงานก็ยอม เพราะไม่อยากให้แฟนโกรธ กลัวเขามีคนอื่น แม้เราจะเหนื่อย หรือหงุดหงิด บางครั้ง ดีกว่าผู้ชายไปหาข้างนอก

เจน อายุ 24 ปี จบการศึกษาระดับมัธยมปีที่ 3 รายได้ 9,000-12,000 บาทต่อเดือน เป็นสาวจากภาคอีสาน จุดเริ่มต้นการทำงานโรงงานคือตามเพื่อนที่หมู่บ้านมา หญิงสาวตัวเล็กท่าทางมั่นใจเป็นคนพูดตรงไปตรงมา เธอบอกว่า แฟน คือคนสนิทรู้ใจ คุยกันได้ทุกเรื่อง เป็นเหมือนเพื่อนต่างกันแต่ตรงที่แฟนมีเรื่องเพศสัมพันธ์ด้วย เธอมีแฟนมาแล้ว 3 คน แต่ละคนที่คบเธอเป็นฝ่ายเลือกตามสเปคที่ตั้งไว้ หน้าตาดี กว้างขวาง รวมทั้งมีเงินให้ใช้ ขออะไรก็ต้องได้ ประสบการณ์ความรักที่ผ่านมา แต่ละคนคบกันได้ไม่นานก็ต้องเลิก เพราะไม่มีเวลา และอยู่กันคนละที่ จนกระทั่งแฟนคนปัจจุบันจึงได้ย้ายมาอยู่ด้วยกัน ตอนนี้เธอบอกว่าสัมพันธ์ภาพกับแฟนมีความสุขดี โลกนี้เป็นสิริมงคล เธอบอกว่าเป็นเหมือนช่วงข้าวใหม่ปลามัน ต่างคนต่างรัก และดูแลเอาใจใส่กันดี แต่เพื่อรักษาความสัมพันธ์อันดีกับแฟนการมีเพศสัมพันธ์ยังเป็นเรื่องที่พิสูจน์ความรัก แม้จะไม่มีความต้องการก็ต้องยอม บางครั้งเธอบอกว่าเหมือนโดนข่มขืน แต่ก็ต้องยอมเพราะเขาคือแฟนเรา แม้บางครั้งแฟนจะใช้กำลังบังคับเพื่อขอมมีเพศสัมพันธ์

วรรณ อายุ 21 ปี หญิงสาวรูปร่างอวบ ชอบการแต่งตัว คุยเก่ง และชอบเที่ยวกลางคืน ชอบสังสรรค์เป็นคนมีเพื่อนเยอะแต่ส่วนมากเป็นกลุ่มเพื่อนที่เที่ยวกลางคืนด้วยกัน จบการศึกษาระดับมัธยมปีที่ 6 รายได้ 9,000-1,0000 บาท มาจากจังหวัดชัยภูมิ แฟนในความหมายของเธอคือ คนที่อยู่ด้วยแล้วมีความสุข มีแฟนมาแล้ว 5 คน มีทั้งเพื่อนสมัยเรียน เพื่อนร่วมงาน และเพื่อนที่เจอในสถาน

บันเทิง ความสัมพันธ์ เธอเล่าประสบการณ์ความรักที่ผ่านมาไม่เคยสมหวังเจอแต่คนหลอกหลวง มีทั้งแอบคบกันกับแฟนคนอื่น และเคยถูกทำร้ายร่างกาย ทั้งตบหน้า และปลักศีรษะกระแทกเสาจนเลือดออก ขอเลิกผู้ชายไม่ยอมเธอต้องย้ายหอ และย้ายที่ทำงาน จนสุดท้ายมาเจอกับแฟนคนปัจจุบัน ที่คอยให้ความช่วยเหลือ ดูแลในช่วงที่หนีจากแฟนเก่า จากนั้นแค่ 3 เดือนก็อยู่ด้วยกัน ปัจจุบันนี้คบกันมาประมาณ 1 ปีแล้วแฟนคนนี้รักและผูกพันมากกว่าทุกคนที่ผ่านมา เธอบอกว่า ความรักเป็นสิ่งสวยงาม และเป็นส่วนเติมเต็มชีวิต และมองว่าเพศสัมพันธ์เป็นเรื่องของอารมณ์แต่ละช่วง ยังไม่รักก็มีเพศสัมพันธ์ได้ เธอบอกว่ามันคือความพอใจของทั้ง 2 ฝ่าย รวมทั้งเพศสัมพันธ์เป็นแค่การเริ่มต้นของการสานสัมพันธ์ บางคนมีเพศสัมพันธ์แล้วอาจเลิกก็ได้ เพราะไม่ได้รัก แต่บางคนก็คบเป็นแฟนต่อจนถึงขั้นแต่งงาน

ยู้ย อายุ 21 ปี รายได้ 9,000-1,0000 บาท เธอเล่า ด้วยความเศร้าของการเริ่มต้นมาทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมเพราะหนีตามคนรักมา ในขณะที่เรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ทำให้เรียนไม่จบ เธอบอกว่า ความรักคือโลกทั้งใบมีแค่เธอกับแฟน ใครว่าอย่างไรไม่สนใจตัดสินใจหนีมาอยู่กับแฟน แต่แล้วก็ไปกันไม่รอดตอนนั้นแฟนอายุ 18 ปี และเธอเองก็เพิ่ง 17 ปี ด้วยความที่เป็นเด็กทั้งคู่อยู่ด้วยกัน 1 ปี ด้วยชีวิตที่อิสระมากขึ้น หาเงินใช้ได้เอง ก็พากันเที่ยวกลางคืน ต่างคนก็เจอคนใหม่ก็เลิกกันไป เธอมีแฟนมาแล้วทั้งหมด 4 คน แฟนในอุดมคติ ของเธอคือให้ในสิ่งที่ขอ ดูแลเราได้ อยากไปเที่ยวไหนก็ได้ไป มีเงินให้ใช้ และช่วยแก้ปัญหาได้ ความรักสำหรับเธอคือความผูกพันทางอารมณ์ ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหน ทำอะไร ก็ต้องคิดถึงกันตลอดเวลา ที่ผ่านมาเจอแต่ความรักที่ผิดหวัง รักใครได้ไม่นาน รักเร็วเลิกเร็ว เธอบอกว่าส่วนใหญ่จะถูกผู้ชายทิ้ง เคยถูกคนรักที่เมาแล้วทำร้ายร่างกายถึงขั้นศีรษะแตก เพราะโดนปลัก ตบหน้า แต่ก็ทนเพราะรัก จนกระทั่งทนไม่ไหวจึงขอเลิก

หม่อม อายุ 22 ปี รายได้ 9,500 บาท ชอบซื้อสังคมออนไลน์ และชอบอิสระในการใช้ชีวิต มีความมั่นใจในตัวเอง มีแฟนมาแล้ว 4 คน เธอบอกว่า แฟนคือคนที่ใกล้ชิดสนิทสนม และคุยได้ทุกเรื่องแฟนคนแรกเพื่อนสมัยเรียนแอบคบกันทางบ้านจับได้เลยให้หมั้นกัน พอเรียนจบชั้นมัธยมปีที่ 3 ก็มาทำงานที่โรงงานในกรุงเทพด้วยกัน อยู่ได้ประมาณ 5 เดือนก็เลิกเพราะผู้ชายติดพนันบอล มีปัญหาเรื่องเงิน ทะเลาะดบตีบ่อยครั้ง จึงต้องหนีกลับบ้าน แฟนคนที่ 2 เป็นเพื่อนของเพื่อนที่แนะนำให้รู้จักเที่ยวกลางคืนด้วยกันบ่อยและจบลงด้วยการมีเพศสัมพันธ์ ประมาณ 4-5 เดือนต่างคนต่างเบื่อก็เลิกกัน ส่วนแฟนคนอื่น ๆ รู้จักกันทางเฟซบุ๊ก คุยกันนัดเจอกันถูกใจก็คบ เบื่อก็เลิก จนกระทั่งเจอแฟนคนปัจจุบันคบกันมา 6 เดือนแล้ว ตอนนี้ก็มีความสุข มีเพื่อนเที่ยว มีคนพาไปดูหนัง กินข้าว ให้เงินใช้ แต่ก็ยังไม่มั่นใจว่าความสัมพันธ์จะยืนยาวถึงวันไหน ทุกวันนี้จึงยังมี Chat กับ

คนอื่นๆ ที่เก็บไว้เป็นตัวเลือกซึ่งเธอเรียกคนเหล่านั้นว่ากิ๊ก เธอมักจะบอกว่าประโยคนี้คือตัวตนของเธอที่สุด คือ “บอกแฟนว่าไม่มีใคร บอกใครว่าไม่มีแฟน”

ญา อายุ 21 ปี รายได้ 9,000 บาท ขาว อวบ ยิ้มแย้ม อหิยาศยดี ช่างเอาใจ เธอบอกว่าแฟน คือคนที่ดูแลเราได้ อยู่ด้วยแล้วมีความสุข มีแฟนมาแล้ว 2 คน แฟนคนแรกอายุมากกว่าเธอ 4 ปี เจอที่ทำงานแม่ ช่วงนั้นเหมือน poppy love โลกเป็นสีชมพู คุยโทรศัพท์ นัดดูหนังตอนกลางวัน นัดเที่ยวพักผ่อนกลางวัน แล้วจบลงด้วยการมีเพศสัมพันธ์ จนตั้งครรภ์ แล้วทางบ้านก็ให้แต่งงานกัน พอคลอดลูกเสร็จทางบ้านผู้ชายก็เป็นฝ่ายเลี้ยง แล้วเธอกับแฟนมาทำงานที่กรุงเทพด้วยกัน พอใช้เวลาส่วนตัวอยู่ด้วยกันประมาณ 1 ปีก็ต้องเลิกเพราะความเห็นไม่ตรงกัน เขาชอบออกคำสั่ง ห้ามโน่น ห้ามนี้ ทะเลาะกันบ่อยจนกลายเป็นเบื้อและเกลียดชังหน้า จนกระทั่งเขาหนีไปเอง จากนั้นก็ทำแต่งานและกลับไปเยี่ยมลูกบ้างบางครั้ง การที่เธออยู่คนเดียว ทำให้เธอรู้สึกเหงา ก็หาเพื่อนคุยทางอินเทอร์เน็ต มี Chat คุยเล่นกับเพื่อนๆ หลายคนแต่ไม่เคยนัดเจอกัน แต่วันหนึ่งมีผู้ชายมาทักก่อน แล้วก็เริ่มคุย จนกลายเป็นสนิทสนมกัน คุยกันเข้าใจ มีความสุข ความผูกพัน จาก chat ก็กลายมาเป็นเบอร์โทรศัพท์ นัดเจอใช้เวลาประมาณ 7 เดือนก็มีเพศสัมพันธ์กัน ตอนนี้แม้ไม่ได้อยู่ด้วยกันแต่ความรักยังเหมือนเดิม เพราะผู้ชายเป็นคนอบอุ่น เสมอต้นเสมอปลาย ดูแลทุกอย่าง ให้เงินใช้ จนล่าสุดประมาณ 1 ปีเขาก็สารภาพว่าเขามีเมียอยู่แล้ว แต่เธอก็ไม่ได้โกรธอะไร เพราะเธอว่าสิ่งที่เธอได้จากแฟนมันมากจนเธอไม่รู้สึกรู้ว่าเธอเป็นที่สองรองจากเมียที่บ้าน เธอบอกเสมอว่าผู้ชายรักเธอมาก แต่เธอไม่ได้อยากทำบาปโดยการให้เขาไปเลิกกับเมีย เธอพอใจในสถานภาพตอนนี้

ปอ อายุ 24 ปี จบการศึกษาระดับมัธยมปีที่ 6 รูปร่างเล็ก หน้าตาน่ารัก ชอบระบายความในใจ น้อยๆ น้อยๆ ที่เธอตกอยู่ในสภาพรักคนมีเจ้าของ เธอบอกว่าผู้ชายคนนี้เวลาดีก็ดีใจหาย เอาอกเอาใจสารพัดซื้อข้าว ซื้อของให้แม้กระทั่ง ไอโฟน 5 เขาก็ซื้อให้ เวลาร้ายก็ลงตบตีทำร้ายร่างกายและเธอบอกว่าเธอเป็นต้นเหตุชอบชวนทะเลาะ เธอเลิกรักไม่ได้เพราะเธอรักผู้ชายคนนี้มาก เคยลองเลิกหลายครั้งแต่ไม่สำเร็จ เขาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตเธอ ตอนนี้คบกันมาประมาณ 3 ปีแล้วแต่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน แฟนเขามีธุรกิจส่วนตัวกับเมียเขา ส่วนเขาก็ทำงานโรงงาน เขาว่างก็จะมาหาแต่ส่วนใหญ่จะมารับไปทานข้าวอาทิตย์ละ 2-3 วัน มานอนค้างด้วยเดือนละ 1-2 ครั้ง เธอหวังว่าวันหนึ่งเขาจะเลิกกับเมีย เพราะเขาเคยเลิกเข้าหู่กับผู้หญิงคนอื่นๆ เพื่อให้เธอสบายใจ เธอบอกว่าเขามีข้อดีมากกว่าข้อเสียพอเขาทำดีด้วยเธอก็หายโกรธ

มะลิ อายุ 23 ปี รายได้ 9,000-1,0000 บาท จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทำทางสุภาพเรียบร้อย และมีความมั่นใจในตัวเองสูง เธอบอกว่าแฟนคือคนที่สามารถดูแลเราได้ในทุกเรื่อง เธอมีแฟนมาแล้ว 4 คน ทุกคนเธอมีการวางแผนในการจีบ แฟนคนแรกเป็นรุ่นพี่ที่โรงเรียน คบกันทำกิจกรรมร่วมกัน ไม่มีเรื่องเพศสัมพันธ์ มันคือความรักความผูกพันและ เธอบอกว่าเป็นความทรงจำที่ไม่มีวันกลับมาอีกแล้ว เพราะแฟนเธอประสบอุบัติเหตุเสียชีวิต เธอบอกว่าเธอตั้งใจไว้ว่าถ้าให้แฟนโดยการไม่มีแฟนเป็นเวลา 1 ปี เพราะเธอบอกว่ามันเป็นรักแรกที่ยากจะลืม จึงไม่อยากคบใครในช่วงเวลานั้น ในขณะนั้นเธอเองอายุ 16 ปี เธอบอกว่ามันคือความตั้งใจที่จะทำให้คนที่เรารัก และเธอก็รักษาสัญญานั้น แฟนคนที่ 2 เป็นอาจารย์ฝึกสอนเธอจีบเพราะอยากเอาชนะเพื่อน แฟนคนที่ 3 เธอก็จีบเพราะแอบปลื้มเพราะเขาหน้าตาดี ขาว ตี และเป็นหลานเจ้าของโรงงานคบกันประมาณ 1 ปี เธอก็มีเพศสัมพันธ์กับเขาซึ่งเป็นครั้งแรกเมื่อเธออายุ 19 จากนั้น จากนั้นก็วาดหวังเรื่องแต่งงานแต่ด้วยความที่แตกต่างกันด้านฐานะก็ทำให้เลิกกันไป จนมาเจอแฟนคนปัจจุบันมีความสุขดี ผู้ชายช่วยเหลือทุกอย่าง โดยเฉพาะเรื่องเงิน ปัจจุบันไม่ได้อยู่ด้วยกัน แต่ความสัมพันธ์ไม่ห่างเลย เพราะเขามารับไปกินข้าว วันหยุดก็มาหา เธอเล่าด้วยท่าทีที่มีความสุข

4.3 อุดมการณ์ความรัก

จากการทำความเข้าใจความคิดความเชื่อ การสร้างมายาคติเกี่ยวกับความรัก สำหรับวัยรุ่นหนุ่มสาวในโรงงานอุตสาหกรรมคู่รักมักจะมีคามหมายมากกว่าคู่ความสัมพันธ์ทางเพศ เพราะวัยรุ่นเหล่านี้มักจะมีการอาศัยอยู่ร่วมกันด้วยเหตุผลทั้งในเรื่องความใกล้ชิด การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน และเหตุผลทางด้านเศรษฐกิจ คือประหยัดในเรื่องของค่าใช้จ่าย ด้านที่พักอาศัย และค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน อย่างไรก็ตามการยินยอมมีเพศสัมพันธ์ของผู้หญิงนั้นมักจะผูกติดในเรื่องของการแสดงความรัก และเป็นการพิสูจน์ความรัก รวมทั้ง ความซื่อสัตย์ที่มีต่อคู่รัก รวมถึงการวางแผนโนภาพถึงเรื่องการมีชีวิตร่วมกันและจบที่การแต่งงาน จากการศึกษาพบว่าสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเหล่านี้มีอุดมการณ์ความรักแบ่งออกเป็น

4.3.1 ความรักคือสิ่งสวยงาม

ซึ่งสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงมักจะมีเปรียบเทียบ อุปมาอุปไมยความรักกับสีชมพู รวมทั้งในเรื่องเป็นสิ่งที่มีความควรแก่การรักษา

“ความรักเป็นสิ่งสวยงามน่าสัมผัส คนสองคนอยู่ด้วยกันโลก
นี้มันช่างน่าอยู่นะถ้ามีความรักแล้วโลกเป็นสีชมพู และการได้อยู่กับคนที่
เรารักแล้วทุกอย่างรอบตัวมันดูดีไปหมด (หลับตาขม)”

(ญา21ปี)

“ความรักเป็นสิ่งที่สวยงามมีค่าที่ต้องรักษาและถนอมไว้และ
เป็นกำลังใจให้ชีวิต รักเป็นพื้นฐานที่สำคัญมากในการคบกันเป็น
แฟนนะ และแต่งงานกันแล้ว แต่ถ้าไม่รักกันก็อยู่ด้วยกันไม่รอด สุดท้ายก็
เลิกรากันไป”

(วรรณ21ปี)

“ความรักเป็นสิ่งสวยงามเกิดจากคนสองคน ที่คอยเติมเต็มให้
กันและกัน โลกสดใสเป็นสีชมพู”

(เจมส์ วัยรุ่นชาย23 ปี)

4.3.2 รักคือความผูกพันทางอารมณ์

สำหรับความหมายของความรักในเรื่องความผูกพันทางอารมณ์นั้นสาวโรงงานวัยรุ่น
หญิงก็จะอธิบายเกี่ยวโยงกับสิ่งของเงินทองที่ได้รับจากคนรัก สิ่งของหรือวัตถุที่ได้มานั้นหมายถึง
ความผูกพันทางอารมณ์ที่คนรักมีให้ และเป็นเครื่องพิสูจน์ความมั่นคงในความรักของฝ่ายชาย

“ความรักคือความผูกพันทางอารมณ์ของคนสองคน การที่คน
สองคนรู้สึกคิดถึงกันไปเที่ยวไหนก็ต้องมีของมาฝาก แปลว่าเขารักและ
คิดถึงเรา”

(ญา 21 ปี)

4.3.4 รักคือการให้ เสียสละ เพื่อคนที่เรารัก

มุมมองความรักในเรื่องของการให้และการเสียสละนั้นหมายถึงการยินยอมต่อการ
กระทำของคนรัก เพื่อให้คนรักพอใจและมีความสุข และมองว่าการยอมเป็นการรักษาความความรัก
และความสัมพันธ์ให้ยืนยาว

“ความรักเป็นเรื่องของคนสองคน ที่ต้องเข้าใจกัน อยู่ด้วยกัน
เสียสละให้กันรู้จักที่ยอมเพื่อกันและกันพร้อมที่จะทำให้อีกฝ่ายมีความสุข”
(ແມ່ມ22 ปี)

“ความรักคือการให้ และเป็นเรื่องของการเสียสละ ทำให้คนที่
เรารักมีความสุข”
(ປອ 24 ปี)

“ความรักเป็นการทุ่มเททำเพื่อคนที่เรารัก ทำอะไรก็ได้ที่เขามี
ความสุข”
(ວັຍຮຸ່ນໝາຍຄຸຍ 19 ปี)

4.3.5 ความรักคือความซื่อสัตย์ ต่อแฟน

ความรักในรูปแบบนี้ก็จะถูกเปรียบเทียบกับความรักเดียวใจเดียว ดังนั้นสาวโรงงาน
ວັຍຮຸ່ນໝາຍຄຸຍນີ້ຈຶ່ງຢູ່ໃນຄວາມສັມພັນໜຶ່ງຕໍ່ໜຶ່ງຄືຄວບແພ່ນທີ່ລະຄນ ເພື່ອເປັນການຟື້ສູ່ຈັດຄວາມຮັກ
ທີ່ມີຕໍ່ແພ່ນ

“ความรักเป็นสิ่งที่ยากจะอธิบาย เป็นคำพูดได้ มันเป็น
ความรู้สึกที่ดีต่อกัน เป็นการแสดงออกระหว่างผู้ชายกับผู้หญิง รักใครก็
ยอมคนนั้น ความรักสำคัญมากเป็นแฟนกันถ้าไม่รักกันก็อยู่ด้วยกันไม่ได้
หรือ เรารักใครต้องซื่อสัตย์กับเขา และมีเขาเพียงคนเดียว”
(ປຸ້ຍ 22 ปี)

“ความรักเป็นอารมณ์ การแสดงออกเพื่อให้อีกฝ่ายรับรู้ รัก
กันก็ต้องดูแลเอาใจใส่ความรู้สึกของกันและกัน ไม่ทำให้เขาเสียใจ ซื่อสัตย์
ไม่ทำให้เขาเสียใจ ความรักมีความสำคัญมากในการมีแฟน หรือแต่งงาน
แต่สิ่งที่มีความสำคัญมากกว่านั้น คือการรู้จักเติมเต็มความรัก ความหวาน
ให้กันตลอดเวลา เพราะความรักเกิดขึ้นได้ ก็หมั่นรักได้เหมือนกัน”
(ມະລິ23ปี)

“ความรักเป็นสิ่งที่สวยงาม ทำให้คนสองคนอยู่ด้วยกัน ความรักมีหลายแบบ ทั้งสมหวัง ผิดหวัง ความรักเป็นเป็นสิ่งสำคัญในการที่จะคบใครสักคนเป็นแฟน รวมทั้งในการเลือกใช้ชีวิตด้วยกัน ถ้าไม่มีความรักก็ไปกันไม่รอด เรารักเขาก็ต้องดูแลเขา เอาใจใส่ ตามใจทุกอย่าง คอยเป็นห่วงเป็นใย เวลาเรารักใครก็ต้องซื่อสัตย์กับเขา มีเขาเพียงคนเดียว เพราะถ้าเขาเจ็บเราก็เจ็บ”

(เจน 21ปี)

เห็นได้ว่าวัยรุ่นทั้งหญิงชายต่างก็ให้ความหมายของความรัก ในด้านบวก ความรักเป็นสิ่งสวยงาม เป็นแรงปรารถนาให้คนที่รักมีความสุข และในวัยรุ่นหญิงมีการให้ความหมายของความรักที่เชื่อมโยงกับความซื่อสัตย์ และการยอมทำให้คนที่รักนั้นมีความสุข ซึ่งเป็นอุดมการณ์ที่เชื่อมโยงไปถึงลักษณะความสัมพันธ์ของคู่รัก การแสดงความรักในเรื่องของการยินยอมมีเพศสัมพันธ์เพื่อเป็นการพิสูจน์ความรัก รวมทั้งการดำรงไว้ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างคู่รักของตนโดยการมีเพศสัมพันธ์กับคนที่รักเพียงคนเดียว แม้เพศสัมพันธ์นั้นตนเองจะไม่ได้ต้องการก็ตาม

4.4 ความหมายของแฟน

พบว่าสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงผ่านการมีประสบการณ์การมีแฟนตั้งแต่สมัยมัธยมต้น และผ่านประสบการณ์ในการมีแฟนมาแล้วเฉลี่ยตั้ง 3 คนถึง 5 คน ซึ่งสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเหล่านี้ได้ให้ความหมายของคำว่าแฟน

4.4.1 คนสนิทที่เป็นมากกว่าเพื่อน

“คนรักที่เป็นมากกว่าเพื่อน ใช้เวลาร่วมกัน ไปไหนมาไหนด้วยกัน ต่างกะเพื่อนก็จะมีอะไรกันได้”

(ป๋วย 22ปี)

“คนสนิทที่เป็นมากกว่าเพื่อน ไปไหนมาไหนกันด้วยกันอย่างเปิดเผย เป็นมากกว่าเพื่อน”

(เจน 24ปี)

4.4.2 คนที่ดูแลเราได้

“คนใกล้ชิดสนิทสนม ดูแลเราได้ทุกเรื่อง เป็นที่พึ่งได้เมื่อเราต้องการ”

(แหม่ม 22 ปี)

“คนที่ดูแลเราได้ ฝากผีฝากไข้ได้ คบแล้วต้องไม่ลำบาก”

(ญา 21 ปี)

“ผู้ชายที่ดูแลเราได้ทุกเรื่องทำให้เรามีความสุขได้”

(มะลิ 23 ปี)

4.4.3 คนที่อยู่ด้วยแล้วมีความสุข

“คือคนที่ใช้เวลาให้กัน ทำสิ่งดีๆร่วมกัน อยู่ด้วยแล้วมีความสุข”

(วรรณ 21 ปี)

“คือคนที่อยู่ด้วยได้ทุกเรื่อง ไปไหนมาไหนด้วยกัน อยู่ด้วยแล้วมีความสุข”

(ช้อย 21 ปี)

“คนที่เราอยู่ด้วยแล้วมีความสุข ร่วมทุกข์กับเราไม่ทิ้งเรา”

(ปอ 24 ปี)

แฟนมักจะเกิดจากการพัฒนาความสัมพันธ์จากผู้ชายที่ใกล้ชิดสนิทสนม อาจเกิดขึ้นตั้งแต่ในโรงเรียน เริ่มจากการเป็นเพื่อนสนิทกัน และพัฒนามาเป็นแฟน เป็นความผูกพันใกล้ชิด หรืออาจเป็นเพื่อนทางสังคมที่พบเจอกันในสถานที่ต่างๆ เช่น ในสื่อออนไลน์ สถานบันเทิง สถานที่เที่ยว ร้านอาหาร เพื่อนของเพื่อน เพื่อนในกลุ่ม หรือเพื่อนร่วมงาน สานสัมพันธ์กัน โดยการพบ และพูดคุยกันบ่อย ทั้งทางโทรศัพท์ มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน การคอยรับส่ง ช่วยเหลือทางเศรษฐกิจและอารมณ์ การศึกษาพบว่า สาวโรงงานที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีประสบการณ์การมีแฟน

ตั้งแต่ 3 คน ถึง 5 คน จำนวนคู่ความสัมพันธ์ของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน มีความสัมพันธ์กับหลายคน มีแฟนมาแล้วหลายคน และรูปแบบของคู่ความสัมพันธ์ซ้อน

จากประสบการณ์การบอกเล่าเรื่องราวของความรักของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเป็นการเล่าถึงเรื่องราวความรักที่ผ่านมาตั้งแต่รักครั้งแรกจนถึงปัจจุบัน เรื่องราวของการมีแฟนและความรักที่เกิดขึ้น ซึ่งมีความแตกต่างกันไปตามช่วงวัย จากการศึกษาพบว่าสาวโรงงานเริ่มมีแฟนคนแรกสมัยเรียนมัธยม ความรักที่เกิดขึ้นเป็นความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดจากเพื่อนที่อยู่ในโรงเรียน หรือเพื่อนร่วมชั้นเรียนเดียวกัน การพัฒนาความสัมพันธ์เป็นแบบค่อยเป็นค่อยไป มีขั้นตอนตั้งแต่การจับมือถือแขน การหอมแก้ม และยังไม่มีการมีเรื่องของเพศสัมพันธ์เข้ามาเกี่ยวข้อง ยังเป็นรักแบบบริสุทธิ์ (Romantic love) ทั้งนี้ก็มาจากการที่ยังอยู่ในพื้นที่ของการศึกษา และอยู่ในครอบครัวที่มีผู้ปกครองดูแลอย่างใกล้ชิด มุมมองของความรักและการมีแฟนจะเปลี่ยนไปเมื่อวัยรุ่นหญิงก้าวสู่สังคมที่มีความอิสระ ทั้งในเรื่องชีวิตที่อยู่แบบพึ่งพาตนเองการอยู่ห้องเช่า และการมีรายได้เป็นของตัวเอง อย่างไรก็ตามในความอิสระที่ได้มาอย่างมีความเหงา การที่ต้องปรับตัวกับบริบททางสังคมใหม่ๆ นำมาซึ่งการมองหาเพื่อนรู้ใจ ความช่วยเหลือ และแรงสนับสนุนจนมีการพัฒนาความสัมพันธ์สู่รูปแบบของคู่รักซึ่งก็มีทั้งความรักที่เกิดจากการถูกใจในรูปลักษณ์ (Physical Love) หรือความประทับใจบางอย่างจากคู่รัก (Love at first sight) ความสัมพันธ์จะไม่ค่อยยั่งยืน มีการเปลี่ยนคู่บ่อยซึ่งเกิดจากหลายปัจจัยทั้งที่ถูกทำร้ายร่างกาย หรือความสนใจของทั้ง 2 ฝ่ายที่ต้องการจบความสัมพันธ์ หรือระยะทางที่ห่างไกลกันก็เป็นเหตุให้จบความสัมพันธ์ อย่างไรก็ตามเมื่อความสัมพันธ์จบลงกับแฟนเก่า สาวโรงงานหญิงก็พัฒนาความสัมพันธ์กับเพื่อนชายคนใหม่ และไม่นานนักก็มีความรักครั้งใหม่เกิดขึ้นจนถึงขั้นการมีเพศสัมพันธ์ บางคู่ก็ถึงขั้นย้ายมาอยู่ด้วยกันด้วยเหตุผลที่ต้องการใกล้ชิดกันมากขึ้นและผลประโยชน์ที่ตามมาคือเรื่องของการประหยัดค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิตประจำวัน ทั้งในเรื่องของค่าห้อง ค่าอาหาร และค่าครองชีพอื่นที่มีการใช้จ่ายร่วมกัน

นอกจากนั้นผู้หญิงทุกคนมักมีความคาดหวังจะมีความรัก กับผู้ชายที่คาดหวัง หรือวาดฝันไว้ สิ่งที่เกิดขึ้นได้อย่างชัดเจน เมื่อมีการถามถึงแฟนในอุดมคติ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลมักจะตอบด้วยสีหน้าท่าทางที่มีความสุข มีชุดคำตอบที่ออกมาเป็นชุด พร้อมกับคำขยายความในตัวโดยที่ผู้วิจัยไม่ต้องป้อนประเด็นคำถามย่อยเลย เป็นการวาดภาพและจินตนาการภาพของชายคนรักที่ตัวเองต้องการคำตอบมีออกมาหลายรูปแบบ ตามแต่ความคาดหวังของแต่ละคน แต่อย่างไรก็ตามผู้หญิงเหล่านี้ต้องการชีวิตที่สุขสบายขึ้น มีคนเลี้ยงดู แต่ในขณะที่บางคนไม่ได้ต้องการการตอบสนองในเรื่องของวัตถุ แต่ต้องการคนที่สามารถตอบสนองความต้องการด้านจิตใจ จากการศึกษาสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเหล่านี้มีการวาดมโนภาพแฟนในอุดมคติไว้ดังนี้

4.4.4 หล่อรวย

“ขาว สูง ดี หล่อ รวย จบการศึกษาสูงกว่าเราจะได้เลี้ยงดูเรา
ได้” เธอหัวเราะและมองผู้วิจัยพร้อมกับพูดว่า “หนูรู้ว่ามันเยอะแต่มันเป็น
ความฝันหนูเลยนะพี่” เธอผูกโยงรูปร่างหน้าตาที่สูง ขาว ดี มักจะเป็นลูก
คนมีเงินหรือไม่ก็จะเป็นลูกคนจีนที่มีกิจการเป็นของตัวเอง

(วรรณ21ปี)

“รวยดูแลเราได้ ไม่รู้จัก จุกจิก และให้อิสระ คือหนูไม่ชอบเลย
ผู้ชายที่ชอบถามว่าไปไหนมา คุยกับใคร และชอบเช็คโทรศัพท์ แล้วมันจะ
ทำให้หงุดหงิด อารมณ์เสีย แล้วก็ทะเลาะกัน หนูพวกติดสื่อทั้ง Chat ทั้ง
ไลน์ ไหนจะเฟสอีก หนูติดสื่อ(หัวเราะ)”

(แห่ม่ม22ปี)

“ผู้ชายที่ดี เลี้ยงดูเราได้ คบแล้วไม่อายใคร หน้าตาใช้ได้ กว้าง
เข้ม ไม่คบคนจนกว่าเพราะไม่อยากสร้างภาระ จนกว่าก็ไม่ไหวเป็นภาระ
ให้เรา” จุฑามาศเธอทำงานโรงงานมาแล้ว 4 ปี เงินเดือนเฉลี่ยอยู่ที่ 9,000-
12,000บาท

(เจน24ปี)

4.4.5 เป็นคนดี เลี้ยงดูได้

“เป็นคนดี เลี้ยงดูเราได้ หน้าตาพอใช้คงไปไหนไม่อายคน มี
เงินก็จะได้ไม่ลำบาก ขออะไรก็ซื้อให้ได้ ทุกวันนี้แฟนก็ออกค่าห้อง ค่า
กิน ซื้อเสื้อผ้าให้ ตามใจเราทุกอย่างทั้งเรื่องการแต่งตัว เพราะแฟนเขามี
เงินเดือนเยอะกว่า”

(ป๋วย22ปี)

“ให้เราได้ในสิ่งที่ขอ ดูแลเราได้ อยากได้อะไรก็ได้ อยากไป
เที่ยวไหนก็พาไป มีเงินให้เราใช้ และเวลามีปัญหาช่วยเราแก้ปัญหาได้”

(ยู๋ย21 ปี)

“ฐานะดี เลี้ยงดูเราได้ มีเวลาให้เรา ไม่ต้องห่วงเพราะไม่อยาก
แย่งกับใคร”

(ญา21 ปี)

4.4.6 อบอวนโรแมนติก ซ้อสัตย์

“เป็นผู้ชายอบอวน โรแมนติกรู้จักเติมความหวานให้กัน
เทศกาลสำคัญมีดอกไม้หรือของขวัญเล็กๆน้อยๆให้ รักและดูแลเราได้ใน
ทุกเรื่อง”

(มะลิ23ปี)

“รักเราคนเดียว และดูแลเราได้ในทุกเรื่อง มีเงินให้ใช้ มีเวลา
ให้อยู่ด้วยเมื่อเราต้องการ อบอวนโรแมนติก”

(ปอ24ปี)

“แฟนคือ คนที่เข้าใจเรา ไม่ต้องสวยมาก หน้าตาพอดูได้คง
ไปไหนไม่อายใคร ที่สำคัญรับเราได้ทุกอย่างและไม่นอกใจ”

(กฤษ 19ปี)

“น่ารัก นิสัยดี แต่งตัวเรียบร้อย การศึกษาพอกันจะได้คุยกันรู้
เรื่อง เข้าใจในความเป็นเรา รับเราได้ทุกอย่าง และห้ามนอกใจ ห้ามโกหก”

(เจมส์ 23ปี)

แฟนมักจะเกิดจากการพัฒนาความสัมพันธ์จากเพื่อนชายที่ใกล้ชิดสนิทสนม อาจเกิดขึ้นตั้งแต่ในโรงเรียน เริ่มจากการเป็นเพื่อนสนิทกัน และพัฒนามาเป็นแฟน เป็นความผูกพันใกล้ชิด หรืออาจเป็นเพื่อนทางสังคมที่พบเจอกันในสถานที่ต่างๆ เช่น ในสื่อออนไลน์ สถานบันเทิง สถานที่เที่ยว ร้านอาหาร เพื่อนของเพื่อน เพื่อนในกลุ่ม หรือเพื่อนร่วมงาน สานสัมพันธ์กัน โดยการพบ และพูดคุยกันบ่อย ทั้งทางโทรศัพท์ การนัดพบกัน มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน การคอยรับส่ง รับส่ง ช่วยเหลือทางเศรษฐกิจและอารมณ์ การศึกษาพบว่า สาวโรงงานที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีประสบการณ์ การมีแฟน ตั้งแต่ 3 คน ถึง 5 คนจำนวนคู่ความสัมพันธ์ของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง

ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน มีความสัมพันธ์กับหลายคน มีแฟนมาแล้วหลายคน และรูปแบบของคู่ความสัมพันธ์ซ้อน

ป๊าย สาวโรงงานอายุ 22 เธอมีแฟนทั้งหมด 4 คน รวมคนปัจจุบัน แฟนคนแรก“ มีตอนสมัยเรียนมัธยม ตอนเรียน ม.2 เพราะคบตามเพื่อน เริ่มจากการเป็นเพื่อนสนิทกัน และพัฒนามาเป็นแฟน เป็นความผูกพันใกล้ชิด มากกว่ารัก จับมือถือแขน ใช้เวลาร่วมกันส่วนใหญ่ในโรงเรียน และเจอกันตามบ้านเพื่อนหลังเลิกเรียนบ้านครั้ง คบกันประมาณ 1 ปี จบ ม.3 ก็ต่างคนต่างแยกกันไป ก็ห่างกันและเลิกกันไปเอง” ส่วนแฟนคนที่ 2 ของเธอ“ตอนเข้ามาอยู่กรุงเทพฯ พี่ที่ทำงานมาจีบ เหมงาไม่มีเพื่อน และเขาคอยดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดี รู้จักกัน 2-3 เดือนก็มีเพศสัมพันธ์กันที่ห้องของหนู คบกันไม่นานก็เลิกเพราะหนูโดนเขาหลอก เขามีเมียอยู่แล้ว มีผู้หญิงโทรมาบอกว่าเขาเป็นเมียของแฟนหนู ” จากนั้นก็เริ่มสานสัมพันธ์กับแฟนคนที่ 3ทันทีเธอบอกว่า “คบเพราะต้องการหาคนมาทดแทนแฟนเก่า ”เขาเป็นคนขี้บรดที่โรงงาน มีรถคอยรับส่ง เวลาเลิกงาน ทำให้เธอมีความสุขและรู้สึกปลอดภัยเมื่อเลิกงานดึก คบกันประมาณ 1 ปีก็เลิกเพราะผู้ชายคิดเหล้า ชอบทำร้ายร่างกาย ช่วงที่ทนเพราะรัก แต่สุดท้ายความรักก็หมดไป” ส่วนแฟนคนปัจจุบัน“เจอกันที่ร้านข้าวข้างๆหอ เจอกันบ่อยก็เริ่มคุย ทำความรู้จัก ขอเบอร์โทรศัพท์ คุยกันประมาณ 4-5 เดือน เจอกันกินข้าวด้วยกัน คอยรับส่งสุดท้ายก็ย้าย มาอยู่ห้องเดียวกัน เพราะประหยัด จะได้ช่วยกันเก็บเงิน รักเพราะเขาคอยดูแลเอาใจใส่ ทำงานคนละที่ แต่เขารับส่งเวลาเลิกOT ดึก รวมทั้งคอยโทรหาตลอดเวลา เป็นห่วงเป็นใยเรา คบกับแฟนคนปัจจุบันมาประมาณ 1 ปีแล้ว มีความสุขดี เวลาว่างก็ ดูหนังที่ บิ๊กซีเดินตลาดนัดบ้าง ถ้าเหนื่อยก็นอนเล่นอยู่ที่ห้อง ทำกับข้าวกินด้วยกัน”

เจน หญิงสาว อายุ 24ปี สาวจากภาคอีสาน ตัวเล็กท่าทางมั่นใจ เล่าถึงแฟนคนแรกว่า “เป็นเพื่อนสมัยเรียน กลับบ้านต่างจังหวัดเจอกัน รู้จักนิสัยใจคออยู่แล้ว จึงใช้เวลาจีบกันไม่นาน พักอาศัยอยู่คนละที่ ใช้การโทรศัพท์ทักกัน และวันหยุดแฟนก็มาหา พาไปดูหนัง เดินBig c มี วันอาทิตย์โรงงานหยุด แฟนก็มาหาที่ห้อง คบกันประมาณ 2ปี แต่ด้วยความห่างไกลเลิกละ” โดยเป็นฝ่ายขอเลิกเอง เลิกกับแฟนคนแรกไม่นานก็รู้จักกับแฟนคนที่ 2 “เจอกันที่โรงพยาบาลตอนไปเยี่ยมเพื่อน จากนั้นก็เจอที่ร้านข้าวอีก เหมือนเป็นดวงที่จะได้เจอกัน แลกเบอร์กัน โทรคุยกัน ทำงานคนละที่ ไม่ได้อยู่ด้วยกัน คบกันประมาณ 1 ปี คนนี้รักและผูกพัน แต่ด้วยการที่ทำงานคนละที่ เวลาว่างไม่ตรงกัน ต่างคนต่างเจอคนใหม่เลิกละกัน” ส่วนแฟนคนที่ 3 คือคนปัจจุบันที่คบอยู่ “เป็นรุ่นน้องที่ทำงาน ด้วยการที่เราต้องคอยสอนงานใกล้ชิดสนิทสนมกัน ทานข้าวด้วยกัน และน้องเขาก็กอยซื้อข้าว ซ่อนน้ำส่ง ดูแลเอาใจใส่ คบกันประมาณ 2-3เดือนมีความสุขมาก จนตกลงจากย้ายมาอยู่ด้วยกัน

ใช้จ่ายร่วมกัน เขาดูแลเอาใจใส่ และตามใจเราทุกอย่าง รักมากกว่า 12 คนที่ผ่านมา วันหยุดก็มีไปเที่ยวต่างจังหวัดด้วยกัน เงินไม่ค่อยเหลือเก็บ เที่ยวกันบ่อย ช่วงนี้เหมือนข้าวใหม่ปลามัน”

วรรณ หญิงสาวอายุ 21 ปี เธอรูปร่างอวบมั่นใจในการแต่งตัว เล่าว่ามีแฟนทั้งหมด 4 คน เธอบอกว่ามีแฟนคนแรก “สมัยเรียนมัธยมปลาย เป็นเพื่อนร่วมชั้นเรียน คบกันประมาณ 1 ปี ใช้เวลาร่วมกันในโรงเรียนทำกิจกรรมด้วยกัน กินข้าวด้วยกัน รับส่งบ้านกับโรงเรียน แล่หอมแก้ม จับมือและกอดกัน เลิกกันเพราะต่างคนต่างเจอคนใหม่ แต่ผูกพันยังไม่รักมาก ช่วงเลิกกันก็ไม่เสียใจ มันเป็นความผูกพันเหมือนเพื่อนกันมากกว่า” และเธอก็บอกว่าแฟนคนที่ 2 เจอกันที่ “อโคจร คือที่สถานบันเทิง แลกเบอร์โทรกันตั้งแต่คืนแรกที่เจอ จากนั้นก็ติดต่อทางโทรศัพท์ นัดเจอกัน ดูหนัง บ้าง และรับไปเที่ยวบ้าง ตัดสินใจคบเพราะมีเพื่อนเที่ยว และมีคนคอยรับส่งอีกทั้งเขาก็เป็นคนจ่ายเงินเวลาพาเราไปเที่ยว กินข้าวดูหนัง ไม่แน่ใจว่ารักไหม เพราะเลิกกันก็ไม่ได้เสียใจมากมาย เพราะรู้อยู่แล้วว่าเขาเป็นคนเจ้าชู้ จึงไม่ได้คาดหวังตั้งแต่แรก” แฟนคนที่ 3 “เจอที่ทำงานเขาเป็นรุ่นพี่ที่คอยสอนงานให้และดูแลเรา และเป็นช่วงที่เข้ามาทำงานใหม่ๆ แอบชอบเขาเพราะเขามีแฟนอยู่แล้ว ตอนนั้นหนูเป็นกิ๊กเขา คุยกันไม่นานก็ตกลงเป็นแฟนกันเพราะแอบปลื้มพี่เขา แอบคบกันเขาจะมาได้เฉพาะเวลาที่แฟนเขาเข้ากะดึก เขาดูแลซื้อข้าวมาให้ที่ห้อง และบางครั้งพาไปเดินเที่ยว ตลาดนัด และดูหนังบ้าง คบกันประมาณ 1 ปีก็เลิกเพราะมีผู้ชายใหม่มาจีบ และรู้สึกเบื่อที่ต้องแอบคบกัน” ส่วนแฟนคนที่ 4 “เจอที่ทำงาน ตอนแรกแค่คุยเล่นๆ ไม่ได้จริงจัง แต่พอสนิทกันมากขึ้นกลายมาเป็นแฟนกัน พี่เขาเริ่มจีบก่อน เขาก็ดีคอยรับส่งที่ทำงานกับหอพัก และดูแลซื้อข้าวให้กิน แต่ความรู้สึกตอนนั้นไม่ได้รัก และผูกพันมาก เหมือนเป็นเพื่อนกันมากกว่า จากนั้นก็ย้ายมาอยู่ห้องด้วยกัน เขาเป็นคนขี้หึง และทำร้ายร่างกายเราบ่อยครั้ง ทั้งตบหน้า และผลักแรง และชอบด่าต่อหน้าเพื่อนผู้ชาย คบกันประมาณ 6 เดือนก็เลิกเพราะทนไม่ไหว แต่ผู้ชายไม่ยอม ก็เลยต้องย้ายงานและย้ายหอพัก ตอนนั้นลำบากมาก แต่พอพักหนึ่งเขาก็เลิกตามสงสัยจะเจอคนใหม่ แฟนคนที่ 5 เป็นคนปัจจุบันที่คบ “เจอที่ทำงานใหม่ที่ย้ายหนีออกจากแฟนคนเดิม ก็เหมือนกับมาเริ่มต้นที่ใหม่ พอได้ทำงานอยู่แผนกเดียวกัน เขาคอยช่วยเหลือ คุยกันบ่อยขึ้น และกินข้าวด้วยกัน แลกเบอร์โทรเขาคอยสอบถามสารทุกข์สุขดิบเราตลอด เราก็เริ่มรู้สึกว่าเขาดีเอาใจใส่ จากนั้นประมาณเดือนที่ 2 ก็เริ่มเป็นแฟนกัน สนิทกันมากขึ้น เราก็ตกลงย้ายมาอยู่ด้วยกัน เพื่อประหยัดค่าห้อง และเราจะได้ใกล้ชิดกันมากขึ้น คบมาประมาณ 1 ปีแล้วตอนนี้มีความสุขดี เขาดูแลเอาใจใส่เราอย่างดี เป็นห่วง และคอยโทรถามตลอดเวลาทั้งๆ ที่พักอยู่ด้วยกัน เขาทำให้เรารู้สึกว่าเขาห่วงใยเราตลอดเวลา รักมากกว่าแฟนคนอื่นๆ ที่ผ่านมา ตอนนี้ถ้าวันไหนว่างเราก็เติมเต็มความสุขให้กัน วันอาทิตย์เราก็จะมีเวลาอยู่ด้วยกัน บางครั้งเหนื่อยถ้าช่วงมีโอเอะๆ เราก็ดูซีรีส์พักผ่อนอยู่ที่ห้อง”

ผู้ย อายุ 21 ปี หญิงสาวร่างเล็กผิวขาวเหลือง เธอเล่าเรื่องแฟนคนแรกให้ฟังว่า “ตอนเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เป็นรุ่นพี่ที่โรงเรียนแอบคบกัน เจอกันทั้งในโรงเรียน และวันหยุดก็ยังนัดกันไปเที่ยวตามบ้านเพื่อน ไปดูหนัง เพราะตอนนั้นรักเขามากพอเขาจบม.6 เราก็รู้สึกว่าเขาดีมีอนาคต หายไปบางส่วน เหมากคิดถึงเขามากจนไม่ไหวก็ตัดสินใจ หนีตามเขามาทำงานที่กรุงเทพฯ ชีวิตที่อิสระหาเงินได้ก็เที่ยว จากนั้นต่างคนก็ต่างเจอคนใหม่ก็เลิกกันไป” จากนั้นก็เจอแฟนคนที่ 2 เธอบอกว่า “เป็นเพื่อนร่วมงาน รู้จักตอนที่มีปัญหาเริ่มทะเลาะกับแฟนคนแรก เธอคอยระบายปรึกษาปัญหาให้เพื่อนคนนี้ฟังจนเธอรู้สึกมากกว่าเพื่อนร่วมงาน “เขาเข้าใจเรา และคอยเป็นห่วงเป็นใยเรามากกว่าแฟนที่เราหนีตามมาซะอีก” คบกันได้ระยะหนึ่งก็ตกลงจากกันย้ายมาอยู่ด้วยกัน ช่วงแรกก็รักกันดี แต่หลังๆ กลับอึดอัด เพราะเขาชอบจู้จี้จุกจิก เขาอายุมากกว่าคุณกันไม่ค่อยเข้าใจ ทะเลาะกันบ่อยครั้ง เลยเป็นฝ่ายขอเลิกและเก็บของย้ายออกจากห้อง”เธออึดอัดเพราะแฟนชอบเช็คโทรศัพท์ ซึ่งเธอเองก็แอบคุยกับเพื่อนชายคนอื่นๆ สุดท้ายเธอก็ขอแยกตัวออกจากแฟน เธอบอกว่าแฟนคนที่ 3 “รู้จักกันในเฟสบุ๊ค เริ่มจากการปรึกษาปัญหา และก็กลายเป็นเพื่อนสนิทในโลกออนไลน์ พอเลิกกันกับแฟนก็หันมาคบจริงจัง และนัดเจอกัน ในที่สุดก็ตกลงเป็นแฟนกัน ผู้ชายชอบกินเหล้า และเจ้าชู้ ทะเลาะกันบ่อย คบกันประมาณ 6 เดือนก็กันบ้างทะเลาะกันบ้างธรรมชาติคนอยู่ด้วยกัน เวลาไม่มา มันก็ดี”

หม่อม หญิงสาวที่ชอบสังคมนอนไลน์เป็นชีวิตจิตใจ เธออายุ 22 ปี เล่าเรื่องแฟนคนที่ 1 ว่า “แอบคบกันตอนอยู่ชั้น ม.3 ช่วงนั้นเหมือนอินเลิฟสุดๆ ตัวติดกันตลอดเวลาเจอแฟนที่ไหนเจอหนูที่นั่น ส่วนใหญ่ก็กินข้าวที่โรงอาหารด้วยกัน เลิกเรียนก็ยังไม่เข้าบ้านซ้อมมอไซค์เล่นก่อน และก็ได้เสียกัน ทางบ้านจับได้ก็เลยให้หมั้นกัน จบม.3 ก็มาทำงานที่กรุงเทพฯด้วยกันได้ประมาณ 5 เดือนก็เลิก เพราะผู้ชายติดพนันบอล ชอบทำร้ายร่างกาย และอีกอย่างไม่มีเงินใช้ ก็ต้องหนีกลับมาอยู่บ้านกับพ่อแม่ประมาณเกือบปี ถึงเริ่มมาหางานทำใหม่”แฟนคนที่ 2 “เป็นเพื่อนของเพื่อน เขาแนะนำให้รู้จัก จีบกัน แลกเบอร์โทรกัน เจอกันบ้าง ดูหนัง เที่ยวกลางคืนช่วงแรกรักกันดี แต่พอใช้เวลาอยู่ร่วมกันมากขึ้น รู้จักกันมากขึ้น เขาเป็นคนเจ้าระเบียบ ชอบจับแต่งตัวน่ารัก และต้องแต่งตัวตามแบบที่เขาชอบ น่ารัก เลิกกันเพราะทะเลาะกันบ่อย ความเห็นไม่ตรงกัน เราเป็นฝ่ายขอเลิก เขาก็ยอม ต่างคนต่างเลิกกันไป” พอมารู้แฟนคนที่ 3 “เจอกันที่ห้องเช่า พักอยู่ที่เดียวกันเหมือนเห็นกันบ่อยก็เริ่มคุยกัน สนิทกันมากขึ้น เขาจีบเรา คอยโทรศัพท์หา คอยรับส่ง ดูแลเอาใจใส่ ประมาณเดือนที่ 4 ตัดสินใจมาอยู่ด้วยกัน คบประมาณ 1 ปี ก็เลิกเพราะผู้ชายติดยา เงินออกไม่เหลือ ละยังใช้เงินเราด้วย บางครั้งมีทำร้ายร่างกาย ชอบด่าว่า และตบหน้า หนีไปไหน ขอเลิกผู้ชายไม่ยอม ก็ย้ายของหนี และเปลี่ยนที่ทำงานใหม่” แฟนคนที่ 4 “เคยรู้จักมาก่อน ประมาณ 5-6 ปีแล้ว แต่ไม่ได้คุยจริงจัง พอเขา

ว่าเรามีปัญหา เขาก็คอยช่วยเหลือ ปลอดภัย สุดท้ายก็คบกัน และย้ายมาอยู่ด้วยกัน คบประมาณ 1 ปี ตอนแรกก็รักกันดี ผู้ชายมีความรับผิดชอบ คอยช่วยเหลือเรื่องเงินตลอด แต่ผู้ชายเป็นคนจี๋หึง และทะเลาะกันบ่อยเรื่องเขาชอบเช็กโทรศัพท์ ไลน์ เฟสบุค และเขาก็ไปเจอว่าเราแอบคุยกับผู้ชายที่เล็กลง เขาทนไม่ไหวเขาเก็บเสื้อผ้าไปเอง”แฟนคนปัจจุบัน “เจอในสื่อ(หัวเราะ)เจอในเฟส เป็นคนที่แอบคุยตอนที่คบกับคนที่4 พอเลิกกับ แฟนคนที่ 4 ประมาณ 2 อาทิตย์ก็นัดเจอกันที่โรงหนัง และจากนั้นก็คุยกันมากขึ้น ทั้งChatในเฟส และทางโทรศัพท์ เลิกงานก็ไปทานข้าวกัน ตอนนั้นคบกันประมาณ 6 เดือนยังไม่ได้อยู่ด้วยกัน ทำงานกันคนละที่ เจอกันบางวันหยุด หรือหลังเลิกงานเขาก็มาหา กินข้าว และบางครั้งเขาก็นอนด้วยที่หอพัก ช่วงนี้ก็รักกันดีมีความสุข เหมือนเป็นช่วงข้าวใหม่ปลาใหม่”

ญา หญิงสาววัย 21ปี รูปร่าง ขาว อวบ ยิ้มแย้มแจ่มใส เธอบอกว่าแฟนคนที่ 1 “ทำงานที่เดียวกับแม่ เขาเป็นผู้ใหญ่กว่า อายุห่างกันประมาณ4 ปี วันหยุดไปเล่นที่ทำงานแม่ตอนนั้นอายุประมาณ 15ปี เขาเข้ามาจีบและคุยด้วยก่อน ตอนนั้นรักและหลงมากเพราะเป็นผู้ใหญ่ที่อบอุ่นตามใจเราซื้อเสื้อผ้า อุปกรณ์แต่งตัวให้ ช่วงนั้นPoppy love โลกเป็นสี่ชมพู เริ่มจากคุยทางโทรศัพท์ นัดดูหนังตอนกลางวัน และมีนัดเที่ยวกลางคืน อยู่ด้วยกันประมาณ 1ปีกว่าก็เลิกกัน เพราะทะเลาะกันบ่อย และความคิดไม่ตรงกัน และเขาเป็นผู้ใหญ่กว่าเรา ชอบห้ามทำโน่นทำนี่ และชอบบังคับ ทนไม่ไหวก็เลยขอเลิก ตอนแรกผู้ชายไม่ยอม ยังอยู่ด้วยกันอีกทะเลาะกัน และเราก็เริ่มคุยกับผู้ชายคนอื่นๆ เขาทนไม่ไหว ก็เลยต้องเลิกกันไป ส่วนลูกยาทวดเป็นคนเลี้ยง ไปเยี่ยมบ้างบางครั้ง และแฟนเขาก็มีเมียใหม่ไปแล้ว” แฟนคนที่ 2 คือคนปัจจุบันที่คบอยู่ “เจอกันทางChat เขามาทักเราก่อน คุยกับเรา ตอนแรกก็ไม่ได้สนใจ แต่เขายังคงส่งข้อความมาให้ตลอด จนเราใจอ่อนจากนั้นจนเริ่มสนิทกันมากขึ้น ก็มีการแลกเบอร์โทร และนัดเจอกัน ครั้งแรกนัดดูหนัง จากนั้นเจอกันบ่อยขึ้น รู้จักกันมากขึ้น ตอนนั้นคบกันมาประมาณ 1 ปีไม่ได้อยู่ด้วยกัน แต่มีความสุขดี เขามาหาตลอด และคอยช่วยเหลือเรื่องการเงิน ไปเที่ยวไหนก็ซื้อขนมมาฝากเรา และพ่อแม่ตลอด คนนี้รักมากที่สุดทั้งที่เขามีครอบครัวอยู่แล้ว แต่เขาก็สามารถให้เราได้อยู่อย่างทั้งเงินทอง และเวลาจึงไม่ทำให้เรารู้สึกว่าเราเป็นตัวสำรอง เรารู้สึกว่าเราเป็นแฟนคนหนึ่งของเขา

ปอ หญิงสาวร่างเล็ก ผิวขาวเหลือง ตาโต เธออายุ 24ปีเล่าเรื่องแฟนคนแรกว่า “เป็นเพื่อนสมัยเรียน มัธยมปลาย ตอนนั้นเห็นเพื่อนมีก็อยากมี ตามเพื่อน คุยกัน ใช้เวลาร่วมกันในโรงเรียน และมีเที่ยวกลางคืนบ้าง คบประมาณ 1 ปี ก็เลิกเพราะไม่ได้ติดต่อกันหลังจากจบ ม. 6” แฟนคนที่ 2 “เป็นเพื่อนของเพื่อน เจอกันเพราะเที่ยวด้วยกัน ช่วงที่เรียน ปวส. จีบกัน คุยกัน และเที่ยวด้วยกัน บ่อย

จนสนิท และเขาก็ขับมอเตอร์ไซค์มาส่งที่หอพัก จากนั้น ทานข้าวด้วยกัน ดูหนัง ฟังเพลง และเที่ยวกลางคืน ด้วยกัน เรียนไม่จบทั้งคู่ แต่เขาย้ายที่เรียนใหม่ ก็ขาดการติดต่อกันไป และเลิกกัน ส่วนเราก็มาทำงานที่โรงงานเพราะทางบ้านไม่ได้ให้เรียนต่อแล้วเพราะเกรง ชอบเที่ยว”แฟนคนปัจจุบัน “เจอที่ทำงาน เป็นรุ่นพี่ทำงานคนละแผนก เราปลื้มเขา เจอครั้งแรกก็รู้สึกว่าเขาชอบ ให้เพื่อนขอเบอร์โทรศัพท์ ให้เราเป็นฝ่ายจีบเขาก่อน เขาเป็นคนเจ้าชู้ และมีแฟนหลายคนในโรงงาน ด้วยความที่เราอยากเอาชนะ ก็เลยจีบเขาก่อนคอยโทรศัพท์คุย ซื้อขนมฝากให้เพื่อนเอาไปให้ ประมาณ 2 เดือน พี่เขาก็เริ่มสนใจเรา มากขึ้น และคุยกับเรามากขึ้น จากนั้นก็มีนัดดูหนัง ทานข้าวในวันหยุด ด้วยความที่เรารัก พี่เขาเป็น คนเอาใจเก่ง คอยดูแล ขับรถรับส่ง และคอยช่วยเหลือเวลามีปัญหา คบกันประมาณเกือบปี ก็รู้ว่าเขามีเมียอยู่แล้ว ด้วยความรักและผูกพันเลิกไม่ได้ ก็เลยยอม ตอนนั้นคบกันประมาณ 3 ปี แล้ว ไม่ได้อยู่ด้วยกัน เราพักที่หอพักใกล้ที่ทำงาน ส่วนแฟนพักอยู่บ้านกับเมียเขา”

มะลิ อายุ 23 ปี แฟนคนที่ 1 “เป็นรุ่นพี่ที่โรงเรียน เขาเรียนชั้น ม.6 เราเรียนอยู่ชั้นม. 4 พี่เขาเป็นประธานนักเรียน หน้าตาดี เราแอบปลื้มเขา และจีบเขาก่อน ช่วงแรกแค่ทักทาย พูดคุย และเริ่มเปิดเผยตอนวันวาเลนไทน์ พับดาวกระดาษให้พี่เขา และปักผ้าเช็ดหน้าให้ จากนั้นก็ใกล้ชิดกันมากขึ้น ทำกิจกรรมร่วมกันที่โรงเรียน พี่เขาไปรับ ไปส่งที่บ้าน จับมือ กอด คบกันประมาณ 5 เดือน พี่เขาเสียชีวิตจากอุบัติเหตุรถจักรยานยนต์ รักมาก และก็เสียใจที่คนดีดี อย่างพี่เขาต้องตายแต่อายุน้อย จากนั้นก็ไม่ได้คบใครอีกตั้งใจไว้ว่าลัยพี่เขา 1 ปี” แฟนคนที่ 2 “เป็นอาจารย์ฝึกสอนวิชาฟิสิกส์ตอน นั้นเรียนอยู่ม. 6 เขาเป็นคนหล่อ มีแต่สาวปลื้ม และอยากได้เป็นแฟน รวมทั้งเพื่อนร่วมชั้นที่ไม่ถูกกัน ก็แอบชอบ และปลื้ม แต่เราอยากเอาชนะ ก็เลยจีบ เริ่มจากการทำตัวเด่นให้อาจารย์สนใจ ตั้งใจเรียน ตอบคำถามในชั้นเรียน ส่งการบ้าน และให้ความร่วมมือ และได้ผล อาจารย์เขาหันมาสนใจเรา และ กลายเป็นคนจีบเราเองในที่สุด ด้วยความที่เป็นอาจารย์กับ นักเรียนจึงใกล้ชิดกันได้ไม่มาก ก็มีทานข้าวด้วยกัน แอบจับมือ และไปส่งที่บ้าน นัดดูหนังในวันหยุดจะได้ใกล้ชิดกันมากขึ้น พอจบเทอมก็ ต่างคนต่างไป ปัจจุบันก็คุยกัน เป็นพี่น้องกันไม่ได้รู้สึกรักแล้ว” จากนั้นเธอก็เข้ามาทำงานในกรุงเทพ จนทำให้เธอได้ใกล้ชิดกับแฟนคนที่ 3 “เจอกันที่โรงงาน เขาเป็นหลานเจ้าของโรงงาน หล่อ ขาวดี แอบชอบ แอบปลื้ม และคุยกับเพื่อนที่ทำงาน จนพี่เขารู้เรื่องและเริ่มสนใจเรา เริ่มคุยสนิทสนมกันมาก ขึ้น ประมาณ 1 ปีซึ่งที่โรงงานมีงานเลี้ยงปีใหม่ พี่เขาก็มาส่งที่หอ ก็เริ่มมีจับมือ หอมแก้ม จากนั้นก็ เหมือนคบกันเป็นแฟน มีนัดไปดูหนัง ทานข้าว ประมาณ 1 ปี ครั้งไปเที่ยวต่างจังหวัดด้วยกัน และ ตื่นเต้นอยากรู้อยากลอง จากนั้นพี่เขาก็รัก และดูแลเราเป็นอย่างดี คอยช่วยเหลือทุกอย่าง ไม่ได้พักอยู่ด้วยกัน พี่เขาอยู่บ้าน ส่วนเราอยู่หอ เขามาค้างด้วยเป็นบางครั้ง คบกันประมาณ 1 ปีกว่ามีปัญหา เพราะ พ่อแม่เขาไม่ชอบเรา ทั้งเรื่องหน้าที่การงาน ฐานะ และอีกอย่างเขาเป็นครอบครัวคนจีน ก็เลยเชื่อฟัง

พ่อแม่ แต่เขาก็รักเรา และเราก็รักเขาและไม่อยากสร้างปัญหา อีกอย่างไม่ชอบให้ใครดูถูกจึงของเล็กเอง เสียใจแต่คิดว่ามันเป็นความรักที่เป็นไปไม่ได้ และไม่ชอบผู้ชายที่ไม่กล้าตัดสินใจเอง “ไม่เด็ดขาด” แฟนคนปัจจุบันที่เธอคบอยู่ เธอเล่าไม่น่าเชื่อว่าแค่ข้ามคืนจะกลายมาเป็นแฟนกันได้ “เจอที่สถานบันเท็กซัสที่เล็กกับแฟน และย้ายที่ทำงานใหม่ ออกเที่ยวกลางคืน เขาไปฉลองงานวันเกิดกับเพื่อน เขามองเรา เราก็มองเขา พอเลิกเขาเห็นว่าเราเมาเขาก็อาสาไปส่ง แต่เรากลับเทกซี่ กับเพื่อน พี่เขาเลยขอเบอร์ ตอนเช้าเขาโทรหาเป็นห่วงเป็นใย และถามว่าทำงานที่ไหน จะซื้อข้าวไปให้ พอเที่ยงเขาก็มาพร้อมกับข้าวหลายอย่าง และเขาบอกว่าขอจีบนะ เราก็แปลกใจเลยแกล้งบอกว่าได้ แต่ต้องตามใจทุกอย่างนะถ้าอยากเป็นแฟน จากนั้นเขาก็ซื้อข้าวให้ และรับส่งเวลามาทำงานประมาณ 3 -4 เดือน ก็เริ่มออกเที่ยวต่างจังหวัดด้วยกัน ยังไม่ได้ย้ายมาอยู่ด้วยกัน ช่วงแรก เพราะพี่เขาอยู่ที่บ้าน เขามาค้างกับเราเป็นบางครั้ง ประมาณ 1 ปีเสื้อผ้า ข้าวของเขาก็เต็มห้อง เหมือนอยู่ด้วยกัน คนนี้รักมากกว่าทุกคน เพราะเขาใจดี คอยช่วยเหลือเราในทุกเรื่อง รวมทั้งให้เงินใช้ และให้เราส่งให้ทางบ้านด้วย”

การสร้างมโนภาพเกี่ยวกับคนรักในอุดมคติ ทำให้วัยรุ่นหนุ่มสาวมีการแสวงหาคนรักที่มีความใกล้เคียงกับคุณสมบัติ หรือความต้องการให้มากที่สุด ซึ่งส่งผลถึงแบบแผนการมีแฟนที่วัยรุ่นเหล่านี้จะมีการเปลี่ยนคู่และแสวงหาคนที่ใช่ที่สุดสำหรับคนรักในอุดมคติที่วาดหวังไว้ ส่วนในพื้นที่ที่ใช้ในการเริ่มต้นความสัมพันธ์นั้นในการศึกษานี้พบว่า มีพื้นที่ในการเริ่มต้นสานสัมพันธ์ของการมีแฟน ของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงมี 4 แบบด้วยกันดังนี้

1. การพบกันที่โรงเรียน

ส่วนใหญ่จะเป็นความรักครั้งแรก วัยรุ่นสาวโรงงานหญิงจะเริ่มจากความสัมพันธ์กับเพื่อนในโรงเรียน และพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์กันจนถึงขั้นแฟน การใช้เวลาร่วมกันส่วนใหญ่ก็เป็นในโรงเรียน และ กิจกรรมที่ทำก็อย่างเช่น การรับประทานอาหารด้วยกัน การจับมือเตอร์ไช้ค์รับส่ง การทำกิจกรรมที่โรงเรียน เมื่อความสัมพันธ์พัฒนามาจนถึงระดับหนึ่งบางคู่ก็อาจมีในเรื่องเพศสัมพันธ์และบางคู่ก็ไม่ได้มีเรื่องเพศสัมพันธ์

“แฟนคนแรก สมัยเรียนมัธยม ตอนเรียน ม.2 คบตามเพื่อน เริ่มจากการเป็นเพื่อนสนิทกัน และพัฒนามาเป็นแฟน เป็นความผูกพันใกล้ชิด มากกว่ารัก จับมือถือแขน ใช้เวลาร่วมกันส่วนใหญ่ในโรงเรียน และเจอกันตามบ้านเพื่อนหลังเลิกเรียนบ้านครั้ง แต่ไม่มีเรื่องเพศสัมพันธ์ คบกันประมาณ 1 ปี จบ ม.3 ก็ต่างคนต่างแยกกันไป ก็ห่างกันและเลิกกันไปเอง”

(ปฎิเสธ)

“คนแรกเป็นเพื่อนสมัยเรียน กลับบ้านต่างจังหวัดเจอกัน รู้จักนิสัยใจคออยู่แล้ว จึงใช้เวลาจับกันไม่นาน พักอาศัยอยู่คนละที่ ใช้การโทรศัพท์หากัน และวันหยุดแฟนก็มาหา พาไปดูหนัง เดินBig c มี Sexครั้งแรกตั้งแต่เดือนแรกที่คบกัน แฟนมาหาที่ห้องและเป็นฝ่ายขอและเริ่มก่อนเราก็ยอมเพราะอยากรู้ อยากลอง และรักด้วย ”

(เจน 24 ปี)

“แฟนคนที่ 1 สมัยเรียนมัธยมปลาย เป็นเพื่อนร่วมชั้นเรียนคบกันประมาณ 1 ปีใช้เวลาร่วมกันในโรงเรียนทำกิจกรรมด้วยกัน กินข้าวด้วยกัน รับส่งบ้านกับโรงเรียน แค่อ้อมกอด จับมือและกอดกัน ยังไม่มีเรื่องSex”

(วรรณ 21 ปี)

“แฟนคนที่ 1 คบกันสมัยเรียนม. 4 เขาเป็นรุ่นพี่ที่โรงเรียน เขาจีบเราก่อน คุยกัน สนุกสนมกันมากขึ้นใช้เวลาคบกันประมาณ 1 ปีว่าจนกระทั่งใกล้ช่วงที่เขาจะจบม.6 ที่โรงเรียนมีงานประจำปี พี่เขาขอมีเซ็กซ์ด้วยก็เลยยอม เพราะช่วงนั้นรักและหลงเขามากถึงขั้นหนีตามมาทำงานที่กรุงเทพด้วย”

(ยู้ย 21 ปี)

“แฟนคนที่ 1 แฟนสมัยเรียนชั้น ม. 3 เจอกันที่สนามกีฬา เป็นงานกีฬาในโรงเรียน เขามาจีบ และขอเบอร์ คุยกันคบกันเป็นแฟน ช่วงนั้นกำลังเป็นวัยรุ่น อยากรู้ อยากลอง และเห็นเพื่อนมีก็ทำตามคบกันไม่ถึงเดือนแอบได้เสียกัน ทางบ้านจับได้ ก็ให้หมั้นกัน และจบชั้น ม. 3 ก็มาทำงานที่กรุงเทพด้วยกัน ”

(แห่มม 22 ปี)

“แฟนคนที่ 1 เป็นรุ่นพี่ที่โรงเรียน เขาเรียนชั้น ม.6 เราเรียนอยู่ชั้นม. 4 พี่เขาเป็นประธานนักเรียน หน้าตาดี เราแอบปลื้มเขา และจีบเขาก่อน ช่วงแรกแค่ทักทาย พูดคุย และเริ่มเปิดเผยตอนวันวาเลนไทน์ พับดาว

กระดาศให้พี่เขา และปักผ้าเช็ดหน้าให้ จากนั้นก็ใกล้ชิดกันมากขึ้น ทำกิจกรรมร่วมกันที่โรงเรียน พี่เขาไปรับ ไปส่งที่บ้าน ไม่ได้มีเรื่องเซ็กส์ แค่อั้มมือ กอด คบกันประมาณ 5 เดือน”

(มะลิ23ปี)

2. รู้จักกันที่โรงงาน

หลังจากจบการศึกษาแล้วก้าวเข้าสู่ชีวิตในโรงงานเพื่อนร่วมงานถือเป็นผู้ที่สนิท มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน และพัฒนาความสัมพันธ์จนถึงขั้นแฟน และบางคู่อาจลงเอยด้วยการอยู่ร่วมห้องเดียวกัน การศึกษาสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเล่าว่า

“แฟนคนที่ 2 เป็นรุ่นพี่ที่โรงงาน ทำงานคนละแผนก เขามาจีบ ใกล้ชิดสนิทสนม ตอนเข้ามากรุงเทพใหม่ๆ รู้จักกันที่ทำงาน เงหาไม่มีเพื่อน และ เขาคอยดูแลเอาใจใส่เราเป็นอย่างดี รู้จักกันไม่นานก็มีเซ็กส์กันที่ห้องของหนู ใช้เวลาคบกันประมาณ2-3เดือน ก็ต้องเลิกกันไปเพราะเขาหลอก ที่จริงเขามีแฟนอยู่แล้ว ตอนแรกมีเพื่อนในโรงงานเตือนแต่ไม่เชื่อ เพราะเชื่อแฟนมากกว่า เขายกว่าเขาไม่มีใครจนวันหนึ่งจับได้ว่าเขามีแฟนอยู่แล้ว มีผู้หญิงโทรมาและบอกว่าเขาเป็นเมียของแฟนหนู ก็ทะเลาะกันแต่ไม่มีทำร้ายร่างกาย เพราะเขารู้ว่าเขาผิด ความรู้สึกตอนนั้นเสียใจ ร้องไห้ และเขาไม่เลิกหนู อีกทั้งกลัวแฟนเขามาอาละวาด แล้วจะถูกไล่ออกจากงาน ก็เลยต้องห่างและเลิกกันไปในที่สุด”

(ป๊วย22ปี)

“คนที่ 3 คนปัจจุบัน เป็นรุ่นน้องที่ทำงาน ด้วยการที่เราต้องคอยสอนงานใกล้ชิดสนิทสนมกัน ทานข้าวด้วยกัน และน้องเขาก็ คอยซื้อข้าว ชื่อน้ำส่ง ดูแลเอาใจใส่ คบกันประมาณ2-3เดือนก็มีเซ็กส์กัน จากนั้นเดือนที่ 4ก็ย้ายมาอยู่ด้วยกัน ใช้จ่ายร่วมกัน เขาดูแลเอาใจใส่ และตามใจเราทุกอย่าง รักมากกว่า2 คนที่ผ่านมา”

(เจน24ปี)

“แฟนคนที่3 เจอที่ทำงานเขาเป็นรุ่นพี่ ที่คอยสอนงานให้และดูแลเรา และเป็นช่วงที่เข้ามาทำงานใหม่ๆ แอบชอบเขาเพราะเขามีแฟนอยู่แล้ว ตอนนั้นหนูเป็นกิ๊กเขา คุยกันไม่นานก็ตกลงเป็นแฟนกันเพราะแอบปลื้มพี่เขา ”

“แฟนคนที่ 4 เจอที่ทำงาน ตอนแรกแค่คุยเล่น แต่กลายเป็นคนสนิทกัน และมาเป็นแฟนกัน ผู้ชายรับส่งที่ทำงานกับห่อพัก และดูแลซื้อข้าวให้กิน”

“แฟนคนที่ 5 คนปัจจุบันที่คบ เจอที่ทำงานใหม่ที่ย้ายออกมาจากแฟนคนเดิม ทำงานอยู่แผนกเดียวกัน เขาคอยช่วยเหลือ คุยกันบ่อย และกินข้าวด้วยกัน แลกเบอร์โทรคุยกันและตกลงเป็นแฟนกัน”

(วรรณ21ปี)”

“แฟนคนที่ 2 เป็นเพื่อนที่ทำงาน รู้จักกันตอนที่มีปัญหากับแฟนคนแรก เราคุยกับเขาและปรึกษาปัญหากับเขา ก็เลยกลายเป็นใกล้ชิดและสนิทกันมากขึ้นจนกลายมาเป็นแฟน เขาเข้าใจเรารัก และคอยเป็นห่วงเป็นใยเรา”

(ผู้ย21ปี)

“แฟนคนปัจจุบัน เจอที่ทำงาน เป็นรุ่นพี่ทำงานคนละแผนกเราปลื้มเขา เจอครั้งแรกก็รู้สึกชอบ ให้เพื่อนขอเบอร์โทรศัพท์ให้ เราเป็นฝ่ายจีบเขาก่อน เขาเป็นคนเจ้าชู้ และมีแฟนหลายคนในโรงงาน ด้วยความที่เราอยากเอาชนะ ก็เลยจีบเขาก่อนคอยโทรศัพท์คุย ซื้อขนมฝากให้เพื่อนเอาไปให้ ประมาณ2 เดือน พี่เขาก็เริ่มสนใจเรามากขึ้น และคุยกับเรามากขึ้น จากนั้นก็มีนัดดูหนัง ทานข้าวในวันหยุด”

(ปอ24ปี)

“แฟนคนที่ 3 เจอกันที่โรงงาน เขาเป็นหลานเจ้าของโรงงานเราแอบชอบ แอบปลื้ม และคุยกับเพื่อนที่ทำงาน จนพี่เขารู้เรื่องและเริ่มสนใจเรา เริ่มคุยกันมากขึ้น ประมาณ1 ปีซึ่งที่โรงงานมีงานเลี้ยงปีใหม่ พี่เขา

ก็มาส่งที่หอ ก็เริ่มมีจับมือ หอมแก้ม จากนั้นก็เหมือนคบกันเป็นแฟน มีนัด
ไปดูหนัง ทานข้าว ประมาณ 1 ปี ครึ่งไปเที่ยวต่างจังหวัดด้วยกัน”

(มะลิ 23 ปี)

3. การพบกันในสถานบันเทิง

มีหลายคู่เริ่มต้นความสัมพันธ์จากการพบรักกันในสถานบันเทิง จากนั้นก็มีการแลก
เบอร์โทรศัพท์ซึ่งกันและกันในการสานสัมพันธ์รัก เมื่อความสัมพันธ์ดำเนินไปสักระยะจะมีการนัด
ดูหนัง กินข้าว หรือเที่ยวตามสถานบันเทิงสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเล่าให้ฟังว่า

“เจอกันที่สถานบันเทิง ที่โอโซน (หัวเราะ) ตอนแรกก็สบตา
กัน มองกัน ชนแก้ว แลกเบอร์โทรกัน โทรหากันจีบกัน และรับไปเที่ยว
อาทิตย์แรกก็มีอะไรกัน กัน คบกันประมาณ 6 เดือน ตัดสินใจคบเพราะมี
เพื่อนเที่ยว และมีคนคอยรับส่งอีกทั้งเขาก็เป็นคนจ่ายเงินเวลาพาเราไป
เที่ยว กินข้าวดูหนัง ไม่แน่ใจว่ารักไหม”

(วรรณ 21 ปี)

“แฟนคนปัจจุบัน เจอที่สถานบันเทิงช่วงที่เลิกกับแฟน และ
ย้ายที่ทำงานใหม่ ออกเที่ยวกลางคืน เขาไปฉลองงานวันเกิดกับเพื่อน เขา
มองเรา เราก็มองเขา พอเลิกเขาเห็นว่าเราเมาเขาก็อาสาไปส่ง แต่เรากลับ
แกล้งๆ กับเพื่อน พี่เขาเลยขอเบอร์ ตอนเช้าเขาโทรหาเป็นห่วงเป็นใย และ
ถามว่าทำงานที่ไหน จะซื้อข้าวไปให้ พอเที่ยงเขาก็มาพร้อมกับกับข้าว
หลายอย่าง และเขาบอกว่าขอจีบนะ เราก็แปลกใจเลยแกล้งบอกว่าได้ แต่
ต้องตามใจทุกอย่างนะถ้าอยากเป็นแฟน จากนั้นเขาก็ซื้อข้าวให้ และรับส่ง
เวลามาทำงานประมาณ 3 - 4 เดือน”

(มะลิ 23 ปี)

4. เจอกันในโลกโซเชียล

พื้นที่ในโลกโซเชียลส่วนใหญ่จะเป็นทางเฟสบุ๊ก เริ่มจากการสนทนาแบบคนแปลก
หน้าใช้เวลาไม่นานนักในการพัฒนาความสัมพันธ์จนกลายเป็นความรู้สึกสนิทสนม จะพัฒนาสู่ขั้นที่
2 โดยการแลกเบอร์โทรศัพท์ จากนั้นก็นัดเจอกันบางรายหลังจากนัดเจอถ้าพอใจซึ่งกันและกันก็มี

การสานสัมพันธ์ต่อและพัฒนาถึงขั้นเป็นแฟน ส่วนกรณีที่ไม่พอใจก็อาจจบแค่เพื่อนคุยแก้เหงา หรือต่างฝ่ายต่างเงียบไปและจบความสัมพันธ์ลงหลังจากการนัดพบ

“แฟนคนที่ 3 รู้จักกันในเฟสบุ๊ก เริ่มคุยตอนที่มีปัญหากับ แฟนคนที่ 2 คุยกันเล่นตอนแรกสนิทเหมือนเพื่อน แต่ไม่เคยนัดเจอ พอเลิก กับแฟนคนที่ 2 ก็คุยกันมากขึ้นประมาณ 2-3 เดือน ก็นัดเจอที่โรงหนังที่ Big C ยังไม่มีอะไรกัน แต่พอประมาณเดือนที่ 4 ก็มีรู้จักกันมากขึ้น คุยกัน มากขึ้นเข้าก็มาหาที่ห้อง”

(ผู้ย21ปี)

“แฟนคนปัจจุบัน เจอในเฟสบุค เป็นคนที่แอบคุยตอนที่คบ กับคนที่4 พอเลิกกับแฟนคนที่ 4 ประมาณ 2 อาทิตย์ก็นัดเจอกันที่โรงหนัง และจากนั้นก็คุยกันมากขึ้น ทั้งใน เฟสบุค และทางโทรศัพท์ เลิกงานก็ไป ทานข้าวกัน”

(แหม่ม22ปี)

“แฟน คือคนปัจจุบันที่คบอยู่ เจอกันทางChat เขามาพักเรา ก่อน คุยกัน จนเริ่มสนิทกันมากขึ้น ก็มีการแลกเบอร์โทร และนัดเจอกัน ครั้งแรกนัดดูหนัง จากนั้นเจอกันบ่อยขึ้น รู้จักกันมากขึ้น ประมาณ 7 เดือน ก็มีเซ็กส์ครั้งแรก และจากนั้นก็นัดเจอกันบ่อยขึ้น”

(ญา21ปี)

4.5 เพศภาวะในความสัมพันธ์คู่รัก

เมื่อกล่าวถึง เพศภาวะ หรือเพศสภาพ มีความหมายครอบคลุมถึงเรื่องของความเป็น ผู้หญิง กับ ความเป็นผู้ชายที่ไม่ได้ถูกกำหนดโดยสรีระวิทยาหรือชีววิทยา แต่ถูกกำหนดขึ้นโดย ปัจจัยทางวัฒนธรรม สังคม และอื่นๆ ที่ทำให้สังคมเกิดความคาดหวังต่อความเป็นหญิง และความ เป็นชายในแง่มุมเฉพาะต่างๆ อันมีส่วนกำหนดความคิด (Belief) ทักษะคติ(Attitude) มายาคติ(Myth) รวมทั้งประเพณีปฏิบัติต่างๆ ที่ถูกทำให้เป็นบรรทัดฐานของสังคม (Social norm) ในเรื่องของความ เป็นหญิงชายสำหรับสังคมไทย ได้สร้างชุดความคิดความเชื่อที่ว่าผู้ชาย คือเพศที่มีความเข้มแข็ง

อดทน กล้าหาญ กล้าแสดงออก และมีความลึนไหล ห้ามให้ผู้หญิงจับได้ มีความพร้อมและความสามารถทางเพศ ต้องปลดปล่อย และมีความเป็นผู้นำ(อัมพา ทิมแป้น,2549 และประภาพร เชื่อมสุข,2554) และในขณะเดียวกันก็สร้างชุดความเชื่อว่าผู้หญิงเป็นข้อตรงข้ามกับผู้ชายเพศภาวะในความสัมพันธ์นั้นที่คู่รัก จะนำเสนอในเรื่องของอัตลักษณ์ทางเพศ(Gender identity) บทบาทเพศ (Gender role) ความสัมพันธ์ระหว่างหญิงชาย (Gender relation) ในคู่ความสัมพันธ์ของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง

4.5.1 อัตลักษณ์ทางเพศ(Gender identity)

อัตลักษณ์ทางเพศ(Gender identity) คือความเข้าใจของแต่ละคนที่เกี่ยวข้องกับตัวตนของความเป็นหญิงเป็นชาย จากความหลากหลายของปัจจัยและอิทธิพลทางวัฒนธรรม ซึ่งเป็นแนวคิดของความเป็นหญิงชาย ซึ่งสังคมคาดหวังในเรื่องของพฤติกรรมที่ต้องการให้หญิงและชายมีการแสดงออกตามที่สังคมกำหนด

จากการศึกษาพบว่าสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง มีทัศนคติ ความเชื่อที่ว่าผู้ชายชอบผู้หญิงที่มีลักษณะ สวย น่ารัก เชื้อชาติ หุ่นดี ช่างเอาอก เอาใจ เช่นในกรณีผู้ให้ข้อมูลเล่าว่า

“ผู้ชายเขาชอบผู้หญิงที่น่ารัก เอาอกเอาใจเก่ง ถ้าเป็นอย่างนี้
ได้นะผู้ชายหลงเลยแหละ”

(ปุ๋ย22ปี)

“ผู้ชายเขาชอบผู้หญิงแต่งตัว น่ารัก หุ่นดี เอาใจเก่ง ส่วนเรื่อง
การศึกษาหนูคิดว่าเขาไม่จำเป็นสำหรับเขา”

(เจน24ปี)

“ผู้ชายเขามองแต่ผู้หญิงแต่งตัวสวย เชื้อชาติ นุ่งสั้น การศึกษา
กับฐานะไม่จำเป็นหรอก”

(วรรณ21ปี)

“เขาคงชอบคนสวย แต่งตัวเซ็กซี่พอประมาณ ไม่โป๊
จนเกินไป”

(ยู๋ย 21ปี)

“ผู้ชายชอบผู้หญิงที่ไม่อ่อนแอจนเกินไป ไม่เจ้าน้ำตา และทำ
ตัวน่ารัก”

(แหม่ม22ปี)

“ผู้ชายมองผู้หญิงที่หน้าตาก่อน ต้อง ขาว สวย หมวย อุ่ม
จากนั้นเขาคงดูที่นิสัย”

(ญา21ปี)

“ผู้ชายชอบผู้หญิง ที่เชื่อฟังเขา ไม่ดื้อ ไม่เอาแต่ใจ หน้าตาพอ
ได้”

(ปอ24ปี)

สำหรับวัยรุ่นชายกลุ่มผู้ให้ข้อมูลรอง มีทัศนคติ ที่คาดหวังว่าผู้หญิงที่จะเลือกชายคนรัก
จาก หน้าตา การศึกษา และฐานะ ที่ดี จากการแสดงความคิดเห็นที่ว่า

“ผู้หญิงเขาก็เลือกคน ที่มีการศึกษาสูง หน้าตาดี มีบ้าน มีรถ
เขาจะได้ไม่ลำบาก”

(วัยรุ่นชายกฤษ19ปี)

“ผู้ชายที่เขาจะเลือกก็น่าจะเป็น คนที่มีการศึกษาดี หน้าตาดี มี
อนาคต มีรายได้สูง อบอุ่น เทคแคร์ และดูแลเขาได้”

(วัยรุ่นชาย เจมส์ 23ปี)

นอกจากนี้ยังพบว่าในมุมมองของสาวโรงงานที่อยู่ในความสัมพันธ์กับคู่รักนั้น จะมี
มุมมองและการให้ความหมายของความเป็นหญิงชายที่แตกต่างกันแบบคู่จั่วตรงข้าม ก็คือผู้หญิงมี
ความอ่อนแอ กำลังน้อยกว่า ผู้ชายมีความแข็งแรง เข้มแข็งเก็บอารมณ์ได้ดี นอกจากนี้ยังมีการ
แบ่งแยกความเป็นหญิงความเป็นชาย ตามบทบาทเพศ คือผู้หญิงรับบทบาทเหมือนภรรยา ก็ต้อง
ดูแลงานบ้าน รักและซื่อสัตย์ต่อแฟน ในขณะที่ผู้ชายทำหน้าที่ปกป้องดูแล ถึงแม้ในคู่ความสัมพันธ์
ต่างฝ่ายต่างมีรายได้เป็นของตัวเอง แต่การที่แฟนให้เงินใช้ ซื่อของให้ยังถือเป็นการพิสูจน์ความรัก

และการที่แฟน ตามใจในการซื้อของให้ตามที่ต้องการถือเป็นอำนาจการต่อรองของผู้หญิง นอกจากนี้ยังมีการแบ่งแยกตามความแตกต่างด้านชีววิทยา คือการที่ผู้หญิงมีระบบสืบพันธุ์ที่ต้องรับหน้าที่เป็นคนอุ้มท้อง ส่วนผู้ชายมีอวัยวะเพศชายและทำหน้าที่สืบพันธุ์

“ชีวิตความเป็นอยู่ทุกวันนี้มีความสุขดี รายได้มั่นคงกว่าๆ แต่ต้องทำงานหนักแลกเงิน แต่พอมีแฟนแล้วก็เหมือนเป็นส่วนเติมเต็มให้ชีวิต แฟนตามใจ ซื้อเสื้อผ้าแบบที่เราอยากได้ให้ ”

(ปุย22ปี)

“ผู้หญิงกับผู้ชายแตกต่างกันที่กำลังผู้ชายกำลังมากกว่า งานละเอียดเป็นงานผู้หญิง ส่วนงานที่ต้องใช้กำลังเป็นงานของผู้ชาย อีกอย่างเราเป็นผู้หญิงเราเสียเปรียบเพราะเราต้องเป็นฝ่ายท้อง สังคมทุกวันนี้ดีขึ้น แต่ยังไม่ผู้หญิงก็ไม่มีทางเท่าผู้ชาย เพราะ สังคมยังให้ความเคารพ และยอมรับผู้ชายมากกว่าผู้หญิง”

(เจน24ปี)

“ผู้หญิงแพ้ผู้ชายด้านกำลัง ผู้หญิงอ่อนแอกว่า เวลาต่อสู้ก็แพ้ ออกไปไหนมาไหนตอนกลางคืนอันตรายกว่าผู้หญิงต้องเป็นฝ่ายท้อง และทำงานบ้าน”

(วรรณ21ปี)

“อยู่กับแฟน ต่างคนต่างทำงาน เลิกงานมาก็เจอกัน อยู่ห้องด้วยกัน งานบ้านเราช่วยเหลือกัน เวลาแฟนเห็นเรามาเหนื่อยๆ แฟนก็ช่วยล้างจานกวาดห้องถูห้อง แต่ส่วนใหญ่จำทำเอง เพราะมันเป็นหน้าที่ผู้หญิง”

(ยู๊ 21 ปี)

“ผู้หญิงเสียเปรียบด้านกำลัง ผู้ก็แพ้เพราะผู้ชายแรงเยอะกว่า ผู้หญิงเสียเปรียบผู้ชายผ่านกรรมเช็กส์มาหลายครั้ง คูอยาก แต่ผู้หญิงที่ผ่านผู้ชายมาหลายคนมันคูออก”

(เหม่ม22ปี)

“ชีวิตทุกวันนี้ มีความสุขดี แฟนส่งเสียเลี้ยงดู ไม่ต้องทำงานหนัก ไม่ต้องฉันทน หรือสนใจ โอทีเหมือนคนอื่นๆ แฟนก็ดูแลเอาใจใส่ตลอดเวลา แม้ไม่ได้อยู่ด้วยกันแต่เขาก็ไม่ได้ทำให้เรารู้สึกว่าไกลกัน เพราะจะคอยคุยกันตลอด ส่วนเขาเวลามีปัญหากับเมียที่บ้านจะเล่าและปรึกษาเรา”

(ญ21ปี)

“ผู้หญิงกับผู้ชายแตกต่างกันด้านกำลัง และการแสดงออก ผู้ชายสามารถมีแฟนได้ทีละหลายคน แต่ผู้หญิงรักใครก็ต้องยอมคนนั้น ต้องรักเดียวใจเดียว ผู้ชายถ้าเจ้าชู้มีเมียหลายคน เขาก็บอกว่ามันเป็นยอดชาย ส่วนผู้หญิงก็จะถูกมองว่าโง่ทำไมเป็นเมียน้อยเขา ไม่ใช่หนูไม่มีใครมันทุกข์แต่ทำไมได้เรารักเขาไปแล้ว และอีกอย่างก็อยู่ด้วยกันมานาน”

(ปอ 24ปี)

4.5.2 บทบาทเพศ (Gender role)

บทบาทเพศถือเป็นตัวกำหนดของสังคม ในเรื่องพฤติกรรมภาระหน้าที่ ความรับผิดชอบ สำหรับผู้หญิงชาย บนพื้นฐานที่แตกต่างกันและให้คำจำกัดความถึงวิถีคิด การกระทำ และความรู้สึก วาทกรรมกระแสหลัก ซึ่งมีชุดความคิดที่กำหนดให้ผู้ชายเป็นผู้นำครอบครัว ทำงานหาเงินเลี้ยงดูครอบครัว บทบาทของผู้หญิงที่ต้องเป็นผู้รับผิดชอบงานบ้าน ดูแลสามี และสมาชิกในครอบครัว

จากการศึกษาพบว่าผู้หญิงยังคาดหวัง และพึ่งพาสามีที่มีฐานะดี เลี้ยงดูครอบครัวได้ รวมทั้งสามารถเป็นที่พึ่งให้ได้ และเป็นผู้ที่ทำหน้าที่ปกป้องคือต้องคอยรับส่งที่ทำงานกับหอพัก ส่วนผู้หญิงเองถึงแม้ว่าจะทำงานหาเงินได้เอง ยังต้องรับผิดชอบดูแล เก็บกวาดห้องพัก ดูแลเรื่องอาหารการกิน รวมทั้งเสื้อผ้าของแฟน

“แฟนช่วยออกค่าห้อง ค่ากิน และซื้อเสื้อผ้าให้ ทำงานคนละที่แฟนก็คอยรับคอยส่ง”

(ญ22ปี)

“งานละเอียดต้องใช้ความประณีตเป็นของผู้หญิง แต่งานที่ต้องแรงเป็นของผู้ชาย แฟนชอบคนเอาใจเก่ง ก็พยายามทำตัวให้แฟนรัก เอาอกเอาใจแฟน เช่นทำกับข้าว ดูแลซักผ้าให้ ปกติถ้อยคนเดียวเป็นคนขี้เกียจมาก”

(เจน 24 ปี)

“เลือกที่จะอยู่กับผู้ชายคนนี้เพราะคุณแล้ว เหนื่อยจะเลี้ยงเราได้ ไม่เหมือนผู้ชายคนอื่นๆที่ผ่านมา ช่วงไหนที่โอทีเยอะเลิกดึก เขาก็จะคอยล้างจาน กวาดห้อง ถูห้อง ดูแลงานบ้านแทนเรา”

(ยูย 21 ปี)

“เขาช่วยเหลือเรื่องเงิน เวลาที่เราส่งเงินให้ทางบ้าน รวมทั้งคอยให้กำลังใจ คอยรับส่งเวลาทำงาน ถ้าเลิกโอทีก็ไปรอรับ”

(เหม่ม 22 ปี)

“แฟนดูแลทุกอย่างทั้งจ่ายค่าห้องเช่า ให้อาหาร ใช้ ดูแลความเป็นอยู่ทุกอย่าง พาไปเที่ยว ซื้อมือถือเครื่องสำอางค์ให้ บางครั้งถ้าที่บ้านต้องการเงิน พี่เขาก็จะช่วย”

(ญู 21 ปี)

จะเห็นได้ว่าบทบาททางเพศของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงอาจแตกต่างจากบทบาทของกระแสหลักอยู่บ้างเพราะผู้หญิงเหล่านี้ต้องทำงานนอกบ้านและมีรายได้เป็นของตัวเอง แต่อย่างไรก็ตามการยึดแบบอย่างตามวาทกรรมกระแสหลักยังมีในคู่ความสัมพันธ์ของวัยรุ่นสาวโรงงานเหล่านี้คือผู้หญิงยังทำหน้าที่รับผิดชอบงานบ้าน และพยายามทำหน้าที่ดูแลแฟนโดยการเอาใจ ทำกับข้าว ดูแลซักเสื้อผ้า ให้ รวมทั้งการที่ผู้หญิงคาดหวังที่จะพึ่งพาผู้ชายที่รวยกว่า เพื่อที่ได้รับการเลี้ยงดูที่ดีในเรื่องของการเงิน การที่ผู้ชายทำหน้าที่ปกป้องในการคอยรับส่งระหว่างที่ทำงานกับห้องเช่าทำให้ผู้หญิงเหล่านี้รู้สึกปลอดภัย

4.5.3 ความสัมพันธ์ระหว่างหญิงชาย (Gender relation)

ความสัมพันธ์ระหว่างหญิงชาย เป็นวาทกรรมที่สร้างขึ้นผ่านกระบวนการทางสังคม วัฒนธรรมที่สร้างชุดความเชื่อให้ผู้ชายกับผู้หญิงมีความแตกต่างกัน เพศสภาพได้รับอิทธิพลจากกระบวนการจัดกลาเรื่องเพศ เป็นส่วนที่กำหนดบทบาทหญิงชายตามที่สังคมกำหนดและต้องการ การที่ผู้หญิงถูกทำให้เชื่อ และยอมรับความรุนแรงที่ผู้ชายเป็นฝ่ายกระทำการคบหากัน การศึกษานี้พบว่าส่วนใหญ่ผู้ชายจะเข้ามาจีบ มาเอาอกเอาใจผู้หญิง เพื่อให้ผู้หญิงชอบ ไว้ใจ เช่นกรณี

ป๊วย เธอเล่าว่า “แฟนคนที่ 2 เป็นคนดี อยู่ด้วยแล้วมีความสุข เขาเป็นรุ่นพี่ที่ทำงาน เขาเป็นผู้ชายอบอุ่นเลยแหละ เขาเป็นรุ่นพี่ที่ทำงาน คอยให้ความช่วยเหลือ ดูแลเอาใจใส่เราเป็นพิเศษ เพราะเขาจีบเราด้วยความที่เรามาอยู่กรุงเทพฯ ใหม่ไม่มีใครก็เลยไว้ใจ ตกหลงปลงใจคบกันเป็นแฟน แต่ไม่นานความจริงก็เปิดเผยที่ไหนได้เขามียูทูบอยู่แล้ว มีผู้หญิงโทรมาบอกว่า เขาเป็นเมียของแฟนหนู พี่คิดว่ามันเจ็บแสบไหน เราเป็นได้แค่แฟน แต่เขาเป็นเมีย” ส่วนอีกรายคือ อภิษฎา เธอบอกว่าแฟนคนแรกรู้จักกันที่ทำงานของแม่เธอยังเด็กไม่รู้อะไร อายุประมาณ 15 ปี “เขาเป็นผู้ใหญ่ใจดี วันหยุดเราก็ตตามแม่ไปทำงาน เขาก็คอยซื้อขนม ซื้อของฝากมาให้ ช่วงแรกก็เจอกันที่ที่ทำงาน หลังๆเราก็เริ่มรู้แล้วว่าเขาจีบ เขาขอเบอร์ และโทรคุยกันมีไปรับที่โรงเรียนหลังเลิกเรียน พาไปเดินห้าง บางครั้งวันหยุดก็พาไปดูหนัง จนผ่านมาระยะหนึ่งเราก็มีอะไรกัน จนตั้งท้องที่บ้านรู้จักจับให้แต่งงานกัน แต่พอมาใช้ชีวิตอยู่ด้วยกันจริงๆไม่ถึงปีก็ต้องเลิก เพราะด้วยความที่วัยต่างกัน คุยไม่ค่อยเข้าใจ ทะเลาะกันบ่อยจนสุดท้ายทนไม่ไหวก็ต้องเลิกทางกัน ตอนนั้นลูกก็อยู่กับย่าทวด” แต่ก็มีอีกหลายรายที่ ผู้หญิงเป็นฝ่ายจีบ เลือกแฟนตามที่ตัวเองต้องการและเริ่มเป็นฝ่ายสานสัมพันธ์ต่อ จนกระทั่งผู้ชายตกลงเป็นแฟน อย่างเช่นกรณีของ

เจน บอกว่า “แฟนคนปัจจุบันที่คบอยู่เป็นรุ่นน้องที่ทำงาน จีบเขาก่อนเพราะหน้าตาดี คิ้วเข้ม ตรงสเปกที่ชอบ เราก็คอยสอนงานให้เขา ใกล้ชิดสนิทสนมกัน คอยดูแลเอาใจใส่เขา จนเขาใจอ่อนและก็จนกลายเป็นแฟนกันจนทุกวันนี้ก็ประมาณ 6 เดือนแล้ว”

ปอ เธอบอกว่า “แฟนปัจจุบันโดนใจที่สุด คือเห็นตั้งแต่ครั้งแรกที่พี่เขาเดินผ่านไซ์ งาน อิมผู้ชายหุ่นดีกางเกงยีนส์ รองเท้าคอนเวิร์สแดง มั่นดูเท่หัด จากนั้นก็ได้แต่แอบมองจนใช้ให้เพื่อนเข้าไปขอเบอร์โทรพี่เขาให้ ตอนแรกเขาเฉยๆ แต่พอเราคือหนักเขาก็เลยใจอ่อน เราก็ใช้สารพัดทั้งซื้อขนม มาฝาก ซื้อข้าว ซื้อน้ำ ส่งข้อความหวานๆตลอด จนเขากลายเป็นแฟนกันกับเรา”

มะลิ วัยรุ่นหญิงสาว 23 ปี เธอเป็นคนมีความมั่นใจ และมีความโดดเด่นก็น่ารักขี้มั่งแก่ง เธอเล่าว่า “แฟนทุกคนที่คบมา เป็นคนเลือกเอง จีบเอง เพราะไม่ชอบที่ถูกจีบก่อนมันเหมือนไม่ได้เลือก จำได้ตอนอยู่ปอ2 เพื่อนผู้ชายมันเขียนชื่อหนูบนกระดานกับชื่อมัน เหมือนคนแต่งงานกันนะ หนูเขาห้องเรียนมาหลายคนและร้องไห้(หัวเราะ) พอโตขึ้นนะหนูเองเองหมด จีบเองหมดแต่ก็จีบติดทุกรายนะ มันทำท่ายดีเธอเป็นฝ่ายที่จีบเขาก่อน”

แต่อย่างไรก็ตามจากการศึกษาครั้งนี้พบว่า ในกลุ่มความสัมพันธ์ของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงพบว่าผู้หญิงยอมรับการกระทำความรุนแรงจากแฟน เพียงเพราะว่าเขาเป็นสมบัติในความครอบครองของฝ่ายชาย ส่งผลให้เกิดการทำร้ายร่างกาย หรือการมีเพศสัมพันธ์เมื่อไม่ต้องการด้วยดังเช่นกรณีผู้ให้ข้อมูลเหล่านี้

“แฟนเก่ากินเหล้า ดิการพนันบอล ชอบด่าตะคอกเสียงดัง และชอบทำร้ายร่างกายเวลาเมา อยู่ด้วยกันประมาณ 1ปี ช่วงนั้นอยู่ได้เพราะรัก แต่สุดท้ายความรักก็หมดไป”

“ทำงานมาเหนื่อย และไม่มีอารมณ์ แต่แฟนต้องการ รู้สึกไร้ค่า Nunes แต่ก็ต้องยอมเพราะไม่อยากทะเลาะด้วย ไม่รู้สึกโกรธ เพราะแฟนเราต้องการ”

(ป๊อ22ปี)

“แฟนไปกินเหล้ามา แล้วเราก็เหนื่อยจากการทำงานและนอนหลับแล้วด้วย เขากลับมาจากกินเหล้าเขาขมขื่นเรารู้สึก เราบอกเราไม่ไหวเหนื่อย แต่เขาก็ไม่ยอม ใช้กำลังเราสู้ไม่ไหว ความรู้สึกตอนนั้นเหมือนโดนข่มขืน มันฝืนใจมาก”

(เจน24ปี)

“แฟนอยากมีอะไรด้วย แต่เราไม่ต้องการเพราะไม่มีความรู้สึก แก่ล้งบอกว่าเหนื่อยจากงานเขาไม่ยอมหยุด สุดท้ายเราก็ต้องยอม แต่ก็ไม่ได้ฝืนความรู้สึก”

(วรรณ21ปี)

“แฟนเก่าเป็นคนจี๋หึง และทำร้ายร่างกายบ่อยครั้ง ทั้งตบ และ
ผลักแรงๆ ชอบด่าต่อหน้าเพื่อนผู้ชาย คบกันได้ประมาณ 6 เดือนก็เลิก
เพราะทนไม่ไหว แต่เขาไม่ยอมเลิกก็ต้องย้ายงาน และย้ายหอพัก”
(วรรณ21ปี)

“แฟนขอมืออะไรด้วย เราเหนื่อยนะ รู้สึกหงุดหงิด และฝันใจ
แต่ก็ต้องยอมเพราะคิดว่าให้เขาไปมีอะไรกับคนอื่น”
“แฟนเก่าเมาเหล้ามา แล้วก็ทะเลาะกัน เขาคบหน้าและผลัก
จนหัวหนูไปโดนเสาเลือกออก แต่ไม่ได้ไปหาหมอหรือกาย ตอนแรกก็
ไม่ได้เลิกกับเขาหรือคิดว่ารักและให้ออากาส แต่มันทนไม่ไหวก็เลยต้อง
เลิกกัน”
(ผู้ย21ปี)

“แฟนเขาต้องการมีเซ็กส์ด้วย แต่เราไม่มีอารมณ์นะที่เข้าใจ
ใหม่ ความรู้สึกเหมือนโดนข่มขืน เพราะผู้ชายถ้ามันจะเอาฉันไม่สนใจเรา
หรือก มันจ้องแต่จะทิ่มอย่างเดียว”
(ญา21ปี)

“เวลาทะเลาะกันบางครั้ง หนูน้อยใจ หนูก็ให้มันตีจนมันเลิก
เองหนูไม่รู้ พอมันคิดได้มันก็หยุดเอง เวลามันตีมันก็ดีใจหายเลย เอาอก
เอาใจสารพัด ที่เคยทะเลาะกันมากี่ลืมนี่ไป”
(ปอ24ปี)

การที่ผู้หญิงยอมรับและอยู่ในความรุนแรงนั้น มาจากการขัดเกลางานสังคมที่ถูกสอน
และทำให้เชื่อในเรื่องความเป็นหญิงที่ต้องยอมและทนสามี ดังนั้นในความสัมพันธ์แบบคู่รักที่ผู้หญิง
และผู้ชายมีการจำลองบทบาทเหมือนสามีภรรยา ผู้ชายมีความรู้สึกว่าเป็นเจ้าของและมีอำนาจสิทธิ์
ขาดในตัวผู้หญิง นอกจากนี้ยังมีเรื่องของอุดมการณ์ความรักที่ผูกมัดความรู้สึกของผู้หญิงที่ถูก
กระทำความรุนแรงให้ยังคงอยู่ในความสัมพันธ์นั้น

4.6 เพศวิถี (Sexuality)

ชุดวาทกรรมทางสังคม ได้สร้างความหมายของเพศวิถี(Sexuality) หมายถึงวิถีปฏิบัติ ที่เกี่ยวกับแรงปรารถนาทางเพศ ในแต่ละสังคมนั้นปรารถนาทางเพศของปัจเจกบุคคลเป็นมากกว่า พฤติกรรมธรรมชาติ และรวมถึงความปรารถนาที่ดี ที่เหมาะสม การเกี่ยวพาราสี มโนสำนึกในเรื่องเพศที่เกี่ยวข้องกับหญิงชายในอุดมคติ ซึ่งเป็นเป้าหมายทางสังคมและการเมืองที่เป็นพื้นที่การยอมรับจำนวนและการต่อสู้ระดับปัจเจกบุคคล สำหรับเพศวิถีในสาวโรงงานหญิงนั้นได้มีรูปแบบที่เฉพาะคือการมีเพศสัมพันธ์เพื่อการแสวงหาแรงสนับสนุนทางเศรษฐกิจและสังคมนั้นหมายถึงการที่สาวโรงงานเหล่านี้เปลี่ยนแฟนบ่อยซึ่งสาวโรงงานเหล่านี้มีแฟนตั้งแต่ 3-5 ราย การคบแฟนก็พบตั้งแต่ช่วงมัธยมต้น จากการศึกษาพบว่า 2 ใน 8 รายเท่านั้นที่มีเพศสัมพันธ์กับแฟนที่คบตอนสมัยเรียน แต่เมื่อเริ่มเข้ามาทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมพบว่าทั้ง 8 รายมีเพศสัมพันธ์กับแฟนทั้งสิ้น ตั้งแต่คนที่ 2 จนถึงปัจจุบัน เพศวิถีในสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงนำเสนอประเด็นที่ค้นพบจากการศึกษาครั้งนี้ ดังนี้

1. คู่ความสัมพันธ์ทางเพศ (Sexual partner)

ซึ่งหมายรวมไปถึงจำนวนคู่ของความสัมพันธ์ทางเพศทั้งในอดีตและปัจจุบัน ช่วงเวลาของการมีชีวิตคู่ เรื่องของเพศภาวะของคู่ ทั้งด้านเศรษฐกิจ และสังคมแบบแผนความสัมพันธ์ของคู่ความสัมพันธ์ทางเพศ ซึ่งอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามช่วงวัย ลักษณะของคู่ความสัมพันธ์ทางเพศ ซึ่งมีความสัมพันธ์อย่างยิ่งกับรูปแบบของเพศสัมพันธ์ รวมไปถึงผลของการมีเพศสัมพันธ์ได้แก่การป้องกัน หรือไม่ป้องกัน การติดโรคทางเพศสัมพันธ์หรือโรคเอดส์

ปัจจัยที่มีผลสนับสนุนให้เกิดเพศสัมพันธ์ในครั้งแรกที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการกำหนดทัศนคติ และพฤติกรรม รวมถึงการเจริญพันธุ์และสุขภาวะทางเพศในระยะยาว

1) แฟนกับการมีเพศสัมพันธ์

- แฟนในโรงเรียน : เพศสัมพันธ์เป็นการอยากรู้ อยากลอง

จากการศึกษาพบว่าสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเหล่านี้เริ่มมีแฟนตั้งแต่สมัยเรียนทั้งมัธยมตอนต้น และมัธยมตอนปลาย แต่มีแค่ 3 รายที่มีเพศสัมพันธ์กับแฟนการมีเพศสัมพันธ์เกิดจากการยินยอม และความอยากรู้ อยากลอง ทำตามเพื่อนเช่นในกรณีของมยุรี เธอเล่าให้ฟังว่า “เธอหนีตามแฟนคนแรกที่เป็นรุ่นพี่ที่โรงเรียนมาทำงานที่กรุงเทพ เธอบอกว่าช่วงแรกคบกันยังอยู่ในสายผู้ปกครอง เจอกันในเวลาแต่ในโรงเรียน แต่ช่วงนั้นกำลังเป็นวัยรุ่นเพื่อนๆ ก็เขาก็มีแฟน เราก็มีแฟน

เมื่อแฟนขอมืออะไรด้วย ด้วยการที่เราอยากรู้ อยากลอง และคิดว่ามันเป็นการพิสูจน์ความรักกัน”

ในรายของ ญาเองก็บอกว่า “ เธอเรียนอยู่ชั้น ม. 3 ไปที่ทำงานกับแม่แล้ว เจอพี่เขา ตอนนั้นเขามาจีบรู้สึกรักและหลงมาก โลกนี้เป็นสีชมพู เขาเป็นผู้ใหญ่ที่อบอุ่น รับส่งที่โรงเรียน พาเที่ยว ซื้อเสื้อผ้า เดินห้าง ดูหนัง ขออะไรก็ได้เพราะเขาทำงานมีเงินเดือน เวลาทำอะไรกัน ก็จะเป็นที่ที่เขามารับไปเที่ยวส่วนใหญ่ที่โรงแรม เพราะเราเองอยู่บ้านกับพ่อแม่ คบกันประมาณ 4 เดือนก็ท้อง ที่บ้านแม่ไม่ยอมก็ให้แต่งงานกัน พออยู่ด้วยกันไม่ถึง 1 ปีก็ทะเลาะกันบ่อย รวมทั้งความอบอุ่นที่เขามีกลับทำให้เรารำคาญ เขาจู้จี้จุกจิก ทุนไม่ไหวก็เลิก และเอาลูกไปให้ย่าทอดเลี้ยง”

- แพนในโรงงาน เพศสัมพันธ์เพราะผ่านความไม่บริสุทธิ์แล้ว ไม่มีอะไรจะเสียหาย

วัยรุ่นสาวโรงงานเหล่านี้มีลักษณะการเปลี่ยนแฟนบ่อย รวมไปถึงระยะเวลาในความสัมพันธ์สั้น การมีแฟนในบริบทของโรงงานอุตสาหกรรมพบว่าสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงมีเพศสัมพันธ์กับทุกคนที่คบเป็นแฟน การมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับแฟนคนต่อมาไม่พบรูปแบบการบังคับ แต่เป็นการยินยอมพร้อมใจกันทั้ง 2 ฝ่าย เพศสัมพันธ์เกิดขึ้นที่ห้องเช่า การมีเพศสัมพันธ์เกิดขึ้นได้ง่ายภายในช่วงเวลาอันสั้น

เนื่องจากสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเหล่านี้มองว่าเพศสัมพันธ์หลังจากการผ่านความไม่บริสุทธิ์แล้วไม่มีอะไรจะเสียหาย ดังนั้นการมีเพศสัมพันธ์จึงเป็นเพียงจุดเริ่มต้นของการเป็นแฟน บางคนให้เหตุผลเพื่อเป็นการเปิดใจ ในการทำความรู้จักกันให้มากขึ้น เพราะทำให้คนสองคนที่จะคบกันมีความใกล้ชิด และเปิดเผยตัวตนซึ่งกันและกันมากกว่าการเป็นแฟนแบบไม่มีเพศสัมพันธ์ ดังนั้นจึงไม่พบว่าสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงมีแฟนแบบที่ไม่มีความสัมพันธ์ทางเพศ ความถี่จะมากในช่วงแรกของการคบหากัน 4 ครั้งต่อสัปดาห์ หลังจากช่วงเดือนที่ 3 เฉลี่ยอยู่ที่ 2-3 ครั้งต่อสัปดาห์ วันอาทิตย์สาวโรงงานวัยรุ่นหญิงบอกว่าเป็นวันครอบครัวเพราะได้หยุดอยู่ด้วยกัน มีเวลาทำกิจกรรมต่างๆร่วมกัน อย่างไรก็ตามเมื่อทั้งคู่ตกลงคบกันอยู่ในความสัมพันธ์แล้วกลับพบว่าผู้หญิงต้องเป็นฝ่ายยอมในกิจกรรมทางเพศแม้ตัวเองไม่มีความต้องการ หรืออยู่ในภาวะที่ไม่พร้อม เช่นความเหนื่อยล้าจากการทำงาน หรือร่างกายเจ็บป่วยแต่กลับต้องยอมให้แฟนมีเพศสัมพันธ์ตามที่ปรารถนา อย่างเช่นกรณีของ เจนหญิงสาว อายุ 24 ปี เธอเล่าว่า “แฟนไปกินเหล้ามา และเราก็เหนื่อยจากทำงานเลิกโอมาก็คึกแล้วแถมมันกลับมาตี 2 ตี 3 แล้วเขาคงมีอารมณ์ ก็มาขอมีอะไรแต่เราบอกว่าไม่เขาก็ไม่ยอมหรือก ใช้กำลังกดแขนเรา เราก็ไม่ยอมก็เลยต้องยอม บอกตรงๆมันฝืนใจมากเหมือนโดนข่มขืน”

2) แพนกับรูปแบบของกลุ่มความสัมพันธ์

สาวโรงงานมีคู่รัก/คู่สัมพันธ์ทางเพศ (Sexual Partner) จากการศึกษาพบว่ากลุ่มความสัมพันธ์แบ่งเป็น

- กลุ่มความสัมพันธ์เชิงเดียว

สาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเหล่านี้ถึงแม้จะมีการเปลี่ยนแฟนบ่อย แต่อย่างไรก็ตามเมื่ออยู่ในความสัมพันธ์แล้ว ผู้หญิงเองยังยึดในวาทกรรมหลักคือผัวเดียวเมียเดียว ดังนั้นการอยู่ในความสัมพันธ์กับแฟนจึงมีรูปแบบเชิงเดียวคือมีแฟนทีละคน ระยะเวลาที่คบหาดูใจกันมีตั้งแต่ 3 เดือนถึง 1 ปี จากการศึกษาพบว่าสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงที่อยู่ในความสัมพันธ์เชิงเดียวมีอยู่ 6 รายและทั้งหมดก็พักอาศัยอยู่ด้วยกัน ทำให้วัยรุ่นสาวโรงงานมีลักษณะการดำรงชีวิตที่เปลี่ยนไป ทำให้เกิดลักษณะครอบครัว บางครั้งมีทะเลาะกัน ทำร้ายร่างกายกัน สาเหตุมาจากฝ่ายชายเมาสุรา ความหึงหวง ลักษณะของคู่รักจะมีผลต่อวิถีคิดและวิถีปฏิบัติในเรื่องเพศสัมพันธ์รวมถึงการเลือกใช้ชีวิตป้องกันโรคติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์หรือโรคเอดส์ สาวโรงงานวัยรุ่นหญิงจะมีความรู้เรื่องเอดส์และการคุมกำเนิด แต่การใช้ถุงยางอนามัยในคู่รักส่วนมากเกิดขึ้นในครั้งแรกของการมีเพศสัมพันธ์กับคู่รัก แต่เมื่อทำความรู้จักกันระยะหนึ่งแล้ว ถุงยางอนามัยจะถูกสื่อความหมายถึงความไว้นั่นเองเชื่อใจในคู่รักของตน ดังนั้นถุงยางอนามัยก็จะไม่ถูกใช้ในการมีเพศสัมพันธ์ในครั้งต่อมา

- กลุ่มความสัมพันธ์เชิงซ้อน

สาวโรงงานวัยรุ่นหญิงยังมีการอยู่ในความเชิงซ้อนกับคนที่มีการคบหาแล้ว ขั้นตอนแรกของการพัฒนาความสัมพันธ์ฝ่ายหญิงจะไม่ว่าผู้ชายมีเมียแล้ว และผู้ชายเองก็ไม่ได้เปิดเผยเพราะกลัวสัมพันธ์รั่ว อย่างไรก็ตามเมื่อวัยรุ่นสาวโรงงานเหล่านี้รู้ว่าตนเองอยู่ในความสัมพันธ์ซ้อนแต่กลับไม่ได้ใส่ใจและสนใจ ต่างก็มองว่าตนเองก็เป็นแฟนคนหนึ่งของผู้ชาย เช่นกรณีของ ญาเธอเล่าด้วยความภูมิใจให้ฟังว่า “ แฟนคนปัจจุบันเจอกันทางChat เขามาทักกัน และเริ่มจีบก่อน ช่วงแรกก็แค่Chat กันหลังๆก็มีแลกเปลี่ยนเบอร์โทร และนัดเจอกันพาไปดูหนัง กินข้าว คุยกัน เจอกันประมาณ 6-7 เดือนก็มีอะไรกันตอนนี้คบกันมาเกือบปีแล้วแต่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน พี่เขาก็มาหาตลอด มารับพาไปเที่ยว ดูหนัง ในวันหยุดตอนนี้รักมากทุกอย่างที่เขาทำก็คบหาอยู่แล้ว แต่เขาก็ทำให้เราได้ทุกอย่างทั้งดูแลให้เงินใช้ จ่ายค่าห้องให้ ซื้อข้าวของให้สารพัด เราเลยไม่รู้สึกรู้ว่าเราเป็นรองใคร”

2. การให้ความหมายของเพศสัมพันธ์ (Sexual Meaning)

ความหมายของการมีเพศสัมพันธ์หมายถึงกระบวนการคิด พฤติกรรมและเงื่อนไขในเรื่องเพศ ซึ่งถูกตีความหมายตามบริบทของสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งได้มีการรวบรวมความเชื่อระดับปัจเจกบุคคลที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติร่างกาย และเงื่อนไขทางกามารมณ์ หรือการละเมิดกฎเกณฑ์ รวมไปถึงการกระทำใดๆในเรื่องของเพศทั้งหญิงและชาย ที่มีการกำหนดให้มีความหมายในลักษณะที่เหมาะสม และไม่เหมาะสม

จากการศึกษาพบว่า สาวโรงงานวัยรุ่นหญิงมีการให้ความหมายของเพศสัมพันธ์ หมายถึงการแสดงความรักต่อคนรัก และการอยู่ร่วมกันของคู่รักเป็นการแสดงถึงครอบครัวการยินยอมเปิดเผยความสัมพันธ์ รวมทั้งการที่ฝ่ายชายแสดงความเป็นเจ้าของโดยการแนะนำให้ผู้อื่นรู้จักในฐานะแฟนถือเป็นการที่ฝ่ายชายยินยอมและยอมรับในความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นหลังจากการมีเพศสัมพันธ์กัน

“เวลาที่เรายู่ร่วมห้องเดียวกันความรู้สึกเหมือนครอบครัว
รับผิดชอบค่าใช้จ่ายด้วยกัน โกลัซิดกันมากขึ้น รักใครก็ยอมคนนั้นและ”
(ปุย22ปี)

“เซ็กส์ เป็นการพิสูจน์ความรัก และเป็นส่วนหนึ่งของ
ความสัมพันธ์ และการอยู่ด้วยกันเพื่อจะได้โกลัซิดและใช้เวลาร่วมกัน จะ
ได้ไม่ต้องกลัวเรื่องนอกใจกันหรือมีคนอื่น”
(วรรณ21ปี)

3. แรงขับทางเพศและความพึงพอใจ (Sexual drive and enjoyment)

หมายถึงความหลากหลายของการสร้างความเร้าใจ และการบรรลุนิยามความสุขทางเพศ มีมุมมองที่เกี่ยวข้องกับสรีระและจิตวิทยาสังคม ความสามารถทางเพศ อารมณ์ การกระตุ้นทางอารมณ์ความพึงพอใจในเพศสัมพันธ์ของตนเองและเพศตรงข้าม

จากการศึกษาเกี่ยวกับแรงขับทางเพศ และความพึงพอใจในทางเพศของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง พบว่าที่สำคัญที่เป็นแรงขับทางเพศในวัยรุ่นชายคือการดื่มสุรา แล้วจะมีเรื่องการใช้กำลังหรือการมีความต้องการทางเพศโดยที่ไม่ได้สนใจในความต้องการของฝ่ายหญิง

“เคยแฟนไปกินเหล้ามา และเราก็เหนื่อยจากการทำงาน และ
เขามาขอมีอะไรด้วย เรบอกไม่ไหวเราเหนื่อยแต่เขาไม่ยอม เราใช้กำลังเรา
สู้ไม่ไหว ก็ต้องยอม ความรู้สึกตอนนั้นเหมือนโดนข่มขืน มันฝืนใจมาก”
(เจน24ปี)

“เขาเมามาจากข้างนอก และกลับมาดึกมาขอมีอะไรกันกับเรา
แต่เราไม่ได้ต้องการ ง่วงก็ง่วง หงุดหงิดด้วย และเจ็บด้วยมีเพราะไม่ได้มี
ความต้องการทางเพศ ความรู้สึกเหมือนโดนข่มขืน เพราะถ้าเขาต้องการ
เขาไม่สนใจเรา จอมแต่จะทิ่มอย่างเดียว”
(ญา21ปี)

“มีเพราะบางทีเขามาหาช่วงดึกประมาณตี1-2 ไปกินเหล้ากับ
เพื่อนมา เร่วงนอน ไม่อยากมีเซ็กส์ แต่เขาไม่ยอมเขาจะเอาให้ได้ จับ
แขน บีบขาเราบ้าง เจ็บตัว แล้วเราก็ต้องยอมมันฝืนความรู้สึก แต่ก็ยอม
เพราะไม่อยากให้เขาไปหาคนอื่น”
(ปอ24ปี)

นอกจากนี้ผู้ชายยังมีอุปสรรคเสริมและความเชื่อในเรื่องของการถึงจุดสุดยอดที่ยาวนาน
เป็นเรื่องของความสุข ในการเพิ่มแรงขับทางเพศอื่นๆ ดังที่สาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเล่าว่า

“แฟนอยากใช้ถุงยางอนามัยเพื่อเปลี่ยนบรรยากาศ และเขา
บอกว่ามันช่วยเสริมจ้านขึ้น”
(ปูย22ปี)

ในขณะที่เดียวกันเด็กวัยรุ่นชายก็เล่าให้ฟังถึงการเพิ่มแรงขับทางเพศ

“ถ้ากินเหล้าพอๆ ได้ก็กลับไปเจอหน้าแฟนแล้วมันอยาก
ไม่รู้เป็นอะไร มันต้องเอาให้ได้ไม่จั้นมันไม่ลง จะหงุดหงิด ไม่ชอบใส่
ถุงยางชอบเล่นสดได้อารมณ์กว่า”
(วัยรุ่นชายกฤษฎ19ปี)

“กินเหล้าพอดีๆมันกระตุ้นความอยากได้ และจริงๆไม่อยาก
ใส่ถุงยางเลยมันเหมือนมีอะไรกัน ความรู้สึกมันไม่สุด”

(วัยรุ่นชายเจมส์23ปี)

จะเห็นได้ว่าการสร้างความสุขหรือการกระตุ้นทางเพศของวัยรุ่นหญิงส่วนใหญ่จะเป็น
การแสดงความรักอ่อนโยน ต้องการให้คู่รักมีการเส้าโลมก่อนเพศสัมพันธ์ ส่วนวัยรุ่นชายแอลกอฮอล์
เป็นตัวช่วยกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ

4.7 สุขภาวะทางเพศของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง

1) การติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์

จากการทำงานที่ห้องพยาบาลที่ได้สัมผัสพบเห็นภาวะ การเจ็บป่วยของคนในโรงงาน
และการทำงานประสานงานกับเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยของโรงงานอุตสาหกรรมเกี่ยวกับสถิติความ
เจ็บป่วยของพนักงาน พบว่าวัยรุ่นหญิงส่วนใหญ่เจ็บป่วยไม่ร้ายแรงเกี่ยวกับสุขภาวะทางเพศ แต่จะ
เป็นในลักษณะอาการเรื้อรัง อันเนื่องมาจากพฤติกรรม เช่นตกขาว คันช่องคลอด อาการผิดปกติที่
อวัยวะเพศในเรื่องคัน เป็นแผล รวมทั้งอาการเลือดออกผิดปกติ พบกว่าร้อยละ 70 ของพนักงาน
วัยรุ่นหญิงในโรงงานอุตสาหกรรม การลืมรับประทานยาคุมกำเนิด หรือแม้แต่การปรึกษาในเรื่อง
ปัญหาในคู่ความสัมพันธ์ การถูกแฟนทำร้ายร่างกาย หรือการหาที่พึ่งเมื่อมีการทะเลาะกัน ผู้หญิง
เหล่านี้ต้องการหนี จากความสัมพันธ์ พบการปรึกษาปัญหาเหล่านี้กว่าร้อยละ 40จากงานในห้
พยาบาลเพราะผู้หญิงเหล่านี้ต้องการที่พึ่ง รวมไปถึงที่หลบพักจากการถูกตามจากแฟนเก่า (ข้อมูล
จากบันทึกในการใช้ห้องพยาบาลในโรงงานอุตสาหกรรมปีพ.ศ.2555)

กรณีของ ปอ สาวโรงงานวัยรุ่นหญิง 24ปี เธอมาหาที่ห้องพยาบาลบ่อยครั้ง แรกๆเธอ
ไม่ได้บอกความจริงเพียงแต่ขอยาแก้ปวด และลงอาการว่าปวดศีรษะ แต่ด้วยความสนิทสนมคุ้นเคย
ที่เราอยู่ห้องพยาบาลและคอยสอบถามอาการเป็นห่วงเป็นใยเหมือนพี่น้องเธอเลยยอมเล่าให้ฟัง ทั้ง
ในเรื่องถูกทำร้ายร่างกาย ถูกแฟนใช้ความรุนแรงเมื่อมีอาการเมาแล้วมีเพศสัมพันธ์ และจากการที่อยู่ใน
ภาคสนามเธอจะมีปากเสียงกับแฟนบ่อยครั้ง มีอยู่2 ครั้งที่มีผู้วิจัยเห็นว่าแฟนมีการจับมือ
กระชากขึ้นรถ และ1 ครั้งเธอนอนรักษาตัวที่โรงพยาบาลจากถูกทำร้ายร่างกาย บาดแผลที่หน้าและ
ศีรษะบวมโน แต่เธอไม่ได้เล่าความจริงให้เจ้าหน้าที่ที่โรงพยาบาลฟัง เธอบอกแต่เพียงว่าเธอหกล้ม
ตกบันได เธอมีปัญหาในเรื่องแผลตกขาว รวมทั้งมีที่อวัยวะเพศถึงขั้นต้องนอนโรงพยาบาลเพื่อผ่าตัด

ออก “มันเหมือนน้ำท่วมปากไม่กล้าบอกใคร เพราะกลัวเพื่อนสมน้ำหน้า และอายคนด้วย เพราะเราเลือกที่จะรักคนคนนี้แล้ว พี่เข้าใจหนูใช่ไหม (น้ำเสียงสั่นเครือแวตาดวงกล้ำ) เกิดอะไรขึ้นก็ได้แต่เก็บไว้คนเดียว แต่ถ้าหนูเลิกได้หนูเลิกไปนานแล้ว แต่บางทีมันก็คิดถึงหนูสิ่งที่มีมันทำกับหนู”

นอกจากนี้การสัมภาษณ์แม่บ้านประจำหอพักสวัสดิการของโรงงานแห่งหนึ่งเล่าว่า

“ที่หอเขาอยู่กันเป็นคู่ๆ ส่วนใหญ่อยู่กันเฉยๆ ไม่แต่งงาน บางคูก็อยู่กันทน บางคูก็ไม่ทน เก็บข้าวของกันออกจะ บ่อย การทะเลาะตบตีกันก็มีบางครั้งผู้ชายไปกินเหล้ามา กลับมาดึกแฟนไม่ให้เข้าห้องก็ทะเลาะกัน ตบตีกันเห็นแล้วก็สงสารผู้หญิง แม่ก็เคยไปห้ามหลายคู่แต่เขาบอกว่าไม่ใช่เรื่องของแม่บ้านอย่าเสือก ปากก็ได้แต่ดู เขามาผู้หญิงก็ร้องไห้มาหา ขอโทษ เขามาเขาก็ไปทำงานด้วยกันตามเคย”

“เรื่องผู้ชายก็มีเยอะเป็นทั้งผู้หญิงผู้ชาย บางครั้งผู้หญิงก็พาเพื่อนผู้ชายมาตั้งวงเหล้ากันในห้อง เขาปิดประตูกันปากก็ไม่รู้ว่าเขามีอะไรกันไหม แต่แฟนเขาเข้าจะตี ผู้ชายก็ทำเหมือนกันนั่นแหละ บางครั้งจับได้ก็ทะเลาะเป็นเรื่องเป็นราวกัน”

(ศรี56ปี แม่บ้านดูแลหอพัก)

“ทางเด็กผู้หญิงก็มีมาปรึกษาเรื่องแฟนเจ้าชู้ กินเหล้า ดื่มการพนัน บางครั้งก็ฟ้องว่ามีการทำร้ายร่างกาย ส่วนเด็กผู้ชายก็มีมาปรึกษาเรื่องแฟนแต่งตัวเก่ง ใช้เงินเก่ง ฟุ่มเฟือย ดิดี”

(พล38 ปี เจ้าหน้าที่จป.)

เรื่องความรู้ในเรื่องอนามัยการเจริญพันธุ์พนักงานในโรงงานส่วนใหญ่ได้รับจากห้องพยาบาลเนื่องจากมีความสะดวกและเข้าถึงง่ายที่สุด รองลงมาคือการจัดอบรมประจำของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยร่วมกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสุขภาพของโรงพยาบาลที่มีการจัดอบรมให้ บางส่วนได้รับข่าวสารความรู้จากสื่อโฆษณา แต่สาววัยรุ่นโรงงานหญิงเหล่านี้ไม่สนใจ และเห็นว่าเป็นเรื่องไกลตัวสำหรับสุขภาพทางเพศวัยรุ่นเหล่านี้ไม่รู้จักเลย แต่จะมองถึงในเรื่องของเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยและเชื่อมโยงเฉพาะประเด็นของเอดส์กับการใช้ถุงยางอนามัย แต่ไม่มีความรู้เรื่องโรคติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์อื่นๆเลย ดังข้อความบอกเล่าดังต่อไปนี้

“ไม่รู้จักละคำนี้เลยสุขภาพะทางเพศ มันใช่เรื่องโรคเอดส์ไหมพี่ แต่ก็ไม่ได้สนใจเพราะคิดว่าไม่เกี่ยวข้องกับโรคติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ รู้จักโรคเอดส์อย่างเดียว และวิธีป้องกันคือถุงยาง แต่ไม่ใช่กับแฟนเขาอยู่กับหนูก็ไม่น่าจะมีเวลาไปยุ่งกับใคร ส่วนใหญ่ที่ห้องพยาบาลก็มีบอร์ดให้ความรู้ที่ห้องพยาบาล ทางโทรทัศน์ วิทยุ แต่ไม่สนใจมากแค่ฟังผ่านๆ”
(ป๋วย22ปี)

“ไม่รู้จักละ ไม่เคยได้ยินคำนี้ แต่โรคที่เกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ โรคเอดส์ การคุมกำเนิด การใช้ถุงยางอนามัยรู้จัก แต่ส่วนใหญ่ไม่ได้สนใจเพราะคิดว่าเป็นเรื่องไกลตัว เรามีอะไรเฉพาะกับแฟนอยู่แล้วเคยจากที่วีห้องพยาบาลในโรงงาน และเวลาที่ทีมสุขภาพมาอบรม”
(เจน24ปี)

2) การใช้ถุงยางอนามัย

จากการศึกษาเรื่องการป้องกันในกลุ่มความสัมพันธ์ของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง พบว่ามีความรู้ในเรื่องของการป้องกันโรคติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ และมีความรู้เรื่องการใช้ถุงยางอนามัย แต่ประเด็นของการใช้ถุงยางอนามัยจะเกิดขึ้นเฉพาะกับคู่ความสัมพันธ์ที่ยังไม่คุ้นเคย แต่อย่างไรก็ตามเมื่อมีการพัฒนาความสัมพันธ์กันหลังระยะ 3 เดือนก็จะไม่มี การใช้ถุงยางอนามัย เพราะมีการให้ความหมายว่าแฟนเป็นคนที่รู้จักคุ้นเคย ดังนั้นจึงไม่ใช่ปัจจัยเสี่ยงที่จะทำให้เกิดการติดเชื้อโรคทางเพศสัมพันธ์ได้

“โรคเอดส์นะกลัวนะ แต่เมื่อหนูมีอะไรกับแฟน และเขาเองก็อยู่กับหนูตลอดเวลา ก็ไม่น่าจะเสี่ยงอะไร”
(ป๋วย22ปี)

“การใช้ถุงยางอนามัยกับแฟนไม่จำเป็นแต่ก็มีบางครั้งเราใช้แค่อยากลองเปลี่ยนดูบ้าง”
(วรรณ21ปี)

“มีความรู้เรื่องการป้องกันโรคเอดส์นะ รู้ว่าต้องใช้ถุงยางอนามัย แต่ไม่ถนัดนะพี่เข้าใจไหม(หัวเราะ) เพราะไม่ชอบใช้ และคิดว่าไม่จำเป็นเพราะเราก็มีอะไรกับแฟนเราคนเดียว และแฟนก็เห็นกันอยู่ทุกวันนี้”

(ผู้ย21ปี)

“ไม่จำเป็นเพราะถ้าเขาขอใช้ถุงยางอนามัยก็เหมือนเขาไม่ไว้ใจ หว่าเราไม่สะอาดมีอะไรกับคนอื่นมา”

(แหม่ม21ปี)

3) การตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์

จากการศึกษาพบว่าสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงให้ความหมายของการตั้งครรภ์ที่เกี่ยวข้องกับการเป็นครอบครัวซึ่งนั่นหมายถึงการแต่งงาน แต่อย่างไรก็ตามสำหรับความสัมพันธ์ในคู่รักสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงนั้นเป็นการอยู่ก่อนแต่งงานดังนั้นจึงมีการคุมกำเนิดเป็นปกติ จากการศึกษาไม่พบการทำแท้งในกลุ่มตัวอย่างแต่อย่างไรก็ดีสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงยังมีคำตอบที่แฝงอยู่ว่าถ้ามีการตั้งครรภ์ที่ไม่พร้อมเกิดขึ้นนั้นจะเลือกจัดการโดยการทำแท้งเป็นส่วนใหญ่ เพราะสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเหล่านี้บอกว่าในความสัมพันธ์คู่รักนั้นยังเป็นการไม่ผ่านการแต่งงานที่ถูกต้อง ดังนั้นแค่อยู่ด้วยกันได้ แต่ยังไม่แต่งงานไม่ได้จนกว่าจะแต่งงานและพบว่ามี2 ดังนั้นการศึกษาในหัวข้อนี้จึงใช้คำถามที่ว่าหากท่านตั้งครรภ์กับแฟนคนปัจจุบันท่านจะอย่างไร

“ถ้าเกิดท้องตอนนี้ ทำแท้งเพราะยังไม่พร้อม เรายังไม่ได้แต่งงาน และแต่งงานก็ต้องใช้เงินมาก ไม่อยากให้เด็กเกิดมาเป็นปัญหาสังคม”

(ป๋วย22ปี)

“ปรึกษากับแฟนก่อน ถ้าแฟนไม่รับผิชอบหรือไม่สามารถเลี้ยงดูได้ และไม่มีเงินไปขอแต่งงาน ก็จะทำแท้ง เพราะแค่อยู่ด้วยกันยังไม่แต่งงานเลย”

(วรรณ21ปี)

“ทำแท้งแน่นอนคะ เพราะพ่อกับแม่รับไม่ได้แน่ถ้าท้องก่อน
แต่ง”

(ยู้ย21ปี)

“ปรึกษากันกับแฟน ถ้าแฟนไม่มีปัญญาเลี้ยงก็จะทำแท้ง”

(แห่ม่ม22ปี)

จากการศึกษาพบการตั้งครรภ์ไม่พร้อม 1 ราย ตั้งครรภ์ตอนอายุ 17 ปี ทางครอบครัวให้มีการแต่งงาน และปล่อยให้การตั้งครรภ์ดำเนินจนกระทั่งคลอด เธอให้กำเนิดเด็กผู้ชาย แต่อยู่ในความสัมพันธ์กับสามีเป็นเวลา 1 ปี ก็เลิกกันไป ขณะนี้ลูกอยู่กับคุณย่าทวดทางฝ่ายสามีเลี้ยงดู

4) ความรุนแรง

จากการศึกษาพบว่าวัยรุ่นสาวโรงงานเคยถูกระทำความรุนแรงจากคู่รักทั้งสิ้น และพบรูปแบบความรุนแรงที่หลากหลาย มีทั้ง ความรุนแรงทางด้านจิตใจ เช่นการด่าทอ การไม่ให้เกียรติการพ้อจาถามกอนาจารแฟนให้เพื่อนฟัง ทำให้เกิดความรู้สึกอับอาย ความรุนแรงทางร่างกายเริ่มจากการปลุกจนถึงกระทั่งทุบตีถึงขั้นต้องเย็บแผล และพบว่าถูกทำร้ายร่างกายจนถึงขั้นต้องนอนรักษาตัวในโรงพยาบาล การมีเพศสัมพันธ์กับคู่รักเมื่อไม่ยินยอมและไม่พร้อม สาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเหล่านี้ในประสบการณ์การมีแฟนมักถูกระทำความรุนแรงในหลายรูปแบบที่แตกต่างกันไป อย่างไรก็ตามสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเหล่านี้มักจะมองว่าเป็นเรื่องธรรมดา เพราะถูกผูกโยงกับเรื่องของความรักและการยินยอม อันส่งผลให้ผู้หญิงถูกระทำความรุนแรงจากแฟน พบว่ามี 2 รายที่ได้ถูกแฟนทำร้ายร่างกายจนถึงขั้นนอนโรงพยาบาล และเย็บแผลที่ศีรษะ แต่ไม่พบการแจ้งความเอาผิดจากผู้กระทำ รวมไปถึงการให้ข้อมูลที่ไม่ตรงตามความเป็นจริง เช่นกรณีของ (ปอหญิงสาววัย 24 ปี) ที่ถูกทำร้ายร่างกายแต่ให้ประวัติว่าตกบันได รวมทั้งกรณีของ (วรรณหญิงสาววัย21ปี) ที่ได้รับการเย็บแผลที่ศีรษะจากการถูกแฟนเมาสุราแล้วทะเลาะกันแล้วถูกผลักศีรษะกระแทกผนังห้องแต่เขากลับมองว่าแฟนไม่ได้ตั้งใจและที่แฟนทำร้ายเป็นเพราะฤทธิ์ของสุรา

5) การดูแลรักษาปัญหาสุขภาพทางเพศของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง

จากการที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ชีวิตของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเหล่านี้เห็นได้ว่าส่วนใหญ่พึ่งร้านขายยา และห้องพยาบาล นอกจากกรณีที่ทำแท้งหรือมีอาการรุนแรงวัยรุ่นเหล่านี้จึงจะเลือกใช้บริการที่โรงพยาบาลตามสิทธิ์ประกันสังคม อันมีเหตุผลมาจากความอาย และกลัวที่ถูกตรวจร่างกาย

รวมไปถึงการชักประวัติที่เป็นการเล่าตอกย้ำความรุนแรงที่เกิดขึ้นกับตนเอง รวมไปถึงสาวโรงงาน วิทยุหนังเหล่านี้ยู่ได้ว่าทรมานหญิงดีและหญิงเลว โดยการที่กลัวถูกเจ้าหน้าที่ในสถานบริการมองว่าเป็นผู้หญิงไม่ดี เป็นผู้หญิงต่ำส่อน จึงหลีกเลี่ยงการไปโรงพยาบาล

“ตอนหนูตกขาว มีกลิ่นเหม็นแต่ไม่กล้าไปหาหมอ ซื้อยากินเอง อายุที่จะเล่าให้หมอฟัง และกลัวหมอให้เปิดตรงนั้นให้ดู เลยซื้อยากินเอง แต่มันก็เป็นๆหายๆ”

(ปุย22ปี)

มีอาการปวดหน่วงท้องน้อยมากหลังมีอะไรกับแฟน ก็ไปขอยาแก้ปวดที่ห้องพยาบาลกินเขาก็ไม่ได้ซักอะไรมา ให้ไปโรงพยาบาลไม่ไปหรอก อายุ”

(วรรณ21ปี)

“มีอะไรกับแฟน แล้วมีเลือดออก ไม่กล้าไปหาหมอ กลัวเขามองว่าเป็นผู้หญิงอย่างว่า กลัวเขามองไม่ดี ไปทำอะไรมา”

(ยูย21ปี)

“เคยมีปัญหาตกขาว และคันที่ช่องคลอด ไม่กล้าไปหาหมอหรอก ชักประวัติ ร้อยรอบกว่าจะได้ตรวจอายุคนทั้งโรงพยาบาล”(พูดไปหัวเราะไป)

(เหม่ม22ปี)

“อายุไม่กล้าหรอก กลัวหมอตรวจร่างกาย ถ้าไม่เป็นอะไรหนักจริงจังก็ซื้อยากินเอง หรือไม่ก็ไปขอยาที่ห้องพยาบาล เคยไปคลอดลูกกลัวไม่กล้าเขาก็กเลยพยาบาลดูมาก ชอบคำว่าเราแหกปากร้องก็คนมันปวดท้องจะคลอดมันก็ปวด จากนั้นก็พยายามเลี่ยงไม่เข้าโรงพยาบาลอีก”

(ญา21ปี)

“ถูกแฟนทำร้ายร่างกาย ไปหาหมออะก็พยายามถามอยู่นั้นแหละว่าโดนยังงี้ ไปทำยังงี้ถึงได้โดนตี ชักแล้วชักอีก จนหน้าที่ชาไปหมด”

“มีตุ่มขึ้นที่ตรงนั้น ไม่กล้าไปหาหมอหรือก็ได้แต่ขอยากิน จนตุ่มมันโตขึ้นเป็นหนองออกมา ถึงได้ไปหา และก็โดนค่าตามที่คาดไว้ว่าปล่อยไว้ตั้งนานรักษายากแล้ว แถมเจอหมอผู้ชายอีก”

(ปอ24ปี)

4.8 ความคาดหวังในรูปแบบของการบริการทางด้านสุขภาพทางเพศ

จากการศึกษารูปแบบของความคาดหวังที่มีต่อการบริการทางด้านสุขภาพทางเพศ สาวโรงงานวัยรุ่นหญิงส่วนใหญ่มีความต้องการเหมือนกันคือ ความเป็นส่วนตัว และการให้เกียรติ และเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ รวมไปถึงการซักประวัติที่ตอกย้ำความเจ็บปวดทรมานหลีกเลี่ยง และไม่อยากให้มีการซักประวัตินอกจากแพทย์ที่ทำการรักษา และส่วนใหญ่ต้องการแพทย์ที่เป็นผู้หญิงถึงจะมีความสะดวกใจและเล่าอาการ รวมทั้งกล้าที่จะให้ตรวจร่างกาย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“อยากให้มีความเป็นส่วนตัว และหมอผู้หญิงจะได้กล้าเล่าอาการให้ฟัง”

(ปูย22ปี)

“อยากให้หมอผู้หญิง และจัดให้มีความเป็นส่วนตัวมากขึ้น และเวลาเล่าอาการไม่อยากให้เล่าหลายรอบ ทำให้อาย และคนอื่นๆเขารู้ด้วย”

(เจน24ปี)

“มีห้องที่มิดชิด มีความเป็นส่วนตัว และอีกอย่างเวลาเล่าอาการควรบอกกับหมอที่จะรักษาเราเท่านั้น อยากให้มีหมอผู้หญิงและอยากให้ที่โรงงานมีบริการด้านนี้ด้วย”

(วรรณ21ปี)

“ให้มีความเป็นส่วนตัว จัดกิจกรรมที่เข้าใจง่ายในการให้ความรู้ และอยากให้สิทธิ์ประกันสังคมมีสิทธิ์เลือกหมอ เพราะที่โรงพยาบาลมีทั้งหมอผู้หญิงและหมอผู้ชาย”

(ญา21ปี)

“อยากให้มีหมอผู้หญิง และความเป็นส่วนตัว ไม่ควรซักประวัติก่อนพบแพทย์หลายคน ที่ผ่านมาเจอซัก 3 ครั้งกว่าจะได้เจอหมอ และอยากให้มีสิทธิ์ในการเลือกหมอด้วย”

(ปอ24ปี)

บทที่ 5

บทสรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาข้อมูลของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง ในประเด็นของ อุดมการณ์ความรัก เพศภาวะ และสุขภาวะทางเพศ ในความสัมพันธ์คู่รัก โดยมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักซึ่งเป็นสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงทั้งหมด 8 ราย และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลรอง ได้แก่ วัยรุ่นชายที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม 2 ราย, แม่บ้านผู้ดูแลหอพัก 1 ราย, เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานชาย 1 ราย เพื่อให้การศึกษาสะท้อนเห็นบริบททางสังคม และวัฒนธรรม ของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงอย่างชัดเจน สะท้อนถึง อุดมการณ์ความรัก เพศภาวะ และเพศวิถี อันมีปฏิสัมพันธ์กับ สุขภาวะทางเพศของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง จากการศึกษพบว่า

5.1 บทสรุป

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปและการก้าวสู่ชีวิตสาวโรงงาน

จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่สาวโรงงานวัยรุ่นหญิงจะจบการศึกษาขั้นพื้นฐานคือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมีอีกบางส่วนจบการศึกษา ภาคบังคับบังคับคือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 การเริ่มต้นก็มาจากภาวะทางเศรษฐกิจ ที่ต้องช่วยครอบครัวทำมาหากิน รวมทั้งภาระในการส่งเสียเลี้ยงดูน้องให้ได้เรียนหนังสือ แบ่งเบาภาระทางการเงินของพ่อแม่ ดังนั้นจึงก้าวสู่ชีวิตการทำงานเพื่อแลกกับรายได้ มีทั้งการตามเพื่อนมา ชวนติดตามา รูปแบบของการพักอาศัยก็จะเป็นห้องเช่าใกล้ที่ทำงาน อัตราค่าเช่าห้องก็จะมีตั้งแต่ 800-17,000 บาท เป็นห้องแถวที่มีห้องน้ำในตัว เป็นห้องสี่เหลี่ยมเล็กๆ ไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวก จากสังคมที่อยู่ร่วมกับครอบครัวสู่สังคมที่มีความอิสระ ต้องต่อสู้ดิ้นรนด้วยตนเองหารายได้ใน การเลี้ยงชีพตัวเอง รายได้ตามวุฒิการศึกษาประกอบกับการทำงานล่วงเวลา รายได้เฉลี่ยที่ประมาณ 9,000-10,000 บาท การทำงานในโรงงานของฝ่ายผลิตคือ 24 ชั่วโมง มีการแบ่งเวลาในการทำงานเป็น 2 ช่วงที่เรียกว่า กะ คือ กะเช้า และ กะดึก การเดินทางไปทำงานก็มีทั้งการเดินเท้า รถมอเตอร์ไซด์ และ รถรับส่งของโรงงาน

5.1.2 ประสบการณ์การมีแฟนของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง

สาวโรงงานวัยรุ่นหญิงในการศึกษานี้มีการคาดหวังและวาดมโนภาพ ของแฟนในอุดมคติ คือ ฐานะดี มีการศึกษา เลี้ยงดูได้ แต่ในชีวิตความเป็นจริงแล้วคู่ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นคือเพื่อนร่วมงานที่มีความสนิท สนมกัน รวมทั้งการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ถือเป็นความสัมพันธ์ฉันท์คู่รัก สาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเหล่านี้มี รูปแบบความสัมพันธ์ที่เสาะแสวงหา แรงสนับสนุนทางสังคมและเศรษฐกิจ พบว่าสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงมีแฟนหรือคนรักจากอดีตจนถึงปัจจุบันเฉลี่ยตั้งแต่ 3 คน จนถึง 5 คน รูปแบบของการเริ่มความสัมพันธ์ และพัฒนาความสัมพันธ์ มีทั้ง เกิดจากความใกล้ชิดสนิทสนม และการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน มีบางส่วนที่รู้จักกันที่สถานบันเทิง รู้จักกันจากสังคมออนไลน์ การพัฒนาความสัมพันธ์ก็ตั้งฟูดยุค แลกเบอร์ นัดพบ และจบลงที่การมีเพศสัมพันธ์ บางคู่ก็พัฒนาความสัมพันธ์ถึงขั้นย้ายมาอยู่ร่วมกัน อย่างไรก็ตามพบว่าวัยรุ่นสาวโรงงานเหล่านี้มีการเปลี่ยนแฟนหรือคนรักบ่อย และระยะเวลาการอยู่ในความสัมพันธ์ก็ตั้งแต่ 3 เดือน ถึง 1 ปี สาเหตุการเลิกคบก็มีทั้งความสนใจของทั้งสองฝ่าย รวมทั้งการถูกคู่รักทำร้ายร่างกายจนทนไม่ไหว แต่พอจบความสัมพันธ์ได้ไม่นานนักสาวโรงงานเหล่านี้ก็มักจะพบกับความรักครั้งใหม่ได้ในระยะเวลา ไม่เกิน 3 เดือน และก็จะกลับเข้าสู่ความสัมพันธ์ครั้งใหม่กับคู่รักคนใหม่ การมีแฟนของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเหล่านี้นอกจากเรื่องของความรักและที่พึ่งทางใจแล้วแฟนยังหมายถึงที่พึ่งทางเศรษฐกิจ การช่วยแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่าย นอกจากนี้การมีแฟนยังหมายถึงการได้รับการปกป้องคุ้มครองในการใช้ชีวิตการทำงานเป็นกะที่ต้องเลิกงานดึก รวมทั้งการอาศัยอยู่ในห้องพักเพียงลำพังในย่านโรงงานอุตสาหกรรมที่มีผู้คนมากหน้าหลายตาหมุนเวียนเปลี่ยนเวียนมา ดังนั้นจึงพบว่าสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเหล่านี้มีการเปลี่ยนคู่บ่อยรวมไปถึงอยู่ในความสัมพันธ์ที่สั้น

5.1.3 อุดมการณ์ความรักของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง

มุมมองความรักของวัยรุ่นสาวโรงงานที่ศึกษา ให้ความหมายว่า รักเป็นสิ่งมีค่า เป็นสิ่งที่สวยงามและเป็นความรู้สึกรักผูกพันระหว่างคนสองคน วัยรุ่นสาวโรงงานเหล่านี้ให้ความสำคัญกับคนรัก คู่ครอง ที่ต้องมาจากพื้นฐานของความรัก ทั้งการยินยอมมีเพศสัมพันธ์ และเลือกที่จะอยู่ร่วมกัน นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่นๆที่สนับสนุนนอกจากความรัก เช่นฐานะทางการเงิน ความช่วยเหลือที่ได้รับจากแฟน อย่างไรก็ตามในเรื่องของความซื่อสัตย์และรักเดียวใจเดียวยังเป็นอุดมการณ์ความรักที่ดีในมุมมองของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเหล่านี้ แต่สถานะทางเศรษฐกิจและสังคมผู้หญิงเหล่านี้กลับมองว่าความรักอย่างเดียวกินไม่ได้ นั่นก็หมายความว่าหากมีแฟนหรือคนรักเป็นการแสวงหาโอกาสที่จะก้าวข้ามสังคมของสาวโรงงานที่ต้องหาเช้ากินค่ำขยันทำงานล่วงเวลาถึงจะเพียงพอในการดำรงชีวิต และเลี้ยงดูครอบครัว

วัยรุ่นหญิงมีลักษณะเป็นผู้ตาม อ่อนโยน ปกป้องตัวเองไม่ได้ รักสวยรักงาม และในขณะเดียวกัน วัยรุ่นชายเองก็ยังมีลักษณะเป็นผู้นำ แข็งแรง ปกป้องและดูแลผู้อื่น นอกจากนี้ยังมีการแบ่งงานกันอย่างชัดเจนระหว่างหญิงชายทั้งในที่ทำงาน และในคู่ความสัมพันธ์ที่มีการมโนภาพเหมือนครอบครัว ในการทำงานอาชีพ และงานที่ถูกจัดไว้ให้ผู้หญิงก็จะเป็นงานที่มีลักษณะที่ต้องใช้ความละเอียด ไม่ต้องออกแรงมาก ส่วนผู้ชายก็จะถูกจัดงานให้เป็นลักษณะงานที่ต้องใช้กำลัง ออกแรง ส่วนบทบาทในคู่ความสัมพันธ์ก็เช่นกับผู้หญิงรับภาระเป็นผู้ดูแลงานบ้าน แม้ตัวเองจะสามารถทำงานหารายได้เองก็ตาม บทบาทหน้าที่งานบ้านยังมีความรับผิดชอบหลักของผู้หญิง

5.1.4 เพศภาวะและเพศวิถี และสุขภาพทางเพศของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง

จากการศึกษาพบว่า วัยรุ่นหญิงรับรู้ ความเป็นหญิง ว่าหมายถึงลักษณะเป็นผู้ตาม อ่อนโยน ปกป้องตัวเองไม่ได้ รักสวยรักงาม และในขณะเดียวกัน ความเป็นชายหมายถึงมีลักษณะเป็นผู้นำ แข็งแรง ปกป้องและดูแลผู้อื่น นอกจากนี้ยังมีการแบ่งงานกันอย่างชัดเจนระหว่างหญิงชายทั้งในที่ทำงาน และในคู่ความสัมพันธ์ที่มีการมโนภาพเหมือนครอบครัว ในการทำงานอาชีพ และงานที่ถูกจัดไว้ให้ผู้หญิงก็จะเป็นงานที่มีลักษณะที่ต้องใช้ความละเอียด ไม่ต้องออกแรงมาก ส่วนผู้ชายก็จะถูกจัดงานให้เป็นลักษณะงานที่ต้องใช้กำลัง ออกแรง ส่วนบทบาทในคู่ความสัมพันธ์ก็เช่นกับผู้หญิงรับภาระเป็นผู้ดูแลงานบ้าน แม้ตัวเองจะสามารถทำงานหารายได้เองก็ตาม บทบาทหน้าที่งานบ้านผู้หญิงยังเป็นผู้รับผิดชอบ

สำหรับ เพศวิถีของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงนั้นมีลักษณะที่เฉพาะ คือจะมีคู่รักหลายคน และมีการเปลี่ยนคู่รักบ่อย รวมทั้งระยะเวลาในคู่ความสัมพันธ์ก็สั้น มีทั้งความสัมพันธ์เชิงเดียวคือมีคู่แบบหนึ่งต่อหนึ่ง และความสัมพันธ์เชิงซ้อนคือมีคู่ที่หลายคน รวมถึงการยอมที่จะอยู่ในความสัมพันธ์กับผู้ชายที่มีครอบครัวแล้ว โดยพบว่า สาวโรงงานส่วนใหญ่เคยมีแฟนและมีเพศสัมพันธ์กับคู่รักในวัยเรียน โดยที่สาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเหล่านี้รับรู้ว่าการที่ผ่านประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์มาแล้ว จึงมองว่าไม่มีอะไรเสียหาย เพราะตัวเองไม่ใช่ผู้หญิงบริสุทธิ์ การมีเพศสัมพันธ์จึงถูกใช้เป็นเครื่องเปิดทางเพื่อพิสูจน์ความรักและพิสูจน์ว่าจะอยู่ในความสัมพันธ์กับแฟนคนนั้นๆ การเริ่มมีเพศสัมพันธ์ในสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเหล่านี้ไม่ได้มาจากความรักเพียงอย่างเดียว แต่นั้นมาจากความคาดหวังและความพึงพอใจที่จะยินยอมมีเพศสัมพันธ์เพื่อแลกกับการรักษาชายคนรักไว้รวมทั้งรักษาสถานภาพที่เป็นอยู่ไว้ด้วยรวมทั้ง การได้รับแรงสนับสนุนทางเศรษฐกิจ นั่นก็คือเงินที่ผู้ชายแบ่งให้ใช้และแรงสนับสนุนสังคมจากก็คือกิจกรรมต่างๆ เช่น ดูหนัง ฟังเพลง มีคนพาไปเลี้ยงข้าว หรือแม้แต่การซื้อของต่างๆ ให้

ในด้านสุขภาพทางเพศสาวโรงงานวันรุ่นหญิง มีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคทางเพศสัมพันธ์ อันเนื่องจากการเปลี่ยนคู่นอนบ่อย และการไม่ใช้ถุงยางอนามัยกับแฟน เพราะสาวโรงงานวันรุ่นหญิงเองยังมีความเชื่อว่าคนรักเป็นคนรู้จักคุ้นเคยจึงไม่มีความเสี่ยงและไม่จำเป็นต้องใช้ถุงยางอนามัย นอกจากนี้ยังพบว่าถูกกระทำความรุนแรงจากคู่นอน ทั้งการใช้คำพูดที่รุนแรง และหยาบคาย การทำร้ายร่างกาย และมีปัญหาสุขภาพทางเพศอื่นๆ ทั้งในเรื่องอาการตกขาวผิดปกติ เลือดออกผิดปกติที่ช่องคลอด ติดเชื้อในอุ้งเชิงกราน ตุ่มหนองที่อวัยวะเพศ

สำหรับพฤติกรรม การดูแลสุขภาพทางเพศและการเข้าถึงระบบบริการสุขภาพ จากการศึกษาพบว่าสาวโรงงานวันรุ่นหญิงมีความรู้ในการป้องกันโรคเอดส์ และการคุมกำเนิดเป็นอย่างดี ทั้งในเรื่องการรับประทานยาคุมฉุกเฉิน การรับประทานยาเม็ดคุมกำเนิด รวมไปถึงการฉีดยาคุมกำเนิด สาวโรงงานวันรุ่นหญิงสามารถเข้าถึงบริการสุขภาพเพราะมีสิทธิประกันสังคม แต่พบว่าสาวโรงงานวันรุ่นหญิงที่มีปัญหาสุขภาพทางเพศจะเลือกซื้อยากินเอง หรือเพียงการไปขอรับยาที่ห้องพยาบาลในโรงงานอุตสาหกรรม แต่ไม่พบแพทย์หรือขอรับการปรึกษาเพราะไม่สะดวกใจในการพบแพทย์ โดยเฉพาะผู้ชายและกลัวถูกมองว่าเป็นผู้หญิงไม่ดี

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 ภาพตายตัวเพศภาวะ (Gender stereotype) กับเพศวิถีที่ส่งผลต่อสุขภาพทางเพศของสาวโรงงานวันรุ่นหญิง

การรับรู้เพศภาวะของสาวโรงงานวันรุ่นหญิงในการศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่า วันรุ่นหญิงมีมุมมอง และพฤติกรรมที่สอดคล้องกับบรรทัดฐานทางสังคมในเรื่องเพศภาวะ และมีภาพตายตัวด้านเพศภาวะ (Gender stereotype) ของชายและหญิง เช่น ผู้หญิงมีลักษณะเป็นผู้ตาม อ่อนโยน ปกป้องตัวเองไม่ได้ รักสวยรักงาม โดยที่ ผู้ชายเอง ควรมีลักษณะเป็นผู้นำ แข็งแรง ปกป้องและดูแลผู้อื่น รวมทั้งมีการแบ่งงานกันอย่างชัดเจนระหว่างหญิงชายทั้งในที่ทำงาน โดยงานของผู้หญิงคืองานใช้ความละเอียด ไม่ต้องออกแรงมาก ส่วนผู้ชายก็เป็นงานที่ต้องใช้กำลัง ออกแรงในครอบครัว ผู้หญิงรับภาระเป็นผู้ดูแลงานบ้าน แม้จะทำงานนอกบ้านด้วย

บรรทัดฐานเรื่องเพศภาวะที่ตายตัว ของสังคมที่ว่าด้วย หญิงดี หญิงไม่ดี ที่เกี่ยวข้องกับ การรักษาความบริสุทธิ์ ส่งผลต่อวิถีทางเพศของสาวโรงงานวันรุ่นหญิงและความเสี่ยงต่างๆที่จะตามมา งานวิจัยนี้ ชี้ว่า ผู้หญิงที่เป็นตัวอย่างศึกษา หากมีประสบการณ์การทางเพศกับคู่นอนในวัยเรียน

เมื่อมาทำงานเธอเหล่านี้มองว่า การที่ตัวเองไม่บริสุทธิ์จากการมีเพศสัมพันธ์กับแฟนคนก่อนแล้ว ดังนั้นก็ไม่ใช่เรื่องเสียหายที่จะมีเพศสัมพันธ์กับกับแฟนคนใหม่

บรรทัดฐานเพศอุดมการณ์ในเรื่องความรักคือการยอม การทำหน้าที่ให้อีกฝ่ายมีความสุข จากการศึกษาพบว่าสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง มีมุมมองความรัก ประการหนึ่งก็คือการทำให้คนที่รักมีความสุข ซึ่งเป็นการสะท้อนบทบาทหน้าที่ในความสัมพันธ์ในคู่รัก หรือครอบครัว ดังนั้นผู้หญิงมีเพศสัมพันธ์กับคนรักเป็นการพิสูจน์ความรัก และการรักมีเพศสัมพันธ์ยังหมายถึงการรักษาความสัมพันธ์นั้นได้ นอกจากนี้เมื่ออยู่ในความสัมพันธ์แล้วผู้หญิงเป็นฝ่ายยอมที่จะทำและสนับสนุนให้คนรักมีความสุข การการยอมเพื่อรักษาความสัมพันธ์นั้นให้ยาวนานที่สุด ดังนั้นผู้หญิงเองจึงไม่มีอำนาจการต่อรองในการให้ผู้ชายใช้ถุงยางอนามัย ตกเป็นฝ่ายที่ถูกกระทำ ทั้งในเรื่องเพศและความรุนแรงจากคู่รัก เช่นการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่พร้อมหรือยินยอม การถูกคู่รักทำร้ายร่างกาย ใช้ถ้อยคำที่รุนแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเหล่านี้ยังดำรงอยู่ในความสัมพันธ์กับคู่รัก จึงอาจกล่าวได้ว่าความรุนแรงของปัญหาสุขภาวะทางเพศของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง มีรากเหง้าที่สำคัญมาจากแนวคิดเรื่องเพศภาวะที่หล่อหลอม สร้างมายาคติต่อการแสดงบทบาทหญิงและชายที่ไม่เท่าเทียม และส่งผลต่อสุขภาพของผู้หญิงอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ปัจจุบันหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนมีการมีการรณรงค์ทั้งเรื่องเอดส์ และความรุนแรงที่เกิดขึ้นกับเหยื่อที่เป็นผู้หญิง ซึ่งมีการถูกกระทำจากคนใกล้ชิด แต่ในชีวิตความเป็นจริงแล้วผู้หญิงเหล่านี้ยินยอมอยู่ในความสัมพันธ์ที่แฟนกระทำความรุนแรง ทั้งทางร่างกาย และจิตใจ รวมไปถึงการป้องกันเชื้อเอดส์ที่ต้องใช้ถุงยางอนามัย แม้แต่ในโรงงานอุตสาหกรรมเองมีตู้แจกจ่ายถุงยางอนามัย แต่สำหรับการมีเพศสัมพันธ์กับคู่รักแล้วการใช้ถุงยางอนามัยกลับไม่ใช่ประเด็นที่ต้องคำนึงถึงเพราะแฟนคือคนที่ไว้ใจได้ สิ่งที่มาคือเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยรวมทั้งเสี่ยงต่อการติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ สำหรับกลุ่มสาวโรงงานวัยรุ่นเหล่านี้ประเด็นปัญหาเรื่องโรคเอดส์ อาจเป็นสิ่งที่ยังไกลตัว แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นในเพศวิถีของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเหล่านี้คือปัญหาสุขภาวะทางเพศ ทั้งในเรื่องการรับประทานยาคุมกำเนิดฉุกเฉินที่ผิดวิธี การติดเชื้อเอดส์ ตกขาวและตกเลือด ผิดปกติ หูดที่อวัยวะเพศ รวมไปถึงความรุนแรงที่เกิดจากการกระทำของคนรัก สิ่งเหล่านี้ล้วนแล้วแต่มีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตทั้งสิ้น

5.2.2 เพศวิถีของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง

ความเป็นเมืองกับการอยู่รอด วัยรุ่นเมื่อก้าวสู่โรงงานอุตสาหกรรมนั้นหมายถึง ที่พึ่งทางเศรษฐกิจของครอบครัว รวมไปถึงการที่ต้องพึ่งพาตนเองเมื่อพลัดถิ่นจากชนบท ผู้ทำงานในเมืองใหญ่ สังคมที่กว้างขวางขึ้น ผู้คนหลากหลายตา จากทั่วสารทิศ การก้าวสู่สังคมใหม่ แสง สี

เสียง และเพื่อนใหม่ จึงเป็นสิ่งที่ท้าทายสำหรับวัยรุ่นเหล่านี้ ประกอบกับความอิสระจากครอบครัว และความอิสระทางการเงิน แต่อย่างไรก็ตามความเป็นเมืองที่เจริญสิ่งที่ตามมาคือค่าครองชีพที่สูง ดังนั้นการหาที่พึ่งทางเศรษฐกิจจึงเป็นอีกทางออกหนึ่งที่สาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเหล่านี้แสวงหา ซึ่งมีหลายรูปแบบ เช่นการหาแฟนที่มาช่วยออกค่าใช้จ่ายต่างๆในชีวิตประจำวัน หรือแบบชั่วคราว ชั่วคราวก็เป็นการหาคนอุปถัมภ์ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของความงาม การซื้อเสื้อผ้า เครื่องสำอางค์ หรือไม่กี่กิจกรรมความบันเทิง เช่นการพาไปดูหนัง เลี้ยงข้าว พาเที่ยวกลางคืน รูปแบบชีวิตเมืองอันส่งผลต่อเพศวิถีของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเหล่านี้ ดังนั้น แฟนจึงไม่ใช่เพียงชายคนรัก แต่ยังหมายถึงคนที่คอยช่วยเหลือทางเศรษฐกิจ รูปแบบความสัมพันธ์ของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเหล่านี้จึงพบว่ามี การเปลี่ยนแฟนบ่อย และอยู่ในความสัมพันธ์ระยะเพียงสั้นๆ พบได้ทั้งความสัมพันธ์เดียว และความสัมพันธ์ซ้อน การเลือกคบแฟนสำหรับสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเหล่านี้ จึงเป็นเหมือนการเปิดโอกาสให้เลือกสิ่งที่ดีที่สุดสำหรับชีวิต เพียงเพราะการให้ความหมายของความบริสุทธิ์คือพรหมจรรย์ที่เสียไป ดังนั้นเพศสัมพันธ์ในครั้งต่อๆมาจึงมักถูกใช้เพื่อเปิดทางให้มีความใกล้ชิดสนิทสนมกับบุคคลที่ตนเองพอใจ และรักใคร่

นอกจากนั้นยังมองว่าการอยู่ก่อนแต่งในสังคมปัจจุบันเป็นเรื่องธรรมดาและเป็นที่ยอมรับแต่กลับมองว่าการมีลูกก่อนแต่งงานเป็นเรื่องผิดดังนั้นสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเหล่านี้จะรู้จักวิธีการคุมกำเนิดสำหรับตัวเองนั่นคือการรับประทานยาคุมกำเนิดทั้งแบบปกติและแบบฉุกเฉิน

เพศวิถีของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเหล่านี้ยังสะท้อนให้เห็นแนวคิดในเรื่องเพศที่เปลี่ยนไปในผู้หญิง ซึ่งจากเดิมผู้หญิงต้องรักเดียวใจเดียว ซื่อสัตย์ รักษาพรหมจรรย์สำหรับสามีที่จะแต่งงานเท่านั้น อย่างไรก็ตามกระแสหลักในเรื่องเพศยังครอบงำผู้หญิงเหล่านี้ว่าทกกรรมทางเพศของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงมองว่าการมีคู่รักหลายคนไม่ใช่เรื่องผิด เมื่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเบื่อหรือต้องการมีคนใหม่ ก็สามารถมีคนรักใหม่ได้ อีกทั้งสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเหล่านี้ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการรักษาความบริสุทธิ์ และมองว่าการรักษาความบริสุทธิ์จนถึงวันแต่งงานเป็นเรื่องที่ไม่มีความจำเป็น และเป็นเรื่องล้าสมัย มองว่าผู้หญิงที่บริสุทธิ์จนถึงวันแต่งงานเป็นสิ่งที่หาอยากมาก และสังคมทุกวันนี้ส่วนใหญ่จะมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่ง ความคิดความเชื่อเช่นนี้ ทำให้สาวโรงงานวัยรุ่นหญิงมีคนรักหลายคน โดยผ่านการมีประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์กับคนรักเก่ามาแล้ว เมื่อเลิกกับคนรักเก่าก็จะหาแฟนใหม่มาแทนที่ทันที ทั้งนี้การหาคนรักใหม่ก็เกิดจากการเริ่มความสัมพันธ์จากคนที่คอยช่วยเหลือสนับสนุน ทำให้เกิดที่พึ่งใหม่และตัดสินใจคบเป็นแฟนจากนั้นระยะเวลาเพียงไม่นานก็มีเพศสัมพันธ์กัน สาวโรงงานวัยรุ่นหญิงมองว่าการมีเพศสัมพันธ์ในครั้งนี้ว่าเป็นพิสูจน์ความรัก และเป็นการเปิดใจที่จะคบหากันอย่างแท้จริง หลังจากนั้นก็ลงเอยโดยการย้ายมาอยู่ร่วมกันมีลักษณะของความเป็นสามีภรรยาเกิดขึ้น

ชีวิตของสาวโรงงาน ท่ามกลางชีวิตที่เป็นเสมือนเครื่องจักร และท่ามกลางการแข่งขัน การมีรายได้พอสมควรแต่ไม่มากพอที่จะซื้อของหรือเที่ยวเตร่เพื่อการผ่อนคลายจากการทำงาน การศึกษานี้เห็นว่า การมีแฟนเป็นเครื่องมือหนึ่งของผู้หญิง ในการหาแรงสนับสนุนทางสังคมและเศรษฐกิจ ซึ่งแฟนจะทำหน้าที่ในการซื้อของ พาเที่ยว นอกจากนั้น ยังเป็นเรื่องความปลอดภัยในชีวิตประจำวัน ที่ไม่ต้องอยู่ลำพังเพียงผู้เดียว การมีแฟนเป็นเหมือนเครื่องป้องกันอันตรายจากบุคคลอื่นเพราะนั่นหมายถึงการที่จะได้รับความคุ้มครองและดูแล การที่มีคนคอยรับคอยส่งเวลาที่เลิกงานกะดึก ดังนั้นสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเหล่านี้จึงต้องอยู่ในความสัมพันธ์รักตลอดเวลา เมื่อความสัมพันธ์กับแฟนเก่าเริ่มมีปัญหา วัยรุ่นสาวโรงงานเหล่านี้ก็เริ่มรู้สึกตัวว่าตัวเองไม่ปลอดภัยและกำลังจะขาดการสนับสนุน ทั้งด้านสังคม และการเงิน จึงเริ่มที่จะสานสัมพันธ์กับชายคนใหม่โดยการระบายความทุกข์กับเพื่อนชายคนสนิท เมื่อความสัมพันธ์กับแฟนขาดลงก็เริ่มเข้าสู่ความสัมพันธ์กับเพื่อนสนิทได้ทันที ดังนั้นสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเหล่านี้จึงมีการเปลี่ยนแฟนบ่อย สอดคล้องกับงาน ของประภาพร เชื้อมสุข (ปี2554) ที่ศึกษา เพศวิถีของเด็กเร่ร่อนวัยรุ่นหญิง พบว่า การมีแฟนของ วัยรุ่น เพื่อการคุ้มครอง

5.2.3 การเข้าถึงระบบบริการสุขภาพของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง: ความอ่อนไหว (Sensitivity) ของบุคคลากรในเรื่องเพศภาวะ

จากการศึกษาพบว่าสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง ส่วนใหญ่เมื่อมีปัญหาด้านสุขภาพทางเพศ มักซื้อยากินเองหรือ ขอยาจากห้องยา ทั้งๆที่ไม่ได้มีปัญหาเรื่องสิทธิการรักษาพยาบาลแต่ประการใด เพราะสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเหล่านี้มีสิทธิประกันสังคมซึ่งสามารถเข้ารับบริการตามโรงพยาบาลหลักที่เลือกไว้ได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย แต่ผู้หญิงไม่ไป เหตุผลเพราะอายและกลัวที่จะถูกตรวจร่างกายโดยเฉพาะจากแพทย์ผู้ชาย รวมไปถึงระบบบริการที่ไม่เอื้อต่อการเข้ารับบริการทั้งในเรื่องความเข้าใจในเรื่องสุขภาพทางเพศของบุคคลากรในโรงพยาบาล สถานที่ที่ไม่มีความเป็นส่วนตัว อีกทั้งมายาคติที่ครอบงำในสังคมที่มีการให้ความหมายในปัญหาเรื่องเพศสัมพันธ์กับการสำส่อนทางเพศ และถูกมองว่าเป็นผู้หญิงสิ่งทั้งหลายเหล่านี้ได้กีดกันสาวโรงงานจำนวนมากออกจากระบบบริการสุขภาพทั้งๆที่มีสิทธิขั้นพื้นฐานในการรับการรักษา นั่นก็คือสิทธิประกันสังคม ร้านขายยาและห้องพยาบาลในโรงงานอุตสาหกรรม จึงเป็นจุดหมายหลักของผู้หญิงเหล่านี้เมื่อมีปัญหาสุขภาพทางเพศ

ความอ่อนไหว และเข้าใจเกี่ยวกับมิติเพศภาวะ (Gender sensitivity) และเพศวิถีของผู้หญิง สำหรับบุคคลากรด้านสุขภาพ มีความสำคัญ ที่จะทำให้ผู้หญิงเข้าถึงบริการสุขภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ข้อเท็จจริงในการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่า ผู้หญิงตกอยู่ในภาวะที่ยากลำบาก ขอมจำนวน

กับปัญหาความรุนแรง และปัญหาสุขภาพทางเพศที่อาจถูกกระทำซ้ำแล้วซ้ำอีก หากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมีความเข้าใจ ระมัดระวัง รวมทั้งไม่เป็นส่วนหนึ่งของการตีตราความเป็นหญิงดี หรือไม่ดีตามบรรทัดฐานที่สังคมมอบให้ หากแต่ให้พิจารณาไปที่ความเป็นบุคคลของผู้หญิงแต่ละคน ซึ่งอาจมีเงื่อนไขและประสบการณ์ต่างๆที่ทำให้เขาต้องตกอยู่ในสถานการณ์ความเสี่ยงด้านสุขภาพทางเพศ ด้วยทักษะเช่นนี้อาจเป็นแสงสว่างนำทางให้ผู้หญิงได้เข้ามาใช้บริการสุขภาพและได้รับการแก้ไขปัญหาต่างๆได้

5.2.4 ความต้องการในบริการสุขภาพทางเพศ

จากการศึกษาพบว่าสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงมีปัญหาสุขภาพทางเพศตั้งแต่ระยะเริ่มต้นจนถึงระยะเรื้อรัง ทั้งในเรื่องของการตกขาว การติดเชื้อที่อวัยวะสืบพันธุ์ การเป็นกลุ่มหนองที่อวัยวะเพศ การตกเลือดผิดปกติ และการถูกทำร้ายร่างกาย แต่สาวโรงงานวัยรุ่นหญิงกลับเลือกวิธีการในการซื้อยากินเอง และการขอรับยาที่ห้องพยาบาลในโรงงาน ทั้งๆที่สาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเหล่านี้มีสิทธิในการรักษาฟรี ตามสิทธิประกันสังคม เหตุผลเพราะอาย กลัวถูกตรวจร่างกาย รวมถึงการกลัวที่จะถูกมองว่าเป็นหญิงไม่ดี หญิงสาวที่มาหาหมอด้วยประเด็นทางด้านสุขภาพทางเพศ รวมไปถึงพื้นที่ในการให้บริการยังไม่มีความเป็นส่วนตัว และไม่มีคลินิกเฉพาะดังนั้นก็จะถูกซักถามประวัติร่วมกับผู้รับบริการรายอื่นซึ่งทำให้สาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเหล่านี้เกิดความอาย และไม่กล้าที่จะให้ประวัติความเจ็บป่วยที่เป็นจริง

สาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเหล่านี้ยังสะท้อนให้เห็นถึงความต้องการในการบริการคือ การจัดการที่เป็นสัดส่วน และให้ห้องตรวจมีความเป็นส่วนตัว รวมไปถึงการตรวจร่างกายโดยแพทย์ผู้หญิง และการซักประวัติหลายครั้งยังเป็นเหมือนการประจานให้คนอื่นๆทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้น ดังนั้นสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเหล่านี้จึงหลีกเลี่ยงการเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาล แต่ผลกระทบที่ตามมามีคุณภาพชีวิตของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเหล่านี้แย่งลงคือมีอาการหนักขึ้นและขั้นตอนการยุ่งยากขึ้น และสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงต้องมีการลางานหยุดงาน

5.3 ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์จากการวิจัย

1. การรณรงค์ให้ความรู้ทางตรงแก่พนักงานในโรงงาน ทั้งหญิงและชายเน้นเนื้อหาที่เข้าใจง่ายใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันในเรื่องของปัญหาสุขภาพทางเพศ ที่ตรงกับประเด็นปัญหาที่พบในบุคคลากรในโรงงานอุตสาหกรรมเป็นหลัก ซึ่งเดิมจะมีการเน้นตามนโยบายหลักของกระทรวงสาธารณสุขคือการรณรงค์เรื่องเอดส์ การใช้ถุงยางอนามัย

2. รัฐบาลควรมีการจัดสรรงบประมาณที่ช่วยในการรณรงค์เกี่ยวกับปัญหาสุขภาพะทางเพศ ในโรงงานอุตสาหกรรม ที่นอกเหนือจากนโยบายหลักในเรื่องเอดส์
3. ให้ความรู้และสร้างความเข้าใจในเรื่องของสุขภาพะทางเพศแก่บุคลากรในโรงพยาบาล จัดทำสื่อ แผ่นพับ และจัดบอร์ดให้ความรู้
4. จัดอบรมบุคลากรแผนกผู้ป่วยนอกในเทคนิคการซักประวัติ ในกลุ่มผู้รับบริการปัญหาสุขภาพะทางเพศโดยซักถามปัญหาสำคัญเพียงหนึ่งอาการแล้วจากนั้นให้สูตินรีแพทย์เป็นผู้ซักประวัติโดยละเอียดในห้องตรวจ และจัดระยะห่างของที่นั่งสำหรับผู้ที่มาตรวจ และโต๊ะซักประวัติเพื่อป้องกันไม่ให้ผู้รับบริการท่านอื่นได้ยินการซักถามประวัติ และเป็นการรักษาสิทธิของผู้ป่วยด้วย
5. ห้องพยาบาล และพื้นที่ในโรงงานอุตสาหกรรมเป็น ส่วนที่พนักงานได้รับข้อมูลข่าวสาร ละความรู้ ดังนั้นควรมีความรับผิดชอบต่อการนำเสนอ และ มีการปรับปรุงข้อมูลให้มีความทันสมัย และเป็นประโยชน์แก่บุคลากรในโรงงานอุตสาหกรรม ดังนั้นโรงงานอุตสาหกรรมควรจัดให้ผู้ที่มีความรู้ความสามารถที่แท้จริงดูแลรับผิดชอบ

5.4 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาอุดมการณ์ความรัก เพศภาวะ สุขภาวะทางเพศในกลุ่มผู้ให้ข้อมูลวัยรุ่นชายที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมเพื่อเปรียบเทียบผลการศึกษา จะได้ทำความเข้าใจในบริบทและมิติที่เป็นมุมมองของหญิงชายในคู่ความสัมพันธ์ก่อนแต่งงานหนุ่ม สาวโรงงานวัยรุ่น
2. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อให้เห็นถึงบริบทความสัมพันธ์ของผู้รักให้มากขึ้นเพราะมีอุดมการณ์ความรักมีการเปลี่ยนแปลงตามบริบทของสังคม รวมถึงช่วงเวลา และประเด็นของเพศวิถี
3. ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพในประเด็นเรื่องเพศวิถีและสุขภาพะทางเพศในกลุ่มผู้ให้บริการ เพื่อนำมาพัฒนาระบบบริการด้านสุขภาพะทางเพศ และสร้างความเข้าใจในทุกมิติทั้งผู้ให้บริการและผู้รับบริการ

อุดมการณ์ความรัก เพศภาวะ และสุขภาพทางเพศ ของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง

LOVE IDEOLOGY GENDER AND SEXUAL HEALTH IN DATING RELATIONS AMONG
FEMALE YOUTH FACTORY

ศิริกัญญา บรรพแสง 5136715 SHMS/M

ศศ.ม.(สังคมศาสตร์การแพทย์ และสาธารณสุข)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์:วราณวิภา ปสันธนาธร,Ph.D.,เพ็ญจันทร์ เซอร์เรอร์,Ph.D.,
สิริวรรณ ไกรสุรพงศ์,Ph.D.

บทสรุปแบบสมบูรณ์

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาสุขภาพทางเพศ มีแนวโน้มทวีความรุนแรงมากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่น โดยพบว่าในปี 2553 ผู้หญิงซึ่งอายุต่ำกว่า 20 ปี ที่ตั้งครรภ์ และคลอดบุตร มีจำนวนร้อยละ 13.76 ซึ่งสูงกว่ามาตรฐานขององค์การอนามัยโลก (WHO) ที่กำหนดไว้ไม่เกินร้อยละ 10 นอกจากนี้ยังพบว่า เด็กหญิงที่ตั้งครรภ์มีช่วงอายุอยู่ในวัยอ่อนเยาว์ลงเรื่อยๆ ซึ่งเป็นจำนวนที่สูงมากขึ้นทุกๆ ปี และยังพบอีกว่า สถิติการทำแท้งในวัยรุ่นในปัจจุบันพบประมาณ 4 ล้านคนต่อปีทั่วโลก ผลกระทบจากการทำแท้งเถื่อนหรือการทำแท้งที่ไม่ปลอดภัย ยังคงเป็นปัญหาสุขภาพที่สำคัญที่ถูกละเลยในประเทศกำลังพัฒนา (WHO, 2007) การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ป้องกันการตั้งครรภ์และโรคติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นไทย ยังคงเป็นปัญหาสาธารณสุขที่ยังไม่ได้ถูกแก้ไขอย่างจริงจัง (Avert, 2011) และการทำแท้งที่ไม่ปลอดภัยจึงเป็นทางเลือกสำหรับวัยรุ่นหญิงที่ตั้งครรภ์ไม่พร้อม (Warakamin *et al.*, 2004) จากรายงานกรณีศึกษาที่ทำแท้งจำนวน 45,990 ราย จากโรงพยาบาลของรัฐ 787 แห่ง ในปี 2542 พบว่า สาเหตุการทำแท้งที่สำคัญที่สุดของกลุ่มสตรีวัยเจริญพันธุ์ที่ยังไม่แต่งงาน มาจากการตั้งครรภ์ที่ไม่ได้วางแผนล่วงหน้า ประมาณครึ่งหนึ่งของกรณีศึกษาพบว่าอายุน้อยกว่า 25 ปี และประมาณ 30% ของกลุ่มตัวอย่างเป็นวัยรุ่นหญิง จากการศึกษาพบว่า 29% ของกลุ่มตัวอย่างมีภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรงจากการทำแท้งคือพบการติดเชื้อในกระแสเลือด (21.6%) พบมดลูกทะลุ

(0.4%) พบมารดาเสียชีวิต (0.1%) ปัญหาอัตราทารกแรกเกิดมีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ 2,500 กรัม ปัญหาสภาวะทางอารมณ์ของแม่วัยรุ่นที่เสี่ยงต่อการเกิดความเครียดและภาวะซึมเศร้า จนถึงการฆ่าตัวตาย หรือ ฆ่าทารกตาย ข้อสำคัญในรายที่เป็นแม่ขณะเป็นนักเรียน ส่วนใหญ่มักต้องออกจากโรงเรียนกลางคัน หรือแก้ปัญหาด้วยการทำแท้งเองหรือทำแท้งเถื่อน จนอาจเกิดเป็นอันตรายต่อชีวิต (Cunningham, et al., 2005) ส่วนผลกระทบระยะยาวจะเป็นปัญหาสังคมและเศรษฐกิจ รัฐต้องเข้าไปในการรักษาฟื้นฟูมากถึง 275 ล้านบาทโดยประมาณ (Ministry of Health, 1999) การท้องไม่พร้อมของวัยรุ่นหญิงและผลกระทบที่เกิดขึ้นกับสภาวะทางเพศของวัยรุ่นหญิงทั้งในเรื่องของการตั้งครรภ์ที่ไม่พร้อม เป็นปัญหาที่ยังคงพบอยู่ ซึ่งประเทศไทยติดอยู่ในอันดับ 1 ของภูมิภาคเอเชีย ผลของการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย ยังส่งผลทำให้การติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์ เป็นปัญหาสำคัญอันดับต้นๆ ของประเทศ จากข้อมูลกระทรวงสาธารณสุขพบว่าอัตราผู้ป่วยติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ต่อ 1 แสนประชากรเพิ่มขึ้นอย่างมาก 29 เปอร์เซ็นต์ ในปี 2550 เป็น 44 เปอร์เซ็นต์ ในปี 2554 และในจำนวนนี้ประมาณ 42 เปอร์เซ็นต์เป็นวัยรุ่น และส่วนใหญ่ 50 เปอร์เซ็นต์อยู่ในวัยแรงงาน จากสถิติของโครงการเอดส์แห่งสหประชาชาติ (UNAIDS) พ.ศ. 2554 พบผู้ป่วยทั่วโลกติดเชื้อ HIV 34.2 ล้านคน เพิ่มขึ้นจากช่วง 10 ปีก่อน ประมาณ 5 ล้านคน มีผู้ติดเชื้อรายใหม่ 2.5 ล้านคน และเฉลี่ยติดเชื้อเพิ่มทีละ 5 คน สำหรับในประเทศไทยคาดว่าในปี 2555 จะมีผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยสะสมรวม 1,157,589 ราย กว่า 80 เปอร์เซ็นต์ติดเชื้อจากการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ได้ป้องกัน นอกจากนี้ยังพบอัตราป่วยด้วยโรคเอดส์ในกลุ่มวัยรุ่นเพศหญิงสูงกว่าเพศชาย ในจำนวน 2 : 1 ปัญหาสภาวะทางเพศในวัยรุ่นดังกล่าวส่วนใหญ่ พบว่าเกิดขึ้นบนความสัมพันธ์ฉันท์คู่รัก รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่าง หญิง-ชายวัยรุ่น หนุ่มสาวไทยในปัจจุบันได้มี การพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ส่วนหนึ่งเป็นผลจาก สภาพการเปลี่ยนแปลง ของสังคมไทย ค่านิยม และวัฒนธรรม ซึ่งมีการรับเอาวัฒนธรรมตะวันตก เข้ามาผสมผสานกับ วัฒนธรรมไทย การเปลี่ยนแปลงนี้ วัยรุ่นมองว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งเป็นเรื่องธรรมดา(พิมพ์วิทย์ บุญมงคล, 2543 ; ศิรินันท์ กิตติสุขสถิต, 2545 ; ธนพร สง่าศรีและคณะ, 2546 ; กรมนามย์ กระทรวงสาธารณสุขและคณะ, 2551 ; โครงการติดตามสภาวะการณ์เด็กและเยาวชนปี 2551-2552 ; รัตราพรณ์ อินทร์เพ็ญ, 2552 ; child watch, 2552)

จากขนาดและแนวโน้มของปัญหาสภาวะทางเพศที่ทวีความรุนแรงขึ้น จึงเป็นประเด็นที่นักวิจัยหลายสาขาให้ความสนใจ แต่รายงานการศึกษาวิจัยส่วนใหญ่ยังเป็นการศึกษาวิจัยในวัยรุ่นที่อยู่ในภาคส่วนของการศึกษา เพราะถือว่าวัยรุ่นกลุ่มนี้เป็นอนาคตของชาติ แต่อย่างไรก็ตามไทย เรายังมีกลุ่มวัยรุ่นอีกจำนวนมากที่อยู่ในภาคส่วนอุตสาหกรรม และยังพบอีกว่าประเด็นการศึกษาเรื่องสภาวะทางเพศในวัยรุ่นนั้น ส่วนใหญ่เป็นการศึกษาขนาด และผลกระทบของปัญหา จึงเป็นเหตุให้ผู้วิจัยสนใจ ประกอบกับประสบการณ์ในการทำงานที่ห้องฉุกเฉินที่พบทั้ง

ประเด็น เรื่องผู้หญิงถูกทำร้ายร่างกายจากแฟนคนเดิมบ่อยครั้ง ผู้วิจัยจึงสนใจในประเด็นเรื่อง อุดมการณ์ความรัก ที่ทำให้ผู้หญิงเหล่านี้ตกอยู่ในความสัมพันธ์ที่รุนแรงอันมีผลกระทบต่อสุขภาพทางเพศซึ่งไม่ใช่เฉพาะในเรื่องของความรุนแรงด้านร่างกายเท่านั้น รวมทั้งจากปัญหาสำคัญในโรงพยาบาลที่ผู้วิจัยปฏิบัติงานอยู่นั้นยังพบว่าประเด็นปัญหาสุขภาพทางเพศยังมีช่องว่างระหว่างผู้ให้บริการและผู้รับบริการ ในเรื่องของการสื่อสารข้อมูล การเคารพในสิทธิและศักดิ์ทางเพศ ผู้ให้บริการยังติดอยู่ในวาทกรรมหญิงดี และหญิงเลว ตามกระแสหลักของสังคมอันกีดกันให้ผู้หญิงที่มีปัญหาเรื่องสุขภาพทางเพศ เข้าไม่ถึงบริการและเลือกใช้วิธีการซื้อยารับประทานเอง หรือไม่ก็ปล่อยไว้จนเกิดเป็นปัญหาเรื้อรังที่คุกคามคุณภาพชีวิตของผู้หญิง ดังนั้นจึงเป็นอีกเหตุผลที่ผู้วิจัยเลือกศึกษา

2.วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อศึกษาอุดมการณ์ความรัก ของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง
- 2.2 เพื่อศึกษาบทบาทเพศในความสัมพันธ์แบบคู่รักของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง
- 2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของอุดมการณ์ความรัก เพศภาวะกับปัญหาสุขภาพทางเพศ ความ- สัมพันธ์ของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงในความสัมพันธ์แบบคู่รัก

3.วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้ระเบียบการวิจัยเชิงคุณภาพ เนื่องจากประเด็นเรื่องอุดมการณ์ความรัก เพศภาวะ และสุขภาพทางเพศนั้น เป็นเหตุและผลที่สนับสนุนกันอันมีความซับซ้อน ซึ่งมีความแตกต่างกันในแต่ละบริบทของสังคม และวัฒนธรรม การศึกษาสุขภาพทางเพศในคู่ความสัมพันธ์ของวัยรุ่นนั้น การจะทำความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง ในเรื่องที่มีความละเอียดอ่อน และไวต่อความรู้สึก (Sensitive) จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้วิจัยต้องได้รับความไว้วางใจ(Trust) เพื่อที่จะให้ได้ข้อมูลที่แท้จริงมาแต่ในขณะเดียวกัน ประเด็นนี้ก็ทำให้ผู้วิจัย จำเป็นที่ต้องคำนึงถึงความเป็นมนุษย์ของผู้ถูกวิจัยเป็นสำคัญ

3.1 พื้นที่ศึกษา

เป็นโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่แห่งหนึ่ง ในอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร แรงงานหญิงมากกว่าแรงงานชาย 3 เท่า แนวโน้มของปัญหาสุขภาพทางเพศในผู้กักตน

ในโรงพยาบาลสูงขึ้น รวมทั้งผู้วิจัยเองได้ปฏิบัติงานในพื้นที่ดังกล่าว ทำให้มีความสะดวกในการเก็บข้อมูล และสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่ได้โดยตรง

3.2 ระยะเวลาการศึกษา

ทำการเก็บข้อมูล ในช่วงเดือน มิถุนายน- ตุลาคม 2556

3.3 กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

- 1.) สาวโรงงานวัยรุ่นหญิง อายุ 18-24 ปี จำนวน 8 ราย และอยู่ในความสัมพันธ์ที่คู่รัก อย่างน้อย 3 เดือน
- 2.) วัยรุ่นชาย อายุ 18-24 ปี ทำงานในพื้นที่การศึกษาวิจัย อายุ 18-24 ปี มีประสบการณ์มีแฟน รวมทั้งอยู่ในความสัมพันธ์กับแฟนคนปัจจุบันไม่ต่ำกว่า 3 เดือน จำนวน 2 ราย
- 3.) แม่บ้านดูแลหอพัก เพศหญิง ดูแลหอพักมาไม่น้อยกว่า 1 ปี จำนวน 1 ราย
- 4.) เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน เพศชาย มีประสบการณ์ การดูแลสุขภาพพนักงานอย่างน้อย 5 ปี จำนวน 1 ราย

3.4 วิธีการเลือกตัวอย่าง

การเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จากสาวโรงงานหญิง ผู้ที่มารับบริการ ที่ห้องพยาบาล ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

3.5 วิธีการวิจัย

ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยหลายวิธีประกอบกัน ได้แก่ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และการสังเกต เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และการตีความ (Interpretation) ภายใตกรอบแนวคิดเรื่องเพศภาวะ เพศวิถี และอุดมการณ์ความรัก มาวิเคราะห์เนื้อหา ตีความหมาย

3.7 การนำเสนอข้อมูล

ข้อมูลที่ได้นำเสนอด้วยวิธีการ “เล่าเรื่อง” (narrative) ของผู้ถูกทำการศึกษาแต่ละราย ควบคู่กันไปกับการวิเคราะห์ตามแนวคิดทฤษฎีตามกรอบแนวคิด เพื่อให้เห็นภาพเหตุการณ์ต่าง ๆ เช่น ชุดความรู้ ความคิด ความเชื่อ อุดมการณ์ความรัก และความจริง ที่มีผลต่อสุขภาวะทางเพศของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง รวมถึงการใช้วิธีพรรณนารายละเอียด เพื่อให้เห็นภาพปรากฏการณ์ ความจริงอย่างชัดเจน

4. ผลการวิจัย

4.1 บริบทและสภาพทั่วไปในโรงงานอุตสาหกรรม

เป็นโรงงานอุตสาหกรรม ผลิต และ ออกแบบ อัญมณี ส่งออกต่างประเทศ พนักงานทั้งสิ้น 3,000 คน สัดส่วนพนักงานหญิงมากกว่าชายถึง 3 เท่า พนักงานส่วนใหญ่คือฝ่ายผลิตทำงานตลอด 24 ชั่วโมง มี 2 เวลาหลักในการปฏิบัติงาน ซึ่งเรียกว่า กะเช้า กับ กะดึก แรงงานส่วนใหญ่มาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รองลงมาคือภาคเหนือ

4.2 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

4.2.1 ข้อมูลทั่วไป

ผู้ให้สัมภาษณ์จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 4 ราย และจบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายรวม 4 ราย อายุเฉลี่ย 21-24 ปี รายได้ต่อเดือนเฉลี่ยที่ 9,000 – 12,000 บาท ขึ้นอยู่กับการทำงานล่วงเวลา อายุเฉลี่ยของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเกิดเมื่ออายุ 15 ปี จำนวนของการมีแฟนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันตั้งแต่ 2-6 ราย การพักอาศัยอยู่ห้องเช่า ซึ่งมี 4 รายที่พักอาศัยอยู่กับแฟนคนปัจจุบัน และ 4 รายที่พักอาศัยอยู่คนเดียว

4.2.2 ปัญหาสุขภาวะทางเพศสุขภาพทางเพศ

ของผู้ให้สัมภาษณ์พบว่าทั้ง 8 รายมีประสบการณ์การถูกระทำความรุนแรงจากแฟนทั้งสิ้น ทั้งในด้านร่างกายเช่นการผลัก จนกระทั่งถึงการลงมือตบตี มี 2 รายที่มีความรุนแรงถึงขั้นเตะและจับศีรษะกระแทกเสา ส่วนความรุนแรงด้านจิตใจ ส่วนใหญ่เป็นการใช้คำพูดที่ไม่ให้เกียรติต่อหน้าผู้อื่น และพบว่ามี 3 รายถูกใช้คำพูดข่มขู่ถึงขั้นเอาชีวิต นอกเหนือนี้ยังพบว่า

ทั้ง 8 รายมีประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ไม่พร้อมมาแล้วทั้งสิ้นและ 5 ใน 8 รายใช้กำกุกใช้กำล้ง บังคับให้มีเพศสัมพันธ์ ซึ่งสาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากการที่แฟนเมาสุรา ปัญหาเรื่องกรตั้งครรภ์ไม่พร้อมมีอยู่ 1 ราย แต่ไม่ได้ยุติการตั้งครรภ์ นอกจากนี้ยังพบปัญหาเรื่องอนามัยและการเจริญพันธุ์ส่วนใหญ่พบปัญหาเรื่องการตกขาวผิดปกติ พบว่าการติดเชื้อเริม 1 ราย และเป็นหูดที่อวัยวะเพศ 1 ราย ในเรื่องของการเข้ารับการรักษานั้นส่วนใหญ่เลือกที่จะซื้อยากินเอง และรองลงมาก็คือขอยาที่ห้องพยาบาลรับประทาน

4.3 อุดมการณ์ความรัก

วัยรุ่นทั้งหญิงและชายให้ความหมายของความรักในแง่ความสวยงาม ความผูกพันทางอารมณ์ แต่ความรักในมุมมองของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงนั้นถูกเชื่อมโยงกับเรื่องเศรษฐกิจ และแรงสนับสนุนทางสังคมจากคู่รัก ซึ่งมีผลกับระยะเวลาในคู่ความสัมพันธ์ ถ้าฝ่ายชายเป็นผู้ที่มีฐานะดี และคอยช่วยเหลือสนับสนุนในเรื่องการเงิน คอยช่วยเหลือด้านต่างๆ สาวโรงงานวัยรุ่นหญิงก็จะพยายามรักษาความสัมพันธ์นั้นไว้ให้นานที่สุด

4.4 ประสบการณ์การมีแฟน

สาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเหล่านี้มีแฟนมาแล้ว ตั้งแต่ 2 ราย จนถึง 6 ราย มีการให้ความหมายของแฟนที่หลากหลาย แต่จุดประสงค์สุดท้ายที่เหมือน นั่นก็คือแฟนในอุดมคติ สามารถเป็นที่พึ่งทางเศรษฐกิจได้

4.5 เพศภาวะ

4.5.1 ความหมายเพศภาวะ

ความเป็นหญิงชายยังเป็นผู้ชี้วัดตรงกันข้าม คือ ผู้หญิงยังเป็นเพศที่อ่อนแอ อ่อนหวาน เป็นผู้ตาม ส่วนผู้ชายยังเป็นผู้ที่มีความเข้มแข็ง และต้องเป็นผู้นำ และทำหน้าที่ปกป้อง

ในเรื่องบทบาทเพศในความสัมพันธ์ฉันท์คู่รักของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงนั้นไม่แตกต่างจากคู่สามีภรรยา คือผู้หญิงยังเป็นผู้ที่รับผิดชอบงานบ้านงานเรือน ถึงแม้ว่าจะสามารถทำงานมีรายได้เป็นของตนเอง แต่ยังให้ความสำคัญในการรักษาบทบาทผู้หญิงที่ดี ตามที่สังคมได้มอบหมายไว้

4.6 เพศวิถีของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง

สำหรับเพศวิถีในสาวโรงงานหญิงนั้นได้มีรูปแบบที่เฉพาะคือการมีเพศสัมพันธ์เพื่อการแสวงหาแรงงานสนับสนุนทางเศรษฐกิจและสังคมนั้นหมายถึงการที่สาวโรงงานเหล่านี้เปลี่ยนแฟนบ่อย ซึ่งสาวโรงงานเหล่านี้มีแฟนตั้งแต่ 2-6 ราย การคบแฟนก็พบตั้งแต่ช่วงมัธยมต้น จากการศึกษาพบว่า 2 ใน 8 รายเท่านั้นที่มีเพศสัมพันธ์กับแฟนที่คบตอนสมัยเรียน แต่เมื่อเริ่มเข้ามาทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมพบว่าทั้ง 8 รายมีเพศสัมพันธ์กับแฟนทั้งสิ้น ตั้งแต่คนที่ 2 จนถึงปัจจุบัน เพศวิถีในสาวโรงงานวัยรุ่น ซึ่งนำเสนอออกมาใน 2 รูปแบบ

4.6.1 แฟนในโรงเรียน : เพศสัมพันธ์เป็นการอยากรู้อยากลอง

จากการศึกษาพบว่าสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเหล่านี้เริ่มมีแฟนตั้งแต่สมัยเรียนทั้งมัธยมตอนต้น และมัธยมตอนปลาย แต่มีแค่ 3 รายที่มีเพศสัมพันธ์กับแฟนการมีเพศสัมพันธ์เกิดจากการยินยอม และความอยากรู้อยากลอง ทำตามเพื่อน

4.6.2 แฟนในโรงงาน เพศสัมพันธ์เพราะผ่านความไม่บริสุทธิ์แล้ว ไม่มีอะไรจะเสียหาย

วัยรุ่นสาวโรงงานเหล่านี้มีลักษณะการเปลี่ยนแฟนบ่อย รวมไปถึงระยะเวลาในความสัมพันธ์สั้น การมีแฟนในบริบทของโรงงานอุตสาหกรรมพบว่าสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงมีเพศสัมพันธ์กับทุกคนที่คบเป็นแฟน การมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับแฟนคนต่อมาไม่พบรูปแบบการบังคับ แต่เป็นการยินยอมพร้อมใจกันทั้ง 2 ฝ่าย เพศสัมพันธ์เกิดขึ้นที่ห้องเช่า การมีเพศสัมพันธ์เกิดขึ้นได้ง่ายภายในช่วงเวลาอันสั้นเนื่องมาจากสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเหล่านี้มองว่าเพศสัมพันธ์หลังจากการผ่านความไม่บริสุทธิ์แล้วไม่มีอะไรจะเสียหาย ดังนั้นการมีเพศสัมพันธ์จึงเป็นเพียงจุดเริ่มต้นของการเป็นแฟน บางคนให้เหตุผลเพื่อเป็นการเปิดใจ ในการทำความรู้จักกันให้มากขึ้น เพราะทำให้คนสองคนที่จะคบกันมีความใกล้ชิด และเปิดเผยตัวตนซึ่งกันและกันมากกว่าการเป็นแฟนแบบไม่มีเพศสัมพันธ์ ดังนั้นจึงไม่พบว่าสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงมีแฟนแบบที่ไม่มีความสัมพันธ์ทางเพศ ความถี่จะมากในช่วงแรกของการคบหากัน 4 ครั้งต่อสัปดาห์ หลังจากช่วงเดือนที่ 3 เหลืออยู่ที่ 2-3 ครั้งต่อสัปดาห์ วันอาทิตย์สาวโรงงานวัยรุ่นหญิงบอกว่า เป็นวันครอบครัว เพราะได้หยุดอยู่ด้วยกัน มีเวลาทำกิจกรรมต่างๆร่วมกัน อย่างไรก็ตามเมื่อทั้งคู่ตกลงคบกันอยู่ในความสัมพันธ์แล้วกลับพบว่าผู้หญิงต้องเป็นฝ่ายยอมในกิจกรรมทางเพศแม้ตัวเองไม่มีความต้องการหรืออยู่ในภาวะที่ไม่พร้อม เช่นความเหนื่อยล้าจากการทำงาน หรือร่างกายเจ็บป่วยแต่กลับต้องยอมให้แฟนมีเพศสัมพันธ์ตามที่ปรารถนา

4.7 สุขภาวะทางเพศและความต้องการรูปแบบการบริการ

จากการศึกษา พบว่า วัยรุ่นสาวโรงงานทั้ง 8 ราย ประสบกับปัญหา สุขภาวะทางเพศ ทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นด้าน ความรุนแรงด้านร่างกาย ด้านจิตใจ หรือแม้แต่กระทั่งการที่ต้องมีเพศสัมพันธ์กับแฟนเมื่อไม่มีความต้องการ หรือไม่พร้อม นอกจากนี้ยังมีกรณีที่ต้องไม่พร้อม 1 ราย แต่ไม่พบประเด็นในเรื่องของการทำแท้งวัยรุ่นหญิงส่วนใหญ่เจ็บป่วยไม่ร้ายแรงเกี่ยวกับสุขภาวะทางเพศ แต่จะเป็นในลักษณะอาการเรื้อรัง อันเนื่องมาจากพฤติกรรม เช่นตกขาว คันช่องคลอด อาการผิดปกติที่อวัยวะเพศในเรื่องผื่นคัน เป็นแผล รวมทั้งอาการเลือดออกผิดปกติ พบกว่าร้อยละ 70 ของพนักงานวัยรุ่นหญิงในโรงงานอุตสาหกรรม การลิ้มรับประทานยาคุมกำเนิด หรือแม้แต่การปรึกษาในเรื่องปัญหาในกลุ่มความสัมพันธ์ การถูกแฟนทำร้ายร่างกาย หรือการหาที่พึ่งเมื่อมีการทะเลาะกัน ผู้หญิงเหล่านี้ต้องการหนี จากความสัมพันธ์ พบการปรึกษาปัญหาเหล่านี้กว่าร้อยละ 40 จากงานในหออพยาบาลเพราะผู้หญิงเหล่านี้ต้องการที่พึ่ง รวมไปถึงที่หลบพักจากการถูกตามจากแฟนเก่า(ข้อมูลจากบันทึกในการใช้หออพยาบาลในโรงงานอุตสาหกรรม ปี พ.ศ.2555)

4.8 ความคาดหวังในรูปแบบของการบริการทางด้านสุขภาวะทางเพศ

จากการศึกษารูปแบบของความคาดหวังที่มีต่อการบริการทางด้านสุขภาวะทางเพศ สาวโรงงานวัยรุ่นหญิงส่วนใหญ่มีความต้องการเหมือนกันคือ ความเป็นส่วนตัว และการให้เกียรติและเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ รวมไปถึงการชักประวัติที่ตอกย้ำความเจ็บปวดควรหลีกเลี่ยงและไม่อยากให้มีการชักประวัตินอกจากแพทย์ที่ทำการรักษา และส่วนใหญ่ต้องการแพทย์ที่เป็นผู้หญิงถึงจะมีความสะดวกใจและเล่าอาการ รวมทั้งกล้าที่จะให้ตรวจร่างกาย

5. การอภิปรายผล

5.1 ภาพตายตัวเพศภาวะ (Gender stereotype) กับเพศวิถีที่ส่งผลต่อสุขภาวะทางเพศของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง

การรับรู้เพศภาวะของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงในการศึกษานี้ย้ำเน้นให้เห็นว่า วัยรุ่นหญิงมีมุมมอง และพฤติกรรมที่สอดคล้องกับบรรทัดฐานทางสังคมในเรื่องเพศภาวะ และมีภาพตายตัวด้านเพศภาวะ (Gender stereotype) ของชายและหญิง เช่น ผู้หญิงมีลักษณะเป็นผู้ตามอ่อนโยน ปกป้องตัวเองไม่ได้ รักสวยรักงาม โดยที่ ผู้ชายเอง ควรมีลักษณะเป็นผู้นำ แข็งแรง ปกป้องและดูแลผู้อื่น บรรทัดฐานเรื่องเพศภาวะที่ตายตัว ของสังคมที่ว่าด้วย หญิงดี หญิงไม่ดี ที่

เกี่ยวข้องกับการรักษาความบริสุทธิ์ ส่งผลต่อวิถีทางเพศของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงและความเสี่ยง การเข้าสู่การมีเพศสัมพันธ์ในครั้งต่อๆมาจึงเป็นการถูกใช้เพื่อพิสูจน์ความรัก และพิสูจน์ ความสัมพันธ์ รวมถึงเป็นการใช้เพื่อรักษาความสัมพันธ์ เพราะสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเหล่านี้ถือว่า ตนเองไม่บริสุทธิ์แล้ว

นอกจากนี้เมื่ออยู่ในความสัมพันธ์แล้วผู้หญิงเป็นฝ่ายยอมที่จะทำและสนับสนุนให้คน รักมีความสุข การการยอมเพื่อรักษาความสัมพันธ์นั้นให้ยาวนานที่สุด ดังนั้นผู้หญิงเองจึงไม่มีอำนาจ การต่อรองในการให้ผู้ชายใช้ถุงยางอนามัย ตกเป็นฝ่ายที่ถูกกระทำ ทั้งในเรื่องเพศ และความรุนแรง จากคู่รัก เช่นการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่พร้อมหรือยินยอม การถูกคู่รักทำร้ายร่างกาย ใช้ถ้อยคำที่ รุนแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเหล่านี้ยังดำรงอยู่ในความสัมพันธ์กับคู่รัก จึงอาจ กล่าวได้ว่าความรุนแรงของปัญหาสุขภาพทางเพศของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง มีรากเหง้าที่สำคัญมา จากแนวคิดเรื่องเพศภาวะที่หล่อหลอม สร้างมายาคติต่อการแสดงบทบาทหญิง และชายที่ไม่เท่า เทียม และส่งผลต่อสุขภาพของผู้หญิง

5.2 เพศวิถีของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง : ความเป็นเมืองกับการอยู่รอด

รูปแบบชีวิตเมืองอันส่งผลต่อเพศวิถีของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเหล่านี้ดังนั้น แพนจึง ไม่ใช่เพียงชายคนรัก แต่ยังหมายถึงคนที่คอยช่วยเหลือทางเศรษฐกิจ รูปแบบคู่ความสัมพันธ์ของ สาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเหล่านี้จึงพบว่าการเปลี่ยนแฟนบ่อย และอยู่ในความสัมพันธ์ระยะเพียงสั้นๆ พบได้ทั้งความสัมพันธ์เดี่ยว และความสัมพันธ์ซ้อน การเลือกคบแฟนสำหรับสาวโรงงานวัยรุ่น หญิงเหล่านี้ จึงเป็นเหมือนการเปิด โอกาสให้เลือกสิ่งที่ดีที่สุดสำหรับชีวิต เพียงเพราะการให้ ความหมายของความบริสุทธิ์คือพรหมจรรย์ที่เสียไป ดังนั้นเพศสัมพันธ์ในครั้งต่อๆมาจึงมักถูกใช้ เพื่อเปิดทางให้มีความใกล้ชิดสนิทสนมกับบุคคลที่ตนเองพอใจ และรักใคร่ ท่ามกลางชีวิตที่ เป็น เสมือนเครื่องจักร และท่ามกลางการแข่งขัน การมีรายได้พอสมควรแต่ไม่มากพอที่จะซื้อของหรือ เที่ยวเตร่เพื่อการผ่อนคลายจากการทำงาน การศึกษานี้เห็นว่า การมีแฟนเป็นเครื่องมือหนึ่งของ ผู้หญิง ในการหาแรงสนับสนุนทางสังคมและเศรษฐกิจ ซึ่งแฟนจะทำหน้าที่ในการซื้อของ พาเที่ยว นอกจากนั้น ยังเป็นเรื่องความปลอดภัยในชีวิตประจำวัน ที่ไม่ต้องอยู่ลำพังเพียงผู้เดียว การมีแฟน เป็นเหมือนเครื่องป้องกันอันตรายจากบุคคลอื่นเพราะนั่นหมายถึงการที่จะได้รับความคุ้มครองและ ดูแล การที่มีคนคอยรับคอยส่งเวลาที่เลิกงานกะดึก ดังนั้นสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเหล่านี้จึงต้องอยู่ใน ความสัมพันธ์คู่รักตลอดเวลา เมื่อความสัมพันธ์กับแฟนเก่าเริ่มมีปัญหา วัยรุ่นสาวโรงงานเหล่านี้ก็ เริ่มรู้สึกตัวว่าตัวเองไม่ปลอดภัยและกำลังจะขาดการสนับสนุน ทั้งด้านสังคม และการเงิน จึงเริ่มที่จะ สานสัมพันธ์กับชายคนใหม่โดยการระบายความทุกข์กับเพื่อนชายคนสนิท เมื่อความสัมพันธ์กับ

แฟนขาดลงก็เริ่มเข้าสู่ความสัมพันธ์กับเพื่อนสนิทได้ทันที ดังนั้นสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเหล่านี้จึงมีการเปลี่ยนแฟนบ่อย

5.3 การเข้าถึงระบบบริการสุขภาพของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง: ความอ่อนไหว (Sensitivity) ของบุคคลากรในเรื่องเพศภาวะ

ความอ่อนไหว และเข้าใจเกี่ยวกับมิติเพศภาวะ (Gender sensitivity) และเพศวิถีของผู้หญิง สำหรับบุคลากรด้านสุขภาพ มีความสำคัญ ที่จะทำให้ผู้หญิงเข้าถึงบริการสุขภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ข้อเท็จจริงในการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่า ผู้หญิงตกอยู่ในภาวะที่ยากลำบาก ขอมจำนนกับปัญหาความรุนแรง และปัญหาสุขภาพทางเพศที่อาจถูกกระทำซ้ำแล้วซ้ำอีก หาก เจ้าหน้าที่สาธารณสุขมีความเข้าใจ ระมัดระวัง รวมทั้งไม่เป็นส่วนหนึ่งของการตีตราความเป็นหญิงดี หรือไม่ดีตามบรรทัดฐานที่สังคมมอบให้ หากแต่ให้พิจารณาไปที่ความเป็นบุคคลของผู้หญิงแต่ละคน ซึ่งอาจมีเงื่อนไขและประสบการณ์ต่างๆที่ทำให้เขาต้องตกอยู่ในสถานการณ์ความเสี่ยงด้านสุขภาพทางเพศ ด้วยทัศนะนั้นนี้อาจเป็นแสงสว่างนำทางให้ผู้หญิงได้เข้ามาใช้บริการสุขภาพและได้รับการแก้ไขปัญหาต่างๆได้

5.4 ความต้องการในบริการสุขภาพทางเพศ

การจัดบริการที่เป็นสัดส่วน และให้ห้องตรวจมีความเป็นส่วนตัว รวมไปถึงการตรวจร่างกายโดยแพทย์ผู้หญิง และการซักประวัติหลายครั้งยังเป็นเหมือนการประจานให้คนอื่น ๆ ทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้น ดังนั้นสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเหล่านี้จึงหลีกเลี่ยงการเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาล แต่ผลกระทบที่ตามมามีคุณภาพชีวิตของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงเหล่านี้แย่งลงคือมีอาการหนักขึ้นและขั้นตอนการยุ่งยากขึ้น และสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงต้องมีการลางานหยุดงาน

6. ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์จากการวิจัย

1. การรณรงค์ให้ความรู้ทางตรงแก่พนักงานในโรงงาน ทั้งหญิงและชายเน้นเนื้อหาที่เข้าใจง่ายใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันในเรื่องของปัญหาสุขภาพทางเพศ ที่ตรงกับประเด็นปัญหาที่พบในบุคลากรในโรงงานอุตสาหกรรมเป็นหลัก ซึ่งเดิมจะมีการเน้นตามนโยบายหลักของกระทรวงสาธารณสุขคือการรณรงค์เรื่องเอดส์ การใช้ถุงยางอนามัย

2. รัฐบาลควรมีการจัดสรรงบประมาณที่ช่วยในการรณรงค์เกี่ยวกับปัญหาสุขภาพทางเพศ ในโรงงานอุตสาหกรรม ที่นอกเหนือจากนโยบายหลักในเรื่องเอดส์

3. ให้ความรู้และสร้างความเข้าใจในเรื่องของสุขภาวะทางเพศแก่บุคลากรในโรงพยาบาล จัดทำสื่อ แผ่นพับ และจัดบอร์ดให้ความรู้

4. จัดอบรมบุคลากรแผนกผู้ป่วยนอกในเทคนิคการซักประวัติ ในกลุ่มผู้รับบริการปัญหาสุขภาวะทางเพศโดยซักถามปัญหาสำคัญเพียงหนึ่งอาการแล้วจากนั้นให้สูตินรีแพทย์เป็นผู้ซักประวัติโดยละเอียดในห้องตรวจ และจัดระยะห่างของที่นั่งสำหรับผู้ที่มาตรวจ และโต๊ะซักประวัติเพื่อป้องกันไม่ให้ผู้รับบริการท่านอื่นได้ยินการซักถามประวัติ และเป็นการรักษาสิทธิของผู้ป่วยด้วย

5. ห้องพยาบาล และพื้นที่ในโรงงานอุตสาหกรรมเป็น ส่วนที่พนักงานได้รับข้อมูลข่าวสาร ละความรู้ ดังนั้นควรมีความรับผิดชอบต่อการนำเสนอ และ มีการปรับปรุงข้อมูลให้มีความทันสมัย และเป็นประโยชน์แก่บุคลากรในโรงงานอุตสาหกรรม ดังนั้นโรงงานอุตสาหกรรมควรจัดให้ผู้ที่มีความรู้ความสามารถที่แท้จริงดูแลรับผิดชอบ

7. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาอุดมการณ์ความรัก เพศภาวะ สุขภาวะทางเพศในกลุ่มผู้ให้ข้อมูลวัยรุ่นชายที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมเพื่อเปรียบเทียบผลการศึกษา จะได้ทำความเข้าใจในบริบทและมิติที่เป็นมุมมองของหญิงชายในคู่ความสัมพันธ์ก่อนแต่งงานหนุ่ม สาวโรงงานวัยรุ่น

2. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อให้เห็นถึงบริบทความสัมพันธ์ของคู่รักให้มากขึ้นเพราะมีอุดมการณ์ความรักมีการเปลี่ยนแปลงตามบริบทของสังคม รวมถึงช่วงเวลา และประเด็นของเพศวิถี

3. ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพในประเด็นเรื่องเพศวิถีและสุขภาวะทางเพศในกลุ่มผู้ให้บริการ เพื่อนำมาพัฒนาระบบบริการด้านสุขภาวะทางเพศ และสร้างความเข้าใจในทุกมิติทั้งผู้ให้บริการและผู้รับบริการ

LOVE IDEOLOGY, GENDER AND SEXUAL HEALTH IN DATING
RELATIONSHIPS AMONG YOUNG FEMALE FACTORY WORKERS.

SIRIKUNYA BUNPASANG 5136715 SHMS/M

M.A.(MEDICAL AND HEALTH SOCIAL SCIENCES)

THESIS ADVISOR COMMITTEE: WANVIPA PASUNTANATHON,Ph.D,
PENCHAN SHERE,Ph.D., SIRIWAN KRAISURAPHONG,Ph.D.,

EXTENDED SUMMARY

1. Introduction

Sexual health tends to become a serious problem nowadays, especially in adolescences. In 2010, 13.76 % of pregnancy women are younger than 20 years old. The percentage was higher than World Health Organization's standard which is no more than 10% Also, it shows that teenage pregnancy is likely to decrease in age and increase in amount. The world-wide abortion rate is approximately 4 million per year and the side-effects of unsafe abortion are still severe health problems which are ignored in developed countries. Sexual intercourse without birth control and sexual transmitted diseases methods was an essential problem which was not taken care properly among Thai teenagers. (Avert, 2011) Unsafe abortion was an option for unprepared pregnancy. (Warakamin *et al.*, 2004) A study case with 45,990 abortions from 787 hospitals in 1999 showed that the main reason of unmarried women's abortion is unprepared pregnancy. 50% of the subjects were younger than 25 years old and 30% was adolescence. Also 29% had severe complications which is sepsis (21.6%), uterine rupture (0.4%) and death (0.1%) Moreover, there were still consequentially problems such as under weight babies, mental problem which could lead to depression and more importantly, most teenage mother had to leave school or

turned to illegal abortion which could be extremely dangerous. (Cunningham, et al., 2005) Thai government had to pay about 275 million Baht to relieve these problems in a long term (Ministry of Health, 1999) It is showed that Thailand has the highest rate in unplanned teenage pregnancy in Asia. Unprotected sexual intercourses can cause HIV infection which is one of the most intense issues in Thailand. The Ministry of Health revealed that the amount of sexually transmitted diseases' patients had risen 29% per 100,000 population in 2007 and 44% in 2011. 42% was teenager and 50% was in working age. The Joint United Nations Programme on HIV/AIDS (UNAIDS) found that global HIV patients had increased to 34.4 million which was more than the amount of the last decade around 5 million. In Thailand, it was predicted that there were going to be 1,157,589 HIV patients in total, and 80% cause by unprotected sexual intercourses. Moreover, the HIV infection was found more in female teenagers than male teenagers. The sexual health issue mostly happened within romantic relationship of teenagers. Their forms of relationship have been changed abruptly. One of the causes is the change of society and cultural content due to an unsophisticated combination of Thai and western cultures in the society. Teenagers perceive sex before marriage is not usual. (Pimpawan Boonmongkol , 2000 ; Sirinun Kittisukstit, 2002 ; Tanaporn Sangasri et al, 2003 ; Department of Health et al, 2008 ; Rattanaporn Inpen, 2009 ; child watch, 2009)

Accordingly, this is a health issue that interests several researchers in many fields. However, most of the studies focused on teenager in educational sector even though there are still a number of adolescences in industry sector. The studies' topics were mostly about the problem's scale and impacts. Also the researcher of this present paper has experience in ER and had witnessed many cases of violence against women. All these matters inspired the researcher to conduct a study on these women's love ideology which causes them to fall into abused relationships causing them sexual health problems. Moreover, in the hospital where the researcher works still has an issue in communication and respect between staff and customers. The concept of good and bad women influenced the society. As a result, it keeps women away from sexual health services and they choose to consume medicine without medical advice or just ignore their condition which can lead to a severe and chronic problem, and threaten their lives.

2. Objectives

- 2.1 To study love ideology of young female factory workers.
- 2.2 To study a gender role in young female factory workers' relationships.
- 2.3 To study a relation between love ideology, gender and sexual health problem in young female factory workers is romantic relationships.

3. Methodology

Qualitative research methods were used in the research because love ideology, gender and sexual health are complicated factors which are different in social and cultural contexts. To study sexual health in teenagers' relationships, it needs sensitivity and trust to get the information, in the same time, the researcher had to concern about the subjects' right.

3.1 Study Site

A large factory in Kratumban, Samutsakorn, which has more than three times in amount of females workers comparing to male workers. The researcher also works in the area so it is convenient to collect information, and can apply this present research paper's result directly to the area.

3.2 Study Period

Data were collected during June – October, 2013.

3.3 Study Sample

- 1.) Eight teenage female factory workers between the age on 18-24 years old and have been in romantic relationships for at least 3 months.
- 2.) Two male teenagers working in the study area between the age on 18-24 years old and have been in romantic relationships with present lovers for at least 3 months.
- 3.) A female maid looking after a flat for more than 1 year.

4.) A male security guard experiencing in the work for at least 5 years.

3.4 Selection of Sample

The subjects were chosen from the women asking for services from the factory infirmary by using Purposive Sampling method.

3.5 Methods of Study

The researcher used many methods in study process: Detailed interviewing, context observation and analysis, and descriptive presentation to gather total information.

3.6 Analysis of Data

The content analysis and interpretation under the frames of gender, sex and love ideology were analyzed.

3.7 Data Presentation

The data were presented by narrating each subject's story along with analysis under theory frames such as belief, integrity, love ideology and truth which affect teenage female factory workers. Also a descriptive presentation was used to portray the information.

4. Results of Research

4.1 The factory's context and general condition

It is an exported jewel production and designing factory which has 3,000 workers in total, and the female workers are three times more than male workers. Most of the workers are in production department. The department works 24 hours a day and has morning shift and evening shift. The workers are mostly from the northeastern region of Thailand.

4.2 The subjects' information

4.2.1 General information

4 of the subjects graduated junior high school and the other 4 subjects graduated senior high school, their age is between 21-24 years old. Average salary is 9,000-12,000 Baht depends over time work. Average age when they had first sexual intercourse is 15 years old. They have had 2-6 lovers so far. All live in a flat. 4 of them live alone and the other 4 live with their lovers.

4.2.2 Sexual health conditions and problems

All 8 subjects had been abused by their partners such as being pushed out and beat up. 2 of the subjects were kicked, and pulled by hair and hurled to a pole. In mental abusing aspect, mostly they were cursed and spoken abusively and disrespectfully to, in front of other people. 3 of the subjects were verbally threatened their lives. Moreover, it was found that all 8 subjects were experience sex against their will, and 5 out of 8 subjects were physically forced. The reason of those incidents was alcohol intoxicating. Unplanned pregnancy was found in one subject but she did not do abortion. Reproductive and sexual health problems were found in the subjects too. One of the subjects had infected herpes simplex virus and another one had genital ward. They mostly chose to buy and consume medicine without medical advice, and asking for medicine and service from the factory's infirmary.

4.3 Love Ideology

Both female and male teenager defined their ideology of love through happiness, appealing and emotional bond, but in teenage female factory workers' case, their love ideology was tangled with economical and social support from their partners which affect their relationship's longevity. If the man is wealthy and provides financial support, the woman will try to maintain the relationship as long as possible.

4.4 Experiences in romantic relationships.

These teenage female factory workers have had 2-6 partners so far. They defined lovers differently but they indicated one quality in common which is their ideal lovers will be able to provide them financial support.

4.5 Gender

4.5.1 Meaning

Males and females are different sides which means females are gentle, sweet and not as strong as males, and is a follower. Males are stronger and are a leader.

Gender definition in romantic relationships of teenage female factory workers is not different from general idea in marriage which is the wife is responsible in housework to maintain the role good wife, even though she has work and earns money.

4.6 Sexuality of young female factory workers.

Young female factory workers have specific form of sexuality in order to find an economical and social support which mean that they have changed their lovers quite often. These young females have had 2-6 lovers so far and some had first relationship since junior high school. The research found that only 2 out of 8 subjects have had sex when they were in school but all 8 subjects have had sex with their second to present lovers ever since started working in the factory. Their sexuality were displayed in two types: lovers in school and lovers in factory.

4.6.1 Lovers in school: experimental and curious sex.

It was found that these young female factory workers began to have a lover since they were in school, both in junior high school and senior high school. Yet only 3 subjects had sexual intercourse with their lovers caused by curiosity and peer pressure.

4.6.2 Lovers in a factory: Having sex because there is nothing to lose.

These young females have changed their lover quite often and their relationships are short. The study found that the females had sex with every lover. First sexual intercourse with next lovers was happened on the willingness of both sides. The sexual activities occurred in a flat and happened easily because the women did not perceive sex as a shame because they were not virgin. Accordingly, sex is just the beginning in their relationships and some did it to earn trust and get to know the man because it will bring the two closer and deeper than a relationship without sex. Sexless relationship was not found among the subjects. Sexual intercourse would happen quite frequently in beginning of the relationship which is 4 times per week. After the third month it would decrease to 2-3 time per week. However, when they are in a relationship, the females obligating agreed to have sex with their partner even when they did not have sexual desire at the moment, or tired from work.

4.7 Sexual health and the need in services

The study found that all of the 8 females had faced health problems such as emotional and physical abusing, and having sex without desire. One of the eight was unplanned pregnant but there is no abortion issue among the women. They mostly have small but chronic sexual health problems because of their behavior such as Leukorrhea, vaginal rashes and bleeding. These problems were found in 70% of female factory workers. Also factories' infirmaries reported that there were other problems that; for examples, relationship issues and being physical abused by their partners which was 40% of all issues that were consulted with the infirmaries. These women wanted to get away from their relationships and they wanted moral support and shelter to stay away from their former lovers. (Data of medical record in nursing room in the factory ,2013)

4.8 Expectations in sexual health services.

Young female factory workers have expectations sexual health services in common which are private atmosphere, acceptance and respecting their right. They

also do not want to be asked in the direction which reminds them of their painful memories and they want to reveal their information to only the doctor providing them treatments and services. Moreover, they are comfortable and prefer female doctors.

5. Discussions

5.1 Gender stereotype and sexuality which influence sexual health of young female factory workers.

The subjects of this present study indicated that young female workers have the same behavior and opinion as social norm and indirectly agree with gender stereotypes of both males and females such as females are followers, unable to protect themselves and gentle, and males are protectors and able to take care of the females. Also gender stereotype about virginity, y and good and bad women affect these women's sexuality. They use sexual activities as an evidence of love and relationship maintenance because these women perceive themselves as non-virgin.

Furthermore, a woman in a relationship will do anything to maintain the relationship and make her lover happy. Accordingly, the women do not have bargaining power to make the men to use condoms. They were sexually and physically abused especially young female factory workers in a relationship. It might be pointed out that young female factory workers' sexual health problems are caused by unequal gender stenotypes.

5.2. Sexuality of young female factory workers: surviving in cities

City life affects these women lives so partners are not just lovers but also a person who can provide them financial support. Young female factory workers tend to change their lovers quite often and stay in a relationship in a short period of time. Both uncomplicated and complicated types of relationship were found. Selecting a lover is their only opportunity to good life and future in factory environment. Because they lost their virginity, sexual activities were used as a path to get to know the person they love. The results show that lovers are one of the women's means to get

economical and social support. Their lovers will take them out and provide them financial support. Their lovers can protect them from other people and danger because they do not have to live alone. These are reasons that these women always have a romantic relationship. When the relationship start to have problems, they will feel insecure and afraid of losing these supports. Then they will talk and seek advice from a male friend and when the relationship comes to the end, they can start a new relationship right away with a male friend.

5.3 Health services' accessibility and young female factory workers: staff's sensitivity of gender issue

Gender sensitivity and understanding in female sexuality of the staff providing health services are essential factor to these women in order to encourage them to get a service. This study points that these women have been in difficult situation, accepted violence against them and faced sexual health problems repeatedly. If the staff were understanding and careful, and did not criticize and judge them as a bad woman, these would actually help the women, encourage then to get health services and may solve several issues.

5.4 Desire in sexual health services

Gathering information repeatedly as if to pillory the women causes them to avoid getting sexual health services from a hospital. This also affects these women's quality of life because their condition might get worse. As a result, the sexual health services department should have private environment and only female doctors should perform examinations and procedures.

6. Suggestions from the present study

1. Provide direct, easy and practical knowledge in sexual health in everyday life which relates to the problems found in the factory's staff to male and female workers, instead of focusing only on the Ministry of Health's tactic of usage of condoms.

2. The government should arrange a budget to help to raise the awareness of sexual health problems other than HIV.

3. Educate medical staff about sexual health properly. Create knowledge media such as knowledge boards and pamphlets.

4. Train out-patient staff on a technique of gathering information from people requiring sexual health services by asking only an essential symptom and let obstetricians get further information. Also rearrange the waiting area by putting more space between seats to prevent other from hearing and to guard the patient's rights.

5. Factories' infirmaries are the area that provides knowledge and information about health to the factories' staff so they should be up-to-date and responsible to their duties. Accordingly, there should be a specialist in factories' infirmaries.

7. Recommendations

1. Love ideology, gender and sexual health should be studied in young male factory worker so it can be compared with this present study to understand both males and female factory workers' perception of sex before marriage.

2. Qualitative researches should be conducted to show a context of romantic relationship because love ideology changes along social context, time and gender issues.

3. There should be qualitative research in topics of gender and sexual health in the sexual health services staff to create a total understanding in both sides.

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กาญจนา แก้วเทพ และคณะ . (2548) . **ทั้งรักทั้งใคร่ ทั้งใช้ความรุนแรงต่อผู้หญิง** . เชียงใหม่ : ศูนย์สตรีศึกษา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- กาญจนา แก้วเทพ และพริศรา แซ่ก้วย . (2547) . **เพศวิถี วันวาน วันนี้และวันพรุ่งนี้ ที่จะไม่เหมือนเดิม** . เชียงใหม่ : ศูนย์สตรีศึกษา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- กฤตยา อาชวนิจกุล , บรรณาธิการ . (2547) . **ผู้หญิงในวาทกรรมทางการเมือง เรื่อง เพศ และสิทธิอนามัยเจริญพันธุ์** . เชียงใหม่ : ศูนย์สตรีศึกษา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- กฤตยา อาชวนิจกุล, กาญจนา ตั้งชลทิพย์ เรื่อง **มิติ “ เพศ ” ในประชากรและสังคม** ที่มา ประชากรและสังคม 2551
- จันทน์ เจริญศรี . (2544) . **โพสต์โมเดิร์นกับสังคมวิทยา** . พิมพ์ครั้งที่ 1 . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิชุดิฉนัฏ รัตนวิบูลย์และคณะ.(2552) . **ปัจจัยด้านสังคมและสื่อ ที่มีความสัมพันธ์กับการเริ่มมีเพศสัมพันธ์ ของวัยรุ่น ตอนต้นเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล** ภาษาชาย โพธิ์สิตา . (2547) . **ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ** . พิมพ์ครั้งที่ 1 . นครปฐม : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
- ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร . (2545) . **วาทกรรมการพัฒนา : อำนาจ ความรู้ ความจริง เอกสิทธิ์ และความเป็นอื่น** . พิมพ์ครั้งที่ 3 . กรุงเทพฯ . สำนักพิมพ์วิภาษา
- โซเฟีย โปคา และริเบคก้า ไรท์ เขียน ไชยันต์ แปล . (2548) . **หลัง – สตรีนิยม** . พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ : มูลนิธิเด็ก
- นันทพันธ์ ชินถ้ำประเสริฐ (2005) **ศึกษาเรื่องการข่มขืนในคู่รัก (date rape)**
- ปรารี วงษ์เทศ. **เรื่องเพศในสังคมไทย**. คำบรรยายจากสัมมนาเรื่องเพศวิถีและการปรับใช้ในงานส่งเสริมสุขภาพทางเพศ, วันจันทร์ที่ 5 พฤศจิกายน 2550
- ประภาพร เชื้อมสุข.(2554).**เพศวิถีและสุขภาวะทางเพศของเด็กเร่ร่อนหญิงในกรุงเทพมหานคร**. สาขาสังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข :มหิดลมหาวิทยาลัย

พิมพ์วัลย์ บุญมงคล และคณะ. (2551) . **เพศวิถีในสื่อนิยม** : บริบทเสี่ยงและเสริมต่อสุขภาวะทางเพศ. พิมพ์ครั้งที่ 1 . กรุงเทพฯ “ มูลนิธิสร้างความรู้เข้าใจเรื่องสุขภาพผู้หญิงและสถาบันวิจัยประชากรและสังคม. มหาวิทยาลัยมหิดล

พิมพ์วัลย์ บุญมงคล.รายงานการประชุมประจำปีเพศวิถีศึกษาครั้งที่ 1,แนวคิดทฤษฎี และวิธีวิทยาในการศึกษาเพศวิถี

เพ็ญจันทร์ เซอร์เรอร์ . **เพศสภาพและเพศวิถีกับพฤติกรรมทางเพศที่ไม่ปลอดภัยของวัยรุ่น**. เอกสาร คำสอน โครงการหลักสูตรสังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

เพ็ญจันทร์ เซอร์เรอร์.**เพศวิถีกับสุขภาพทางเพศ**.เอกสารประกอบคำบรรยาย รายวิชา ปัญหาเด็กและสตรีในสังคมไทยและสังคมโลก

มฤดี ลาพิมล และคณะ. (2551) . **วาทกรรมเรื่องเพศในหลักสูตรเพศศึกษาแนวใหม่ : มุมมองการต่อรอง และการประยุกต์ใช้**. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสร้างความรู้เข้าใจเรื่องสุขภาพผู้หญิงและสถาบันวิจัยประชากรและสังคม. มหาวิทยาลัยมหิดล

มฤดี ลาพิมล และคณะ. (2551) . **วาทกรรมเรื่องเพศในหลักสูตรเพศศึกษาแนวใหม่ : มุมมองการต่อรอง และการประยุกต์ใช้**. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสร้างความรู้เข้าใจเรื่องสุขภาพผู้หญิงและสถาบันวิจัยประชากรและสังคม. มหาวิทยาลัยมหิดล สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ(2547).**ประเทศไทยกับโรคเอดส์:ความก้าวหน้าและสิ่งท้าทาย** กรุงเทพฯ , ม.ป.พ.

มัลลิกา มดีโก. **แนวคิดทฤษฎีทางสังคมวิทยาเกี่ยวกับการศึกษาสุขภาพและความเจ็บป่วย**. เอกสารคำสอน โครงการหลักสูตรสังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล , 2549

ราไพ ศรีนวล. เรื่อง **ความรุนแรงทางเพศ** : การศึกษาจากวัยรุ่นในโรงเรียน : 2548 จากสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล

วารุณี ภูริสินสิทธิ์. (2545) . **สตรีนิยม : ขบวนการและแนวคิดทางสังคมแห่งศตวรรษที่ 20** . พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ : โครงการจัดพิมพ์คบไฟ

วิภาดา เอี่ยมแย้ม. **การมีเพศสัมพันธ์ข้ามคืนของวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร. 2548** สาขาเพศศาสตร์ (สหสาขาวิชา) มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์

ศิริพิชญ์ กฤษณะเสรี. เรื่อง **ค่านิยมของวัยรุ่นไทย เกี่ยวกับความรัก คู่ครองและการ แต่งงาน. 2546** . สาขาจิตวิทยาการศึกษา ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- ศิริกุล อิศรานุรักษ์. สุขภาพเด็กวัยรุ่นและการดูแล. ภาควิชาอนามัยแม่และเด็ก คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
- สมเกียรติ ตังนโม. ตามรอยแนวคิดทฤษฎีหลังสมัยใหม่ : ทฤษฎีโพสต์โมเดิร์น. (Online) Available , 2554.
- สิน พันธุ์พินิจ . (2551) . เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์ . ครั้งที่ 3 . กรุงเทพฯ : วิทยาพัฒน์
- สุชาดา ทวีสิทธิ์. เพศภาวะ การทำท่าย่างร่างกาย คั่นหาดัชนี 2545, ศูนย์สตรีศึกษา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ภายใต้การสนับสนุนของมูลนิธิรีออคกีเฟลเลอร์
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสิทธิ์ และคณะ. (2547) . วิวิธวิทยาการวิจัยเชิงคุณภาพ : การวิจัยปัญหาปัจจุบัน และการวิจัยอนาคต. กรุงเทพฯ : สามลดา
- สุรางค์ จันทวานิช. (2551) วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 6 . กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อมรา พงศาพิชญ์, บรรณาธิการ. (2548) . เพศสถานะและเพศวิถีในสังคมไทย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาษาอังกฤษ

- Cohen , Sylvie and Michele Burger . (2000). *Partnering : A New Approach to Sexual and Reproductive Health* . “ Technical Paper No.3 New York ”; United nations Population Fund
- Geeta Sodhi and Manish Verma. (1997). Sexual coercion amongst adolescents in an urban slum in India. Swaasthya, New Delhi
- Gupta Gua Rao and Ellen Weiss . *Women ‘s live and sex : Implications for AIDS prevention* . Culture , Medicine
- Hilary Smith . (2008). *American Behavioral Scientist : Searching For Kinship : THE Creation Of Street Families Among Homeless Youth* . USA : Arizona State University
- Kate Wood, Helen Lambert , (2007). Rachel Jewdes . “ Showing Roughness in a Beautiful Way ” Talk about Love, Coercion , and Rape in South African Youth Sexual Culture. MEDICAL ANTHROPOLOGY QUARTERLY , Vol. 21 , Issue 3, pp. 277-300.
- Le Thi Minh Tam. (2008). *Sexuality And Sexual And Reproductive Health Among Female Homeless Adolescents In Ho Chi Minh City, Vietnam* . A Thesis Submitted In Partial Fulfillment Of The Requirements For The Degree Of Master Of Arts (Health Social Science) Faculty Of Graduate Studies Mahidol University
- Suchada Thaweessit . (2000). From Village to Factory “ Girl ” : Shifting Narratives on Gender and Sexuality in Thailand . A dissertation submitted in partial fulfillment of the requirements for the degree of Doctor of Philosophy University of Washington
- Susan M.Jackson ,1,2 Fiona Cram,1 and Fred W.Seymour1.(2000). Violence and Sexual Coercion in High School Students’s Dating Relationships.
- TARSHI (Talking About Reproductive and sexual Health Issue) .(2001). *Common Ground Sexuality*. New Delhi , India : Spectra Visual Word

ภาคผนวก

แนวคำถามในการสัมภาษณ์เชิงลึก ชุดที่ 1
กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก(สาวโรงงานวัยรุ่นหญิง)
อุดมการณ์ความรัก เพศภาวะ และสุขภาวะทางเพศ ในความสัมพันธ์คู่รัก
ของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

1. อายุ การศึกษา สัญชาติ รายได้ การพักอาศัย
2. ท่านทำงาน ในโรงงานอุตสาหกรรม มากี่ปีแล้ว ท่านคิดอย่างไรกับงานของท่าน

ส่วนที่ 2 การมีแฟน

1. ท่านให้ความหมายของแฟนอย่างไรบ้าง ท่านมีแฟนมาแล้วกี่คน ปัจจุบันมีกี่คน แฟนในอดีตของท่าน แต่ละคน คบกันอย่างไร ใช้เวลาเท่าไร มีความสัมพันธ์กันอย่างไร ท่านรู้สึกต่อพวกเขาอย่างไร ท่านรักพวกเขาหรือไม่ และเลิกกันอย่างไร
2. แฟนหรือคนรักในอุดมคติของท่านเป็นอย่างไร
3. ท่านมีแฟน คู่รัก หรือไม่ ในปัจจุบัน คบหาเป็นแฟนกันมานานเพียงใด
4. แฟนในปัจจุบันคบหากันอย่างไร เจอกันที่ไหน พัฒนาความสัมพันธ์อย่างไร
5. ท่านคิดว่าการคบกันกับแฟนครั้งนี้ท่านเป็นฝ่ายเลือกหรือฝ่ายที่ถูกเลือก เพราะอะไร
6. ความสัมพันธ์ของท่านกับแฟนเป็นอย่างไร เจอกันบ่อยเพียงใด ที่ใดบ้าง ทำอะไรกันเมื่อเจอกัน เมื่อไม่เจอกัน รักษาความสัมพันธ์อย่างไร
7. เขาช่วยเหลืออะไรบ้าง
8. ท่านรู้สึกอย่างไรต่อเขา และคิดว่าเขารู้สึกอย่างไรต่อท่าน ท่านรู้ได้อย่างไร
9. ท่านคิดว่า ท่านรักเขามากกว่าเขารักท่าน หรือเขารักท่านมากกว่า เพราะอะไรถึงคิดเช่นนี้
10. การจะพิสูจน์ว่ารักกันต้องทำอย่างไร
11. การมีเพศสัมพันธ์กับแฟน เมื่อเขาขอถือว่าการพิสูจน์ว่าเรารักเขาหรือไม่ เพราะอะไร

ส่วนที่ 3 อุดมการณ์ความรัก

1. ท่านคิดว่าความรักคืออะไร ความรักมีกี่แบบ มีความสำคัญต่อชีวิตคู่หรือไม่ ท่านให้ความสำคัญมันเพียงใดในการมีความสัมพันธ์ในชีวิตคู่ หรือทางเพศ
2. การแสดงออกว่าเรารักเขา หรือเขารักเรา มีอย่างไรบ้าง
3. จำเป็นไหมที่ต้องมีเพศสัมพันธ์กับคนรักและต้องมีคนรักเพียงคนเดียว
4. ประสบการณ์ความรักของท่านเป็นอย่างไร

ส่วนที่ 4 เพศภาวะของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิงในความสัมพันธ์คู่รัก

1. วิถีชีวิตความเป็นอยู่ทุกวันนี้เป็นอย่างไร
2. ท่านคิดว่าท่านมีอำนาจในการต่อรองเรื่องต่างๆกับแฟนหรือไม่อย่างไร
3. ท่านคิดว่าผู้ชายชอบผู้หญิงแบบไหน
4. ท่านคิดว่าผู้หญิงกับผู้ชายแตกต่างกันอย่างไร ช่วยเล่าให้ฟังบ้าง ในด้านโอกาส ในชีวิต ครอบครัว การงานและสังคม
5. ท่านคิดว่าชายหญิงเท่าเทียมกันหรือไม่ เพราะอะไร
6. ผู้หญิงเสียเปรียบผู้ชายด้านใดบ้าง
7. กับแฟนของท่าน ท่านคิดว่าแฟนชอบผู้หญิงแบบไหน และท่านพยายามเปลี่ยนแปลงตนเองเพื่อให้เขาพอใจหรือไม่ อย่างไร
8. แฟนของท่านเคยห้ามท่านทำอะไรบ้าง และท่านได้ยอมทำตามที่เขาขอหรือไม่ เพราะอะไร
9. ท่านคิดว่า ความบริสุทธิ์ของผู้หญิง ผู้ชายยังต้องการคู่แบบนี้อยู่หรือไม่ เพราะอะไร

ส่วนที่ 5 เพศวิถีของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง

1. ท่านคิดอย่างไรกับเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน
2. ปัจจุบันกับแฟน ท่านมีเพศสัมพันธ์กับเขาหรือไม่ เพราะอะไร ครั้งแรกของการมีเพศสัมพันธ์ ท่านเต็มใจหรือไม่ เพราะอะไร
3. ท่านกับแฟนวางแผนการมีเพศสัมพันธ์หรือไม่ อย่างไร
4. นอกจากแฟนคนปัจจุบัน ท่านยังคบคนอื่นหรือไม่ ท่านเรียกความสัมพันธ์ของแต่ละคนอย่างไร แตกต่างกันหรือไม่ ทำไมท่านยังคงคบคนเหล่านี้อยู่

5. ท่านมีพฤติกรรมทางเพศกับคนที่ท่านคบคนอื่นๆหรือไม่ อย่างไร ความสัมพันธ์นั้นแตกต่างกับแฟนของท่านหรือไม่อย่างไร
6. ท่านคิดอย่างไรกับการใช้ถุงยางอนามัยกับแฟน
7. ท่านใช้ถุงยางกับแฟนหรือไม่ เพราะอะไร หากแฟนไม่ต้องการใช้ ท่านทำอย่างไร
8. ท่านเคยมีเพศสัมพันธ์กับแฟน โดยที่ท่านไม่ต้องการหรือไม่ ช่วยเล่าให้ฟัง ท่านรู้สึกอย่างไร
9. ในความคิดของท่าน อะไรที่ทำให้ผู้หญิงตัดสินใจมีเพศสัมพันธ์กับแฟนและอยู่กับแฟน
10. ท่านคิดอย่างไรกับการที่ผู้หญิงต้องรักษาความบริสุทธิ์จนถึงวันแต่งงาน
11. ท่านมีวิธีปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์กับแฟนหรือไม่ อย่างไร

ส่วนที่ 6 ความต้องการสุขภาวะทางเพศของสาวโรงงานวัยรุ่นหญิง

1. ท่านมีวิธีป้องกันโรคติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์/โรคเอดส์อย่างไร
2. ในกรณีที่ท่านท้องไม่พร้อม ท่านทำอย่างไร
3. ท่านรู้จักคำว่าสุขภาวะทางเพศหรือไม่ อย่างไร
4. ท่านเคยได้รับข่าวสารเรื่องสุขภาวะทางเพศหรือไม่ เช่นการคุมกำเนิด การป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ จากที่ไหน
5. ท่านเคยมีประสบการณ์ถูกทำร้ายจากคู่อริหรือไม่
6. ท่านรู้สึกอย่างไรเมื่อต้องไปหาหมอเมื่อมีปัญหาสุขภาวะทางเพศ
7. ท่านอยากให้รูปแบบการให้บริการเกี่ยวกับสุขภาวะทางเพศเป็นอย่างไรใช้เวลาในการสัมภาษณ์ประมาณ 1 ชั่วโมง

แนวทางการสัมภาษณ์กลุ่มผู้รู้ (Key information)

1. ผู้ดูแลหอพัก

1. ท่านดูแลหอพักมากี่ปีแล้ว
2. ท่านคิดอย่างไรกับการอยู่ก่อนแต่ง
3. หนุ่มสาวที่เป็นแฟนกันเคยมีเรื่องทะเลาะกันที่หอพักหรือไม่ อย่างไร
4. ท่านคิดอย่างไรเมื่อเห็นผู้ชายทำร้ายแฟน
5. ช่วยเล่าประสบการณ์ที่ท่านพบเห็นที่หอพัก เกี่ยวกับวัยรุ่นหนุ่มสาวโรงงานที่เป็นแฟนกันให้ฟังบ้าง

ใช้เวลาในการสัมภาษณ์ประมาณ 25-30 นาที

2. วัยรุ่นชายในโรงงานซึ่งเป็นผู้ที่กำลังมีแฟน

1. ท่านคิดว่าความรักคืออะไร จำเป็นไหมที่ต้องมีเพศสัมพันธ์กับคนรักและต้องมีคนรักเพียงคนเดียว
2. ท่านมีอะไรกับแฟนท่านป้องกันหรือไม่ อย่างไร
3. แฟนในอุดมคติของท่านเป็นอย่างไร
4. ท่านคิดอย่างไรกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน
5. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไรที่ว่าผู้หญิงต้องรักนวลสงวนตัว
6. ท่านคิดว่าผู้หญิงและผู้ชาย แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
7. ท่านเคยมีประสบการณ์ทะเลาะกับแฟนอย่างไรบ้าง ช่วยเล่าให้ฟังหน่อย
8. ท่านคิดว่าผู้หญิงชอบผู้ชายแบบไหน
9. ชีวิตที่ก้าวมาทำงานในโรงงานแตกต่างจากที่บ้านอย่างไร

ใช้เวลาในการสัมภาษณ์ประมาณ 30-40 นาที

3. กลุ่มหัวหน้าคนงานชาย 1 คน เช่น หัวหน้างาน หรือ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน

1. คนงานเคยปรึกษาปัญหาเรื่องแฟนกับท่านหรือไม่ อย่างไร
2. คนงานหญิงและคนงานใช้มีหน้าที่รับผิดชอบแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
3. ท่านรู้จักกับสภาวะทางเพศหรือไม่อย่างไร

4. ท่านเคยให้ความช่วยเหลือเรื่องสุขภาวะทางเพศแก่คนงานหญิงเรื่องใดบ้าง
5. ท่านมองประเด็นเรื่องอยู่ก่อนแต่งของคนในโรงงานท่านเป็นอย่างไรบ้างใช้เวลาในการสัมภาษณ์ประมาณ 25-30 นาที

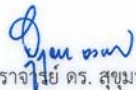
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
ใบรับรอง เพื่อแสดงว่า

ชื่อ - นามสกุล นางสาวศิริกัญญา บรรพแสง รหัสนักศึกษา 5136715 SHMS/M
สาขาวิชา สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข คณะ สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์

เป็นผู้ได้รับการอบรม “จริยธรรมการวิจัยในคน”

เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม พ.ศ. 2552

ณ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุขุมาล จงธรรมคุณ)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายวิจัย

(ศาสตราจารย์ นพ.บรรจง มไหสวริยะ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ออกให้แทนฉบับเดิม ณ วันที่ 4 มีนาคม 2556

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล

นางสาวศิริกัญญา บรรพแสง

วัน เดือน ปีเกิด

8 กันยายน 2523

สถานที่เกิด

จังหวัดกาฬสินธุ์ ประเทศไทย

วุฒิการศึกษา

มหาวิทยาลัยคริสเตียน พ.ศ. 2542 – พ.ศ. 25046

วิทยาศาสตร์บัณฑิต (พยาบาลศาสตร์)

มหาวิทยาลัย มหิดล พ.ศ.2551-2556

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สังคมศาสตร์

การแพทย์และสาธารณสุข)

สถานที่ทำงาน

โรงพยาบาลวิชัยเวชอินเตอร์เนชั่นแนลอ้อมน้อย

ตำแหน่ง

พยาบาลป้องกันและควบคุมการติดเชื้อใน
โรงพยาบาล(ICN)

ที่อยู่ปัจจุบัน

200/106 ม.5 ถนนพชรรัชชชอย 5 ต.ศาลายา อ.

พุทธมณฑล จ.นครปฐม

เบอร์โทรศัพท์

087-1684440

E-mail address

sirikun.ns@hotmail.com